

Indvandrere i Danmark 2021

Rettet i forhold til den oprindelige version d. 14.12.2021. Rettelserne er markeret med rødt på følgende sider:

Side 25 – tal i tabel 1.7 og rettelser i teksten.

Rettet d. 12.10.2022. Rettelserne er markeret med rødt.

Side 137 – tekst nederst på siden.

Side 138 – figurer og tekst mellem de to figurer.

Indvandrere i Danmark 2021

Udgivet af Danmarks Statistik
December 2021
Foto: Grafik fra Danmarks Statistik

Pdf-udgave:

Kan hentes gratis på www.dst.dk/publ/indvandreroidk
ISBN 978-87-501-2390-3
ISSN 1902-8954

Adresser:

Danmarks Statistik
Sejrgade 11
2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17
E-mail: dst@dst.dk
www.dst.dk

Signaturforklaring:

- » Gentagelse
- Nul
- 0 } Mindre end en halv af den anvendte enhed
- 0,0 }
 - Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
 - .. Oplysning for usikker til at angives
 - ... Oplysning foreligger ikke
 - * Foreløbige anslåede tal
- Databrud i en tidsserie. Oplysninger fra før og efter databrudet er ikke fuldt sammenlignelige
- // Databrud i diagrammer
- i.sk. Ikke sæsonkorrigeret
- sk. Sæsonkorrigeret
- r Reviderede tal

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.

© Danmarks Statistik 2021

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.
Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.
Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse
af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.
Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN,
har den ret til – inden for aftalens rammer – at kopiere fra publikationen.

Forord

Indvandrere og efterkommere og deres integration i samfundet har stor samfundsmæssig interesse. I denne bog, som er den 15. udgave af årspublikationen *Indvandrere i Danmark*, samler Danmarks Statistik oplysninger om indvandreres forhold og deltagelse på forskellige samfundsområder. Der er på flere områder store forskelle mellem indvandrere og efterkommere og personer med dansk oprindelse, og der er store forskelle mellem indvandrere på tværs af køn og lande.

I denne udgave af *Indvandrere i Danmark* er der for første gang et afsnit, der undersøger relativ fattigdom blandt indvandrere og efterkommere. Det findes i kapitel 4 om indkomst og viser, at indvandrere og efterkommere er overrepræsenteret blandt relativt fattige i Danmark. Det gælder særligt børn og unge med ikke-vestlig oprindelse.

I kapitel 3 om uddannelse er der ligeledes nyt indhold om børn og personale i dagtilbud. Opgørelserne bygger på Danmarks Statistiks forbedrede datagrundlag om dagtilbud. De nye opgørelser viser, at børn med indvandrer- og efterkommerbaggrund går i daginstitution i nogenlunde samme grad som børn med dansk oprindelse. Afsnittet viser også, at personalet, som passer børnene, i langt de fleste tilfælde er personer med dansk oprindelse.

I kapitel 4 har afsnit 4.5 om formue og gæld gennemgået en revidering. Til afsnittet er der tilføjet median som måleenhed, som tager bedre højde for ulighed i formueopgørelser. Der er også tilføjet nye opgørelser som fx boligejerskab, som viser at indvandrere oftere lever i familier, som ikke ejer deres egen bolig.

Årets publikation er også udvidet med to nye afsnit, som retter fokus mod den demografiske sammensætning blandt personer med dansk oprindelse (se afsnit 1.1 og 1.2). Hensigten er at skabe gennemsigtighed i statistikken, så det er tydeligt, hvornår personer, der har delvist udenlandske rødder, betragtes som personer med dansk oprindelse. Afsnittene viser blandt andet, at personer med dansk oprindelse er en sammensat gruppe, og at ganske få indvandrere og efterkommere med tiden skifter til herkomst-kategorien personer med dansk oprindelse.

Som noget nyt har Danmarks Statistisk også indført muligheden for anvende MENAP+T landegrupperingen i analysesammenhæng. I den forbindelse anvendes grupperingen også for første gang i afsnit 2.8 og 4.6, der fokuserer på tilknytningen til arbejdsmarkedet og graden af relativ fattigdom.

Publikationen er udarbejdet i Danmarks Statistik af Mark Søndergaard, Jens Bjerre, Isabell Bang Christensen, Dorthe Larsen og Annemette Lindhardt Olsen.

Danmarks Statistik, december 2021

Birgitte Anker, rigsstatistiker

Sofie Valentin Weiskopf, kontorchef

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning	7
1. Befolkning	11
1.1 Definition af herkomst	11
1.2 Indvandreteres alder og oprindelsesland	13
1.3 Efterkommernes alder og oprindelsesland	15
1.4 Indvandringstidspunkt	16
1.5 Hvor bor indvandrere og efterkommere?	18
1.6 Fødte	22
1.7 Fertilitet	24
1.8 Opholdsgrundlag	26
1.9 Familier	29
1.10 Befolkningsfremskrivning	33
1.11 Demografisk sammensætning af personer med dansk oprindelse	34
1.12 Indvandrere og efterkommere der skifter herkomst	37
2. Arbejdsmarked	41
2.1 Beskæftigelsesudvikling	41
2.2 Beskæftigelse – alder og køn	43
2.3 Indeks og underbeskæftigelse	45
2.4 Beskæftigelse og oprindelsesland for indvandrere	48
2.5 Beskæftigelse og oprindelsesland for efterkommere	50
2.6 Selvstændige	51
2.7 Branche	52
2.8 Beskæftigelse hos indvandrere med MENAP+T oprindelse	54
3. Uddannelse	57
3.1 Højeste fuldførte uddannelse for indvandrere	57
3.2 Højeste fuldførte uddannelse for efterkommere	63
3.3 Under uddannelse	67
3.4 Hverken under uddannelse eller i beskæftigelse	71
3.5 Karakterer i grundskolen	73
3.6 Dagtilbud	78
4. Indkomst, ulighed og formue	83
4.1 Indkomst før skat efter herkomst	83
4.2 Indkomst før skat efter oprindelsesland	86
4.3 Indkomst før skat efter opholdsgrundlag og opholdstid	88
4.4 Indkomstfordeling	89
4.5 Formue og gæld	92
4.6 Relativ fattigdom	98
5. Offentlig forsørgelse	105
5.1 Offentligt forsørgede	105
5.2 Aldersopdeling	111
5.3 Udvikling over tid blandt indvandrere	113
5.4 Opdeling på forskellige oprindelseslande	114
6. Kriminalitet	117
6.1 Kriminalitet opdelt på lovområder	117
6.2 Kriminalitetsindeks	123
6.3 Fødselsårgange	131
6.4 Nye opgørelser	134
7. Børn af efterkommere	153
7.1 Definition	153
7.2 Demografisk sammensætning af børn af efterkommere	154
7.3 0-29-årige børn af efterkommere	156
7.4 Børnenes forhold	158
7.5 Forældrenes forhold	163

Sammenfatning

<i>14 pct. af befolkningen er indvandrere eller efterkommere</i>	1. januar 2021 udgjorde indvandrere og efterkommere 14 pct. af befolkningen i Danmark. Andelen af indvandrere er 11 pct., og blandt dem er 58 pct. fra ikke-vestlige lande. I løbet af de seneste 30 år er antallet af indvandrere fra ikke-vestlige lande blevet firedoblet, mens det er tredoblet for indvandrere fra vestlige lande.
<i>I Ishøj Kommune er andelen 42 pct.</i>	Overordnet set udgør indvandrere og efterkommere 20 pct. af befolkningen i Region Hovedstaden. I Ishøj er det 42 pct. af befolkningen, som er indvandrere eller efterkommere, hvorfor kommunen har den største andel af indvandrere og efterkommere i Danmark. Rebild Kommune har den laveste andel – her er andelen 6 pct.
<i>22 pct. af levendefødte børn i 2020 var mødre med udenlandsk baggrund</i>	I 2020 var 22 pct. af de levendefødte børn født af mødre, der var indvandrere eller efterkommer. Det er en stigning på 14 procentpoint siden 1990, hvor andelen var 8 pct. Den højeste andel findes i Ishøj Kommune, hvor 66 pct. af de levendefødte i 2020 havde en mor, der var enten indvandrere eller efterkommer. Disse tal siger dog ikke noget om, hvorvidt de levendefødte var efterkommere eller af dansk oprindelse, da oprindelsen for et barn bestemmes ud fra begge forældres baggrund.
<i>I 2020 udgjorde asyl og familiesammenføring 8 pct. af de indvandrede opholdsgrundlag</i>	Indvandringen af ikke-nordiske statsborgere er siden årtusindeskiftet næsten fordoblet og udgjorde i 2020 ca. 43.000. Blandt de indvandrede i 2020, som er født i udlandet og som havde ikke-nordisk statsborgerskab, havde 8 pct. familiesammenføring eller asyl som opholdsgrundlag. Fra 1997 til 2001 lå den tilsvarende andel på omkring 50 pct.
<i>Indvandrere fra ikke-vestlige lande har lavere beskæftigelsesfrekvenser</i>	I de seneste år er beskæftigelsen blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande steget mere end beskæftigelsen blandt indvandrere fra vestlige lande og personer med dansk oprindelse. Beskæftigelsesfrekvensen blandt 16-64-årige for mænd og kvinder var på henholdsvis 64 og 52 pct. i 2019. Indvandrede fra ikke-vestlige landes beskæftigelsesniveau er dog fortsat under niveauerne for personer med dansk oprindelse og indvandrere fra vestlige lande.
<i>Kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande er 34 pct. mindre beskæftiget end kvinder med dansk oprindelse</i>	Et indeks, der tager højde for den forskellige alderssammensætning, viser at underbeskæftigelsen var markant højere blandt kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande end mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande. For mænd var underbeskæftigelsen på 21 pct., mens den var 34 pct. i 2019. Blandt kvinderne, hvis grupperne havde haft samme aldersfordelte beskæftigelsesfrekvenser som mænd og kvinder med dansk oprindelse.
<i>Underbeskæftigelse i antal personer</i>	Underbeskæftigelsen blandt indvandrere kan også udtrykkes i antal personer. I 2019 var underbeskæftigelsen for mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande på 25.444 personer. Tilsvarende havde kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande en underbeskæftigelse på 41.671 personer.
<i>Laveste beskæftigelse blandt indvandrere fra Libanon, Somalia, Irak og Syrien</i>	Der er store forskelle i beskæftigelsesniveauet for indvandrere fra forskellige oprindelseslande. Blandt 30-64-årige var beskæftigelsen lav blandt indvandrere fra Libanon, Somalia, Irak og Syrien. Indvandrere fra Nederlandene og Litauen har derimod de højeste beskæftigelsesfrekvenser blandt de 35 største indvandrergrupper.
<i>Beskæftigelsesfrekvensen lavest for MENAP+T</i>	Beskæftigelsesfrekvensen for mandlige indvandrere fra MENAP+T lande var 59 pct. i 2019. Niveauet for indvandrere fra øvrige ikke-vestlige og for indvandrere fra vestlige lande var henholdsvis 73 og 70 pct. Beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere fra øvrige ikke-vestlige lande minder derfor mere om niveauet for indvandrere fra vestlige lande end for MENAP+T. Der ses et tilsvarende billede for relativ fattigdom, hvor indvandrere fra MENAP+T lande skiller sig tydeligt ud, og havde højere relativ fattigdom i forhold til den øvrige gruppe af indvandrere fra ikke-vestlige lande. Dette skal bl.a. ses i sammenhæng med, at indvandrere fra MENAP+T lande i langt overvejende grad får opholdsgrundlag i Danmark med asyl eller familiesammenføring.

<i>Stor variation i uddannelser mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande</i>	Ca. 40 pct. af de 25-64-årige indvandrere fra Polen og Bosnien-Hercegovina havde en erhvervsfaglig uddannelse i 2020. Det gjorde sig gældende for mellem 14 og 18 pct. af indvandrere fra Pakistan, Storbritannien, Iran, Rumænien og Irak. Blandt indvandrere fra Syrien var det 7 pct., der havde en erhvervsfaglig uddannelse.
<i>36 pct. af de tyske indvandrere har en lang videregående uddannelse</i>	Blandt indvandrere fra Rumænien, Litauen, Polen, Pakistan og Iran havde mellem 14 og 22 pct. en lang videregående uddannelse, hvilket var mere end blandt personer med dansk oprindelse, hvor andelen var 14 pct. De største andele var dog blandt indvandrere fra Tyskland, hvor hele 36 pct. havde en lang videregående uddannelse.
<i>Variationen i indvandrernes uddannelsesniveau skal ses i lyset af deres opholdsgrundlag</i>	Variationen i uddannelsesniveauet mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande skal ses i lyset af, at indvandrere har forskellige juridiske forudsætninger for at indvandre til Danmark. Fx havde 48 pct. af de indvandrere, der er kommet til Danmark med erhverv som opholdsgrundlag, en lang videregående uddannelse. Anderledes forholder det sig med indvandrere, der har asyl som opholdsgrundlag. I denne gruppe havde 3 pct. en lang videregående uddannelse.
<i>Beskæftigelsen er høj blandt indvandrere, der har afsluttet en kompetencegivende uddannelse i Danmark</i>	Indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har afsluttet deres uddannelse i Danmark, havde højere beskæftigelse end indvandrere fra ikke-vestlige lande, der har taget deres uddannelse i udlandet. Indvandrere, der har afsluttet deres uddannelse i Danmark, er typisk også indvandrere, som har været i Danmark relativt længe. Derfor er der også en vis selektion i forhold til hvilke indvandrere, der afslutter en uddannelse i Danmark.
<i>Færre har afsluttet en uddannelse blandt 30-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande</i>	Blandt 30-årige efterkommere fra ikke-vestlige lande havde 58 pct. af mændene og 73 pct. af kvinderne afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. De tilsvarende andele for 30-årige med dansk oprindelse var 76 og 83 pct.
<i>Andel under uddannelse på niveau med dansk oprindelse blandt 22-årige</i>	I 2020 var andelen af 22-årige under uddannelse 54 pct. blandt mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande og 71 pct. blandt kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande. Andelen lå på niveau med personer med dansk oprindelse.
<i>Mandlige somaliske efterkommere er oftest hverken i uddannelse eller beskæftigelse</i>	Der er flere 20-29-årige mænd og kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande, som hverken var i beskæftigelse eller under uddannelse end blandt personer med dansk oprindelse i 2019. Blandt de 30-årige var det 25 pct. af de kvindelige og 23 pct. af de mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande. For personer med dansk oprindelse var det henholdsvis 17 og 15 pct. af kvinder og mænd, som hverken var i beskæftigelse eller under uddannelse.
<i>Efterkommere fra ikke-vestlige lande får lavere karakterer</i>	Drenge og piger med dansk oprindelse fik højere karakterer i de bundne prøver ved folkeskolens afgangsprøver sammenlignet med indvandrere og efterkommere. Dog havde efterkommere fra vestlige lande næsten samme karaktergennemsnit som personer med dansk oprindelse. Baseret på karakterer i de seneste fem skoleår (2016-2020), var karaktergennemsnittet for drenge og piger med dansk oprindelse 6,9 og 7,7. De tilsvarende niveauer for de efterkommere fra ikke-vestlige lande var 5,6 og 6,4.
<i>Især store forskelle i matematik og dansk læsning</i>	Blandt de forskellige prøvfag er det i matematik og dansk læsning, at de største karakterforskelle mellem drenge og piger med dansk oprindelse og efterkommere fra ikke-vestlige lande findes.
<i>Laveste karakterer blandt tyrkiske og libanesiske efterkommere og højest blandt vietnamesiske efterkommere</i>	Der er store forskelle mellem oprindelseslandene inden for gruppen af efterkommere fra ikke-vestlige lande. Blandt både drengene og pigerne var det de vietnamesiske efterkommere, som klarer sig bedst, med karaktergennemsnit på 7,2 og 8,1, mens det var de tyrkiske og libanesiske efterkommere, som havde de laveste karaktergennemsnit. Blandt drengene lå de på 4,9 for de tyrkiske efterkommere og på 5,0 for de

libanesiske efterkommere, mens niveauerne var lidt højere blandt pigerne med 5,6 for de libanesiske og 5,8 for de tyrkiske efterkommere.

<i>Størst stigning i indkomst for personer med dansk oprindelse</i>	Den gennemsnitlige indkomst for 30-59-årige indvandrere fra vestlige og ikke-vestlige lande er fra 2009 til 2019 steget fra henholdsvis 348.000 til 377.000 og 260.000 til 286.000. Den største stigning er dog sket for personer med dansk oprindelse, hvor indkomsten er steget fra 401.000 til 464.000.
<i>Mandlige indvandrere fra Storbritannien havde den højeste indkomst i 2019</i>	Opdelt på oprindelsesland havde 20-59-årige mandlige indvandrere fra Storbritannien den højeste indkomst før skat i Danmark i 2019. Deres samlede gennemsnitlige indkomst var på 488.900 kr. før skat.
<i>Offentlig forsørgelse udgør en stor del af indkomsten for nogle mandlige indvandrere</i>	Mandlige indvandrere fra Syrien, Eritrea, Somalia og Bulgarien havde i 2019 en årlig indkomst før skat, der var lavere end 250.000 kr. Heraf kom mellem 10 og 36 pct. af indkomsten fra offentlig forsørgelse. Personer med dansk oprindelse havde en gennemsnitlig indkomst på 451.400 kr. før skat.
<i>Kvindelige indvandrere fra en række lande har relativt høje indkomster</i>	Kvindelige indvandrere fra Sverige og Storbritannien havde i 2019 en gennemsnitlig årlig indkomst på henholdsvis 370.000 og 321.000 kr. før skat. Kvindelige indvandrere med oprindelse i Syrien og Pakistan havde en gennemsnitlig årlig indkomst på henholdsvis 141.000 og 195.000 kr. før skat. For kvinder med dansk oprindelse var det 354.000 kr. før skat.
<i>51 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande er placeret i laveste indkomstkventil</i>	Indkomstfordelingen kan belyses ved at inddele den 30-59-årige befolkning i fem lige store grupper efter størrelsen på deres indkomst (kvintiler). Mens 15 pct. af de 30-59-årige med dansk oprindelse var placeret i den laveste af de fem indkomstgrupper, gjaldt det 51 pct. af de indvandrere fra ikke-vestlige lande.
<i>Indvandrere fra ikke-vestlige lande har mindre nettoformue</i>	Blandt de 60-69-årige havde indvandrere med ikke-vestlige og vestlig baggrund henholdsvis en median af nettoformuer på 235.000 kr. og 899.000 kr. Personer med dansk oprindelse havde i 2019 en nettoformue på 1,9 mio.
<i>Laveste nettoformue for 40-49-årige blandt indvandrere fra Syrien</i>	I 2019 havde 40-49-årige indvandrere fra Syrien den klart laveste nettoformue med en median på 10.600 kr. Personer fra Rumænien, Iran og Somalia ligger også lavt med en median af nettoformuer under 100.000 kr. Blandt personer med dansk oprindelse var medianen for nettoformuen på 888.600 kr.
<i>Relativ fattigdom blandt indvandrerbørn fra ikke-vestlige lande</i>	Det er særligt børn og unge med en ikke-vestlig baggrund, som levede i familier med relativ fattigdom i 2019. De relativt fattige har en indkomst på under 50 pct. af median indkomsten. Udeboende studerende og formuende tælles ikke med som relativt fattige. I aldersgruppen 10-14 år var fx 36 pct. af indvandrere fra ikke-vestlige lande og 17 pct. af efterkommere fra ikke-vestlige lande relativt fattige. Omvendt var det 2 pct. blandt personer med dansk oprindelse.
<i>Indvandrere fra ikke-vestlige lande udgør en relativ høj andel af offentligt forsørgede</i>	Mens indvandrere fra ikke-vestlige lande udgør 8 pct. af hele den 16-64-årige befolkning, var deres andel af alle 16-64-årige offentligt forsørgede 11 pct. Deres overrepræsentation var særligt stor blandt kontanthjælpsmodtagere, hvoraf 15 pct. var indvandrere fra ikke-vestlige lande.
<i>Andel offentligt forsørgede stiger med alderen blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande</i>	For indvandrere fra ikke-vestlige lande stiger andelen af offentlig forsørgede med alderen. For de 25-29-årige var andelen 26 pct., mens det blandt 55-59-årige var 57 pct. Både blandt mænd og kvinder var det indvandrere med oprindelse i Irak, Libanon, Somalia og Syrien, som havde de højeste andele med offentlig forsørgelse. For kvindernes vedkommende var mindst syv ud af ti fra Syrien, Libanon, Somalia og Irak på offentlig forsørgelse.

<i>Højere kriminalitet blandt indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande</i>	Et indeks, der standardiserer efter alder, viser at kriminaliteten i 2020 var 51 pct. højere blandt mandlige indvandrere og 149 pct. højere blandt mandlige efterkommere med ikke-vestlig baggrund end blandt hele den mandlige befolkning. Hvis der yderligere standardiseres for familiens uddannelsesniveau var kriminaliteten henholdsvis 31 pct. og 108 pct. højere.
<i>Højest kriminalitet blandt mænd med oprindelse i Libanon</i>	Mandlige libanesiske efterkommere, hvoraf en stor del er efterkommere af statsløse palæstinensere, havde med 376 det højeste kriminalitetsindeks. Indekset er standardiseret efter alder. Mandlige efterkommere med oprindelse i Somalia, Syrien og Marokko havde ligeledes et indeks, der ligger over 300.
<i>Lavest kriminalitet blandt mænd med oprindelse i Indien</i>	Det laveste kriminalitetsindeks havde mandlige indvandrere med oprindelse i Frankrig, Kina, USA og Indien. Deres indeks lå mellem 56 og 61 pct. under gennemsnittet for alle mænd.
<i>31.308 børn af efterkommere i Danmark</i>	Børn af efterkommere er personer, som har mindst én forælder, der er efterkommer og ingen forælder med dansk oprindelse. Der var 31.308 børn af efterkommere 1. januar 2021 – heraf havde 92 pct. ikke-vestlig oprindelse.
<i>Karakterer for børn af efterkommere i grundskolen</i>	Ved de bundne prøver ved folkeskolens afgangsprøve i 2020 var karaktergennemsnittet for børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande 5,7 for drengene og 7,0 for pigerne. De tilsvarende gennemsnit for drenge og piger med dansk oprindelse var højere med 7,1 og 8,0.
<i>Fordelt på oprindelsesland klarer børn af efterkommere sig lidt bedre end efterkommere</i>	Når karaktergennemsnittet ved folkeskolens afgangsprøve udregnes efter oprindelsesland var karaktergennemsnittet en smule højere for børn af efterkommere end for efterkommere. For alle oprindelseslande er der dog tale om niveauer, der lå under niveauet for børn med dansk oprindelse.

1. Befolkning

Sammenfatning

Indvandrere og efterkommere udgør 14 pct. af befolkningen i Danmark. Indvandrernes andel er 11 pct., og af dem kommer 58 pct. fra ikke-vestlige lande.

Med en andel på 20 pct. af befolkningen bor der relativt flest indvandrere og efterkommere i Region Hovedstaden. I Region Nordjylland bor der færrest med 9 pct. Blandt kommunerne har Ishøj Kommune den højeste andel indvandrere og efterkommere med 42 pct., mens Rebild Kommune har den laveste med 6 pct.

Siden 1990 er den samlede fertilitet for ikke-vestlige indvandrere faldet fra 3.291 til 1.747 i 2020. For personer med dansk oprindelse er den samlede fertilitet i samme periode steget – fra 1.621 i 1990 til 1.720 i 2020.

Blandt de indvandrede i 2020, som er født i udlandet og har ikke-nordisk statsborgerskab, har 8 pct. asyl og familiesammenføring som opholdsgrundlag. Fra 1997 til 2001 lå den tilsvarende andel på omkring 50 pct.

I Danmark er der 1.386.514 parfamilier i alt i 2021. Heraf er parfamilier, hvor begge personer har dansk oprindelse, den største gruppe. 1.150.284 par eller 83 pct. befinder sig i denne kategori. Der er 111.158 par, hvor begge personer i parret er indvandrere, mens 9.573 par består af en indvandrer og en efterkommer. I de par, hvor ingen af parterne har dansk oprindelse, er begge personer oftest af ikke-vestlig oprindelse.

Antallet af indvandrere og efterkommere forventes at vokse kraftigere end antallet af personer med dansk oprindelse. Ifølge Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning vil indvandrere og efterkommere udgøre 20 pct. i 2060 mod 14 pct. i dag.

1.1 Definition af herkomst

Indvandrere udgør
11 pct. af befolkningen

Danmarks befolkning består 1. januar 2021 af 5.840.045 personer. Heraf har 86 pct. dansk oprindelse, mens 11 pct. og 3 pct. er henholdsvis indvandrere og efterkommere. Blandt indvandrerne i Danmark kommer 58 pct. fra et ikke-vestligt land. For efterkommerne er andelen med ikke-vestlig oprindelse 83 pct.

Tabel 1.1

Befolkningen efter herkomst

	1. januar 2020	1. januar 2021
I alt	5 822 763	5 840 045
Indvandrere	614 353	617 770
Vestlige lande	258 158	260 304
Ikke-vestlige lande	356 195	357 466
Efterkommere	192 816	199 668
Vestlige lande	32 750	34 494
Ikke-vestlige lande	160 066	165 174
Dansk oprindelse	5 015 594	5 022 607

Indvandrere og
efterkommere

Indvandrere er født i udlandet. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er født i udlandet, opfattes personen også som indvandrer.

Efterkommere er født i Danmark. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er udenlandsk statsborger, opfattes personen også som efterkommer. Når en eller begge forældre, der er født i Danmark, opnår dansk statsborgerskab, vil deres børn ikke blive klassificeret som efterkommere, men som personer med dansk oprindelse. Fastholder danskfødte forældre imidlertid begge et udenlandsk statsborgerskab, vil deres børn blive klassificeret som efterkommere.

Personer med dansk oprindelse er personer – uanset fødested – der har mindst én forælder, der både er dansk statsborger og født i Danmark.

Oprindelsesland

Oprindelsesland er dannet ud fra følgende regler:

- Når ingen af forældrene kendes, er oprindelseslandet defineret ud fra personens egne oplysninger. Er personen indvandrer, antages det, at oprindelseslandet er lig med fødelandet. Er personen efterkommer, antages det, at oprindelseslandet er lig med statsborgerskabslandet.
- Når kun én forælder kendes, defineres oprindelseslandet ud fra dennes fødeland. Hvis dette er Danmark, bruges statsborgerskabslandet.
- Når begge forældre kendes, defineres oprindelsesland ud fra moderens fødeland. Hvis dette er Danmark, bruges statsborgerskabslandet.

Vestlige og ikke-vestlige lande

Vestlige lande: EU-landene plus Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Storbritannien, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand.

Ikke-vestlige lande: Alle øvrige lande.

I tidsserier anvendes samme opdeling på vestlige og ikke-vestlige lande for alle år i tidsserien uanset hvornår landene reelt er blevet medlem af EU.

Forkortelser

Indv. og Eftk. i figurene er forkortelser for henholdsvis *Indvandrere* og *Efterkommere*.

Tabel 1.2**Indvandrere, efterkommere og personer med dansk oprindelse**

		Far				Ukendt
		Født i Danmark		Født i udlandet		
Mor		Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger	Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger	
————— gælder for personer født i Danmark —————						
Født i Danmark	Dansk statsborger	DK	DK	DK	DK	DK
	Udenlandsk statsborger	DK	E	E	E	E
Født i udlandet	Dansk statsborger	DK	E	E	E	E
	Udenlandsk statsborger	DK	E	E	E	E
Ukendt		DK	E	E	E	DK / E
————— gælder for personer født i udlandet —————						
Født i Danmark	Dansk statsborger	DK	DK	DK	DK	DK
	Udenlandsk statsborger	DK	I	I	I	I
Født i udlandet	Dansk statsborger	DK	I	I	I	I
	Udenlandsk statsborger	DK	I	I	I	I
Ukendt		DK	I	I	I	I

Anm.: Personer placeret i den grå boks i skemaet ovenfor, har to ukendte forældre. Da personen selv er født i Danmark afhænger personens herkomst af dennes statsborgerskab. Hvis personen er udenlandsk statsborger, bliver personen klassificeret som efterkommer. Hvis personen er dansk statsborger, bliver personen klassificeret som person med dansk oprindelse.

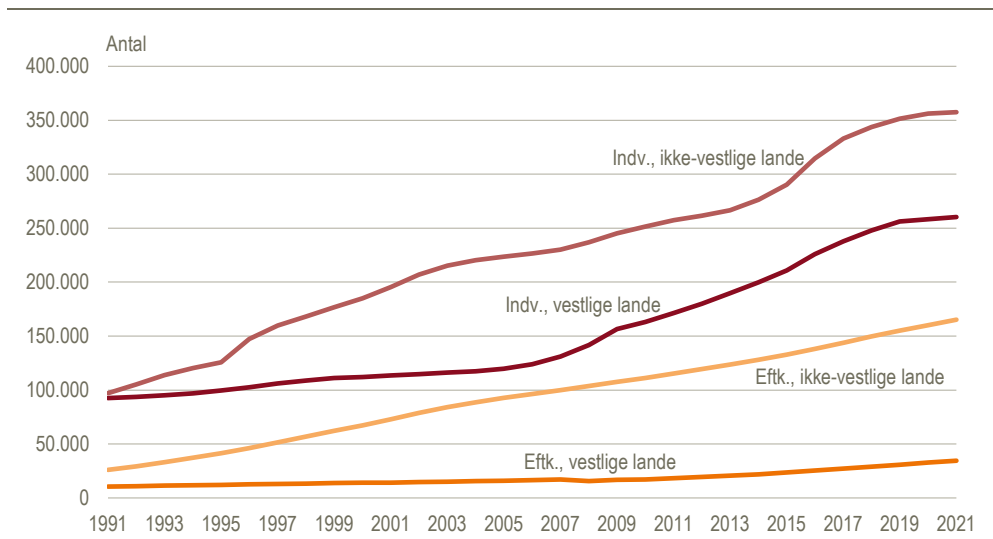
Antallet af ikke-vestlige indvandrere er næsten fire gange højere end i 1991

I figur 1.1 vises antallet af indvandrere og efterkommere over tid. I de seneste 30 år har antallet af indvandrere og efterkommere i Danmark været stigende. Stigningen blandt indvandrere har været størst hos de ikke-vestlige indvandrere. De 357.466 ikke-vestlige indvandrere i befolkningen 1. januar 2021 er således næsten fire gange højere end antallet af ikke-vestlige indvandrere i 1991.

Siden 1991 har der været flere ikke-vestlige indvandrere end vestlige

I samme periode er antallet af indvandrere fra vestlige lande også steget. Samlet er der 167.747 flere vestlige indvandrere i Danmark i 2021 end i 1991. Det svarer til en stigning på 181 pct., hvor stigningen har været mest markant fra 2005 og frem. Før 1991 var der flere vestlige indvandrere end ikke-vestlige indvandrere. Siden da har der været flest ikke-vestlige indvandrere, og i 2021 overstiger antallet af ikke-vestlige indvandrere de vestlige med 97.162 personer.

Figur 1.1 Indvandrere og efterkommere

Seks gange flere ikke-vestlige efterkommere siden 1991

Efterkommere fra ikke-vestlige lande er den gruppe, som relativt set er vokset mest siden 1991. Den store stigning i antallet af ikke-vestlige efterkommere hænger naturligvis tæt sammen med det stigende antal ikke-vestlige indvandrere. Fra 1991 til 2021 er antallet af ikke-vestlige efterkommere steget fra 26.024 til 165.174. Der er ca. seks gange så mange ikke-vestlige efterkommere i 2021 sammenlignet med 1991. I samme periode er antallet af vestlige efterkommere tredoblet.

1.2 Indvandrernes alder og oprindelsesland

Indvandrerne kommer fra mere end 200 forskellige lande

Indvandrerne i Danmark kommer fra mere end 200 forskellige oprindelseslande, og der er derfor tale om en sammensat gruppe. I tabel 1.3 vises aldersfordelingen for de ti lande, Danmark har flest indvandrere fra. Tilsammen udgør indvandrere fra de ti lande 42 pct. af alle indvandrere.

Tabel 1.3 Indvandrere efter alder og oprindelsesland. 2021

	0-9 år	10-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og derover	I alt
	pct.							antal
I alt	3	6	18	25	19	15	15	617 770
Vestlige lande	2	5	23	25	17	11	17	260 304
Heraf:								
Polen	2	6	17	29	22	11	12	41 859
Tyskland	2	4	18	16	13	16	32	30 936
Rumænien	3	6	27	38	17	6	3	30 288
Storbritannien	2	2	14	17	17	20	28	15 812
Norge	1	2	27	16	13	12	30	15 580
Ikke-vestlige lande ..	3	6	14	25	20	17	14	357 466
Heraf:								
Syrien	11	23	19	23	15	6	3	35 659
Tyrkiet	1	2	5	16	30	27	19	33 219
Irak	1	2	18	23	18	21	16	21 894
Iran	2	4	8	27	18	21	21	17 571
Bosnien-Hercegovina	0	1	7	23	19	22	28	16 599

Anm.: Tabellen viser de ti lande, der er flest indvandrere fra.

Flest polske indvandrere

Indvandrere med oprindelse i Polen udgør 41.859 personer i 2021, hvilket gør Polen til det oprindelsesland, som har den største indvandrerbefolkning i Danmark. Syrien

er med 35.659 indvandrere den næststørste indvandrergruppe i Danmark, mens indvandrere med oprindelse i Tyrkiet er tredjestørst med 33.219 indvandrere.

Ikke-vestlige indvandrere er yngre end vestlige

Indvandrere fra ikke-vestlige lande er yngre end indvandrere fra vestlige lande. Blandt alle indvandrere fra ikke-vestlige lande er der således 14 pct., som er fyldt 60 år. Den tilsvarende andel er 17 pct. for indvandrere fra vestlige lande. For indvandrere med tysk oprindelse er hele 32 pct. fyldt 60 år.

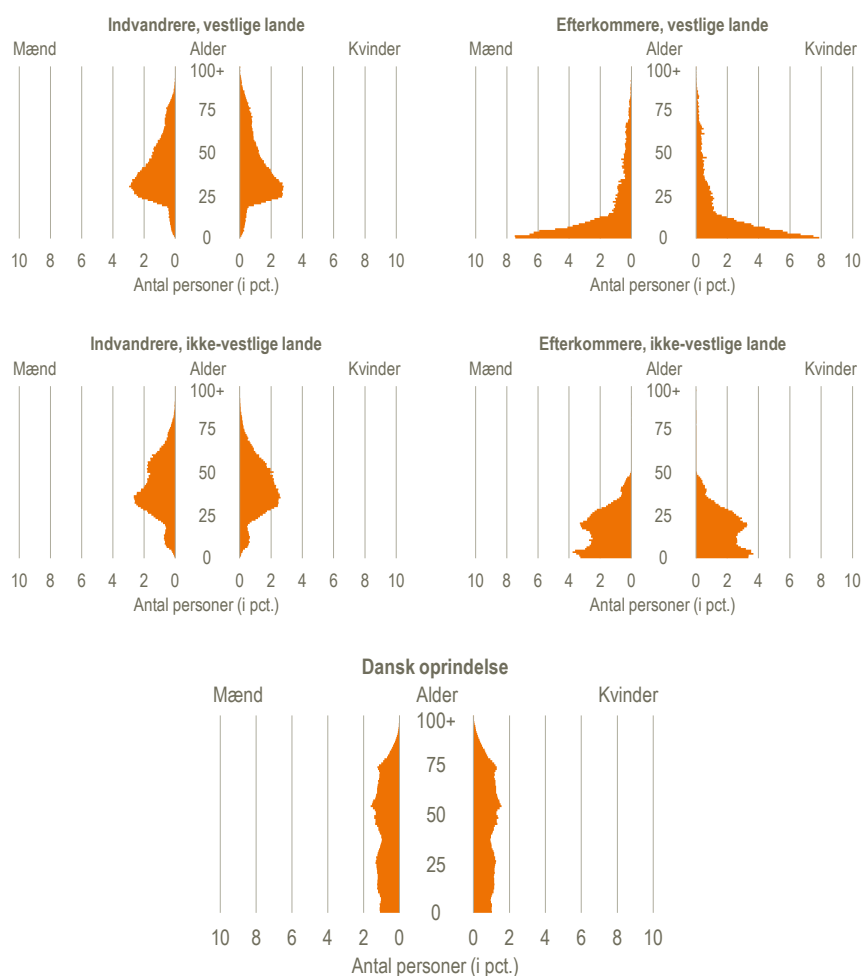
Indvandrere fra Polen og Rumænien er yngre end andre vestlige indvandrere

Det er i øvrigt værd at bemærke, at indvandrere med polsk og rumænsk oprindelse i deres alderssammensætning skiller sig ud fra de andre vestlige lande Norge, Tyskland og Storbritannien, som er vist i tabel 1.3. Der er således 12 pct. af indvandrerne med polsk oprindelse og 3 pct. af indvandrerne med rumænsk oprindelse, som er fyldt 60 år. Disse lave andele hænger i høj grad sammen med, at de fleste indvandrere fra Polen og Rumænien først er kommet til Danmark efter landene er blevet medlem af EU. Derudover er indvandrere fra Syrien også generelt yngre end indvandrere fra andre lande. Således er fx kun 3 pct. 60 år eller derover.

Befolkningspyramider

Befolkningspyramiderne i figur 1.2 er en grafisk illustration af forskellene i alderssammensætning mellem vestlige og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Det er tydeligt, at alle grupperne af indvandrere og efterkommere på hver deres måde adskiller sig fra gruppen af personer med dansk oprindelse.

Figur 1.2 **Befolkningen efter herkomst, køn og alder. 2021**

Stort set ingen ikke-vestlige efterkommere er over 50 år

Mens vestlige efterkommere er repræsenteret i et vist omfang på alle alderstrin, er der stort set ingen ikke-vestlige efterkommere over 50 år. Derimod udgør aldersgruppen mellem 0 og 25 år 77 pct. af alle ikke-vestlige efterkommere.

Få indvandrere under 20 år

Der er desuden meget få indvandrere under 20 år. Det gælder både vestlige og ikke-vestlige indvandrere. En relativ stor andel af de vestlige indvandrere tilhører aldersgrupperne fra midt i 20'erne til midt i 30'erne, og det fremgår tydeligt af befolkningspyramiderne. De ikke-vestlige indvandrere er mere jævnt fordelt end de vestlige, og der er stort set lige så mange ikke-vestlige indvandrere på 50 år som på 28 år.

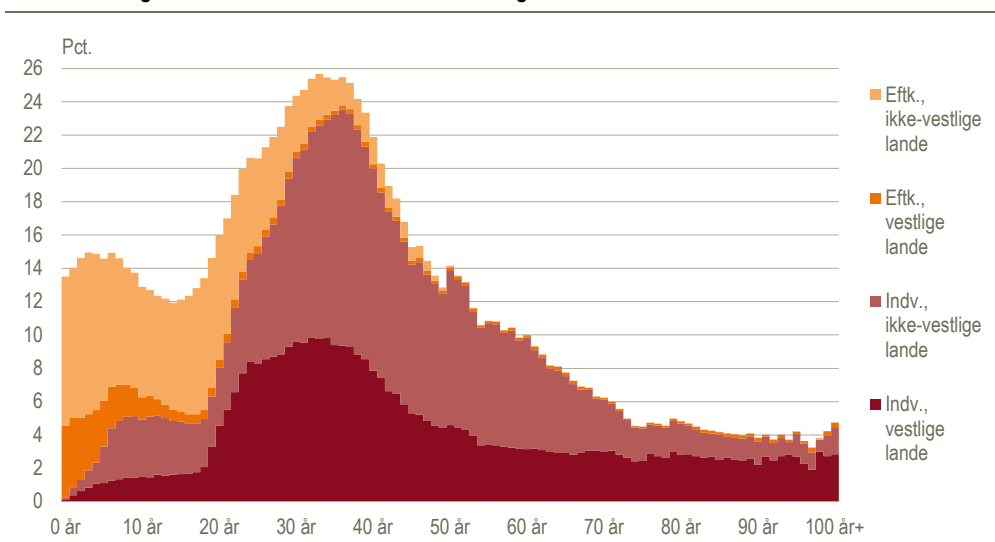
En fjerdedel af de 23-41-årige er indvandrere eller efterkommere

Der er stor forskel i gruppernes alderssammensætning. Det sætter også sit præg på, hvordan enkelte alderstrin i befolkningen er sammensat med hensyn til indvandrere og efterkommere. I figur 1.3 vises alderssammensætningen for indvandrere og efterkommere som andel af hele befolkningen. Blandt personer mellem 23 og 41 år er andelen af indvandrere og efterkommere højest. Blandt disse alderstrin udgør de ca. 20-26 pct. af befolkningen. Indvandrere fylder samtidig klart mest på disse alderstrin. Det er 1-6 pct. af befolkningen, der er efterkommere blandt personer mellem 23 og 41 år.

Få indvandrere blandt børnene

Efterkommerne er til gengæld i overtal blandt de helt unge. Det hænger sammen med, at det er relativt få indvandrere, der kommer til Danmark som børn. Andelen af indvandrere og efterkommere falder kraftigt med alderen. Blandt 70-årige udgør indvandrere og efterkommere 6 pct. af befolkningen. Det er under det halve af niveauet i befolkningen som helhed.

Figur 1.3 Indvandrere og efterkommeres andel af hele befolkningen. 2021

1.3 Efterkommernes alder og oprindelsesland

Polen er eneste vestlige land blandt de ti største oprindelseslande

I tabel 1.4 vises andelen af efterkommere efter alder og oprindelsesland. De 10 oprindelseslande med fleste efterkommere er medtaget. Her fremgår det, at Polen er det eneste vestlige oprindelsesland med tilstrækkelig antal efterkommere til at være blandt de 10 oprindelseslande med flest efterkommere. Med andre ord har de fleste efterkommere oprindelse i et ikke-vestligt land.

16 pct. af efterkommerne har tyrkisk oprindelse

Efterkommere med tyrkisk oprindelse udgør 16 pct. af alle efterkommere og er klart den største gruppe af ikke-vestlige efterkommere. Efterkommere med Libanon, Irak og Pakistan som oprindelsesland følger på de næste pladser med henholdsvis 7 pct., 6 pct. og 6 pct.

Hver syvende efterkommer er fyldt 30 år

Efterkommere er aldersmæssigt en meget ung gruppe. Ud af de 199.668 efterkommere er 35 pct. under 10 år gamle. 15 pct. af efterkommerne er fyldt 30 år.

Tabel 1.4 Efterkommere efter alder og oprindelsesland. 2021

	0-9 år	10-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og derover	I alt
	pct.							antal
I alt	35	26	23	9	4	1	1	199 668
Vestlige lande	53	16	10	6	5	4	6	34 494
Heraf:								
Polen	58	15	11	9	6	1	1	7 244
Ikke-vestlige lande	31	28	26	10	4	0	0	165 174
Heraf:								
Tyrkiet	14	23	34	22	7	0	0	31 344
Libanon ¹	16	33	44	8	0	-	-	14 496
Irak	32	45	21	2	0	0	-	11 914
Pakistan	21	20	25	19	15	0	-	11 702
Somalia	31	45	24	1	0	-	-	10 018
Syrien	78	10	10	2	0	0	-	8 283
Bosnien-Hercegovina ..	33	37	30	0	0	0	-	6 644
Vietnam	19	33	35	13	1	0	0	6 180
Afghanistan	52	39	8	1	0	0	0	5 935

Anm.: Tabellen viser de ti lande, hvorfra der er flest personer.

¹ En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Vestlige efterkommere klart ældre end ikke-vestlige

Hvad aldersfordeling angår, er efterkommere fra vestlige og ikke-vestlige lande imidlertid forskellige. Andelen af efterkommere, som er 40 år eller mere, er således 15 pct. blandt vestlige efterkommere og 4 pct. blandt ikke-vestlige efterkommere. Dette forhold afspejler, at der i længere tid har været en befolkning af vestlige indvandrere i Danmark. Den lille gruppe af ikke-vestlige indvandrere, som fandtes for 40 år siden, fik derfor også få efterkommere, og gruppen af ikke-vestlige efterkommere over 40 år er derfor forholdsvis lille i dag.

Flest ikke-vestlige efterkommere over 40 år har pakistansk eller tyrkisk oprindelse

De få ikke-vestlige efterkommere, som er fyldt 40 år, har især Pakistan og Tyrkiet som oprindelsesland. Efterkommere med et af disse to oprindelseslande udgør tilsammen 56 pct. af alle ikke-vestlige efterkommere, som er fyldt 40 år. Dette forhold skal naturligvis ses i lyset af, at indvandrere fra netop Pakistan og Tyrkiet var med i de første større ikke-vestlige indvandring til Danmark, som fandt sted i 1960'erne.

1.4 Indvandringstidspunkt

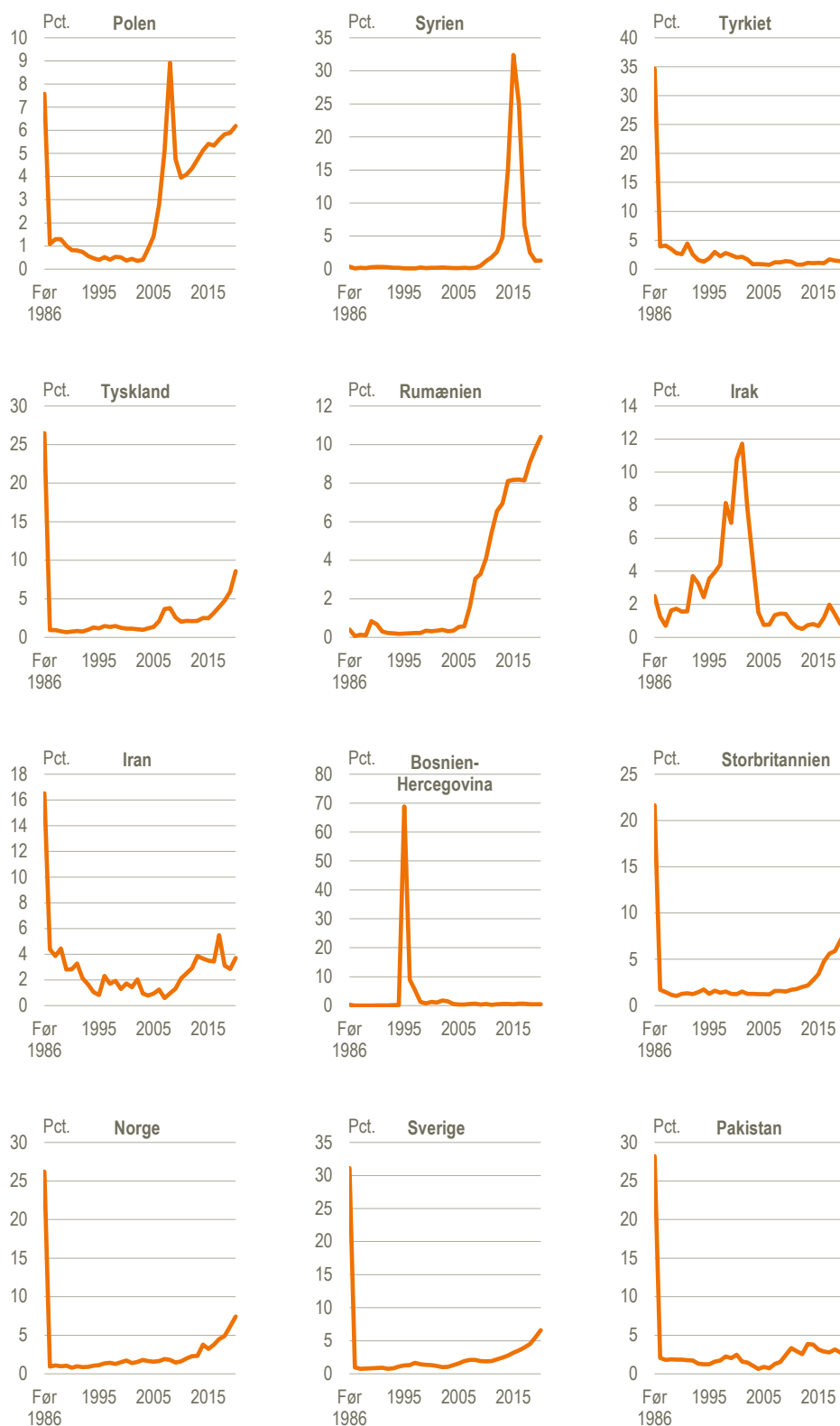
Indvandringstidspunkt for de tolv oprindelseslande med flest indvandrere

De tolv oprindelseslande, hvorfra der i Danmark er flest indvandrere, er i figur 1.4 repræsenteret med en kurve hver, der illustrerer sammenhængen mellem indvandringsår og den samlede indvandrerbefolkning for det pågældende land i dag. Indvandringsåret er det år, hvor indvandrerens bliver registreret i folkeregisteret første gang. Asylansøgere regnes ikke for indvandrere i perioden, hvor deres asylsag behandles, men først når opholdstilladelse er givet, og de er registreret i folkeregisteret.

Oplysninger om tidspunkt for indvandring fra 1986 og frem

Ved konstruktionen af figurerne er alle indvandrere fra det pågældende land først blevet opdelt på deres første indvandringsår. Derefter er det udregnet, hvor stor en andel indvandrere fra de enkelte indvandringsår udgør af den samlede gruppe af indvandrere fra landet. For indvandring før 1986 har vi ikke eksakte oplysninger, og alle med indvandringsår før 1986 er derfor slået sammen.

Figur 1.4. Indvandrere fra de tolv lande med størst repræsentation i Danmark efter første indvandringsår. 2021

Anm.: Bemærk at skalaen på y-aksen er forskellig fra figur til figur.

Mange indvandrere fra vestlige lande kom til Danmark før 1986

Figurene for de vestlige lande Tyskland, Norge, Storbritannien og Sverige ligner hinanden meget. I alle fire tilfælde er en relativt stor andel af indvandrerbefolkningen i dag indvandret før 1986. Fra 1986 og frem til omkring år 2005 viser kurverne et jævnt forløb på et lavt niveau for alle fire lande. Herefter stiger kurverne igen. Der er generelt forholdsvis mange indvandrere fra disse lande, som opholder sig kort tid

i Danmark. Derfor vil indvandrere med kort opholdstid altid udgøre en relativt stor andel af alle indvandrere fra disse lande.

Indvandringsaktivitet fra Tyrkiet og Pakistan i alle år

Indvandrere fra Tyrkiet og Pakistan er i de fleste tilfælde kommet til Danmark for at arbejde eller som resultat af familiesammenføringer. Der er derfor ikke enkelte år, der skiller sig voldsomt ud for de to lande. Til gengæld er der gennem hele perioden en vis indvandringsaktivitet.

Stor indvandring fra Polen og Rumænien efter medlemskab af EU

Indvandrere fra Polen og Rumænien er først og fremmest begyndt at komme til Danmark i stor stil efter de blev medlem af EU. Polakker og rumænere kommer i dag hovedsageligt til Danmark for at arbejde.

Indvandrere fra Bosnien kom hovedsageligt i 1995

For de fire øvrige lande er udsvingene på figurerne ofte et resultat af uroligheder i de pågældende lande, som har fundet sted lige før eller omkring årene med stor indvandring. Især for Syrien og Bosnien-Hercegovina ses det særligt tydeligt. 57 pct. af syrerne indvandrede i 2015-2016 og 69 pct. af personerne fra Bosnien-Hercegovina indvandrede i 1995.

Stor indvandring fra Irak mellem 1998 og 2002

De største indvandring fra Iran til Danmark fandt sted indtil starten af 1990'erne samt inden for de seneste ti år. Indvandring fra Irak til Danmark begyndte for alvor efter afslutningen af den første Golfkrig i 1991. Indvandringen fra Irak var på sit højeste i perioden 1998-2002, hvorefter den er faldet kraftigt.

1.5 Hvor bor indvandrerne og efterkommerne?

Indvandrere og efterkommere bor ofte i nærheden af større byer ...

De 817.438 indvandrere og efterkommere, som 1. januar 2021 bor i Danmark, udgør samlet set 14 pct. af befolkningen. Indvandrere og efterkommere er imidlertid ikke ligeligt fordelt på kommuner og regioner. Der er en tendens til, at de i højere grad bor i nærheden af større byer.

I tabel 1.5 og 1.6 vises andelen af indvandrere og efterkommere på kommunalt og regionalt niveau.

Tabel 1.5 Indvandrere og efterkommere efter regioner. 2021

	Indvandrere		Efterkommere		I pct. af hele befolkningen		
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Personer fra vestlige lande	Personer fra ikke-vestlige lande	Samtlige indv. og eftk.
	antal				pct.		
Hele landet	260 304	357 466	34 494	165 174	5,0	8,9	14,0
Region Hovedstaden	115 618	164 854	15 333	82 473	7,1	13,3	20,4
Region Sjælland	24 887	39 072	3 389	17 552	3,4	6,8	10,1
Region Syddanmark	50 352	63 192	6 769	27 076	4,7	7,4	12,0
Region Midtjylland	50 737	66 671	6 737	29 884	4,3	7,2	11,6
Region Nordjylland	18 710	23 677	2 266	8 189	3,6	5,4	8,9

... og udgør 20 pct. i Region Hovedstaden

Af de fem regioner er det i Region Hovedstaden, at indvandrere og efterkommere udgør den klart største andel af befolkningen. Her er andelen 20 pct. I de fire øvrige regioner ligger andelen af indvandrere og efterkommere under landsgennemsnittet på 14 pct. For alle regioner er der dog store forskelle mellem de enkelte kommuner.

I Ishøj udgør indvandrere og efterkommere 42 pct. af befolkningen

I Region Hovedstaden er der 30 kommuner. Her finder vi også Københavns Kommune, hvor andelen af indvandrere og efterkommere i 2021 er 26 pct. I Ishøj Kommune er andelen 42 pct. Det er den højeste andel indvandrere og efterkommere for en enkelt kommune både for Region Hovedstaden og for hele landet. Bortset fra

Christiansø, er Bornholm den kommune i Region Hovedstaden, som med 7 pct. har den laveste andel indvandrere og efterkommere.

Andelen er 10 pct. i Region Sjælland

I Region Sjælland er den samlede andel indvandrere og efterkommere 10 pct. Greve er kommunen i Region Sjælland, som med en andel på 17 pct. har den største andel, mens den laveste andel indvandrere og efterkommere blandt kommunerne i Region Sjælland findes i Odsherred, som har en andel på 7 pct.

12 pct. i Region Syddanmark

I Region Syddanmark udgør andelen af indvandrere og efterkommere 12 pct. for hele regionen. Blandt de enkelte kommuner har Odense den højeste andel med 16 pct., mens den laveste andel i regionen findes i Faaborg-Midtfyn Kommune, hvor indvandrere og efterkommere udgør 7 pct. af befolkningen.

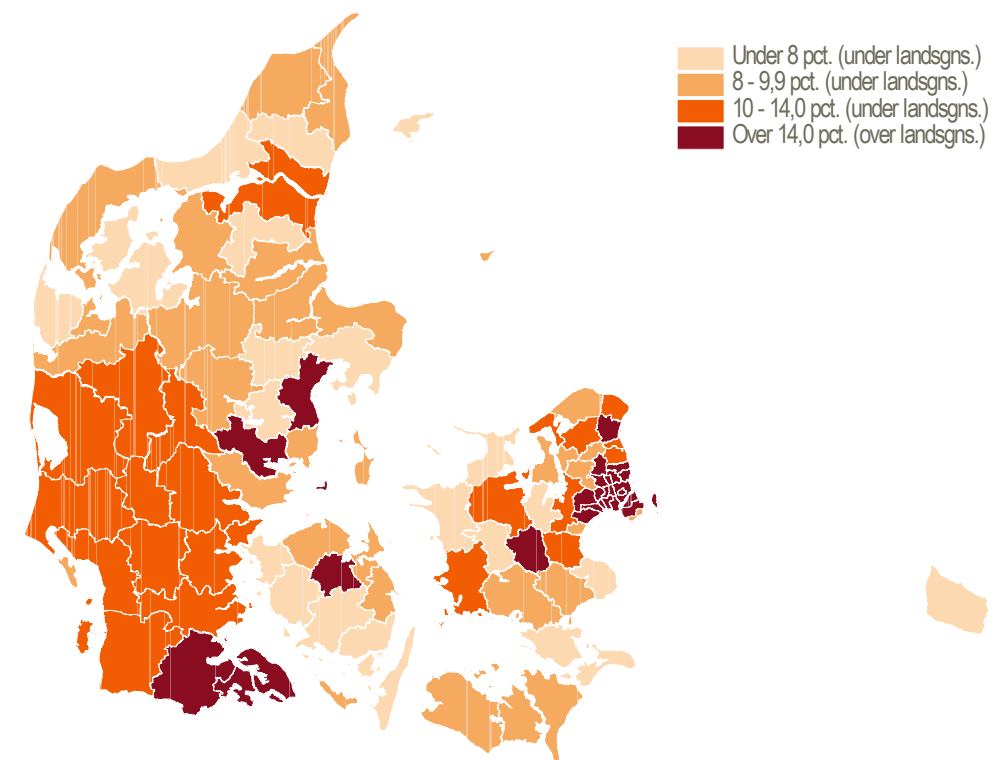
12 pct. i Region Midtjylland

I Region Midtjylland er den samlede andel 12 pct. Blandt de enkelte kommuner i regionen er andelen højest i Aarhus med 17 pct. og lavest i Skanderborg med 7 pct. Aarhus Kommune er dermed den kommune uden for Region Hovedstaden og Region Sjælland, som har den største andel indvandrere og efterkommere. Der er dog hele 15 kommuner i Region Hovedstaden og Region Sjælland, som har en højere andel indvandrere og efterkommere end de 17 pct., som findes i Aarhus.

9 pct. i Region Nordjylland

I Region Nordjylland udgør indvandrere og efterkommere 9 pct. af befolkningen. Dermed har Region Nordjylland den laveste andel blandt regionerne. Den største andel i regionen findes i Aalborg Kommune med 11 pct. og den laveste andel i Rebild Kommune med 6 pct. Rebild Kommune er dermed også den kommune i hele Danmark, som har den laveste andel indvandrere og efterkommere.

Figur 1.5 Indvandrere og efterkommeres andel af hele befolkningen. 2021

Kort: Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Syv kommuner uden for Region Hovedstaden har flere indvandrere og efterkommere end landsgennemsnittet

I figur 1.5 er alle kommuner farvet efter deres andel indvandrere og efterkommere. Den mørkerøde farve markerer kommuner med en større andel end landsgennemsnittet på 14 pct. Uden for Region Hovedstaden er der syv kommuner, hvor det er tilfældet. Det drejer sig om Greve, Aarhus, Odense, Aabenraa, Ringsted, Sønderborg og Horsens. Den store andel i Aabenraa og Sønderborg kommuner skal i høj grad ses

i lyset af kommunernes placering i nærheden af den tyske grænse. Det er således indvandrere og efterkommere med tysk oprindelse, som trækker Aabenraa og Sønderborg over landsgennemsnittet.

Tabel 1.6 Indvandrere og efterkommere efter kommuner. 2021

	Indvandrere		Efterkommere		I pct. af hele befolkningen		
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Personer fra vestlige lande	Personer fra ikke-vestlige lande	Samtlige indiv. og eftk.
	antal				pct.		
Hele landet	260 304	357 466	34 494	165 174	5,0	8,9	14,0
Albertslund	930	4 073	193	2 946	4,1	25,6	29,8
Allerød	781	1 217	126	427	3,5	6,3	9,9
Ballerup	1 620	4 312	348	2 555	4,0	13,9	17,9
Bornholm	1 411	1 176	113	253	3,9	3,6	7,5
Brøndby	1 610	5 987	335	4 229	5,5	29,0	34,5
Christiansø	1	1	-	2	1,1	3,3	4,4
Dragør	541	498	79	122	4,3	4,3	8,5
Egedal	1 203	2 029	208	900	3,2	6,7	9,9
Fredensborg	2 354	3 270	350	1 677	6,6	12,1	18,7
Frederiksberg	7 867	7 811	1 000	2 990	8,6	10,4	19,0
Frederikssund	1 099	1 832	154	730	2,8	5,6	8,4
Furesø	1 895	2 907	337	1 425	5,4	10,6	16,0
Gentofte	4 867	5 404	579	1 176	7,3	8,8	16,1
Gladsaxe	3 502	7 607	605	3 724	5,9	16,4	22,3
Glostrup	931	2 542	169	1 523	4,7	17,4	22,1
Gribskov	1 512	1 395	192	396	4,2	4,4	8,5
Halsnæs	1 346	1 533	181	569	4,9	6,7	11,5
Helsingør	2 385	3 751	355	2 009	4,3	9,1	13,5
Herlev	903	2 859	198	1 754	3,8	16,0	19,8
Hillerød	1 937	3 013	316	1 339	4,4	8,4	12,8
Hvidovre	2 196	5 290	362	3 252	4,8	16,0	20,8
Høje-Taastrup	2 981	7 430	591	5 025	6,9	24,1	31,0
Hørsholm	992	1 267	141	369	4,5	6,6	11,1
Ishøj	1 404	4 413	304	3 609	7,4	34,7	42,1
København	59 836	66 405	6 629	31 614	10,4	15,4	25,8
Lyngby-Taarbæk	2 988	4 201	363	1 288	5,9	9,7	15,6
Rudersdal	2 661	3 241	384	1 016	5,3	7,5	12,8
Rødovre	1 575	4 388	291	2 656	4,5	17,1	21,7
Tårnby	1 466	2 892	279	1 311	4,1	9,9	13,9
Vallensbæk	824	2 110	151	1 587	5,9	22,4	28,3
Faxe	1 563	1 213	197	385	4,8	4,4	9,1
Greve	2 212	3 802	370	2 205	5,1	11,9	17,0
Guldborgsund	1 644	2 413	211	783	3,1	5,3	8,4
Holbæk	1 886	3 398	253	1 612	3,0	7,0	9,9
Kalundborg	989	1 836	121	764	2,3	5,4	7,7
Køge	2 130	3 531	279	1 891	3,9	8,8	12,7
Lejre	799	881	150	307	3,4	4,2	7,6
Lolland	1 076	1 720	138	664	3,0	5,9	8,9
Næstved	2 046	3 982	298	1 414	2,8	6,5	9,3
Odsherred	893	982	102	264	3,0	3,8	6,8
Ringsted	1 525	2 131	196	1 230	4,9	9,6	14,6
Roskilde	2 758	4 258	364	1 992	3,5	7,0	10,5
Slagelse	1 763	4 744	278	2 699	2,6	9,4	12,0
Solrød	659	987	119	413	3,3	6,0	9,3
Sorø	739	1 025	78	315	2,7	4,5	7,2
Stevns	791	695	100	204	3,9	3,9	7,8
Vordingborg	1 414	1 474	135	410	3,4	4,2	7,6

Tabel 1.6 (fortsat) Indvandrere og efterkommere efter kommuner. 2021

	Indvandrere		Efterkommere		I pct. af hele befolkningen		
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Personer fra vestlige lande	Personer fra ikke-vestlige lande	Samtlige indiv. og eftk.
	antal				pct.		
Assens	1 408	1 124	201	262	3,9	3,4	7,3
Billund	1 555	1 470	237	427	6,7	7,1	13,9
Esbjerg	3 912	5 809	610	2 401	3,9	7,1	11,0
Fanø	159	93	18	12	5,1	3,0	8,2
Fredericia	1 523	2 999	189	1 424	3,3	8,6	12,0
Faaborg-Midtfyn	1 467	1 543	183	465	3,2	3,9	7,1
Haderslev	2 445	2 417	374	947	5,1	6,1	11,2
Kerteminde	773	862	108	322	3,7	5,0	8,7
Kolding	3 543	5 658	495	2 471	4,3	8,7	13,1
Langeland	481	363	44	88	4,2	3,6	7,9
Middelfart	1 008	1 380	130	409	2,9	4,6	7,5
Nordfyns	1 147	1 015	143	210	4,4	4,1	8,5
Nyborg	733	1 435	95	586	2,6	6,3	8,9
Odense	8 145	15 473	966	9 190	4,4	12,0	16,4
Svendborg	1 245	2 313	142	893	2,4	5,5	7,8
Sønderborg	4 032	4 386	533	1 633	6,2	8,2	14,3
Tønder	2 303	1 492	294	321	7,0	4,9	11,9
Varde	2 348	1 763	404	544	5,5	4,6	10,2
Vejen	2 164	1 863	322	499	5,8	5,5	11,3
Vejle	5 272	6 885	719	2 998	5,1	8,4	13,6
Ærø	287	148	14	18	5,1	2,8	7,8
Aabenraa	4 402	2 701	548	956	8,5	6,2	14,7
Favrskov	1 559	1 483	238	505	3,7	4,1	7,8
Hedensted	1 851	1 384	273	383	4,5	3,8	8,3
Herning	3 303	4 532	464	1 901	4,2	7,2	11,4
Holstebro	1 581	2 520	260	1 064	3,1	6,1	9,2
Horsens	5 165	5 382	543	2 128	6,2	8,1	14,3
Ikast-Brande	1 828	2 307	270	892	5,1	7,7	12,8
Lemvig	698	596	133	126	4,2	3,7	7,9
Norddjurs	1 373	1 259	166	339	4,2	4,3	8,5
Odder	660	838	107	247	3,3	4,7	8,1
Randers	2 723	4 317	377	1 705	3,2	6,1	9,3
Ringkøbing-Skjern	2 804	2 241	488	643	5,9	5,1	11,0
Samsø	228	79	45	7	7,4	2,3	9,8
Silkeborg	2 732	3 643	379	1 267	3,3	5,1	8,4
Skanderborg	1 385	2 207	201	746	2,5	4,7	7,2
Skive	1 082	1 596	153	500	2,7	4,6	7,3
Struer	745	893	140	262	4,3	5,6	9,8
Syddjurs	1 506	1 295	167	359	3,9	3,8	7,7
Viborg	3 126	4 091	460	1 144	3,7	5,4	9,1
Aarhus	16 388	26 008	1 873	15 666	5,2	11,8	17,0
Brønderslev	850	1 273	129	380	2,7	4,6	7,3
Frederikshavn	2 254	2 016	204	565	4,2	4,4	8,5
Hjørring	1 861	2 421	225	807	3,3	5,0	8,3
Jammerbugt	872	1 050	98	244	2,5	3,4	5,9
Læsø	88	17	3	4	5,2	1,2	6,3
Mariagerfjord	1 130	1 506	175	460	3,1	4,7	7,9
Morsø	410	649	72	138	2,4	3,9	6,3
Rebild	624	889	86	202	2,3	3,6	5,9
Thisted	1 585	1 541	217	392	4,2	4,5	8,7
Vesthimmerlands	1 413	1 348	247	317	4,6	4,6	9,1
Aalborg	7 623	10 967	810	4 680	3,8	7,1	11,0

Mange ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i fire vestegnskommuner

I hele landet udgør ikke-vestlige indvandrere og efterkommere 64 pct. af alle indvandrere og efterkommere. I Albertslund, Brøndby, Ishøj og Herlev kommuner er de ikke-vestliges andel særligt høj, idet mere end 80 pct. af alle indvandrere og efterkommere i disse kommuner er af ikke-vestlig oprindelse.

Aabenraa og Tønder har mange indvandrere med tysk oprindelse

I Aabenraa og Tønder kommuner udgør vestlige indvandrere og efterkommere 58-59 pct. af alle indvandrere og efterkommere. Med deres beliggenhed tæt på den tyske grænse er det hovedsageligt indvandrere og efterkommere med tysk oprindelse, som er årsagen til de relativt mange vestlige indvandrere og efterkommere.

Relativt få ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i ø-kommunerne

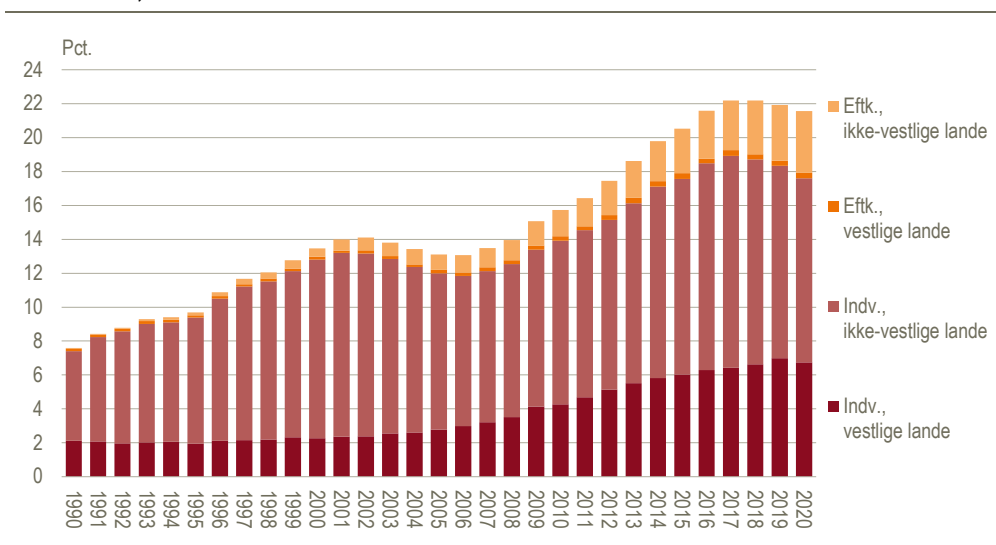
Morsø, Læsø, Samsø, Ærø, Fanø, Langeland og Bornholm kommuner har tilfælles, at de alle er kommuner, hvis administrative område svarer til øen af samme navn som kommunen. Læsø, Samsø, Ærø, Fanø, Langeland og Bornholm har yderligere det tilfælles, at de også har en større andel vestlige end ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Alle syv kommuner har dog samlet lavere andel indvandrere og efterkommere end hele Danmarks 14 pct., og med undtagelse af Bornholm hører de også til landets mindst befolkede kommuner.

1.6 Fødte

22 pct. af levendefødte børn i 2020 havde mødre med udenlandsk baggrund

I figur 1.6, 1.7, 1.8 og 1.9 vises andelen af levendefødte, hvor moderen er indvandrer eller efterkommer. I 2020 var 22 pct. af de levendefødte børn født af mødre med indvandrer- eller efterkommer baggrund. Det er en stigning på 14 procentpoint siden 1990, hvor andelen var 8 pct. Den største stigning ses, hvor mødrene er indvandrere fra ikke-vestlige lande. Deres andel steg fra 5 pct. i 1990 til 11 pct. i 2020. Selvom andelen har været stigende siden, så toppede i 2017 med 13 pct. Det er også indvandrermodre fra ikke-vestlige lande, der står for den største andel i både 1990 og 2020.

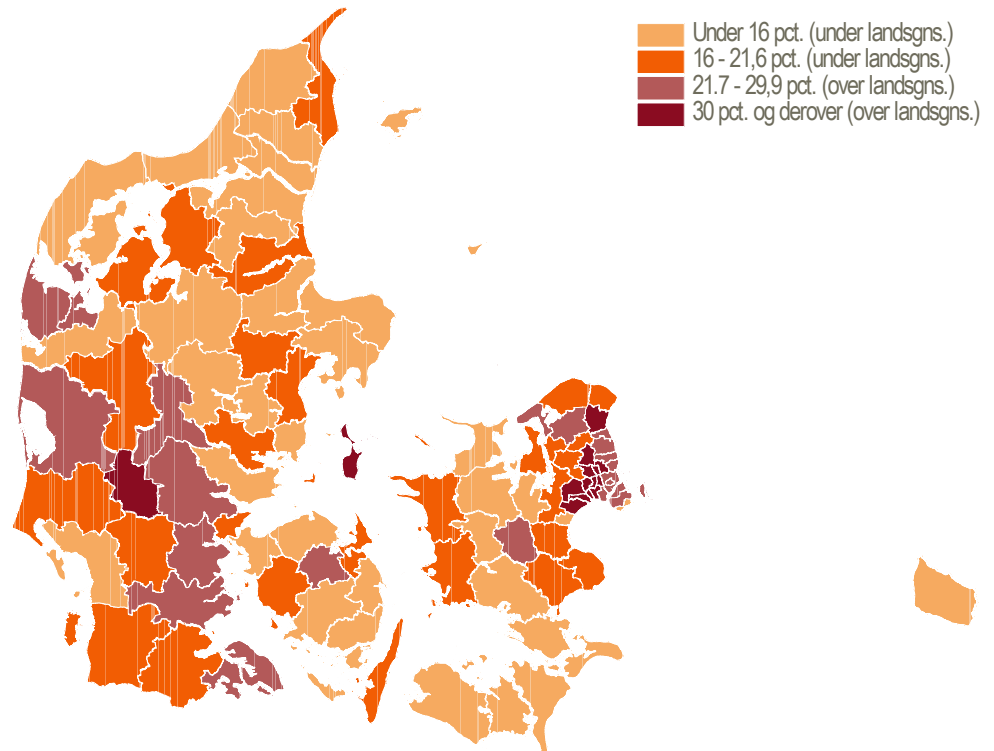
Figur 1.6 Levendefødte, hvor moderen er indvandrer eller efterkommer

66 pct. af børn født i 2020 i Ishøj Kommune havde mødre med udenlandsk baggrund

Børn født af mødre med indvandrer- eller efterkommerbaggrund er meget ulige fordelt i landet. 66 pct. af de levendefødte i Ishøj Kommune i 2020 har en mor, der er enten indvandrer eller efterkommer, mens det gælder 7 pct. af børnene, der er født i Ærø Kommune. I Vallensbæk, Høje-Taastrup og Brøndby kommuner er det også over halvdelen af de fødte, der har en indvandrer- eller efterkommormor.

Figur 1.7 Levendefødte, hvor moderen er indvandrer eller efterkommer. 2020

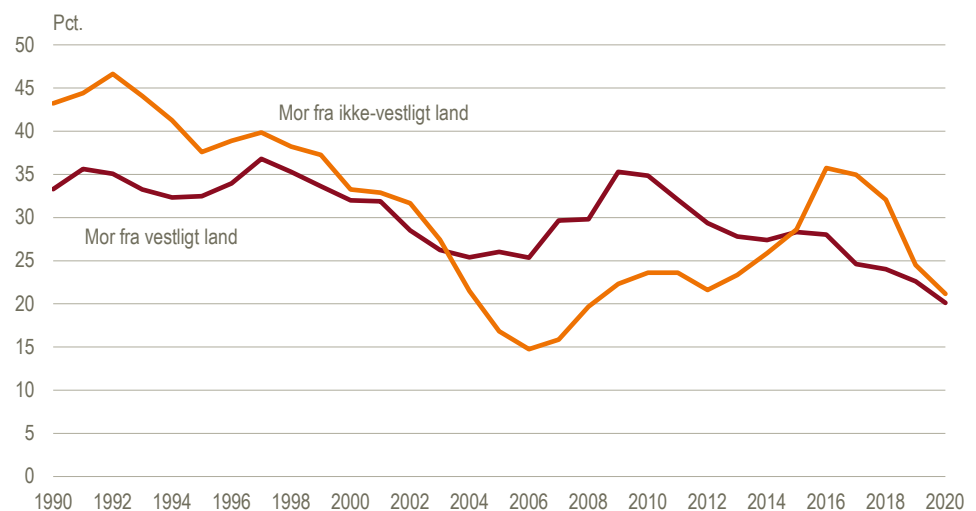

Kort: Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

10.728 levendefødte børn i 2020 havde en indvandrermoder

I 2020 havde 10.728 levendefødte børn en indvandrermoder, hvilket fordeler sig på 4.111 mødre fra vestlige lande og 6.617 mødre fra ikke-vestlige lande. 20 pct. af de vestlige indvandrermodre havde været i landet mindre end 3 år, da barnet blev født. Dette gjaldt for 21 pct. af de ikke-vestlige indvandrermodre. For 30 år siden var denne andel på 33 pct. for vestlige indvandrermodre og 43 pct. for ikke-vestlige indvandrermodre.

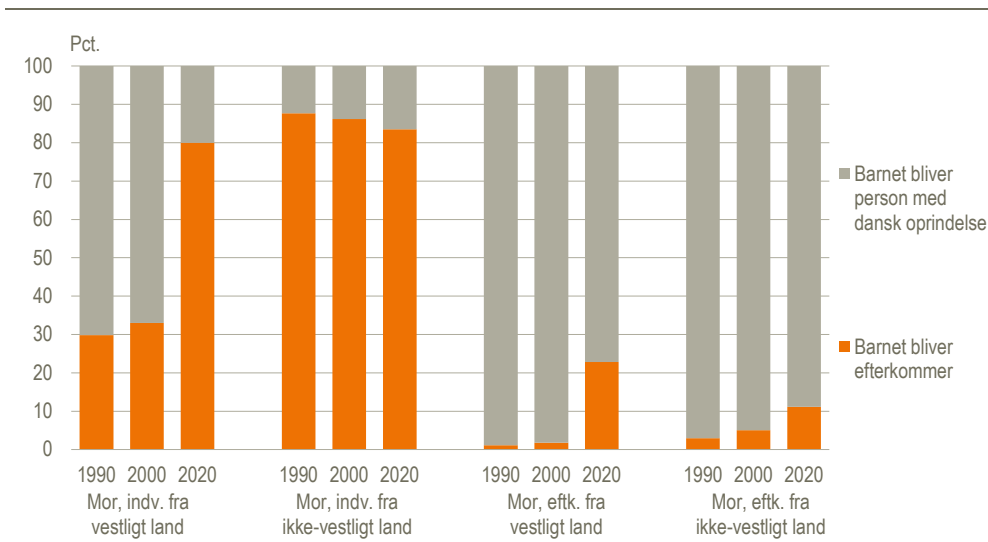
Figur 1.8 Levendefødte, hvor moderen er indvandrer med en opholdstid i Danmark inden fødslen på under 3 år

Indvandrer- og efterkommermodre får ikke nødvendigvis et barn, der bliver efterkommer

At en mor til et nyfødt barn er indvandrer eller efterkommer, betyder ikke nødvendigvis, at barnet bliver klassificeret som efterkommer efter Danmarks Statistiks definition af herkomst. Hvis moderen fx er efterkommer med dansk statsborgerskab, vil barnet blive klassificeret som person med dansk oprindelse. Her gælder det nemlig, at hvis mindst én forælder er født i Danmark og samtidig er dansk statsborger, bliver barnet klassificeret som person med dansk oprindelse.

Figur 1.9 **Levendefødte, hvor moderen er indvandrer eller efterkommer, efter moderens og barnets herkomst**

20 pct. af børn født af vestlige indvandrermodre klassificeres som personer med dansk oprindelse

I 2020 blev 20 pct. af børnene født af vestlige indvandrermodre klassificeret som personer med dansk oprindelse, mens andelen blandt ikke-vestlige indvandrermodre var 17 pct. For efterkommermodrene ser det anderledes ud. Børn født af vestlige eller ikke-vestlige efterkommermodre blev i henholdsvis 77 pct. og 89 pct. af tilfældene klassificeret som personer med dansk oprindelse.

1.7 Fertilitet

Samlet fertilitet for perioden 2016-2020

I perioden 2016 til 2020 er den gennemsnitlige samlede fertilitet 1.728. En samlet fertilitet på 1.728 svarer til, at en kvinde i gennemsnit får 1,728 børn i løbet af sit liv, baseret på fertilitetsmønsteret for de seneste fem år.

Samlet fertilitet

Den samlede fertilitet angiver hvor mange levendefødte, som 1.000 kvinder vil føde i løbet af den fertile periode (15-49 år), hvis alle lever til de bliver 50 år, og hvis de i hver aldersklasse føder netop så mange børn som angivet ved årets aldersbetingede fertilitetskvotienter. Divideres den samlede fertilitet med 1.000, får man det antal børn, som en kvinde vil føde i løbet af sin fertile periode.

Aldersbetingede fertilitetskvotienter

De aldersbetingede fertilitetskvotienter viser gennemsnittet for hvert enkelt alderstrin inden for aldersgruppen. Det vil sige for at få hele den pågældende aldersgruppes fertilitetskvotient skal tallet ganges med antallet af alderstrin i aldersgruppen. Det vil i dette tilfælde betyde, at man skal gange med fem. Fx kan man i tabel 1.7 udlede, at 1.000 kvinder med dansk oprindelse, som gennemlever alle alderstrin fra 30 til 34 år, i gennemsnit får 690 (5*138,0) levendefødte børn, når de er mellem 30 og 34 år givet de aldersbetingede fertilitetskvotienter, som gjaldt i perioden 2016 til 2020.

I tabel 1.7 findes tal for både aldersbetingede fertilitetskvotienter og samlet fertilitet efter moderens oprindelsesland for perioden 2016-2020. Vi har valgt at benytte gennemsnit for femårsperioden fra 2016 til 2020 for at få et bedre talgrundlag til at beregne fertiliteten for indvandrere og efterkommere.

Ikke-vestlige indvandrere har højere fertilitet

Indvandrere har en lavere samlet fertilitet end kvinder med dansk oprindelse. For indvandrere er den samlede fertilitet 1.652, mens den for efterkommere er 1.827. Den samlede fertilitet for kvinder med dansk oprindelse er 1.761. Fertiliteten for indvandrere trækker altså den samlede fertilitet ned. Det er dog indvandrere med vestlig oprindelse, som har en lavere samlet fertilitet end kvinder med dansk oprindelse, idet ikke-vestlige indvandreres samlede fertilitet er 1.938, mens den for vestlige indvandrere er 1.399.

Tabel 1.7 Fertilitetskvoteier efter moderens alder og oprindelsesland. Gennemsnit for 2016-2020

	Levende- fødte gnsn. 2016-2020	De aldersbetingede fertilitetskvoteier							Samlet ferti- litet
		15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	
I alt	61 318	1,7	25,8	101,9	131,7	68,1	15,5	1,0	1 728
Indvandrere	11 290	7,9	35,7	79,8	110,5	72,4	21,7	2,3	1 652
Vestlige lande	4 053	4,5	16,2	55,4	104,1	75,1	22,3	2,2	1 399
Heraf:									
Polen	683	4,8	31,2	83,1	99,3	56,2	16,0	1,6	1 461
Rumænien	703	16,9	48,8	96,7	111,2	71,2	16,1	2,5	1 817
Tyskland	343	2,1	10,3	36,7	111,1	85,1	24,6	1,3	1 356
Ikke-vestlige lande ...	7 236	10,3	62,3	105,2	115,2	70,9	21,3	2,3	1 938
Heraf:									
Afghanistan	331	3,3	34,2	119,3	134,3	89,5	35,0	7,5	2 116
Irak	409	5,2	54,9	116,9	116,8	61,3	22,4	3,1	1 903
Pakistan	339	3,2	120,0	211,3	155,9	77,6	19,3	3,0	2 951
Somalia	320	5,5	50,0	125,4	154,0	101,4	46,6	14,0	2 485
Syrien	1 076	33,9	210,2	223,0	158,3	87,1	28,2	2,3	3 716
Tyrkiet	383	1,4	57,5	137,3	118,4	64,0	14,1	0,7	1 967
Ukraine	363	0,0	35,0	104,7	113,2	69,8	23,2	0,0	1 729
Efterkommere	2 132	1,7	32,4	112,5	128,7	69,5	20,1	0,7	1 827
Heraf:									
Tyrkiet	719	0,5	32,1	132,6	125,6	55,5	15,8	1,2	1 817
Libanon ¹	316	3,9	72,3	147,6	94,4	45,0	0,0	0,0	1 816
Dansk oprindelse ...	47 896	1,3	24,0	107,0	138,0	67,0	14,2	0,8	1 761

Anm.: Tabellen viser fertilitetskvoteier og samlet fertilitet for indvandrere fra de ti lande, som i perioden 2016-2020 fødte flest børn i Danmark samt fertilitetskvoteier og samlet fertilitet for efterkommere fra det største land, som i perioden 2016-2020 fødte flest børn i Danmark.

¹ En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Store forskelle mellem de enkelte lande

I tabel 1.7 er også vist fertilitetskvoteier og samlet fertilitet for indvandrere fra de ti lande, som i perioden 2016-2020 fødte flest børn i Danmark. Det fremgår, at der er store forskelle fra land til land. Blandt de viste lande har kvinder med **syrisk** oprindelse den højeste samlede fertilitet med 3.716, mens kvinder med oprindelse i **Ukraine** ligger lavest blandt de ikke-vestlige lande med 1.729.

Forskelle særlig tydelige i alderen 20-24 år

Det er især i aldersgruppen 20-24 år, at forskellen mellem kvinder med dansk oprindelse og kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande er stor. I perioden 2016-2020 fik 1.000 kvinder med dansk oprindelse i alderen 20-24 år i gennemsnit 24,0 levendefødte børn på hvert af de fem alderstrin fra 20-24 år. Det tilsvarende tal for ikke-vestlige indvandrere er 62,3. Blandt 20-24-årige har ikke-vestlige indvandrere altså en fertilitet, som er 2,5 gange højere som for kvinder med dansk oprindelse.

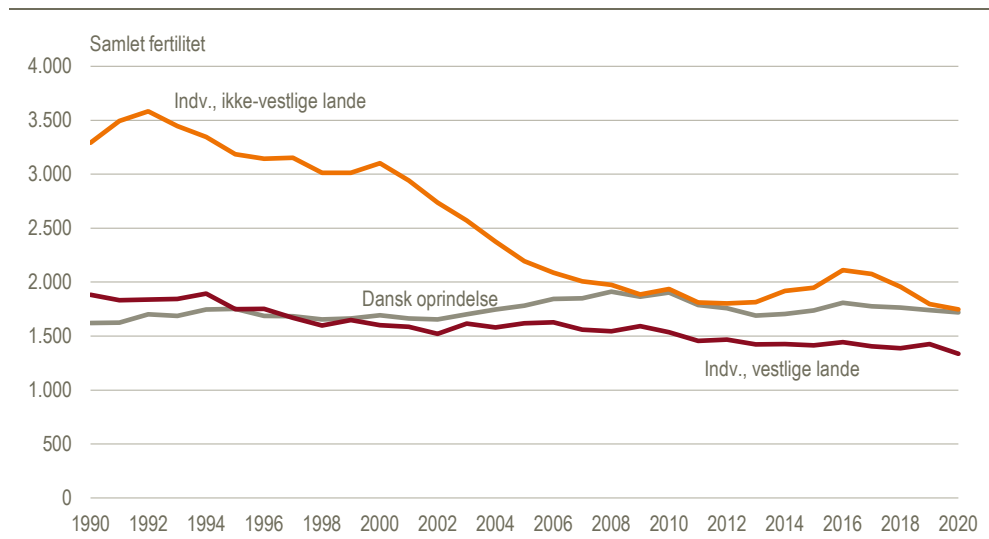
Kvinder fra Syrien får i flest børn blandt de 20-24-årige

Der er også stor forskel mellem de enkelte ikke-vestlige oprindelseslande, og det bemærkes, at fertilitetskvoteieren for 20-24-årige kvinder med oprindelse i **Syrien** er særligt høj, idet 1.000 kvinder i denne gruppe i gennemsnit får 210,2 levendefødte børn på hvert af de fem alderstrin fra 20-24 år.

Stort fald i ikke-vestlige indvandreres fertilitet

I figur 1.10 vises den samlede fertilitet efter herkomst over tid. De ikke-vestlige indvandreres samlede fertilitet er faldet kraftigt i løbet af de seneste 30 år. I 1990 var den samlede fertilitet for ikke-vestlige indvandrere således 3.291 mod 1.747 i 2020. Det svarer til et fald på 47 pct. Til sammenligning er den samlede fertilitet for personer med dansk oprindelse steget med 6 pct., nemlig fra 1.621 i 1990 og 1.720 i 2020. Blandt indvandrere fra vestlige lande har der også været et fald i samlet fertilitet. I 1990 var den samlede fertilitet på 1.881, mens den i 2020 var på 1.336.

Figur 1.10 Samlet fertilitet efter herkomst

1.8 Opholdsgrundlag

Opholdstilladelse og EU/EØS-registreringsbevis

Udenlandske statsborgere som ikke har et nordisk eller EU/EØS-statsborgerskab, skal have en opholdstilladelse for at kunne indvandre til Danmark. EU/EØS-borgere som forventer, at opholdet i Danmark vil vare mere end tre måneder, skal søge om et registreringsbevis. Et registreringsbevis er et bevis på de rettigheder, som EU/EØS-statsborgeren allerede har efter EU-reglerne om fri bevægelighed. Opholdstilladelse og EU-registreringsbevis bliver herefter samlet betegnet som opholdstilladelse, som en samlet betegnelse for forskellige legale muligheder for ophold i Danmark.

Ændret indvandringmønster

Fordelingen af opholdstilladelser til indvandrede udlændinge har ændret sig markant siden årtusindskiftet til i dag, med et fald i andelen med tilladelse til familiesammenføring og asyl og en stigning i andelen med tilladelse til arbejde og studier. I 1997 udgjorde personer med tilladelse til asyl og familiesammenføring halvdelen af de 21.264 indvandrede som var udenlandsk født med ikke-nordisk statsborgerskab, mens 32 pct. indvandrede med tilladelse til arbejde eller uddannelse. I 2020 var vægten skiftet til, at 65 pct. indvandrede for at arbejde eller studere, mens 8 pct. af de 43.414 indvandrede enten fik asyl eller blev familiesammenført.

Typer af opholdsgrundlag

Denne publikation opererer med følgende opholdsgrundlag:

- Asyl mv. (personer, der fx får opholdstilladelse som flygtning)
- Familiesammenføring (opholdstilladelse til familiesammenføring kan ske til en herboende dansk/nordisk statsborger, en udenlandsk statsborger eller en person med flygtningestatus)
- Uddannelse (Studie mv., Uddannelse og EU/EØS, Studerende)
- Arbejde (Erhverv og EU/EØS, Lønarbejde)
- Andet (Øvrige opholdstilladelser for både EU/EØS-borgere og andre statsborgere, herunder adoptioner, au-pair, praktikanter mv.)

Oplysninger om indvandrede opholdsgrundlag

Oplysninger om opholdsgrundlag for indvandrere, der har bopæl i Danmark, er dannet på baggrund af forskellige typer af oplysninger, alt efter om deres seneste indvandringsdato er før 1997 eller fra 1997 og frem. Fra 1997 og frem er oplysningerne baseret på tildelte opholdstilladelser fra Udlændingestyrelsen samt imputerede opholdstilladelser i de tilfælde, hvor der ikke er information om en opholdstilladelse fra Udlændingestyrelsen. Data i denne publikation for personer med indvandring fra 1997 og frem viser personens seneste opholdstilladelse. For personer der er indvandret før 1997, er oplysningerne baseret på en kombination af surveysvar om personers første opholdstilladelse, tildelte opholdstilladelser fra Udlændingestyrelsen samt imputerede opholdstilladelser. Disse data omhandler personernes første opholdstilladelse. Opholdstilladelser før 1997 er således baseret på første opholdstilladelse, mens opholdstilladelser efter 1997 er baseret på senest opholdstilladelse. Tallene i denne publikation er revideret i forhold til forrige udgaver.

Stigning i indvandring fra EU-lande

Ændringen i indvandningsmønstret efter opholdstilladelse kan først og fremmest forklares ved, at der har været en markant stigning i antallet af indvandrere fra EU-landene, særligt i forbindelse med optagelsen de nye EU-lande fra 2004 af. Antallet af indvandrede med EU/EØS-tilladelser til lønarbejde er næsten seksdoblet fra 2.329 i 1997 til 13.066 i 2020. Den samme stigning ses i antallet af EU-borgere, der indvandrer for at studere.

434 indvandrede med opholdstilladelse til asyl i 2020

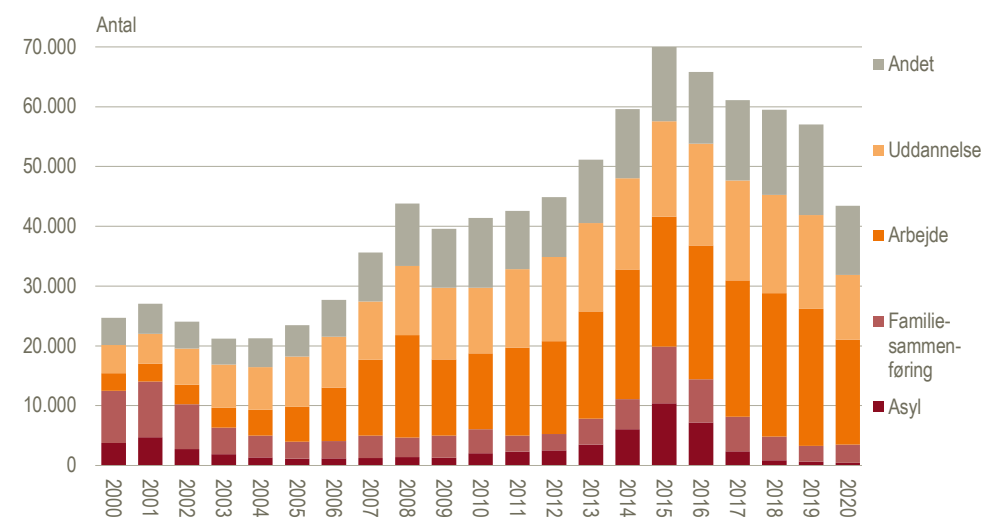
I perioden fra 1997 og frem, hvor det er muligt at opgøre, hvilken opholdstilladelse udenlandske statsborgere indvandrer med, svinger antallet af indvandrede med tilladelse til asyl. I 2001 indvandrede 4.714 personer med tilladelse til asyl. Herefter faldt antallet til 1.146 i 2005 og forbliver på dette niveau frem til 2010, hvor antallet begynder at stige igen. I 2015 var det hidtidige top med 10.423 personer. De seneste år er antallet faldet og i 2020 indvandrede 434 med tilladelse til asyl, hvilket er det laveste siden 1997, hvor denne opgørelse starter. Udviklingen i verdens konflikter i kombination med udlændingelovgivningen afspejles i statsborgerskabet blandt de personer, der får tilladelse til asyl i Danmark. Samlet set udgør indvandrede med statsborgerskab i Syrien, Irak, Afghanistan, Iran og Somalia 65 pct. af alle dem, der er indvandret med opholdstilladelse til asyl i perioden fra 1997 og frem. I begyndelsen af perioden var det primært personer med bosnisk, somalisk og irakisk statsborgerskab, mens statsborgere i Syrien udgør hovedparten i 2020.

Kategorien Andet omfatter øvrige opholdstilladelser til au pair, adoptioner mv.

Kategorien *Andet* omfatter øvrige opholdstilladelser for både EU/EØS-borgere og andre statsborgere, herunder au pair, praktikanter, adoptioner, medfølgende familiemedlemmer til EU/EØS-statsborgere med studie- eller arbejdstilladelse, EU-statsborgere med tilstrækkelige midler og dansk mindretal. Stigningen i denne gruppe skyldes primært en stigning i antallet af EU/EØS-borgere med tilstrækkelige midler eller familiemedlemmer til EU/EØS-borgere. De udgør knap to tredjedele af gruppen i 2020, mens de udgjorde knap en tredjedel i 2000.

Figur 1.11

Udenlandske statsborgere født i udlandet, der er indvandret til Danmark efter opholdsgrundlag

Vestlige indvandrere har oftest arbejdstilladelser

38 pct. af de vestlige indvandrere, som var i Danmark 1. januar 2021, har en opholdstilladelse til arbejde og 11 pct. er her for at studere. Blandt de ikke-vestlige indvandrere gælder det, at 27 pct. er blevet familiesammenført og 17 pct. har fået asyl.

Tabel 1.8 Indvandrere efter seneste opholdsgrundlag

	Asyl	Familie-sammen-føring	Arbejde	Uddan-nelse	Andet	Dansk/-nordisk statsborger	I alt
2011	40 303	88 809	71 340	32 884	31 571	163 997	428 904
2012	40 757	88 405	77 488	34 188	35 089	165 611	441 538
2013	41 989	88 630	84 008	36 188	38 794	166 777	456 386
2014	44 608	91 434	92 757	37 671	42 429	167 160	476 059
2015	48 611	94 038	103 228	38 253	46 587	170 340	501 057
2016	57 610	101 073	114 144	42 257	51 822	173 612	540 518
2017	60 729	102 748	122 964	46 016	55 437	182 687	570 581
2018	61 576	104 317	130 381	49 134	58 919	187 351	591 678
2019	61 804	105 571	138 753	50 555	62 346	188 593	607 622
2020	62 078	105 240	143 462	49 807	64 620	189 146	614 353
2021	61 440	105 710	145 639	45 217	66 534	193 230	617 770

Halvdelen af indvandrerne fra USA er i Danmark for at studere eller arbejde

USA er det eneste land uden for EU blandt de ti vestlige lande med flest indvandrere. 16 pct. af indvandrerne fra USA har tilladelse til at studere, mens 33 pct. har tilladelse til at arbejde. De øvrige er hovedsageligt indvandret for at blive familiesammenført. Over halvdelen af indvandrerne fra Polen, Rumænien, Litauen, Bulgarien og Italien er i Danmark for at arbejde. Indvandrere fra Tyskland adskiller sig fra de andre vestlige indvandrere, ved at en tredjedel er i Danmark for at arbejde. For Storbritannien gælder det for knap halvdelen.

Tabel 1.9 Indvandrere fra vestlige lande efter oprindelsesland og opholdsgrundlag, 2021

	Opholdsgrundlag						I alt
	Asyl	Familie-sammen-føring	Arbejde	Uddan-nelse	Andet	Dansk/-nordisk statsborger	
I alt	420	10 894	99 507	29 605	51 235	68 643	260 304
	pct.						antal
Heraf:							
Polen	1	6	53	5	22	13	41 859
Tyskland	0	4	29	14	27	26	30 936
Rumænien	0	1	59	10	25	5	30 288
Storbritannien	0	5	47	6	27	15	15 812
Norge	-	0	0	0	0	100	15 580
Sverige	0	0	0	0	0	99	14 588
Litauen	0	2	58	13	24	3	13 162
Bulgarien	0	2	56	12	26	5	10 245
Italien	0	1	51	20	21	6	9 198
USA	0	26	33	16	7	18	8 717

Anm.: Tabellen indeholder de ti lande med flest indvandrere.

59 pct. af syrerne har fået asyl, mens resten er blevet familiesammenført

Indvandrerne fra de ti ikke-vestlige lande med flest indvandrere fordeler sig på forskellige grupper. Størstedelen af indvandrerne fra Syrien, Tyrkiet og Afghanistan har opholdstilladelse til enten asyl eller familiesammenføring. 59 pct. af syrerne har fået asyl, mens de øvrige syrerer hovedsageligt er blevet familiesammenført. Blandt indvandrerne fra Tyrkiet er 50 pct. blevet familiesammenført. 70 pct. af inderne og 59 pct. af ukrainerne har fået arbejdstilladelse. For pakistanerne har 26 pct. fået opholdstilladelse til familiesammenføring og 21 pct. har fået en arbejdstilladelse.

Tabel 1.10 Indvandrere fra ikke-vestlige lande efter oprindelsesland og opholdsgrundlag, 2021

	Opholdsgrundlag						I alt
	Asyl	Familie-sammen-føring	Arbejde	Uddan-nelse	Andet	Dansk/-nordisk stats-borger	
I alt	61 020	94 816	46 132	15 612	15 299	124 587	357 466
	pct.						antal
Heraf:							
Syrien	59	35	0	0	2	4	35 659
Tyrkiet	0	50	8	1	2	38	33 219
Irak	17	16	1	1	1	64	21 894
Iran	24	10	10	5	1	50	17 571
Bosnien-Hercegovina ..	38	6	1	0	1	53	16 599
Pakistan	1	26	21	3	11	38	14 483
Afghanistan	33	22	1	0	2	43	13 941
Libanon ¹	8	13	1	0	1	76	13 140
Indien	0	7	70	7	2	13	12 701
Ukraine	0	11	59	15	5	10	12 298

Anm.: Tabellen indeholder de ti lande med flest indvandrere.

¹ En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

1.9 Familier

Tre familietyper Befolkningen på 5.840.045 personer fordeler sig på 3.096.179 familier i 2021. Der er 1.386.514 parfamilier, 1.695.267 enlige og 14.398 ikke-hjemmeboende børn under 18 år.

Hjemmeboende børn under 25 år i 42 pct. af alle parfamilier I 42 pct. af parfamilierne er der hjemmeboende børn under 25 år. Det samme gælder 11 pct. af de enlige. De parfamilier, som har børn, har i gennemsnit også flere børn end de enlige med børn. En parfamilie med børn har i gennemsnit 1,84 børn, mens det tilsvarende tal for en enlig med børn er 1,49 børn.

De fleste par består af to med dansk oprindelse I tabel 1.11 er parfamilierne og de enlige opdelt på herkomst. Der er i alt defineret fjorten forskellige typer herkomst for parfamilierne, og de er opdelt i fem hovedgrupper. Af disse fem hovedgrupper er den gruppe, hvor begge personer i parret er med dansk oprindelse, klart den største. Af alle parfamilier er der således 1.150.284 par eller 83 pct., som befinder sig i denne kategori.

Få par består af to efterkommere Den næststørste hovedgruppe består af par, hvor begge personer i parret er indvandrere. I alt 111.158 par er af denne type. Der er 110.615 par, hvor den ene har dansk oprindelse og den anden er indvandrer eller efterkommer, mens 9.573 par består af en indvandrer og en efterkommer. Den mindste af de fem hovedgrupper består af par, hvor begge personer er efterkommere. 4.884 par er i denne kategori.

Ikke-vestlige dominerer i par uden dansk oprindelse I de tre hovedgrupper af par, som ikke indeholder nogen personer med dansk oprindelse, består den største gruppe af par, hvor begge personer er af ikke-vestlig oprindelse. Blandt de parfamilier, som består af to indvandrere, er begge af ikke-vestlig oprindelse i 65 pct. af tilfældene. I 28 pct. af parrene er begge personer i parret indvandrere af vestlig oprindelse, mens 7 pct. af parrene består af en vestlig indvandrer og en ikke-vestlig indvandrer.

Tabel 1.11 Familier efter de voksnes herkomst. 2021

	Familier			Hjemmeboende børn	Gnsnt. antal børn pr. børnefamilie
	Uden børn	Med børn	I alt		
I alt	2 321 936	774 243	3 096 179	1 357 352	1,75
Par	798 985	587 529	1 386 514	1 079 492	1,84
Begge personer med dansk oprindelse	692 858	457 426	1 150 284	835 059	1,83
Begge indvandrere	43 324	67 834	111 158	132 969	1,96
- fra vestligt land	14 811	16 383	31 194	27 103	1,65
- fra ikke-vestligt land	24 887	47 748	72 635	99 591	2,09
- fra forskellige landegrupper	3 626	3 703	7 329	6 275	1,69
Begge efterkommere	1 620	3 264	4 884	5 984	1,83
- fra vestligt land	22	11	33	20	1,82
- fra ikke-vestligt land	1 561	3 172	4 733	5 821	1,84
- fra forskellige landegrupper	37	81	118	143	1,77
Én indvandrer og én efterkommer	1 983	7 590	9 573	16 247	2,14
- begge fra vestligt land	321	282	603	507	1,80
- begge fra ikke-vestligt land	1 310	6 670	7 980	14 500	2,17
- fra forskellige landegrupper	352	638	990	1 240	1,94
Én person med dansk oprindelse og	59 200	51 415	110 615	89 233	1,74
- én indvandrer fra vestligt land	34 473	25 219	59 692	44 546	1,77
- én indvandrer fra ikke-vestligt land	19 319	21 233	40 552	35 728	1,68
- én efterkommer fra vestligt land	2 349	2 068	4 417	3 753	1,81
- én efterkommer fra ikke-vestligt land	3 059	2 895	5 954	5 206	1,80
Enlige	1 508 553	186 714	1 695 267	277 860	1,49
- person med dansk oprindelse	1 266 998	155 196	1 422 194	224 398	1,45
- indvandrer fra vestligt land	105 542	7 077	112 619	10 145	1,43
- indvandrer fra ikke-vestligt land	100 642	20 525	121 167	36 720	1,79
- efterkommer fra vestligt land	4 389	491	4 880	708	1,44
- efterkommer fra ikke-vestligt land	30 982	3 425	34 407	5 889	1,72
Ikke-hjemmeboende børn under 18 år ...	14 398	•	14 398	•	•

I 97 pct. af parrene med to efterkommere er begge fra ikke-vestlige lande

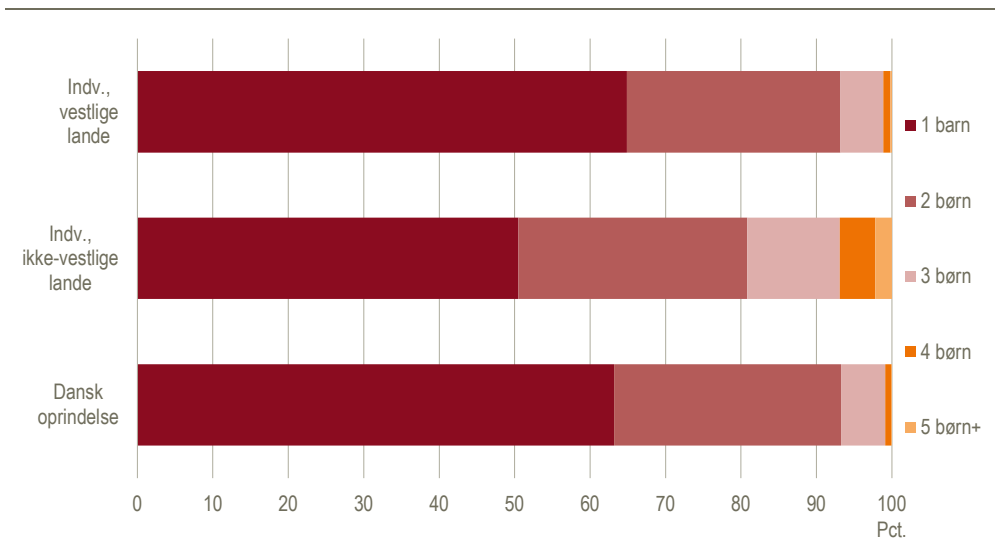
I de par, hvor begge personer er efterkommere, er begge personer i parret af ikke-vestlig oprindelse i 97 pct. af tilfældene. I de par, der består af en indvandrer og en efterkommer, er begge af ikke-vestlig oprindelse i 83 pct. af tilfældene.

I par, der består af en person med dansk oprindelse og en indvandrer eller efterkommer, er vestlig oprindelse til gengæld mere dominerende. Af de 110.615 par er den anden person i parret en indvandrer eller efterkommer af vestlig oprindelse i 58 pct. af tilfældene.

Enlige ikke-vestlige indvandrere har flere børn

Blandt de enlige, som har børn, skiller indvandrere fra ikke-vestlige lande sig ud. De har i gennemsnit 1,79 børn. Enlige med dansk oprindelse og enlige indvandrere fra vestlige lande, som har børn, har til sammenligning i gennemsnit henholdsvis 1,45 børn og 1,43 børn. I figur 1.12 vises det, at denne forskel skyldes, at en større andel af de enlige indvandrere fra ikke-vestlige lande, som har børn, har tre eller flere børn. Andelen er således 19 pct. for ikke-vestlige indvandrere, mens 7 pct. af både enlige med dansk oprindelse og indvandrere med vestlig oprindelse har tre eller flere børn.

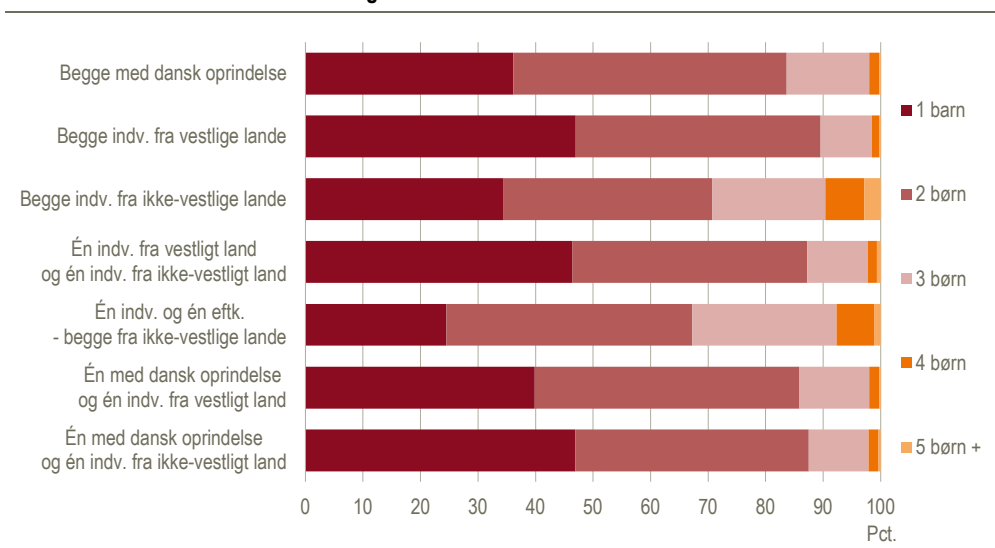
Figur 1.12 Enlige med børn efter herkomst og antal børn i familien. 2021

Par med dansk oprindelse og vestlige par får færre børn end ikke-vestlige par

Parfamilier med børn har generelt flere børn end enlige med børn. I tabel 1.11 ses det, at par med børn hvor begge personer har dansk oprindelse i gennemsnit har 1,83 børn. For par med børn, hvor begge personer er indvandrere med vestlig oprindelse, er det gennemsnitlige antal børn 1,65. Par med børn, der består af to indvandrere med ikke-vestlig oprindelse, ligger klart højere med 2,09 børn i gennemsnit.

Figur 1.13 Parfamilier med børn efter herkomst og antal børn i familien. 2021

Hver tredje ikke-vestlige indvandrerpar har mindst tre børn

Det højere gennemsnitlige antal børn for par, der består af to ikke-vestlige indvandrere afspejler, at en klart større andel af disse par har tre eller flere børn. Blandt de par, som har hjemmeboende børn, og som består af to ikke-vestlige indvandrere, er der 29 pct., der har tre eller flere børn. Den tilsvarende andel er 16 pct. for par med to personer med dansk oprindelse og 10 pct. for par, hvor begge er vestlige indvandrere.

Tabel 1.12 Børnefamilier efter antal hjemmeboende børn under 25 år og de voksnes herkomst, 2021

	Antal hjemmeboende børn under 25 år					I alt
	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn	5 børn og derover	
I alt	331 334	326 552	97 450	15 339	3 568	774 243
Par	216 336	270 261	85 019	13 052	2 861	587 529
Begge personer med dansk oprindelse	165 359	217 285	65 528	8 059	1 195	457 426
Begge indvandrere	25 821	25 858	11 230	3 521	1 404	67 834
- fra vestligt land	7 693	6 974	1 465	212	39	16 383
- fra ikke-vestligt land	16 409	17 373	9 374	3 252	1 340	47 748
- fra forskellige landegrupper	1 719	1 511	391	57	25	3 703
Begge efterkommere	1 284	1 357	518	93	12	3 264
- fra vestligt land	5	3	3	-	-	11
- fra ikke-vestligt land	1 244	1 320	507	89	12	3 172
- fra forskellige landegrupper	35	34	8	4	-	81
Én indvandrer og én efterkommer	1 953	3 271	1 817	466	83	7 590
- begge fra vestligt land	107	135	33	6	1	282
- begge fra ikke-vestligt land	1 633	2 853	1 674	431	79	6 670
- fra forskellige landegrupper	213	283	110	29	3	638
Én person med dansk oprindelse og	21 919	22 490	5 926	913	167	51 415
- én indvandrer fra vestligt land	10 047	11 605	3 067	433	67	25 219
- én indvandrer fra ikke-vestligt land	9 960	8 618	2 207	370	78	21 233
- én efterkommer fra vestligt land	740	1 021	261	42	4	2 068
- én efterkommer fra ikke-vestligt land	1 172	1 246	391	68	18	2 895
Enlige	114 998	56 291	12 431	2 287	707	186 714
- person med dansk oprindelse	98 074	46 688	9 076	1 143	215	155 196
- indvandrer fra vestligt land	4 592	2 001	403	67	14	7 077
- indvandrer fra ikke-vestligt land	10 366	6 220	2 520	966	453	20 525
- efterkommer fra vestligt land	320	133	30	8	-	491
- efterkommer fra ikke-vestligt land	1 646	1 249	402	103	25	3 425

Indvandrere ofte i par med partner fra samme land

I tabel 1.13 vises parfamilier opdelt på, hvorvidt de er par fra samme land eller par fra forskellige lande. Når to indvandrere udgør et par, er der meget ofte tale om indvandrere fra samme oprindelsesland. Af de 111.158 parfamilier med to indvandrere bestod 82 pct. af to personer med oprindelse i samme land. Andelen er lidt lavere blandt de 9.573 par med én indvandrer og én efterkommer. Her havde 67 pct. oprindelse i samme land. I de tilfælde, hvor både indvandrer og efterkommer var fra et ikke-vestligt land, var andelen dog 76 pct. Blandt de 4.884 par med to efterkommere var der i 78 pct. af tilfældene tale om to personer med oprindelse i samme land.

Tabel 1.13 Parfamilier, hvor begge er enten indvandrere eller efterkommere, 2021

	Par fra samme land	Par fra forskellige lande	I alt	Par fra samme land i pct. af alle
	antal			pct.
I alt	100 993	24 622	125 615	80
Begge indvandrere	90 812	20 346	111 158	82
- fra vestlige lande	26 011	5 183	31 194	83
- fra ikke-vestlige lande	64 801	7 834	72 635	89
- fra forskellige landegrupper	•	7 329	7 329	•
Begge efterkommere	3 804	1 080	4 884	78
- fra vestlige lande	24	9	33	73
- fra ikke-vestlige lande	3 780	953	4 733	80
- fra forskellige landegrupper	•	118	118	•
Én indvandrer og én efterkommer	6 377	3 196	9 573	67
- fra vestlige lande	337	266	603	56
- fra ikke-vestlige lande	6 040	1 940	7 980	76
- fra forskellige landegrupper	•	990	990	•

1.10 Befolkningsfremskrivning

Antallet af ikke-vestlige indvandrere stiger med 10 pct. fra 2021 til 2060

Ifølge Danmarks Statistiks seneste befolkningsfremskrivning vil antallet af ikke-vestlige indvandrere i befolkningen stige med 10 pct. fra 2021 til 2060, så der i 2060 vil være 392.401 ikke-vestlige indvandrere i Danmark mod 357.465 i dag. Den tilsvarende stigningstakt for vestlige indvandrere forventes at være 54 pct.

Tabel 1.14 **Befolkningsfremskrivning efter herkomst**

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
2021	260 304	357 465	34 494	165 174	5 022 607	5 840 044
2030	315 048	385 434	57 638	207 519	5 078 585	6 044 224
2040	353 524	400 507	88 414	253 321	5 112 987	6 208 753
2050	379 197	401 535	122 349	298 382	5 096 349	6 297 812
2060	398 565	392 401	158 939	340 419	5 106 663	6 396 987
	indeks, 2021 = 100					
2021	100	100	100	100	100	100
2030	121	108	167	126	101	103
2040	136	112	256	153	102	106
2050	146	112	355	181	101	108
2060	153	110	461	206	102	110

Fremskrivningen er behæftet med usikkerhed

Fremskrivningen er baseret på en række antagelser og er i sin natur derfor behæftet med usikkerhed. Blandt andet er antagelser om fremtidig indvandring forbundet med betydelig usikkerhed pga. vandringerne meget svingende bevægelser og uforudsigelige udvikling. Det skyldes blandt andet, at indvandring både påvirkes af forhold i Danmark og forhold uden for Danmark.

Antallet af vestlige efterkommere forventes at stige kraftigt

Det er imidlertid de to grupper af efterkommere, som vil vokse kraftigst. Antallet af vestlige efterkommere forventes at vokse fra 34.494 til 158.939 i 2060, hvilket er 4,6 gange højere end i 2021. Antallet af ikke-vestlige efterkommere vil stige fra 165.174 til 340.419 personer i 2060, hvilket vil være lidt mere end dobbelt så mange som i dag. Trods den større stigningstakt for de vestlige efterkommere forventes der i 2060 at være 2,1 gange så mange ikke-vestlige efterkommere som vestlige, da antallet af vestlige efterkommere i dag er væsentligt lavere.

Personer med dansk oprindelse udgør en mindre og mindre del af befolkningen

I tabel 1.15 vises befolkningsfremskrivningen efter herkomst, som andelen af den samlede befolkning. Samlet set forventes personer med dansk oprindelse at udgøre en mindre andel af den danske befolkning i fremtiden. Ved begyndelsen af 2021 har 86 pct. af hele befolkningen dansk oprindelse. Denne andel forventes at falde gradvist til 80 pct. i 2060. Stigningen i andelen af befolkningen, som ikke har dansk oprindelse forventes primært at ske blandt vestlige indvandrere og efterkommere samt ikke-vestlige efterkommere. Således forventes andelen af ikke-vestlige indvandrere at være 6,1 pct. i både 2021 og 2060.

Mange flere ikke-vestlige indvandrere over 65 år

Mens det i dag er 95 pct. af befolkningen, der er fyldt 65 år, som har dansk oprindelse, forventes den tilsvarende andel at være 83 pct. i 2060. Det er især de ikke-vestlige indvandrere, som vil udgøre en større og større andel af den ældre befolkning.

Tabel 1.15 Befolkningsfremskrivning efter alder og herkomst

	2021	2030	2040	2050	2060
	pct.				
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	4,5	5,2	5,7	6,0	6,2
Indvandrere, ikke-vestlige lande	6,1	6,4	6,5	6,4	6,1
Efterkommere, vestlige lande	0,6	1,0	1,4	1,9	2,5
Efterkommere, ikke-vestlige lande	2,8	3,4	4,1	4,7	5,3
Dansk oprindelse	86,0	84,0	82,4	80,9	79,8
Under 18 år	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2
Indvandrere, ikke-vestlige lande	2,6	1,6	1,2	1,2	1,2
Efterkommere, vestlige lande	2,0	3,5	4,3	4,9	5,3
Efterkommere, ikke-vestlige lande	7,6	7,7	6,8	6,7	6,6
Dansk oprindelse	86,5	85,8	86,5	85,9	85,7
18-39 år	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	8,0	8,4	9,1	9,0	8,4
Indvandrere, ikke-vestlige lande	9,0	7,4	6,7	5,9	5,3
Efterkommere, vestlige lande	0,4	0,6	1,5	2,9	3,7
Efterkommere, ikke-vestlige lande	4,4	5,7	6,6	6,5	6,0
Dansk oprindelse	78,2	77,9	76,0	75,7	76,6
40-64 år	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	4,4	6,4	7,7	7,9	8,3
Indvandrere, ikke-vestlige lande	8,1	10,0	9,9	8,5	7,4
Efterkommere, vestlige lande	0,2	0,2	0,4	0,5	1,3
Efterkommere, ikke-vestlige lande	0,4	1,1	3,3	5,3	6,6
Dansk oprindelse	87,0	82,2	78,7	77,8	76,4
65 år og derover	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	2,8	3,0	3,5	4,5	5,4
Indvandrere, ikke-vestlige lande	2,5	4,3	6,4	8,5	9,4
Efterkommere, vestlige lande	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3
Efterkommere, ikke-vestlige lande	0,0	0,0	0,1	0,6	2,1
Dansk oprindelse	94,6	92,5	89,8	86,2	82,7

Indvandrere og efterkommere vil udgøre 24 pct. af de erhvervsaktive 40-64-årige i 2060

Det er også værd at bemærke, at personer med dansk oprindelse i 2060 forventes at udgøre 76 pct. af den erhvervsaktive aldersgruppe 40-64 år mod 87 pct. i dag. Hvis det nuværende beskæftigelsesniveau for aldersgruppen skal opretholdes, vil det derfor være nødvendigt, at der i de kommende år sker en stigning i indvandreres og efterkommeres beskæftigelsesfrekvenser.

1.11 Demografisk sammensætning af personer med dansk oprindelse

Politisk interesse

I dette afsnit beskrives en gennemført undersøgelse af, hvorvidt Danmarks Statistiks definitioner opgør antallet af indvandrere og efterkommere på fyldestgørende vis. Interessen er blandt andet funderet i, hvorfor antallet af personer med udenlandsk baggrund kan være højere, når andre landes opgørelsesmetoder anvendes i Danmark. Det skyldes, at et antal personer, som er klassificeret som personer med dansk oprindelse, bliver klassificeret med udenlandsk baggrund efter andre landes definitioner. Læs mere om opgørelser efter andre landes definitioner i kapitel 8 i 2020-udgaven af denne publikation.

Gennemsigtighed i statistikken

På den baggrund har Danmarks Statistik besluttet at udvide denne publikation med dette afsnit, der retter fokus mod den demografiske sammensætning blandt personer med dansk oprindelse. Hensigten er at skabe gennemsigtighed i statistikken, således at det bliver tydeligt, hvornår personer, der har delvist udenlandsk baggrund, betragtes som personer med dansk oprindelse.

Personer med dansk oprindelse er en bredt sammensat gruppe

Kriterierne i Danmarks Statistiks herkomstdefinition

I Danmarks Statistiks herkomstdefinition er det bærende kriterie, at befolkningen afgrænses efter forældrenes fødeland og statsborgerskab. Indvandrere og efterkommere er defineret som personer, hvor ingen af forældrene er både født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Omvendt er personer med dansk oprindelse defineret som personer, der har mindst én forælder, der både er født i Danmark og har dansk statsborgerskab.

Personer med dansk oprindelse er en bredt sammensat gruppe

Det der er afgørende for, om personer klassificeres som personer med dansk oprindelse er derfor, hvorvidt mindst én af forældrene både er født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Definitionen udelukker ikke, at personer med dansk oprindelse kan have én forælder, der er født i udlandet eller at personen selv er født i udlandet og samtidig være klassificeret som en person med dansk oprindelse. Personer med dansk oprindelse er dermed en bredt sammensat gruppe, hvor det ikke er givet, at begge forældre nødvendigvis både er født i Danmark og har dansk statsborgerskab.

1. januar 2021 er der 5.022.607 personer i befolkningen, der er klassificeret som personer med dansk oprindelse. I tabel 1.16 fordeles personer med dansk oprindelse efter hvorvidt personen er født i Danmark samt forældrenes fødeland og statsborgerskab. Det ses, at der er tale om en bredt sammensat population, der fordeler sig på 11 undergrupper.

Som det fremgår af tabel 1.16, er personer med dansk oprindelse en bredt sammensat gruppe, som består af flere forskellige undergrupper. Gruppe 1 er den største gruppe, og omfatter alle personer, som er født i Danmark, og som har to forældre, der både er født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Gruppen består af 3.704.676 personer, hvilket svarer til 74 pct. af alle personer med dansk oprindelse.

Tabel 1.16 **Personer med dansk oprindelse efter fødeland og forældrenes fødeland og statsborgerskab. 2021**

	Antal
I alt	5 022 607
Født i Danmark	
Grp. 0: Ingen kendte forældre	872 761
Grp. 1: To forældre født i Danmark, begge forældre har dansk statsborgerskab	3 704 676
Grp. 2: En forælder født i Danmark, en ukendt forælder	83 540
Grp. 3: To forældre født i Danmark, en forælder har udenlandsk statsborgerskab	9 529
Grp. 4: En forælder født i Danmark, en forælder født i udlandet med udenlandsk statsborgerskab ...	121 639
Grp. 5: En forælder født i Danmark, en forælder født i udlandet med dansk statsborgerskab	153 911
Født i udlandet	
Grp. 6: To forældre født i Danmark, begge forældre har dansk statsborgerskab	40 185
Grp. 7: To forældre født i Danmark, en forælder har udenlandsk statsborgerskab	411
Grp. 8: En forælder født i DK, en forælder født i udlandet med dansk statsborgerskab	7 125
Grp. 9: En forælder født i DK, en forælder født i udlandet med udenlandsk statsborgerskab	18 512
Grp. 10: En forælder født i Danmark og en ukendt forælder	10 318

Ukendte forældre

Gruppe 0 indeholder 872.761 personer, der har to ukendte forældre. Det skyldes, at CPR-systemet ikke indeholder fyldestgørende henvisninger til forældre blandt personer, der er født før systemets oprettelse i 1968. Gruppen klassificeres som personer med dansk oprindelse, idet alle personer i gruppen er født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Langt hovedparten af gruppen er over 60 år og er derfor født på et tidspunkt før indvandringen til Danmark begyndte at tage fart i 1970'erne og 1980'erne.

Gruppe 2 indeholder 83.540 personer, der har én ukendt forælder. Heraf udgør faderen den ukendte forælder i hovedparten af tilfældene. Det hænger sammen med, at der er meget få tilfælde, hvor der ikke er forældrehenvisning til moderen, hvis en person er født i Danmark.

Gruppe 3-10 omfatter 361.630 personer

Gruppe 3-10 omfatter 361.630 personer, hvilket svarer til 7 pct. af alle personer med dansk oprindelse. Personerne i disse grupper er kendetegnet ved, at én af forældrene

enten er født i udlandet eller har udenlandsk statsborgerskab eller at personen selv er født i udlandet. Alle personerne i disse grupper har således udenlandsk baggrund, men klassificeres som personer med dansk oprindelse, da mindst én af forældrene i alle tilfælde både er født i Danmark og har dansk statsborgerskab.

Personer med dansk oprindelse med én udenlandsfødt forælder

Foregående afsnit viste, at personer med dansk oprindelse kan opdeles i 11 undergrupper, når populationen fordeles efter fødeland og forældrenes fødeland og statsborgerskab. Heraf har de 361.630 personer i gruppe 3-10 delvist udenlandsk baggrund. Gruppe 4, 5, 8 og 9 i tabel 1.16 er imidlertid kendetegnet ved at have én forælder, som er født i udlandet. De fire grupper udgør tilsammen 301.187 personer, og udgør dermed hovedparten af de 361.630 personer med dansk oprindelse, der har delvist udenlandsk baggrund. Det følgende afsnit vil derfor rette særskilt fokus mod denne population, som vi vælger at kalde personer med dansk oprindelse med én udenlandsfødt forælder.

Fordeling efter fødeland og alder

Tabel 1.17 fordeler personer med dansk oprindelse med én udenlandsfødt forælder efter fødeland og alder. Det ses, at der er 25.637 personer, der selv er født i udlandet. Hertil er der 275.550 personer, der er født i Danmark. Det er desuden relevant at være opmærksom på gruppernes fordeling på de enkelte alderstrin. Den indenrigsfødte gruppe er fx kendetegnet ved, at der er 3,5 gange så mange blandt de 0-4-årige sammenlignet med de 55-59-årige. Der er dermed tale om en ung population, og 65 pct. af gruppen, er da også under 30 år. Til sammenligning er det 35 pct. af hele befolkningen, der er under 30 år.

Tabel 1.17 Personer med dansk oprindelse med én udenlandsfødt forælder efter fødeland og alder. 2021

	Født i udlandet	Født i Danmark	I alt
I alt	25 637	275 550	301 187
0-4 år	1 249	36 971	38 220
5-9 år	2 506	33 691	36 197
10-14 år	3 185	32 751	35 936
15-19 år	2 858	28 775	31 633
20-24 år	2 621	25 426	28 047
25-29 år	2 518	22 081	24 599
30-34 år	1 868	16 993	18 861
35-39 år	1 580	13 043	14 623
40-44 år	1 363	13 332	14 695
45-49 år	1 381	14 195	15 576
50-54 år	1 499	12 609	14 108
55-59 år	1 438	10 602	12 040
60-64 år	1 098	7 782	8 880
65 år og derover	473	7 299	7 772

Ændret indvandringsmønster

Populationens unge alderssammensætning skal ses i relation til, at indvandring af udenlandsfødte personer er steget kraftigt siden 1986. Det har på tilsvarende vis medført, at antallet af potentielle forældre i befolkningen, der er født i udlandet, også er steget. Indvandring til Danmark er dog et fænomen, der går længere tilbage i tiden end til midten af 1980'erne. Sammensætning skal derfor også ses i lyset af den gradvise åbning af de europæiske grænser, som blev indledt med den nordiske pasunion allerede i 1950'erne.

Tabel 1.18 fordeler personer med dansk oprindelse med én udenlandsfødt forælder efter den udenlandsfødte forældres fødeland. Det ses, at 185.447 personer har en forælder, der er født i et vestligt land, mens 115.740 personer har en forælder, der er født i et ikke-vestligt land.

Tabel 1.18 Personer med dansk oprindelse med én udenlandsfødt forælder efter forældrenes fødeland. 2021

Forældrenes fødeland	Antal
I alt	301 187
En forælder født i Danmark og én forælder født i et vestligt land	185 447
Heraf (fordelt efter den udenlandskfødte forælders fødeland):	
Tyskland	37 690
Sverige	27 835
Norge	23 392
Storbritannien	20 588
USA	11 216
Polen	7 886
Nederlandene	5 922
Frankrig	5 467
Island	4 818
Finland	4 589
En forælder født i Danmark og én forælder født i et ikke-vestligt land	115 740
Heraf (fordelt efter den udenlandskfødte forælders fødeland):	
Tyrkiet	10 644
Sydkorea	8 112
Thailand	7 831
Filippinerne	6 697
Pakistan	4 979
Iran	4 584
Libanon ¹	3 906
Indien	3 277
Marokko	3 008
Jugoslavien ²	2 989

¹ En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

Mange har én forælder, der er født i et Danmarks nabolande

Der er i alt 109.505 personer, der har én forælder, der er født i Tyskland, Sverige, Norge og Storbritannien. Det svarer til 59 pct. af alle personer, der har én forælder, der er født i et vestligt land. Den høje andel skal ses i lyset af, at immigration i vid udstrækning er et regionalt fænomen samt at indvandring fra disse lande har pågået i mange årtier.

Gæstearbejdere kom til Danmark i 1960'erne

Tyrkiet, Jugoslavien og Pakistan er lande, hvorfra der kom mange gæstearbejdere i 1960'erne. Mange blev efterfølgende boende i Danmark og stiftede familie. Tilsammen er der 18.612 personer med dansk oprindelse, der har én forælder, der er født i Tyrkiet, Jugoslavien og Pakistan.

Børn af adopterede

Personer, der har én forælder, der er adopteret fra udlandet, indgår også i opgørelsen. Danmarks Statistik har ikke fyldestgørende adoptionsdata, men siden 1970'erne har adoption i Danmark primært foregået fra udviklingslande i Afrika, Asien og Sydamerika. Det er blandt andet i det lys, at personer, der har én forælder, der er født i Sydkorea og Indien skal ses. Det skal understreges, at Danmarks Statistik ikke kan afgøre, hvorvidt forældrene er adopteret eller ej.

1.12 Indvandrere og efterkommere der skifter herkomst

Herkomstskift

Danmarks Statistik har erfaret, at herkomstdefinitionen ikke opfattes som retvisende, da forståelsen er, at indvandrere og efterkommere, der skifter til dansk statsborgerskab, også skifter herkomststatus til personer med dansk oprindelse. Det er imidlertid en misforståelse, idet et individs eget statsborgerskab ikke har betydning for, om en person klassificeres som indvandrer eller efterkommer. Det er derimod forældrenes klassificering, der er afgørende for individets klassificering.

En mindre gruppen kan skifte herkomst

I specifikke tilfælde kan det dog forekomme, at indvandrere eller efterkommere skifter til herkomstskategorien personer med dansk oprindelse, hvis en af deres forældre

skifter til dansk statsborgerskab. For at skabe gennemsigtighed i statistikken retter dette afsnit fokus mod hvilke kriterier, der skal være opfyldt, for at et herkomstskift kan finde sted.

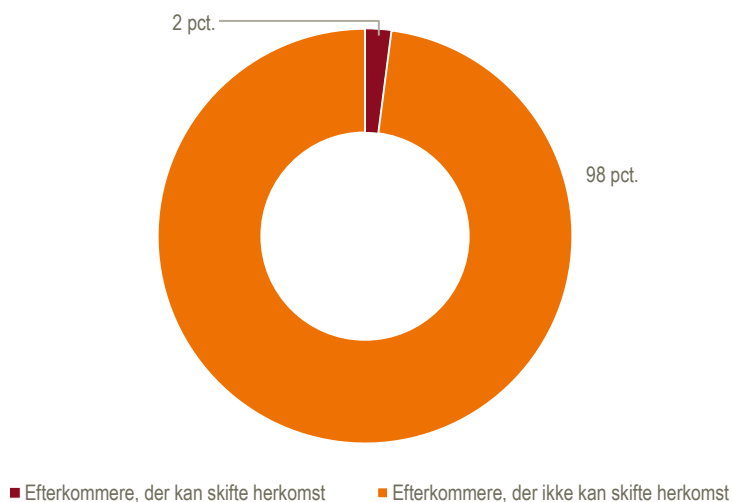
Indvandrere og efterkommere kan have forældre, der er født i Danmark

Når det kan forekomme, at indvandrere eller efterkommere over tid skifter til herkomstkategorien personer med dansk oprindelse, så hænger det sammen med, at indvandrere og efterkommere er defineret som personer, hvor ingen af forældrene er både født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Definitionen udelukker derfor ikke, at indvandrere og efterkommere kan have forældre, der er født i Danmark, men har udenlandsk statsborgerskab. Skift i herkomstkategori kan derfor indtræffe i de tilfælde, hvor indvandrere og efterkommere har en forælder, der er født i Danmark, og som skifter fra udenlandsk til dansk statsborgerskab.

Få har forældre, der er født i Danmark

Det der er afgørende for om herkomstskift kan indtræffe, er om indvandrere og efterkommere har en forælder, der er født i Danmark, men som har udenlandsk statsborgerskab, da det er forældrenes klassificering, der er afgørende for individets klassificering. Det er imidlertid 0,1 pct. af alle indvandrere, der har mindst én forælder, der er født i Danmark. Det betyder, at stort set alle indvandrere ikke kan skifte herkomstkategori, selvom en af deres forældre skifter fra udenlandsk til dansk statsborgerskab. Blandt efterkommerne er det 2 pct., der har mindst én forælder, der er født i Danmark. Som figur 1.14 illustrerer så betyder det omvendt, at 98 pct. af alle efterkommere ikke vil skifte herkomstkategori som følge af, at én af deres forældre skifter til dansk statsborgerskab. Derfor har muligheden for skift af herkomstkategori ikke nogen afgørende betydning for det samlede billede af befolkningens sammensætning.

Figur 1.14 Efterkommere, der kan skifte til herkomstkategorien personer med dansk oprindelse. 2021

Anm.: Herkomstskift er her som følge af, at én af forældrene skifter til dansk statsborgerskab.

Skift af herkomst kan ikke undgås

Skift af herkomst kan ikke undgås, når forældrenes statsborgerskab indgår i afgrænsningen af indvandrere og efterkommere. Det skyldes, at en persons statsborgerskab kan ændre sig over tid. Tabel 1.19 viser personer med dansk oprindelse, som tidligere har haft en anden herkomst. Siden 2007 har 6.289 personer skiftet til herkomstkategorien personer med dansk oprindelse, som følge af at en af forældrene har skiftet til dansk statsborgerskab. Størstedelen har tidligere været defineret som efterkommere, hvoraf 1.698 var af vestlig oprindelse, mens 4.179 var af ikke-vestlig oprindelse.

Tabel 1.19 Personer med dansk oprindelse, der tidligere har haft en anden herkomst. 2021

Tidligere herkomst	Antal skift
I alt	6 289
Indvandrere fra vestlige lande	181
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	231
Efterkommere fra vestlige lande	1 698
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	4 179

Anm.: Antallet herkomstsift kan kun opgøres som følge af forældrenes skift til dansk statsborgerskab siden 2007.

Herkomstsift

Befolkningens herkomst dannes på baggrund af CPR-registeret. Skift i herkomstkategori kan derfor også forekomme som et produkt af tekniske opdateringer i CPR-registeret, men det sker dog sjældent. Skift af herkomst som produkt af opdateringer af CPR-registeret indgår ikke i denne opgørelse.

Tabel 1.20 viser alderen for personer med dansk oprindelse, som tidligere har haft en anden herkomst. Mange af dem som har skiftet til herkomstkategorien personer med dansk oprindelse er meget unge. Fx er 5.760 ud af de 6.289 personer, som har skiftet herkomst, under 15 år. Det er særligt blandt efterkommere man finder de mange unge.

Tabel 1.20 Personer med dansk oprindelse, der tidligere har haft en anden herkomst efter alder. 2021

	Indvandrere	Efterkommere	I alt
I alt	412	5 877	6 289
0-4 år	21	2 232	2 253
5-9 år	32	1 993	2 025
10-14 år	73	1 409	1 482
15-19 år	59	94	153
20-24 år	58	67	125
25-29 år	77	33	110
30-34 år	33	19	52
35-39 år	21	5	26
40-44 år	12	8	20
45-49 år	8	9	17
50-54 år	8	3	11
55-59 år	4	2	6
60-64 år	5	1	6
65 år og derover	1	2	3

Anm.: Antallet herkomstsift kan kun opgøres som følge af forældrenes skift til dansk statsborgerskab siden 2007.

Tabel 1.21 viser oprindelseslandet for personer med dansk oprindelse, som tidligere har haft en anden herkomst. Tyrkiet er det land, som flest personer tidligere har haft oprindelse i. Således har 471 personer tidligere haft tyrkisk oprindelse, mens 381 har haft oprindelse i Bosnien-Hercegovina. Blandt de vestlige lande er det særligt personer fra Polen og Sverige, som har skiftet til herkomstkategorien personer med dansk oprindelse.

Tabel 1.21 Oprindelsesland for personer med dansk oprindelse, som tidligere har haft en anden herkomst. 2021

Vestlige lande	Antal	Ikke-vestlige lande	Antal
Polen	317	Tyrkiet	471
Sverige	291	Bosnien-Hercegovina	381
Tyskland	204	Thailand	285
Storbritannien	197	Jugoslavien ¹	266

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

2. Arbejdsmarked

Sammenfatning

Ikke-vestlige indvandrere i aldersgruppen 16-64-årige oplevede en stor stigning i beskæftigelsesfrekvensen fra 1995 til 2008, hvorefter den igen faldt. Faldet fra 2008 til 2010 viser, at ikke-vestlige indvandrere blev hårdere ramt af finanskrisen end vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse. I de seneste år er ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse steget igen, og i 2019 lå beskæftigelsen lidt over niveauet i 2007. Med beskæftigelsesfrekvenser på henholdsvis 64 pct. for mændene og 52 pct. for kvinderne i 2019 er niveauerne dog fortsat under niveauerne for personer med dansk oprindelse.

Den samlede beskæftigelsesfrekvens for 16-64-årige er ikke altid en god indikator for beskæftigelsesforskelle mellem personer med dansk oprindelse sammenlignet med indvandrere og efterkommere. Dette skyldes, at grupperne er meget forskelligt sammensat med hensyn til alder. Problemet er især relevant, når det gælder de ikke-vestlige efterkommere, da de er meget unge.

Et indeks, der standardiserer efter alder viser, at beskæftigelsen er markant lavere blandt kvindelige ikke-vestlige indvandrere end blandt mandlige ikke-vestlige indvandrere. For kvinderne ligger beskæftigelsesindekset på 66 pct., mens de mandlige ikke-vestlige indvandrere har et indeks på 79 pct.

Beskæftigelsesindekset blandt mandlige og kvindelige ikke-vestlige efterkommere var i 2019 henholdsvis 86 pct. og 89 pct. sammenlignet med personer med dansk oprindelse. Ikke-vestlige efterkommere er dermed i højere grad i beskæftigelse end ikke-vestlige indvandrere.

Der er store forskelle mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande. Blandt 30-64-årige er beskæftigelsen meget lav for indvandrere fra Libanon, Somalia, Irak og Syrien. Indvandrere fra Nederlandene og Litauen ligger derimod i toppen med nogle af de højeste beskæftigelsesfrekvenser.

Hos de mandlige 20-40-årige efterkommere, har efterkommere med oprindelse i Somalia det laveste beskæftigelsesindeks med 49 pct. Modsat er det blandt efterkommere med oprindelse i Tyrkiet og Pakistan, at de højeste beskæftigelsesindeks findes med niveauer over 90 pct.

Blandt kvinderne er det også efterkommere med oprindelse i Somalia, som har det laveste beskæftigelsesindeks på 73 pct. I den modsatte ende finder vi efterkommere med oprindelse i Vietnam, Sri Lanka, Jugoslavien, Bosnien-Hercegovina og Tyrkiet, hvis beskæftigelsesindeks i alle tilfælde ligger over 90 pct.

Beskæftigelsesfrekvensen for mandlige indvandrere fra MENAP+T lande er 59 pct. Niveauet for indvandrere fra vestlige og øvrige ikke-vestlige lande er henholdsvis 73 og 70 pct. Beskæftigelsesfrekvensen for øvrige ikke-vestlige lande minder derfor mere om niveauet for vestlige lande end for MENAP+T.

2.1 Beskæftigelsesudvikling

Arbejdsmarkedsregnskab

Danmarks Statistik har udviklet et arbejdsmarkedsregnskab, som pr. 26. april 2015 er datagrundlaget for den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS). Den hidtidige opgørelse er revideret tilbage til november 2008. Endvidere er referencetidspunktet ændret til ultimo november, hvor det tidligere var ultimo december. Det betyder, at den seneste opgørelse dateres ultimo november 2019, hvor den efter tidligere referencetidspunkt ville have heddet 2020. Arbejdsmarkedsstatistikken for årene 1980-2007 er ikke redigeret efter det nye arbejdsmarkedsregnskab og er derfor opgjort ultimo december det pågældende år.

Fald i beskæftigelsen fra 2008 til 2010

I figur 2.1 og 2.2 vises udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for henholdsvis mænd og kvinder. Fra 1995 til 2008 steg beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere kraftigt. For mændene var der tale om en stigning fra 40 pct. til 61 pct. Den relative stigning var endnu større for kvinder, som i 2008 havde en beskæftigelsesfrekvens på 52 pct. mod 26 pct. i 1995. Fra 2008 til 2010 gik beskæftigelsen tilbage, hvilket kan tilskrives den økonomiske krise.

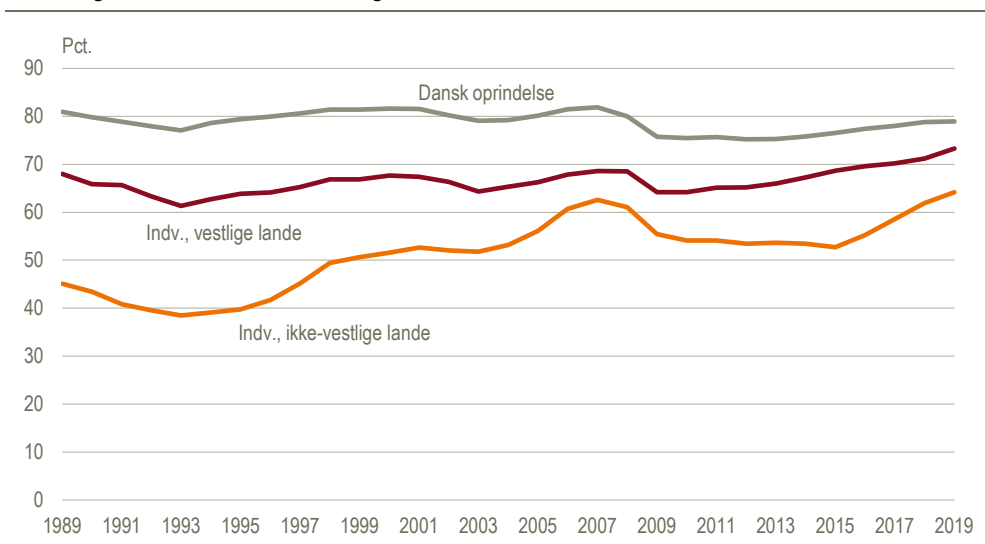
... men i de senere år er beskæftigelsen steget igen

I årene efter den økonomiske krise stagnerede beskæftigelsen blandt ikke-vestlige indvandrere, men i 2016 begyndte deres beskæftigelse at stige igen. Og i 2019 lå deres beskæftigelse lidt over niveauet fra 2007.

Lav beskæftigelse blandt ikke-vestlige indvandrere

Selv om forskellen mellem ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse er blevet indsnævret i løbet af de seneste 20 år, er beskæftigelsen fortsat klart lavere blandt de ikke-vestlige indvandrere. Forskellen i beskæftigelsesfrekvens mellem ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse er på 15 procentpoint blandt mændene og 24 procentpoint blandt kvinderne i 2019.

Figur 2.1 **Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige mænd**

Udvikling i beskæftigelse de seneste 30 år

Beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige mænd med dansk oprindelse har ikke ændret sig dramatisk de seneste 30 år. Udsvingene i løbet af perioden kan i høj grad forklares ud fra konjunkturrelle forhold.

Vestlige indvandrere følger kurve for personer med dansk oprindelse

Beskæftigelsesfrekvensen for mandlige vestlige indvandrere ligger gennem hele perioden 6-16 procentpoint lavere end for mænd med dansk oprindelse. Kurven følger det samme bevægelsesmønster som mænd med dansk oprindelse.

Sammensætningen af ikke-vestlige indvandrere har ændret sig meget siden 1989 ...

Når man betragter kurven for ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvenser i perioden fra 1989 til 2019, er det vigtigt at være opmærksom på, at der er tale om en befolkningsgruppe, som har ændret sig meget i løbet af perioden. Ikke mindst antalmæssigt er ikke-vestlige indvandrere i Danmark af større betydning i dag. Der er således ca. fire gange så mange ikke-vestlige indvandrere i 2019 som i 1989.

... både i antal og i sammensætning på oprindelseslande og opholdsgrundlag

De ikke-vestlige indvandreres sammensætning med hensyn til oprindelseslande har også været under konstant forandring gennem hele perioden. I begyndelsen af perioden var Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien de tre store ikke-vestlige oprindelseslande for indvandrere i Danmark. Siden er der også kommet mange indvandrere fra Libanon og Iran i 1980'erne, fra Somalia og Irak i 1990'erne, fra Bosnien-Hercegovina i 1995 og fra Syrien i det nye årtusinde. Indvandring fra lande som Tyrkiet og Pakistan er også fortsat gennem perioden, og ofte har der her været tale om familiesammenføringer.

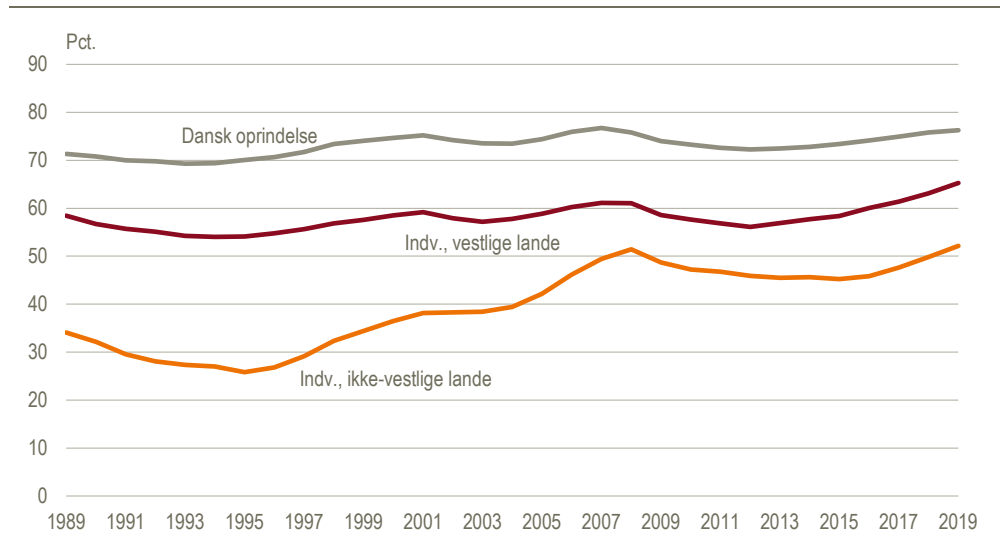
Forklarer stort fald i beskæftigelse fra 1989 til 1995

Det påvirker de ikke-vestlige indvandreres samlede beskæftigelsesfrekvens: Hvor de kommer fra, hvor længe de har været i Danmark og på hvilket opholdsgrundlag, de er her. Udviklingen fra 1989 og frem til 1995, hvor 16-64-årige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvens faldt dramatisk, kan i høj grad forklares ud fra disse tre forhold. Gruppen af ikke-vestlige indvandrere voksede kraftigt i denne periode som følge af ny indvandring. Det betød, at den gennemsnitlige opholdstid for en indvandrer faldt. Desuden var de nye indvandrere ofte flygtninge fra lande, der kulturelt og erhvervmæssigt var meget anderledes end Danmark.

Stor stigning i ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse siden 1995

I 1989 var der en forskel på 36 procentpoint i beskæftigelsesfrekvensen mellem mænd med dansk oprindelse og mandlige ikke-vestlige indvandrere. Frem til 1995 steg denne forskel til 40 procentpoint. Fra 1996 og frem til 2008 steg ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse kraftigt, og forskellen blev indsnævret til 19 procentpoint. I 2019 er forskellen 15 procentpoint.

Figur 2.2 **Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige kvinder**

Halvdelen af de kvindelige ikke-vestlige indvandrere er i beskæftigelse

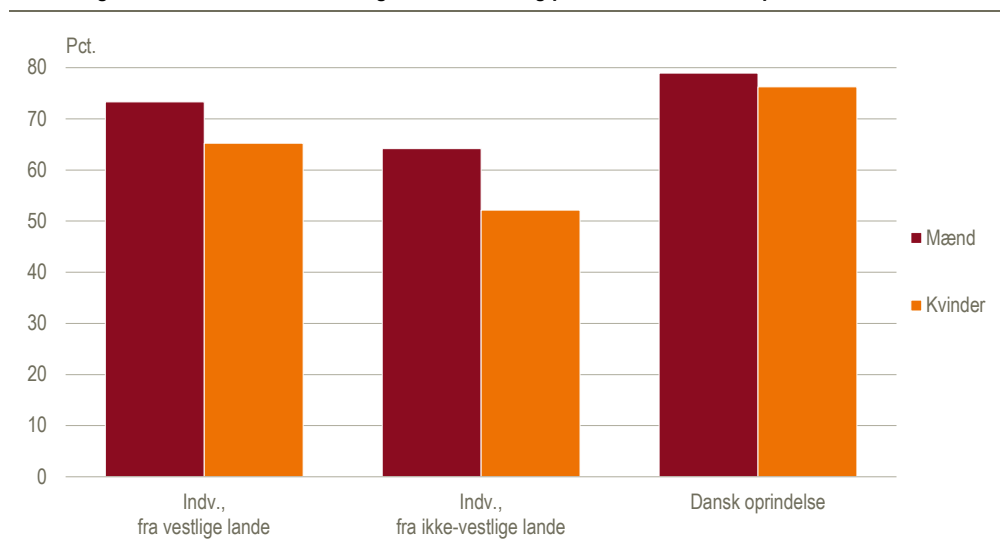
Udviklingen for de kvindelige ikke-vestlige indvandrere minder meget om udviklingen for de mandlige ikke-vestlige indvandrere. Beskæftigelsesfrekvensen for kvinderne har efter et fald fra 1989 til 1995 været stigende fra 1996 til 2008. I 1995 havde de kvindelige ikke-vestlige indvandrere en beskæftigelsesfrekvens, som var 44 procentpoint lavere end for kvinder med dansk oprindelse. I 2019 er forskellen reduceret til 24 procentpoint.

2.2 Beskæftigelse – alder og køn

Lav beskæftigelse blandt ikke-vestlige indvandrere

Blandt 16-64-årige personer med dansk oprindelse var henholdsvis 79 pct. af mændene og 76 pct. af kvinderne i beskæftigelse i 2019. Blandt vestlige indvandrere var de tilsvarende tal 73 pct. for mænd og 65 pct. for kvinder. Det er blandt de ikke-vestlige indvandrere, at den laveste beskæftigelse findes. For ikke-vestlige indvandrere var 64 pct. af mændene i beskæftigelse og 52 pct. af kvinderne.

Figur 2.3 **Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige indvandrere og personer med dansk oprindelse. 2019**

Sammenhæng mellem
alder og beskæftigelse

Uanset herkomst er der en naturlig sammenhæng mellem beskæftigelse og alder. Beskæftigelsen er lavere i de yngre og ældre aldersgrupper henholdsvis på grund af uddannelse og tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Tabel 2.1 **Beskæftigelsesfrekvenser for mænd. 2019**

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
16-64-år	73	64	..	..	79
16-24-år	51	52	51	51	60
25-29-år	70	69	69	67	76
30-34-år	78	74	76	74	84
35-39 år	81	76	78	74	87
40-44 år	80	72	80	74	88
45-49 år	82	66	83	72	88
50-54 år	79	58	85	..	86
55-59-år	75	50	80	..	84
60-64-år	65	39	67	..	72

Anm.: Efterkommere har en skæv aldersmæssig fordeling. Derfor er beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige efterkommere udeladt samt i tilfælde, hvor der er under 200 personer i aldersgruppen.

Lav beskæftigelse
hos 55-59-årige
ikke-vestlige indvandrere

Det er dog værd at bemærke, at forskellen i beskæftigelsesfrekvens mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere viser en stigende tendens med alderen. For både mænd og kvinder er den størst for aldersgruppen 55-59 år, hvor mænd med dansk oprindelse har en beskæftigelsesfrekvens, som er 33 procentpoint højere end mandlige ikke-vestlige indvandreres. Hos kvinderne er forskellen 38 procentpoint.

Tabel 2.2 **Beskæftigelsesfrekvenser for kvinder. 2019**

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
16-64-år	65	52	..	..	76
16-24-år	44	43	60	57	64
25-29-år	63	53	68	65	73
30-34-år	70	54	76	71	79
35-39 år	74	59	76	72	83
40-44 år	75	61	80	70	85
45-49 år	76	56	79	68	85
50-54 år	73	50	81	..	83
55-59-år	70	42	76	..	80
60-64-år	56	30	63	..	63

Anm.: Efterkommere har en skæv aldersmæssig fordeling. Derfor er beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige efterkommere udeladt samt i tilfælde, hvor der er under 200 personer i aldersgruppen.

De fleste efterkommere
er under 40 år

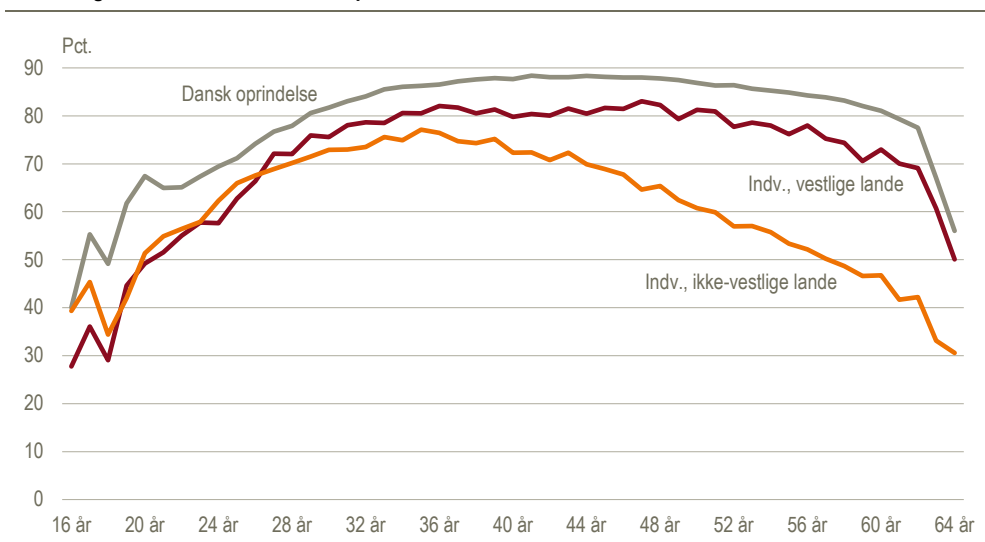
Sammenlignet med de øvrige herkomstgrupper er ikke-vestlige efterkommere meget unge. Langt hovedparten af de 16-64-årige er således under 40 år. Derfor er den samlede beskæftigelsesfrekvens for alle 16-64-årige ikke umiddelbart sammenlignelig med de andre grupper. Det skyldes, at der er store forskelle i beskæftigelsen mellem personer på de forskellige alderstrin blandt de 16-64-årige. Af den grund er den samlede beskæftigelsesfrekvens for 16-64-årige efterkommere ikke opgivet i tabel 2.1 og 2.2.

2.3 Indeks og underbeskæftigelse

16-64-åriges
beskæftigelsesfrekvens
set under ét giver et
forsimpleret billede

Beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige er ikke altid en god indikator for beskæftigelsesforskelle mellem personer med dansk oprindelse over for indvandrere og efterkommere. Det skyldes, at grupperne er meget forskelligt sammensat med hensyn til alder. Det kan være et problem, når man ser på hele gruppen af 16-64-årige, da der er store forskelle i beskæftigelsesfrekvens mellem de enkelte alderstrin i aldersgruppen 16-64-årige. De yngste og ældste har lavere beskæftigelse, mens beskæftigelsen er højest blandt de 30-50-årige.

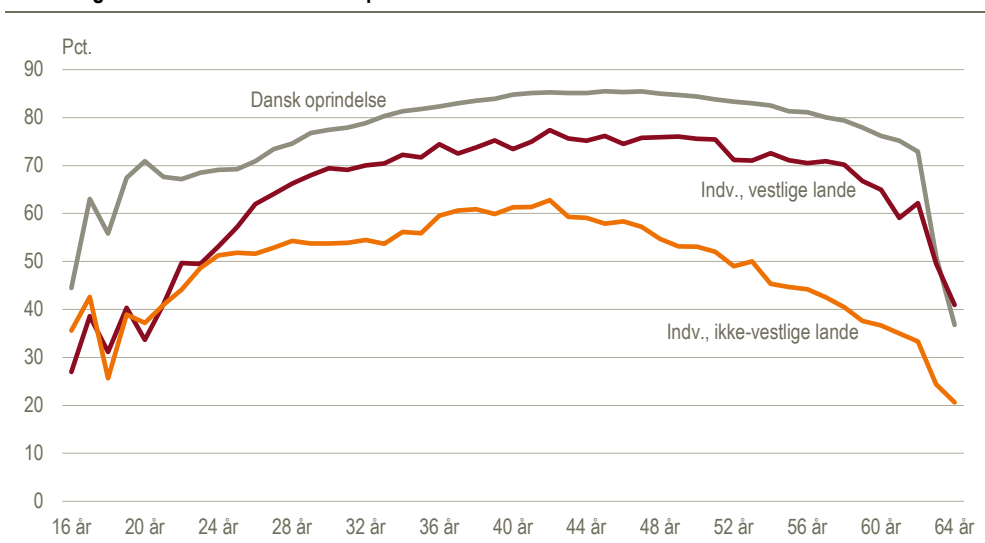
Figur 2.4 **Beskæftigelsesfrekvenser for mænd på de enkelte alderstrin. 2019**

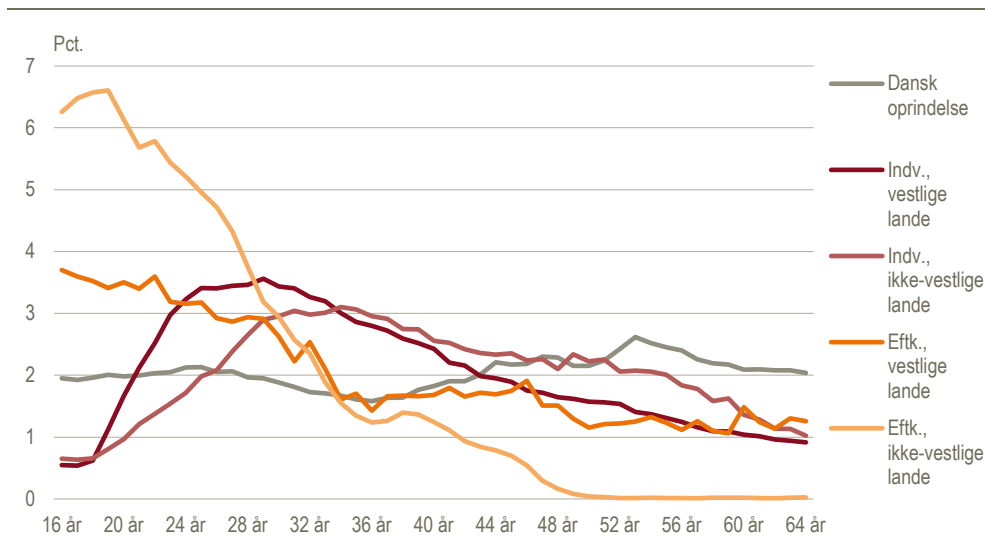
75 pct. af de 16-64-årige
ikke-vestlige efterkommere
er under 30 år

Problemet er især relevant, når det gælder de ikke-vestlige efterkommere. Her er det decideret misvisende at se på 16-64-åriges beskæftigelsesfrekvens, da gruppen er meget ung. Blandt de 16-64-årige ikke-vestlige efterkommere er 75 pct. under 30 år i 2020, hvor den tilsvarende andel blandt personer med dansk oprindelse er 28 pct. De ikke-vestlige efterkommere er altså klart overrepræsenterede på alderstrin, som har relativt lav beskæftigelse. Derfor vil en simpel angivelse af deres beskæftigelsesfrekvens for alle 16-64-årige være misvisende og klart undervurdere deres egentlige beskæftigelse.

Figur 2.5 **Beskæftigelsesfrekvenser for kvinder på de enkelte alderstrin. 2019**

Figur 2.6 Alderstrins andel af alle 16-64-årige. 2020

Afvigende aldersfordelinger inden for gruppen af 16-64-årige

Også de andre herkomstgrupper har en aldersfordeling inden for de 16-64-årige, som afviger fra personer med dansk oprindelse. Fx fremgår det, at de ikke-vestlige indvandrere er underrepræsenterede på alderstrinene fra 52 år og opefter samt alderstrinene fra 16 år til og med 25 år. De har altså relativt færre personer i befolkningen end personer med dansk oprindelse på alderstrin, hvor beskæftigelsen er lav. Deres beskæftigelsesfrekvens for 16-64-årige kan derfor i modsætning til efterkommernes overvurdere deres egentlige beskæftigelse.

Aldersstandardisering fjerner påvirkning fra forskelle i alderssammensætning

Hvis man ønsker et mere retvisende mål for beskæftigelsen, må man korrigere for, hvordan grupperne er sammensat aldersmæssigt. Det gøres ved at standardisere beskæftigelsestallene for 16-64-årige, så forskellene mellem gruppernes alderssammensætning ikke påvirker tallene. Korrektionen kaldes et aldersstandardiseret beskæftigelsesindeks. Metoden der er anvendt til udarbejdelse af følgende aldersstandardiserede beskæftigelsesindeks, er illustreret i 2014-udgivelsen af denne publikation.

Tabel 2.3 Beskæftigelsesindeks for 16-64-årige indvandrere efter køn. 2019

	Faktisk beskæftigelse	Beregnet beskæftigelse	Underbeskæftigelse	Indeks (dansk oprindelse = 100)	Underbeskæftigelse
	antal			indeks	pct.
Mænd					
Indvandrere, vestlige lande	80 953	89 250	8 297	91	9
Indvandrere, ikke-vestlige lande	93 053	118 497	25 444	79	21
Kvinder					
Indvandrere, vestlige lande	66 254	78 172	11 918	85	15
Indvandrere, ikke-vestlige lande	80 954	122 625	41 671	66	34

Forskel i indekstal kan udtrykkes som den procentvise underbeskæftigelse

Når der korrigeres for alderssammensætningen fremgår det, at mandlige ikke-vestlige indvandrere har et beskæftigelsesindeks på 79. Det betyder, at forskellen mellem indekset for mænd med dansk oprindelse og mandlige ikke-vestlige indvandrere er 21. Dette tal kan tolkes som den procentvise underbeskæftigelse blandt mandlige ikke-vestlige indvandrere. Antallet af beskæftigede mandlige ikke-vestlige indvandrere ligger altså 21 pct. lavere end det ville gøre, hvis de havde haft helt samme beskæftigelsesfrekvenser som mænd med dansk oprindelse på alle alderstrin.

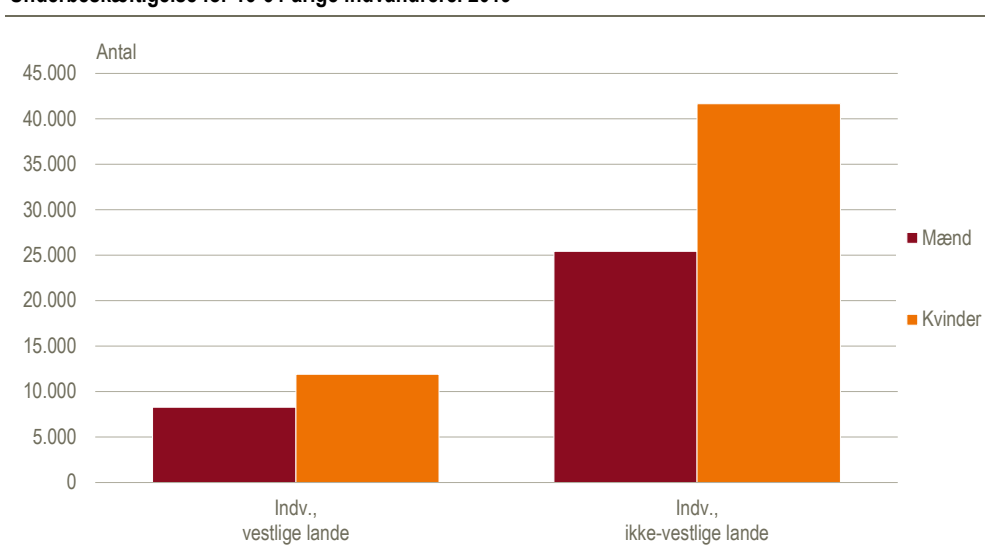
Kvindelige ikke-vestlige indvandrere har lavest beskæftigelsesindeks

De kvindelige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesindeks ligger på 66, når der korrigeres for forskelle i alderssammensætning. De kvindelige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse er derfor 34 pct. lavere end den ville have været, hvis de havde haft samme beskæftigelsesfrekvenser som kvinder med dansk oprindelse. Det er den klart største underbeskæftigelse blandt de fire indvandrergrupper.

Underbeskæftigelse i antal personer

På baggrund af indeksberegningerne kan forskellen i beskæftigelse mellem indvandrere og personer med dansk oprindelse også udtrykkes som underbeskæftigelse i antal personer. Det gøres ved at angive forskellen mellem den faktiske beskæftigelse med den beregnede beskæftigelse. Underbeskæftigelsen angiver det antal personer, som beskæftigelsen blandt indvandrere skal øges med, hvis de skal opnå samme beskæftigelse som mænd og kvinder med dansk oprindelse.

Figur 2.7 Underbeskæftigelse for 16-64-årige indvandrere. 2019

Underbeskæftigelse blandt ikke-vestlige indvandrere på 67.000 personer

Når underbeskæftigelsen udregnes for mandlige ikke-vestlige indvandrere, har gruppen en underbeskæftigelse på 25.444 personer. Tilsvarende har kvindelige ikke-vestlige indvandrere en underbeskæftigelse på 41.671 personer. Vestlige indvandrere er også underbeskæftigede sammenlignet med personer med dansk oprindelse – dog i mindre grad. I 2019 var underbeskæftigelsen 8.297 personer blandt mandlige vestlige indvandrere og 11.918 personer blandt kvindelige vestlige indvandrere.

Meget lav underbeskæftigelse blandt vestlige efterkommere

På samme måde som med indvandrerne er der lavet beregninger for gruppen af efterkommere. Resultaterne vises i tabel 2.4. I alle tilfælde er der tale om underbeskæftigelse, men ikke i samme omfang som blandt indvandrerne. De vestlige efterkommere har den laveste underbeskæftigelse – henholdsvis 9 pct. blandt mændene og 5 pct. blandt kvinderne.

Tabel 2.4 Beskæftigelsesindeks for 16-64-årige efterkommere efter køn. 2019

	Faktisk beskæftigelse	Beregnet beskæftigelse	Underbeskæftigelse	Indeks (dansk oprindelse = 100)	Underbeskæftigelse
	antal	antal	antal	indeks	pct.
Mænd					
Efterkommere, vestlige lande	3 747	4 133	386	91	9
Efterkommere, ikke-vestlige lande	25 223	29 206	3 983	86	14
Kvinder					
Efterkommere, vestlige lande	3 601	3 798	197	95	5
Efterkommere, ikke-vestlige lande	24 575	27 700	3 125	89	11

Underbeskæftigelse er klart lavere blandt ikke-vestlige efterkommere end indvandrere

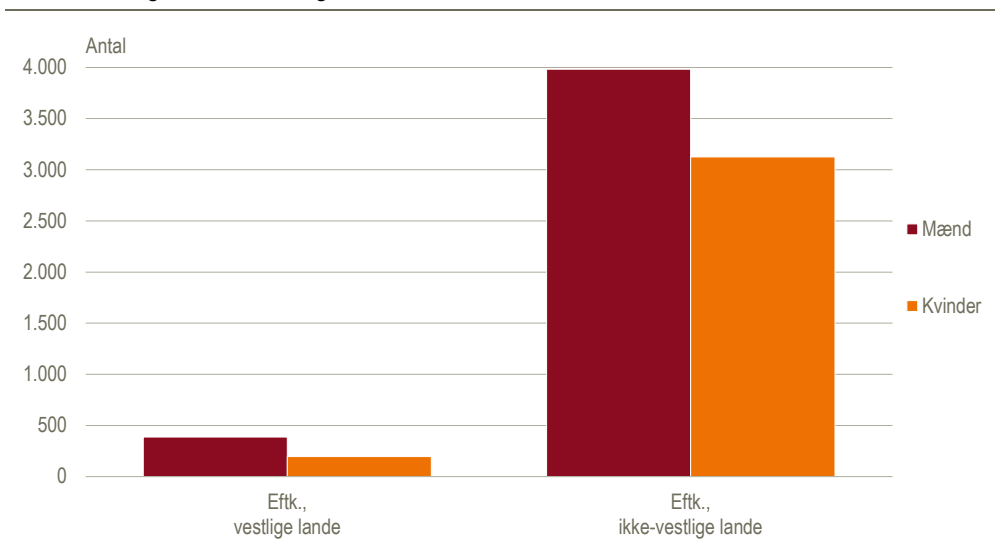
Sammenligner man de ikke-vestlige indvandrere og ikke-vestlige efterkommere fremgår det, at underbeskæftigelsen er klart lavere blandt efterkommerne. De mandlige ikke-vestlige efterkommere har en underbeskæftigelse på 14 pct. mod de mandlige ikke-vestlige indvandrere, der har en underbeskæftigelse på 21 pct. For kvinderne er tallene 11 pct. blandt efterkommerne og 34 pct. blandt indvandrerne. Underbeskæftigelsen er altså noget højere blandt de ikke-vestlige indvandrere.

Så man blot på samlet beskæftigelse for 16-64-årige, ville man få misvisende resultat

At man kan sammenligne indvandrere og efterkommeres beskæftigelse er en af de største kvaliteter ved de aldersstandardiserede beregninger. Her er det misvisende blot at anvende den samlede beskæftigelsesfrekvens for hele gruppen af 16-64-årige. Gør man det, får man en beskæftigelsesfrekvens på 64 pct. for alle 16-64-årige mandlige ikke-vestlige indvandrere og 60 pct. for de mandlige ikke-vestlige efterkommere. En ukritisk anvendelse af disse tal viser altså en lidt højere beskæftigelse blandt indvandrere end blandt efterkommere. Det mere nuancerede billede som de aldersstandardiserede beregninger giver, viser derimod, at beskæftigelsen er klart højere blandt efterkommerne.

Når underbeskæftigelsen udregnes for mandlige ikke-vestlige efterkommere, har gruppen en underbeskæftigelse på 3.983 personer, mens kvinderne har en underbeskæftigelse på 3.125 personer. For de vestlige efterkommere ligger den samlede underbeskæftigelse på 583 personer for mænd og kvinder tilsammen.

Figur 2.8 Underbeskæftigelse for 16-64-årige efterkommere. 2019

2.4 Beskæftigelse og oprindelsesland for indvandrere

Oprindelseslande og beskæftigelse

Dette afsnit belyser indvandreres beskæftigelse med fokus på deres oprindelsesland. Vestlige og ikke-vestlige indvandrere er i virkeligheden meget sammensatte grupper, som dækker over indvandrere fra mange forskellige oprindelseslande. Oprindelseslandet har betydning for indvandreres beskæftigelse i Danmark.

Fokus på 30-64-årige i stedet for 16-64-årige

Til forskel fra tidligere afsnit, er det valgt at indsnævre gruppen til kun at omfatte 30-64-årige. Det skyldes først og fremmest et ønske om at sortere de store grupper af unge studerende med midlertidigt ophold i Danmark fra. De fylder meget for nogle oprindelseslande og lidt for andre. De fleste udenlandske studerende har ikke beskæftigelse under deres studieophold i Danmark. Ved at se på alle 16-64-årige vil man derfor komme til at undervurdere beskæftigelsen for indvandrere fra de lande, hvor de unge studerende fylder meget.

De 35 oprindelseslande, der er flest indvandrere fra

Tabel 2.5 viser beskæftigelsesfrekvenser for både mænd og kvinder for de 35 oprindelseslande, som flest indvandrere har oprindelse i ultimo november 2019. Tabellen er rangordnet efter den samlede beskæftigelsesfrekvens.

Højest beskæftigelse blandt indvandrere fra Nederlandene

Indvandrere fra Nederlandene topper listen med en samlet beskæftigelsesfrekvens for 30-64-årige på 82 pct. Det er samme niveau som for personer med dansk oprindelse. Litauen og Ungarn følger efter med samlede beskæftigelsesfrekvenser på henholdsvis 81 pct. og 78 pct.

Tabel 2.5 **Beskæftigelsesfrekvenser for 30-64-årige. 2019**

	Antal personer			Beskæftigelsesfrekvens		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
	antal			pct.		
Indvandrere						
Heraf:						
Nederlandene	2 543	1 611	4 154	86	77	82
Litauen	3 791	3 657	7 448	84	78	81
Ungarn	1 156	1 298	2 454	82	74	78
Ukraine	2 732	3 480	6 212	89	69	77
Polen	15 042	12 175	27 217	81	72	77
Letland	1 161	1 591	2 752	81	74	77
Tyskland	7 382	7 670	15 052	79	73	76
Thailand	724	8 480	9 204	74	76	76
Rumænien	9 888	7 182	17 070	80	70	76
Filippinerne	836	5 974	6 810	79	75	75
Frankrig	2 067	1 429	3 496	80	68	75
Sverige	3 118	4 434	7 552	74	74	74
Bulgarien	3 163	2 486	5 649	77	69	74
Italien	3 146	1 620	4 766	77	67	73
Storbritannien	6 587	2 835	9 422	77	66	73
Norge	2 653	4 432	7 085	73	73	73
Island	2 077	2 284	4 361	76	70	73
Spanien	1 717	1 554	3 271	75	69	72
Indien	4 786	3 199	7 985	84	53	71
Kina	3 053	4 882	7 935	74	68	70
Vietnam	3 349	4 210	7 559	72	67	69
USA	2 549	2 255	4 804	72	63	68
Rusland	1 112	3 287	4 399	67	65	65
Sri Lanka	2 853	2 883	5 736	70	60	65
Pakistan	5 196	4 696	9 892	75	43	60
Tyrkiet	13 917	12 816	26 733	67	47	57
Iran	7 598	5 610	13 208	59	52	56
Bosnien-Hercegovina	6 159	6 244	12 403	59	53	56
Marokko	2 080	2 387	4 467	65	47	55
Jugoslavien ¹	3 061	3 062	6 123	57	47	52
Afghanistan	3 860	3 551	7 411	63	38	51
Syrien	8 906	6 512	15 418	60	20	43
Irak	8 090	6 761	14 851	49	35	43
Somalia	3 895	3 670	7 565	46	35	41
Libanon ²	5 930	5 058	10 988	49	30	40
Dansk oprindelse	1 096 165	1 084 696	2 180 861	84	80	82

Anm.: Landene i tabellen omfatter de 35 lande, som der ultimo 2019 er flest indvandrere fra i Danmark.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

² En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Indvandrere fra Libanon, Somalia, Irak og Syrien har lav beskæftigelse

I den modsatte ende af listen er der fire oprindelseslande, som skiller sig ud med meget lave beskæftigelsesfrekvenser. Det drejer sig om Libanon, Somalia, Irak og Syrien. I alle fire tilfælde ligger beskæftigelsesfrekvenserne under 44 pct. Indvandrere fra Libanon ligger allerlavest med en samlet beskæftigelsesfrekvens på 40 pct.

For et land har kvinder højest beskæftigelse

I de fleste tilfælde er beskæftigelsesfrekvensen højere blandt mændene end kvinderne. Det gælder også for personer med dansk oprindelse. Der er dog et land blandt

de 35, hvor det forholder sig omvendt. Det drejer sig om Thailand. Blandt indvandrere fra Thailand har kvinderne en højere beskæftigelse end mændene.

I nogle tilfælde er kønsforskellene i beskæftigelse meget store

I nogle tilfælde er kønsforskellene i beskæftigelse meget store. Blandt indvandrere med oprindelse i Syrien, Pakistan, Indien og Afghanistan er mænds beskæftigelsesfrekvenser mere end 25 procentpoint højere end kvindernes.

2.5 Beskæftigelse og oprindelsesland for efterkommere

Efterkommere kan også opdeles på oprindelsesland

Dette afsnit belyser efterkommernes beskæftigelse med fokus på deres oprindelsesland. Efterkommere er pr. definition født i Danmark. De har ingen forældre, som selv er født i Danmark og er danske statsborgere. Efterkommere kan opdeles efter oprindelsesland, som sættes til moderens fødeland/statsborgerskab eller faderens, hvis moderen ikke kendes.

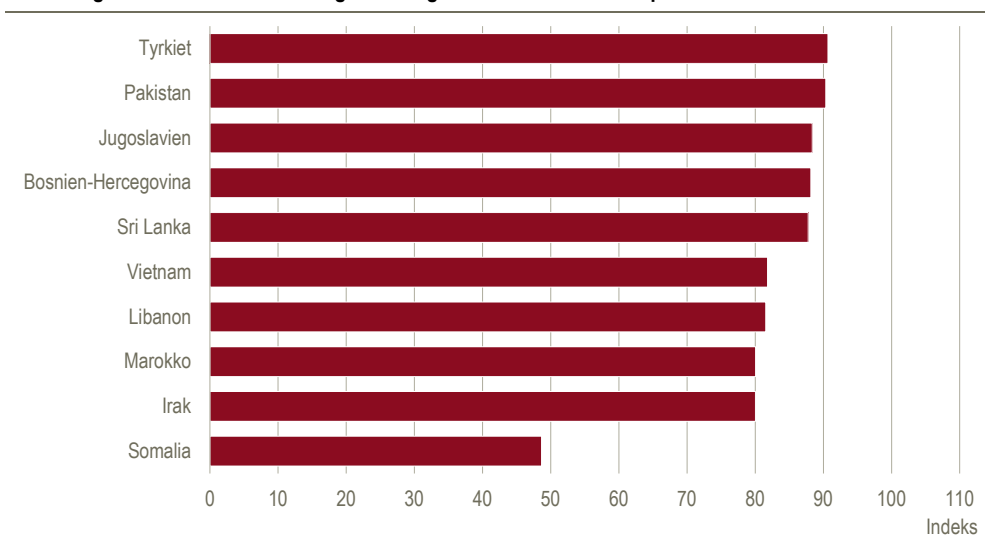
Anderledes aldersfordeling

Som tidligere nævnt har efterkommerne en meget anderledes alderssammensætning end personer med dansk oprindelse, idet der er en kraftig overrepræsentation af unge. I dette afsnit om efterkommernes beskæftigelse anvendes der derfor også aldersstandardiserede beregninger som mål for beskæftigelsen i forhold til personer med dansk oprindelse.

Fokus på de ti største efterkommergrupper blandt de 20-40-årige

Fokus er på gruppen af 20-40-årige efterkommere opdelt på oprindelsesland. Fokuseringen på de 20-40-årige skyldes netop alderssammensætningen, idet efterkommere er kraftigt overrepræsenteret blandt de unge. Desuden er efterkommere fra Tyrkiet, Libanon og Pakistan de tre klart største grupper og udgør tilsammen halvdelen af alle 20-40-årige efterkommere. Grundet den ujævne fordeling imellem grupperne af efterkommere, vil der udelukkende blive fokuseret på de ti oprindelseslande som flest efterkommere mellem 20-40-årige har oprindelse i 1. januar 2020.

Figur 2.9 **Beskæftigelsesindeks for 20-40-årige mandlige efterkommere efter oprindelsesland. 2019**

Anm. 1: Indeks, mænd med dansk oprindelse = 100.

Anm. 2: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Anm. 3: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Meget lavt indeks blandt efterkommere fra Somalia

Blandt de mandlige efterkommere findes de laveste beskæftigelsesindeks blandt efterkommere med oprindelse i Somalia, der har et indeks på 49 pct. Mandlige efterkommere fra Somalia har dermed en beskæftigelse, der ligger 51 pct. lavere, end den ville have gjort, hvis de havde haft samme beskæftigelse som mænd med dansk oprindelse.

Højeste indeks blandt efterkommere fra Tyrkiet og Pakistan

De højeste beskæftigelsesindeks blandt mænd findes hos efterkommere med oprindelse i Tyrkiet og Pakistan, der begge har et indeks over 90 pct. Herefter følger efterkommere fra Jugoslavien, Bosnien-Hercegovina og Sri Lanka, der alle har et beskæftigelsesindeks på 88 pct.

Lav beskæftigelse for kvindelige efterkommere fra Somalia og Libanon

Blandt kvinderne skiller efterkommere med oprindelse i Somalia og Libanon sig ud. Deres beskæftigelsesindeks ligger på 73 pct. og er dermed klart lavere end de øvrige grupper. Beskæftigelsesindekset ligger derimod over 90 pct. blandt efterkommere med oprindelse i Vietnam, Sri Lanka, Jugoslavien, Bosnien-Hercegovina og Tyrkiet.

Tyrkiske efterkommere placeret i midten

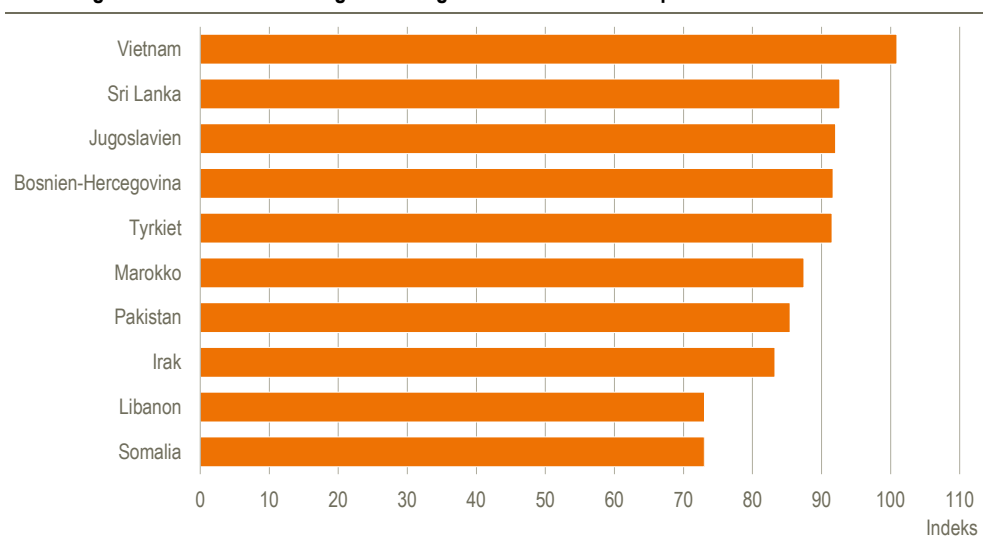
De tyrkiske efterkommere er den klart største enkelte gruppe. Blandt kvinderne er de tyrkiske efterkommere placeret i midten med et beskæftigelsesindeks på 92 pct., hvilket svarer til en underbeskæftigelse på 8 pct. sammenlignet med kvinder med dansk oprindelse. Kvindelige tyrkiske efterkommeres underbeskæftigelse er altså på samme niveau som mandlige tyrkiske efterkommeres underbeskæftigelse.

Forskelle mellem oprindelseslande er bemærkelsesværdige

De store forskelle i beskæftigelse blandt efterkommere er på flere måder mere bemærkelsesværdige end forskellene blandt indvandrere. Dette skyldes netop, at efterkommere uanset oprindelsesland er født og opvokset i Danmark.

Figur 2.10

Beskæftigelsesindeks for 20-40-årige kvindelige efterkommere efter oprindelsesland. 2019

Anm. 1: Indeks, kvinder med dansk oprindelse = 100.

Anm. 2: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Anm. 3: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

2.6 Selvstændige

Beskæftigede indvandrere fra ikke-vestlige lande arbejder i højere grad som selvstændige

Beskæftigede indvandrere fra ikke-vestlige lande arbejder i højere grad som selvstændige end personer med dansk oprindelse. Blandt alle beskæftigede med dansk oprindelse er det således 5,3 pct., der er selvstændige. For indvandrere med vestlig og ikke-vestlig oprindelse er de tilsvarende andele henholdsvis 5,3 og 7,3 pct.

Beskæftigelse som selvstændig er mest udbredt blandt mænd

For alle typer af herkomst gælder det, at mænd i højere grad er selvstændige end kvinder. Selv om medarbejdende ægtefæller er talt med som selvstændige, udgør de selvstændiges andel 5,1 pct. af alle beskæftigede blandt kvindelige ikke-vestlige indvandrere. For de mandlige ikke-vestlige indvandrere er den tilsvarende andel 9,3 pct.

Tabel 2.6 **Selvstændiges andel af beskæftigede for 16-64-årige. 2019**

	Selvstændige	Lønmodtagere	Alle beskæftigede	Andel selvstændige
	antal			pct.
Indvandrere, vestlige lande	7 803	139 404	147 207	5,3
Mænd	4 390	76 563	80 953	5,4
Kvinder	3 413	62 841	66 254	5,2
Indvandrere, ikke-vestlige lande	12 758	161 249	174 007	7,3
Mænd	8 631	84 422	93 053	9,3
Kvinder	4 127	76 827	80 954	5,1
Dansk oprindelse	124 876	2 232 068	2 356 944	5,3
Mænd	80 338	1 131 399	1 211 737	6,6
Kvinder	44 538	1 100 669	1 145 207	3,9

Anm.: Selvstændige inkluderer medarbejdende ægtefæller.

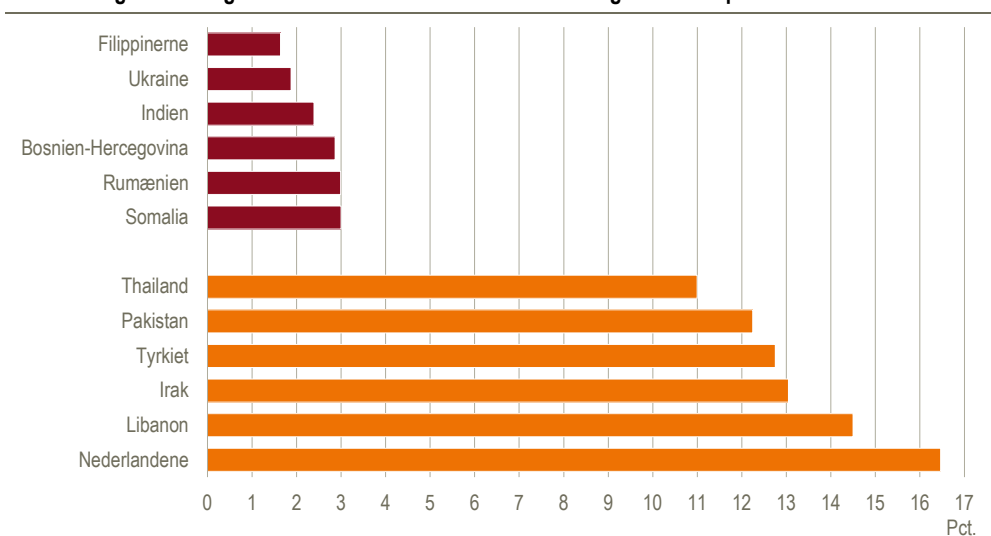
Gælder også for personer med dansk oprindelse

Også for beskæftigede med dansk oprindelse er andelen af selvstændige næsten dobbelt så høj for mænd som for kvinder. Kønsforskellen er noget mindre for indvandrere fra vestlige lande, idet andelen af selvstændige er 5,4 pct. blandt mændene og 5,2 pct. blandt kvinderne.

Især mange selvstændige blandt indvandrere fra Nederlandene

Andelen af selvstændige afhænger også af indvandrernes oprindelsesland. Blandt indvandrere fra Filippinerne er 1,6 pct. af alle beskæftigede selvstændige. Selvstændige udgør derimod over 16 pct. af de beskæftigede indvandrere fra Nederlandene.

Figur 2.11

Selvstændige 16-64-årige indvandreres andel af samlet beskæftigelse efter oprindelsesland. 2019

Anm. 1: Figuren indeholder de seks lande med henholdsvis højeste og laveste andel selvstændige blandt indvandrere fra de 30 lande, hvorfra der 1. januar 2020 er flest 16-64-årige indvandrere.

Anm. 2: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Indvandrere fra Nederlandene har den højeste andel selvstændige

Indvandrere fra Nederlandene er klart den gruppe, som har den højeste andel selvstændige. Blandt beskæftigede indvandrere fra Nederlandene er 16 pct. selvstændige. De nederlandske indvandrere, der arbejder som selvstændige, er næsten alle beskæftiget inden for landbrug.

2.7 Branche

36 hovedgrupper

I brancheopdelingen DB07 er 726 enkelte brancher blevet opdelt på 36 hovedgrupper. I sagens natur er mange af disse hovedgrupper meget sammensatte. Alligevel kan man få et indtryk af nogle basale forskelle mellem personer med dansk oprindelse og indvandreres beskæftigelse ved at bruge grupperingen.

Tabel 2.7 16-64-årige beskæftigede mænd efter branche. 2019

	Indvandrere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Alle beskæftigede	80 953	93 053	1 211 737
	pct.		
Alle beskæftigede	100,0	100,0	100,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	5,9	4,3	2,5
Råstofindvinding	0,4	0,2	0,2
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	3,9	3,5	2,1
Tekstil- og læderindustri	0,1	0,2	0,2
Træ- og papirindustri, trykkerier	0,9	0,7	1,0
Olieraffinaderier mv.	0,0	0,0	0,0
Kernisk industri	0,5	0,5	0,5
Medicinalindustri	1,0	0,7	0,8
Plast-, glas- og betonindustri	1,6	1,4	1,4
Metalindustri	3,0	1,7	2,2
Elektronikindustri	0,9	0,7	0,7
Fremst. af elektrisk udstyr	0,4	0,5	0,5
Maskinindustri	3,0	2,4	3,4
Transportmiddelindustri	0,5	0,3	0,4
Møbel og anden industri mv.	1,7	0,9	1,6
Energiforsyning	0,5	0,3	0,6
Vandforsyning og renovation	0,3	0,3	0,7
Bygge og anlæg	10,7	4,1	11,5
Handel	11,3	13,5	17,3
Transport	6,6	12,2	6,1
Hoteller og restauranter	7,9	14,9	2,7
Forlag, tv og radio	1,6	0,8	1,4
Telekommunikation	0,4	0,5	0,7
It- og informationstjenester	4,3	3,4	3,4
Finansiering og forsikring	2,0	1,2	3,2
Ejendomshandel og udlejning	0,9	0,7	1,7
Rådgivning mv.	4,1	2,3	4,8
Forskning og udvikling	1,3	0,7	0,6
Reklame og øvrig erhvervs-service	1,4	0,8	1,2
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	9,3	10,6	5,1
Offentlig administration, forsvar og politi	0,9	1,4	5,3
Undervisning	5,8	4,0	6,1
Sundhedsvæsen	2,2	2,5	2,2
Sociale institutioner	1,8	4,1	4,1
Kultur og fritid	1,9	1,0	1,9
Andre serviceydelser mv.	1,2	2,6	1,7
Uoplyst aktivitet	0,1	0,1	0,2

Få mandlige indvandrere arbejder inden for Bygge og anlæg

Bygge og anlæg er en af de branchegrupper, hvor mandlige indvandrere er underrepræsenterede. Mens 12 pct. af mænd med dansk oprindelse arbejder inden for denne branchegruppe, er andelen blandt vestlige indvandrere 11 pct. og blandt ikke-vestlige indvandrere 4 pct. *Handel* og *Offentlig administration, forsvar og politi* er to andre branchegrupper, som har højere koncentration af mænd med dansk oprindelse end af indvandrere.

Mens mange arbejder inden for Hoteller og restauranter samt Transport

Til gengæld er mandlige ikke-vestlige indvandrere i højere grad end personer med dansk oprindelse beskæftiget inden for de tre branchegrupper *Hoteller og restauranter*, *Transport* samt *Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service*. Fx arbejder 15 pct. af de mandlige ikke-vestlige indvandrere i branchegruppen *Hoteller og restauranter*, mens det gælder for 3 pct. af mændene med dansk oprindelse.

Tabel 2.8 16-64-årige beskæftigede kvinder efter branche, 2019

	Indvandrere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Alle beskæftigede	66 254	80 954	1 145 207
	pct.		
Alle beskæftigede	100,0	100,0	100,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	3,0	2,1	0,8
Råstofindvinding	0,2	0,1	0,1
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	2,3	1,9	1,4
Tekstil- og læderindustri	0,3	0,2	0,2
Træ- og papirindustri, trykkerier	0,4	0,2	0,4
Olieraffinaderier mv.	0,0	0,0	0,0
Kemisk industri	0,5	0,3	0,3
Medicinalindustri	1,5	1,1	1,0
Plast-, glas- og betonindustri	0,5	0,4	0,4
Metalindustri	0,5	0,4	0,5
Elektronikindustri	0,7	0,6	0,4
Fremst. af elektrisk udstyr	0,2	0,3	0,2
Maskinindustri	1,5	1,0	0,9
Transportmiddelindustri	0,1	0,1	0,1
Møbel og anden industri mv.	0,9	0,5	0,7
Energiforsyning	0,3	0,1	0,2
Vandforsyning og renovation	0,1	0,0	0,2
Bygge og anlæg	1,2	0,5	1,3
Handel	11,8	9,6	14,3
Transport	3,0	2,2	1,9
Hoteller og restauranter	9,0	9,3	3,9
Forlag, tv og radio	1,2	0,4	1,1
Telekommunikation	0,2	0,2	0,3
It- og informationstjenester	3,0	1,5	1,1
Finansiering og forsikring	2,0	1,3	2,9
Ejendomshandel og udlejning	1,0	0,8	1,2
Rådgivning mv.	4,2	2,0	3,6
Forskning og udvikling	1,1	0,6	0,5
Reklame og øvrig erhvervs-service	2,1	1,1	1,4
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	14,8	15,5	4,3
Offentlig administration, forsvar og politi	2,0	2,4	6,2
Undervisning	8,7	5,8	10,6
Sundhedsvæsen	7,4	8,1	11,7
Sociale institutioner	9,6	22,0	20,5
Kultur og fritid	2,0	1,0	2,2
Andre serviceydelser mv.	2,7	6,2	3,1
Uoplyst aktivitet	0,1	0,1	0,1

Vestlige kvindelige indvandrere er underrepræsenteret i sociale institutioner

22 pct. af de kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande, som er i beskæftigelse, arbejder inden for branchegruppen *Social institutioner*. De tilsvarende andele er 10 pct. for kvindelige vestlige indvandrere og 21 pct. for kvinder med dansk oprindelse.

De kvindelige indvandrere arbejder i højere grad inden for *Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service* end kvinder med dansk oprindelse. Hovedårsagen til den store overrepræsentation af indvandrere i denne branchegruppe er, at rengøringsvirksomheder placeres her.

2.8 Beskæftigelse hos indvandrere med MENAP+T oprindelse

Fokus på MENAP+T

Danmarks Statistik har som noget nyt indført muligheden for at anvende MENAP+T landegrupperingen i analysesammenhæng. MENAP+T benyttes i forsknings- og samfundsdebatten i Danmark og udlandet. Det gælder bl.a. for forskningsinstitutter som PEW Research Center, IMF og Dansk Institut for Internationale Studier.

*Definition af MENAP+T***Definition af MENAP+T:**

MENAP+T er en forkortelse for lande i Mellemøsten, Nordafrika samt landene Pakistan og Tyrkiet. MENAP+T landegrupperingen udspringer af MENA (Mellemøsten og Nordafrika) landegrupperingen, som anvendes i forsknings- og samfundsdebatten i Danmark og udlandet. Det gælder b.l.a. for forskningsinstitutter som PEW Research Center, IMF og Dansk Institut for Internationale Studier. Endvidere anvendes denne landegruppering aktuelt i regeringens kommission for 2. generationsreformer samt af Udlændinge- og Integrationsministeriet.

MENAP+T er en underopdeling af Danmarks Statistiks landegruppering ikke-vestlige lande. Det betyder, at landegrupperingen ikke-vestlige lande opsplittes i to kategorier henholdsvis MENAP+T og øvrige ikke-vestlige lande.

MENAP+T landegrupperingen indeholder følgende lande:

Afghanistan, Bahrain, Forenede Arabiske Emirater, Irak, Iran, Jordan, Kuwait, Libanon, Oman, Qatar, Saudi-Arabien, Syrien, Yemen, Algeriet, Djibouti, Egypten, Libyen, Marokko, Mauretaniens, Somalia, Sudan, Tunesien samt Pakistan og Tyrkiet.

Landegrupperingen øvrige ikke-vestlige lande indeholder følgende lande:

Alle øvrige lande, som ikke er vestlige og MENAP+T lande (se kapitel 1).

Det er muligt at anvende MENAP+T opgørelsen i statistikbanken for nogle tabeller. Det gøres ved at vælge oprindelseslandene inden for MENAP+T separat i udtrækket.

Høj beskæftigelse blandt mænd med dansk oprindelse

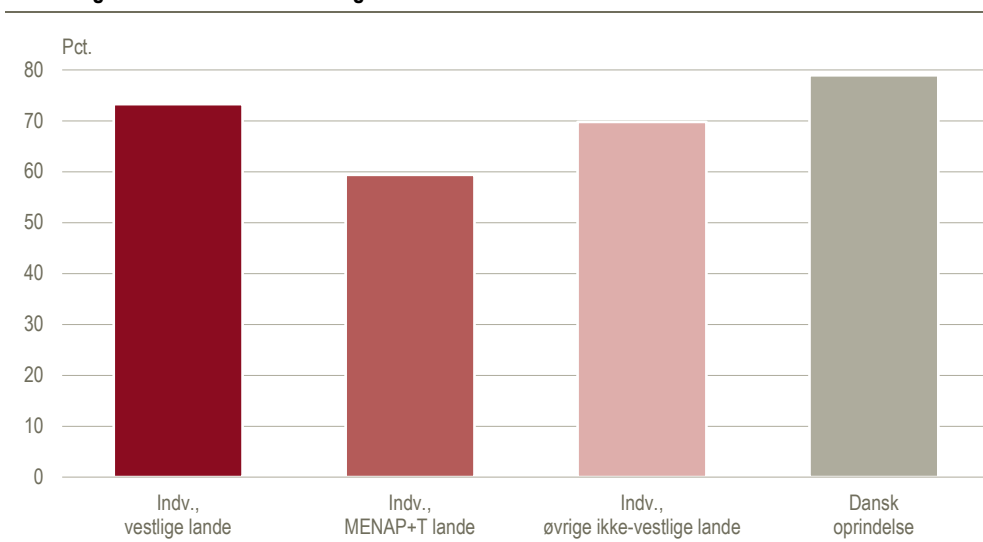
Figur 2.12 viser beskæftigelsesfrekvensen blandt mænd i alderen 16-64 år efter MENAP+T landegrupperingen. Den højeste andel findes blandt mænd med dansk oprindelse, hvor 79 pct. er i beskæftigelse. Det er lidt højere end mænd fra vestlige og øvrige ikke-vestlige lande, som har en beskæftigelsesfrekvens på henholdsvis 73 og 70 pct.

Laveste andel blandt mænd fra MENAP+T

Alle tre grupperinger ligger noget højere end mandlige indvandrere med oprindelse i et MENAP+T land, hvor 59 pct. i beskæftigelse. Det er 20 procentpoint lavere end mænd med dansk oprindelse og 10 procentpoint lavere end mænd fra øvrige ikke-vestlige lande.

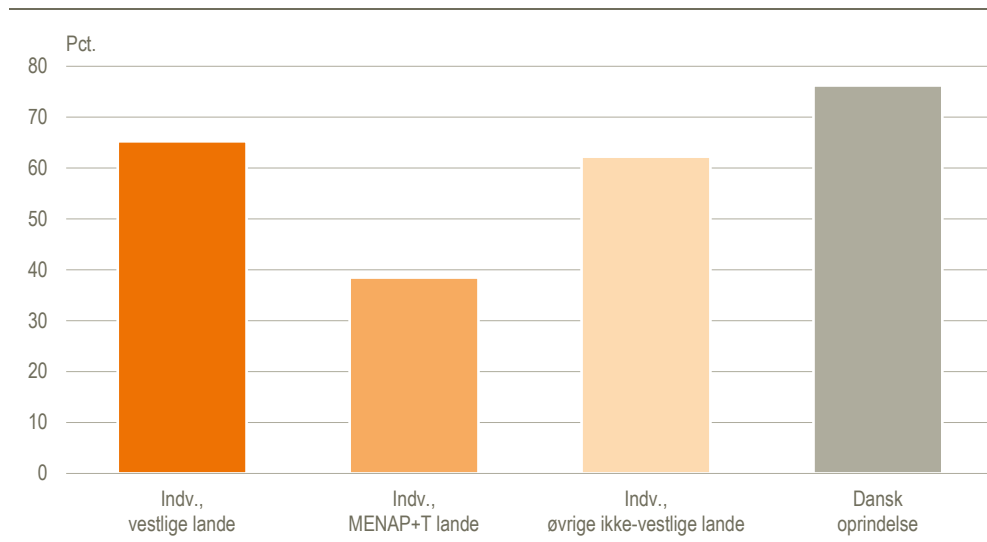
Figur 2.12

Beskæftigelsesfrekvens for 16-64-årige mænd inden for MENAP+T. 2019

Vi vender nu blikket imod kvinder og MENAP+T landegrupperingen. I figur 2.13 vises beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige kvinder opdelt efter MENAP+T.

Figur 2.13 **Beskæftigelsesfrekvens for 16-64-årige kvinder inden for MENAP+T, 2019**

Kvinder har lavere beskæftigelse end mænd

Kvinder har generelt en lavere beskæftigelse end mænd. Blandt kvinder med dansk oprindelse er 76 pct. i beskæftigelse, hvilket er 3 procentpoint lavere end mænd med dansk oprindelse.

Næsthøjeste beskæftigelse blandt kvinder fra vestlige lande

Blandt kvindelige indvandrere fra øvrige ikke-vestlige lande er 62 pct. i beskæftigelse, mens det er 65 pct. blandt indvandrere fra vestlige lande. For begge grupper er der tale om andele, som er 8 procentpoint lavere end mænd fra de tilsvarende landegrupperinger.

Størst forskel blandt mænd og kvinder fra MENAP+T

Kvindelige indvandrere med oprindelse i et MENAP+T land skiller sig ud. Her er 38 pct. i beskæftigelse, hvilket er den klart laveste andel blandt de fire grupper. Det er også i MENAP-T grupperingen, at vi finder den største forskel mellem mænd og kvinder med 21 procentpoint.

Blandt indvandrere fra øvrige ikke-vestlige lande minder beskæftigelsesfrekvensen for både mænd og kvinder mere om niveauet for indvandrere fra vestlige lande end for indvandrere fra MENAP+T lande. Forskellen skal ses i sammenhæng med at personer fra MENAP+T grupperingen oftere har asyl eller familiesammenføring som opholdsgrundlag (se tabel 1.10). Øvrige ikke-vestlige lande har modsat en højere andel af personer med arbejde som opholdsgrundlag.

3. Uddannelse

Sammenfatning

For de 25-64-årige er andelen, som har afsluttet en lang videregående uddannelse ca. dobbelt så stor blandt vestlige indvandrere end for personer med dansk oprindelse. For mandlige vestlige indvandrere er det 25 pct., og for kvindelige vestlige indvandrere er det 31 pct. Også mandlige ikke-vestlige indvandrere har en højere andel med en lang videregående uddannelse end mænd med dansk oprindelse. Dog er forskellen her på 3 procentpoint.

Blandt 30-årige ikke-vestlige efterkommere i 2020 er der 58 pct. af mændene og 73 pct. af kvinderne, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. De tilsvarende andele for 30-årige med dansk oprindelse er 74 og 80 pct. For både de mandlige og kvindelige ikke-vestlige efterkommere er der dog tale om en stigning siden 2010.

Kvindelige ikke-vestlige efterkommere har samme andel med erhvervskompetencegivende uddannelse som kvinder med dansk oprindelse, når de er i starten af 20'erne. Sidst i 20'erne sker der imidlertid en stigning i uddannelsesniveaet for kvinder med dansk oprindelse, som ikke er ligeså kraftig blandt de kvindelige ikke-vestlige efterkommere.

I 2020 er andelen af 22-årige under uddannelse 54 pct. blandt de mandlige ikke-vestlige efterkommere og 71 pct. blandt de kvindelige ikke-vestlige efterkommere. Det er samme niveau som mænd og kvinder med dansk oprindelse.

For de 20-29-årige mandlige efterkommere med somalisk oprindelse er 47 pct. hverken i beskæftigelse eller under uddannelse i 2019. Det er den højeste andel blandt de ti største efterkommergrupper. Mandlige efterkommere med oprindelse i Sri Lanka har den laveste andel med 12 pct. Efterkommere med oprindelse i Sri Lanka har også den laveste andel blandt kvinderne med 9 pct., mens de libanesiske efterkommere har den højeste andel blandt de kvindelige efterkommere med 28 pct.

Drenge og piger med dansk oprindelse får højere karakterer ved de bundne prøver ved folkeskolens afgangsprøver end indvandrere og efterkommere. Baseret på karakterer i de seneste fem skoleår, er karaktergennemsnittet for drenge og piger med dansk oprindelse henholdsvis 6,9 og 7,7. De tilsvarende niveauer for de ikke-vestlige efterkommere, som antalsmæssigt er den næststørste gruppe, er henholdsvis 5,6 og 6,4.

Blandt de forskellige prøvefag er det i matematik og dansk læsning, at de største karakterforskelle mellem drenge og piger med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere findes.

Stort set den samme andel efterkommere og børn med dansk oprindelse er indmeldt i dagtilbud. For de 3-5-årige går 91 af de ikke-vestlige efterkommere i dagtilbud, mens det for de vestlige efterkommere og børn med dansk oprindelse er 86 pct. Langt den størstedel af det pædagogiske personale i dagtilbud har dansk oprindelse.

3.1 Højeste fuldførte uddannelse for indvandrere

25-64-årige indvandrere

De fleste indvandrere har ikke afsluttet en uddannelse i Danmark

Danmarks Statistiks oplysninger over befolkningens højest fuldførte uddannelse er primært baseret på administrative registre, som indberettes af danske uddannelsesinstitutioner. Indvandrere har dog i mange tilfælde ikke afsluttet en uddannelse i Danmark og deres uddannelsesniveau er derfor ikke belyst i samme omfang som uddannelsesniveaet blandt personer med dansk oprindelse. Det skyldes, at institutionernes løbende indberetning kun omfatter uddannelser, som er gennemført i Danmark og ikke uddannelser, som er gennemført i udlandet.

Uddannelsesstatistik

Fundamentet for uddannelsesstatistik i Danmark er indberetninger med opr-nummer fra alle danske uddannelsesinstitutioner. Indvandrere har i de fleste tilfælde ikke afsluttet en uddannelse i Danmark, og de er derfor dårligt dækket af den almindelige uddannelsesstatistik.

Danmarks Statistik har gennemført spørgeskemaundersøgelser for at skabe et mere fuldstændigt billede af indvandreernes uddannelsesniveau. Hensigten har været at indsamle data for indvandreernes medbragte uddannelse for herigennem at styrke oplysningerne om de uddannelsesmæssige baggrunde i Danmark med fokus på formel uddannelse.

Nyt opgørelsestidspunkt

Danmarks Statistik har ændret opgørelsestidspunktet for befolkningens højeste fuldførte uddannelse. Den tidligere opgørelse opgjorde befolkningen pr. 31. december, mens deres højeste fuldførte uddannelse var opgjort 30. september det pågældende år. Fra og med udgivelsen af befolkningens højeste fuldførte uddannelse 2019 er både befolkningen og deres højeste fuldførte uddannelse opgjort pr. 30. september det pågældende år.

En tredjedel af 25-64-årige ikke-vestlige indvandrere har en grundskoleuddannelse

I tabel 3.1 vises højeste fuldførte uddannelse for 25-64-årige efter herkomst. Her fremgår det, at der er forskel på uddannelsesniveaet mellem indvandrere fra vestlige og ikke-vestlige lande. Fx har 33 pct. af de mandlige ikke-vestlige indvandrere alene en grundskoleuddannelse, mens det gør sig gældende for 7 pct. af de vestlige indvandrere og 18 pct. af mænd med dansk oprindelse. En lignende tendens ses blandt kvinderne.

Tabel 3.1 Højeste fuldførte uddannelse for 25-64-årige. 2020

	Indvandrere				Dansk oprindelse	
	Mænd		Kvinder		Mænd	Kvinder
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
I alt	96 972	131 637	85 928	143 619	1 254 022	1 234 523
	— pct. —					
I alt	100	100	100	100	100	100
Grundskole	7	33	6	29	18	14
Gymnasial	9	9	9	9	7	6
Erhvervsfaglig	24	17	16	20	40	32
Kort videregående	8	5	6	5	7	5
Mellemlang videregående ..	18	14	24	18	12	25
Bachelor	4	1	4	1	3	3
Lang videregående	25	16	31	14	13	15
Uoplyst	5	4	3	5	1	1

Erhvervsfaglige uddannelser udgør en mindre andel blandt mandlige indvandrere

Blandt såvel vestlige og ikke-vestlige mandlige indvandrere er andelen, der har afsluttet en erhvervsfaglig uddannelse noget lavere end blandt mænd med dansk oprindelse. For de vestlige mænd er andelen 24 pct., mens den er 17 pct. for de ikke-vestlige mænd. Det er noget lavere end blandt mænd med dansk oprindelse, hvor 40 pct. har en erhvervsfaglig uddannelse. Blandt de kvindelige indvandrere er andelen, der har en erhvervsfaglig uddannelse også noget lavere end for kvinder med dansk oprindelse.

Hver fjerde vestlig indvandrer har en lang videregående uddannelse

Blandt de vestlige indvandrere er der 25 pct. af mændene og 31 pct. af kvinderne, der har en lang videregående uddannelse. Det er andele, der er ca. dobbelt så høje som for personer med dansk oprindelse, hvor 13 pct. af mændene og 15 pct. af kvinderne har en lang videregående uddannelse.

Mange ikke-vestlige indvandrere er højt uddannede

Der er også mange ikke-vestlige indvandrere, der har en lang videregående uddannelse. Blandt mændene har 16 pct. en lang videregående uddannelse, hvilket er en større andel end mænd med dansk oprindelse. Blandt de ikke-vestlige kvindelige indvandrere har 14 pct. en lang videregående uddannelse, hvilket er samme niveau som kvinder med dansk oprindelse.

Højeste fuldførte uddannelse efter oprindelsesland og opholdsgrundlag

Mange polske og bosniske indvandrere har en erhvervsfaglig uddannelse

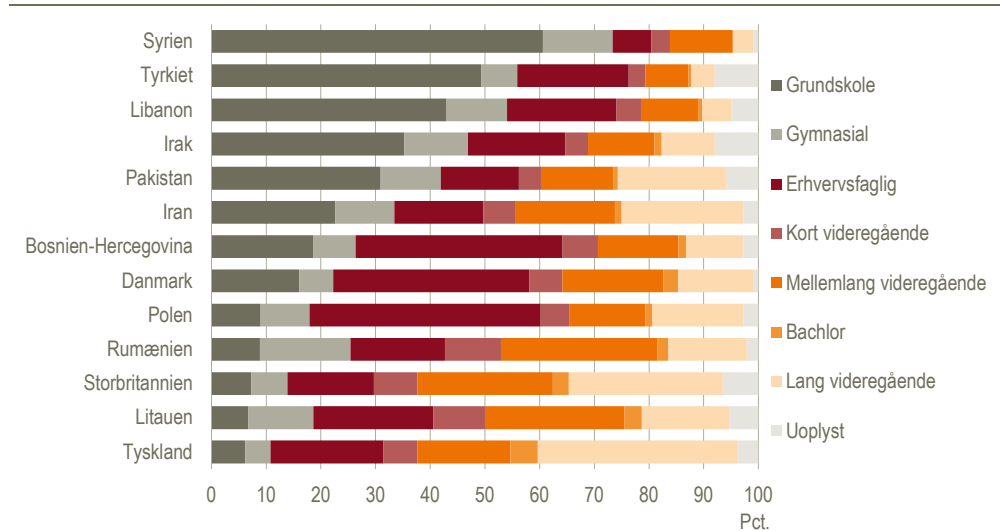
Når de 25-64-årige indvandrere opdeles efter oprindelsesland bliver det tydeligt, at der er variation i uddannelsessammensætningen mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande. Fx har ca. 40 pct. af indvandrerne fra Polen og Bosnien-Hercegovina en erhvervsfaglig uddannelse, hvilket er en større andel end blandt personer

med dansk oprindelse. Omvendt er det mellem 14 og 18 pct. af indvandrere fra Pakistan, Storbritannien, Iran, Rumænien og Irak, der har en erhvervsfaglig uddannelse. Og blandt indvandrere fra Syrien er det 7 pct.

73 pct. af de syriske indvandrere har ikke en kompetencegivende uddannelse

Det springer også i øjnene, at der blandt enkelte oprindelseslande er store andele, som ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse – dvs. en uddannelse der er højere end folkeskole- og gymnasieniveau. Blandt indvandrere fra Libanon er andelen 54 pct., mens der blandt tyrkiske indvandrere er 56 pct., der ikke har en uddannelse, der er højere end grundskole- eller gymnasieniveau. Den største andel findes dog blandt indvandrere fra Syrien, hvor 73 pct. ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Figur 3.1 Højeste fuldførte uddannelse 25-64-årige efter oprindelsesland. 2020

Anm.: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

36 pct. af de tyske indvandrere har en lang videregående uddannelse

Blandt indvandrere fra bestemte oprindelseslande er der flere, der har en lang videregående uddannelse end blandt personer med dansk oprindelse, hvor andelen er 14 pct. Blandt indvandrere fra Rumænien, Litauen, Polen, Pakistan og Iran ligger andelen mellem 14 og 22 pct., mens 28 pct. af indvandrere fra Storbritannien har en lang videregående uddannelse. Den største andel findes blandt indvandrere fra Tyskland, hvor 36 pct. har en lang videregående uddannelse.

Indvandrere har forskellige juridiske forudsætninger for at komme til Danmark

At uddannelsesniveaet varierer mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande, skal blandt andet ses i lyset af, at indvandrere har forskellige juridiske forudsætninger for at opholde sig i Danmark. Fx er alle personer, der er EU/EØS-statsborgere omfattet af EU-reglerne om arbejdskraftens fri bevægelighed, og kan derfor frit indvandre og opholde sig i Danmark, hvis de fx arbejder eller studerer.

Juridiske regler må forventes at medføre en vis selektion

Udenlandske statsborgere, som ikke har nordisk eller EU/EØS-statsborgerskab kan derimod ikke uden videre opholde sig i Danmark, men skal opfylde en række krav for at få arbejds- og opholdstilladelse i Danmark. I den sammenhæng findes der fx en række ordninger, der er betinget af beskæftigelsesmæssige hensyn og ansøgerens kvalifikationer, hvilket gør det lettere for højt kvalificerede udlændinge at komme til Danmark. Alternativt kan personer, der ikke er EU/EØS borgere have opholdsgrundlag som studie, familiesammenføring eller asyl. De fleste ikke-vestlige indvandrere er da også typisk kommet til Danmark som flygtninge eller som familiesammenførte, og opfylder derfor ikke nødvendigvis kravene til at få arbejdstilladelse. De forskellige juridiske ordninger må således formodes at medføre en vis selektion, der påvirker sammensætningen af uddannelsesniveaet blandt indvandrere fra forskellige oprindelseslande.

Mange indvandrere med erhverv som opholdsgrund har en lang videregående uddannelse

I tabel 3.2 fremgår det, at der er forskel på uddannelsesniveautet afhængigt af hvilket opholdsgrundlag indvandrerne har. Fx har 48 pct. af indvandrerne, der er kommet til Danmark med erhverv som opholdsgrundlag, en lang videregående uddannelse. Indvandrere, der har erhverv som opholdsgrundlag, er ikke EU/EØS-borgere. En del af forklaringen på den høje andel, der har en lang videregående uddannelse, skal således findes i, at opholdstilladelser som fx beløbsordningen og positivlisten er indeholdt i opholdskategorien erhverv. Det gør det lettere for højt kvalificerede udlændinge at komme til Danmark, og det er også i det lys, at det høje uddannelsesniveau blandt indvandrere fra Tyskland skal ses.

Tabel 3.2 Højeste fuldførte uddannelse for 25-64-årige indvandrere efter seneste opholdsgrundlag, 2020

	Asyl	Familie-sammenføring	EU/EØS	Erhverv	Studie	Nordisk statsborger	Andet	Uoplyst	I alt
I alt	43 442	79 783	134 707	37 485	13 172	139 594	2 709	7 264	458 156
	pct.								
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Grundskole	55	37	7	6	6	21	36	6	21
Gymnasial	11	10	10	4	6	9	11	7	9
Erhvervsfaglig	15	21	20	8	5	24	12	12	19
Kort videregående	3	5	8	4	7	6	3	7	6
Mellemlang videregående	8	13	21	26	36	16	13	26	18
Bachelor	0	1	3	1	7	3	3	6	2
Lang videregående	3	7	28	48	30	16	16	32	20
Uoplyst	5	7	4	4	2	4	6	4	4

Indvandrere fra EU/EØS har generelt en uddannelse, der er højere end grundskole- og gymnasialt niveau

Indvandrere med EU/EØS-opholdsgrundlag har med 28 pct. også en høj andel, der har en lang videregående uddannelse. 21 pct. har en mellemlang videregående uddannelse, mens 20 pct. har en erhvervsfaglig uddannelse. Modsat har 7 pct. højest en grundskoleuddannelse. Samlet set har 80 pct. af indvandrerne med EU/EØS-opholdsgrundlag en erhvervskompetencegivende uddannelse. Med erhvervskompetencegivende uddannelser forstås uddannelser ud over grundskole- og gymnasieniveauet.

29 pct. af indvandrere med asyl som ophold har en erhvervskompetencegivende uddannelse

Anderledes forholder det sig med indvandrere, der har asyl som opholdsgrundlag. I denne gruppe har 29 pct. en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det er i det lys, at det lave uddannelsesniveau blandt indvandrere fra Syrien, Libanon og Irak skal ses, idet mange indvandrere fra disse lande er kommet til Danmark som flygtninge. For de syriske flygtninge gør det sig desuden gældende, at de har opholdt sig i Danmark i relativt kort tid, hvilket påvirker deres mulighed for at afslutte en uddannelse i Danmark.

Indvandrere med studie som opholdsgrundlag har ofte en videregående uddannelse

Blandt indvandrere, der har studie som opholdsgrundlag, har 86 pct. en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det fremgår desuden, at henholdsvis 36 pct. og 30 pct. har en mellemlang eller lang videregående uddannelse, mens der er 5 pct., der har en erhvervsfaglig uddannelse. Denne fordeling kan hænge sammen med, at indvandrere der kommer til Danmark for at studere, i højere grad studerer på de videregående uddannelser.

Uddannelse og beskæftigelse

Fokus på 25-64-årige indvandrere med dansk og udenlandsk uddannelse

Det er veldokumenteret, at personer, der har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse, har bedre tilknytning til arbejdsmarkedet. Derfor er det også interessant at undersøge, hvordan billedet ser ud for indvandrere, der har afsluttet en uddannelse i udlandet. Og hvordan klarer denne gruppe af indvandrere sig, når man sammenligner med indvandrere, der har taget en tilsvarende uddannelse i Danmark? Det er omdrejningspunktet for dette afsnit, der retter fokus mod at belyse, om

der er væsentlige forskelle i beskæftigelsesomfang for 25-64-årige indvandrere med henholdsvis en dansk og en udenlandsk uddannelse.

Udenlandsk uddannelse

Udenlandsk uddannelse

Danmarks Statistiks opgørelse over befolkningens højeste fuldførte uddannelse bygger på en række forskellige kilder. Uddannelsesoplysninger der stammer fra bestemte kilder kan defineres som udenlandske uddannelser.

Det drejer sig om følgende kilder:

- Spørgeskemaundersøgelserne om indvandrernes medbragte uddannelse
- Uddannelsesstyrelsens anerkendelseskontor

Uddannelser der stammer fra følgende kilder defineres som danske uddannelser:

- Folketællingen før 1970
- Kvalifikationsregister
- Elevregistrar

Hertil findes der en række kilder, hvor det ikke er muligt at afgøre, om uddannelsen er dansk eller udenlandsk. Disse kilder samt imputerede værdier er ikke medtaget i dette afsnit.

Beskæftigelse stiger med uddannelsesniveau

For såvel 25-64-årige mænd med dansk oprindelse samt vestlige og ikke-vestlige indvandrere med henholdsvis en dansk og en udenlandsk uddannelse, er der en generel tendens til højere beskæftigelse ved stigende uddannelsesniveau. Fx havde mandlige 25-64-årige ikke-vestlige indvandrere, der har afsluttet en dansk grundskoleuddannelse en beskæftigelsesfrekvens på 57 pct. i 2019. Modsat lå beskæftigelsen på 83 pct. blandt mandlige ikke-vestlige indvandrere, der har afsluttet en lang videregående uddannelse i Danmark.

Men høj beskæftigelse blandt vestlige indvandrere med en udenlandsk grundskole- eller gymnasieuddannelse

Selvom beskæftigelsen generelt er stigende med uddannelsesniveaet, skiller vestlige indvandrere med en udenlandsk grundskole- eller gymnasieuddannelse sig ud med en relativ høj beskæftigelse. Fx var 74 pct. af de vestlige indvandrere med en udenlandsk grundskoleuddannelse i beskæftigelse. Det er en højere andel end blandt mænd med dansk oprindelse, der havde en grundskoleuddannelse, hvor 65 pct. var i beskæftigelse. Den høje beskæftigelse skal ses i sammenhæng med, at mange vestlige indvandrere opholder sig i Danmark for at arbejde.

Tabel 3.3

Beskæftigelsesfrekvenser for 25-64-årige mænd efter herkomst og højest fuldførte uddannelse. 2019

	Indvandrere				Personer med dansk oprindelse
	Dansk uddannelse		Udenlandsk uddannelse		
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
Grundskole	58	57	74	61	65
Gymnasial	67	63	76	64	76
Erhvervsfaglig	84	80	79	60	88
Kort videregående	78	78	80	63	91
Mellemlang videregående ..	80	83	79	73	91
Bachelor	62	69	.	.	77
Lang videregående	78	83	84	77	92

Anm.: Uddannelsesniveaet for personer med dansk oprindelse er opgjort efter uddannelser taget i Danmark.

Ikke-vestlige indvandrere med en udenlandsk erhvervsfaglig uddannelse skiller sig ud

Rettes fokus mod de erhvervsfaglige uddannelser og sammenligner man grupperne på tværs, ligger beskæftigelsesniveauet blandt indvandrere meget tæt på niveauet for mænd med dansk oprindelse. Ikke-vestlige indvandrere med en udenlandsk erhvervsfaglig uddannelse skiller sig dog ud med en beskæftigelsesfrekvens på 60 pct. I den sammenhæng er det værd at bemærke, at vestlige indvandrere, der har en udenlandsk erhvervsfaglig uddannelse, har en beskæftigelsesfrekvens på 79 pct.

Høj beskæftigelse blandt ikke-vestlige indvandrere med en dansk videregående uddannelse

Mandlige ikke-vestlige indvandrere, der har afsluttet en kort, mellemlang- eller lang videregående uddannelse i Danmark, har en beskæftigelsesfrekvens på henholdsvis 78, 83 og 83 pct. Det er højere end ikke-vestlige indvandrere, der har afsluttet en kort-, mellemlang- eller lang videregående uddannelse i udlandet. Her er beskæftigelsesfrekvenserne henholdsvis 63, 73 og 77 pct. Blandt de vestlige indvandrere er beskæftigelsen højest, hvis uddannelserne er afsluttet i Danmark.

Indvandrere med danske uddannelser har andre karakteristika

Korte, mellemlange- og lange videregående uddannelser afsluttet i Danmark giver tilsyneladende bedre beskæftigelse for ikke-vestlige indvandrere. Samtidig er det dog også sådan, at indvandrere, der har afsluttet deres uddannelse i Danmark, typisk også er indvandrere, som har været i Danmark relativt længe. Derfor er der også en vis selektion i forhold til hvilke indvandrere, der afslutter en uddannelse i Danmark. Der er altså andre faktorer end blot den gennemførte uddannelse, som kan have en positiv effekt på beskæftigelsesniveauet.

Kvindelige indvandrere med en dansk uddannelse har høj beskæftigelse

Blandt kvinderne er der også tendens til, at beskæftigelsen stiger med uddannelsesniveauet. Desuden fremgår det også, at når man ser bort fra grundskolen og det gymnasiale niveau, så er beskæftigelsen relativt høj blandt såvel vestlige og ikke-vestlige indvandrere, der har afsluttet deres uddannelse i Danmark. Fx var beskæftigelsesfrekvensen 81 pct. vestlige indvandrere og 78 pct. for ikke-vestlige indvandrere, der har afsluttet en erhvervsfaglig uddannelse i Danmark. Det er næsten samme niveau som kvinder med dansk oprindelse. Differencen er lidt større mellem kvinder med dansk oprindelse og kvindelige indvandrere, der har afsluttet korte-, mellemlange- og lange videregående uddannelser i Danmark. Men i alle tilfælde har kvindelige indvandrere en beskæftigelsesfrekvens på over 74 pct.

Tabel 3.4 Beskæftigelsesfrekvenser for 25-64-årige kvinder efter herkomst og højest fuldførte uddannelse. 2019

	Indvandrere				Personer med dansk oprindelse
	Dansk uddannelse		Udenlandsk uddannelse		
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
Grundskole	44	42	62	39	52
Gymnasial	60	51	66	43	72
Erhvervsfaglig	81	78	69	51	81
Kort videregående	74	76	69	54	86
Mellemlang videregående ..	80	80	71	55	87
Bachelor	64	61	.	.	73
Lang videregående	78	77	76	58	90

Anm.: Uddannelsesniveauet for personer med dansk oprindelse er opgjort efter uddannelser taget i Danmark.

Kvindelige ikke-vestlige indvandrere, der har afsluttet en uddannelse i udlandet, har lav beskæftigelse

Kvindelige ikke-vestlige indvandrere, der har afsluttet deres uddannelse i udlandet, skiller sig ud med en lavere beskæftigelse end de øvrige grupper. Og sammenlignet med kvindelige ikke-vestlige indvandrere, der har taget deres uddannelse i Danmark, så er deres beskæftigelse minimum 19 procentpoint lavere, når man sætter fokus på de korte-, mellemlange og lange videregående uddannelser. Tendensen til at beskæftigelsen er lavere, hvis uddannelsen er taget i udlandet, ses også blandt de vestlige indvandrere. Men her er differencen knap så stor, når man sammenligner med de vestlige indvandrere, der har afsluttet en tilsvarende uddannelse i Danmark.

3.2 Højeste fuldførte uddannelse for efterkommere

30-årige ikke-vestlige efterkommere

Fokus på 30-årige ikke-vestlige efterkommere

I dette afsnit fokuseres der på 30-årige ikke-vestlige efterkommere. 30-årige har en alder, hvor langt hovedparten har afsluttet deres uddannelse. Samtidig er det af hensyn til efterkommernes skæve aldersfordeling hensigtsmæssigt kun at betragte et enkelt alderstrin, når man ønsker at sammenligne dem med personer med dansk oprindelse.

30 pct. af de mandlige ikke-vestlige efterkommere har grundskole uddannelse

Alle efterkommere er pr. definition født i Danmark. Alligevel er der forholdsvis store forskelle mellem 30-årige ikke-vestlige efterkommere og 30-årige med dansk oprindelse, hvad angår deres uddannelsesniveau. Blandt de ikke-vestlige mandlige efterkommere er der således 30 pct., som ikke har afsluttet nogen uddannelse ud over grundskolen. Den tilsvarende andel blandt 30-årige mænd med dansk oprindelse er 16 pct.

Andelen er 19 pct. blandt kvindelige ikke-vestlige efterkommere

Der er også forskel mellem kvindelige ikke-vestlige efterkommere og kvinder med dansk oprindelse, idet 19 pct. af ikke-vestlige efterkommere har afsluttet en grundskoleuddannelse mod 11 pct. for kvinder med dansk oprindelse.

Tabel 3.5 30-årige efter højeste fuldførte uddannelse. 2020

	Efterkommere, ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
I alt	1 294	1 257	30 098	28 607
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Grundskole	30	19	16	11
Gymnasial	10	7	8	6
Erhvervsfaglig	19	22	34	23
Kort videregående	6	4	6	5
Mellemlang videregående	15	24	14	27
Bachelor	3	3	4	4
Lang videregående	14	20	19	24
Uoplyst	2	1	1	0

Kønsskel i uddannelse er større blandt ikke-vestlige efterkommere

I figur 3.2 vises 30-årige mænd og kvinder med en erhvervskompetencegivende uddannelse over tid. Det er bemærkelsesværdigt, at der er en stor forskel mellem mandlige og kvindelige efterkommere. I alt har 73 pct. af de 30-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. For mændene er det 58 pct. Også blandt personer med dansk oprindelse har flere kvinder end mænd en erhvervskompetencegivende uddannelse, men her er forskellen mindre.

Stigning i 30-åriges uddannelsesniveau siden 2010

Siden 2010 er andelen af 30-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere med en erhvervskompetencegivende uddannelse steget fra 62 pct. til 73 pct. For de mandlige ikke-vestlige efterkommere er stigningen den samme, idet 2020-niveauet på 58 pct. ligger 13 procentpoint højere end i 2010. Over de sidste ti år har efterkommere fra ikke-vestlige lande, med andre ord, halet ind på personer med dansk oprindelse i forhold til andelen med erhvervskompetencegivende uddannelse.

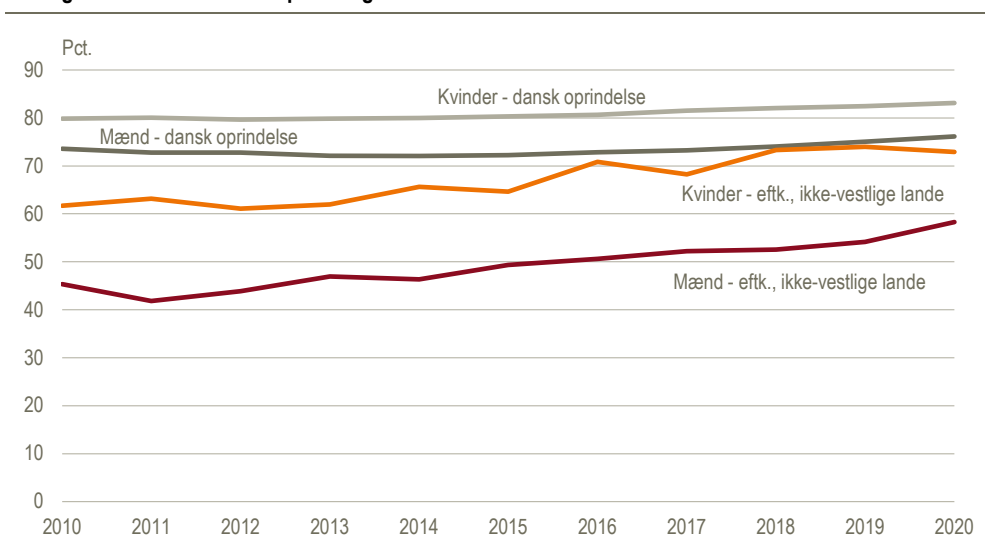
Forskel mellem efterkommere og personer med dansk oprindelse

Med det nuværende niveau er andelen med en erhvervskompetencegivende uddannelse 18 procentpoint højere for mænd med dansk oprindelse end for mandlige ikke-vestlige efterkommere. Blandt kvinder er forskellen 10 procentpoint.

Markant flere 30-årige efterkommere i 2021 end i 2011

Inden for de seneste ti år er antallet af 30-årige ikke-vestlige efterkommere steget med 162 pct., men det er stadigvæk en lille gruppe. Fx var der i 2011 1.113 ikke-vestlige efterkommere på 30 år. I 2021 er antallet 2.622. I løbet af de kommende ti år vil gruppen af 30-årige ikke-vestlige efterkommere stige yderligere med 104 pct.

Figur 3.2 30-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse

Flere kvindelige efterkommere har taget en erhvervsfaglig uddannelse

I tabel 3.6 ses 30-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. Blandt de 30-årige, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse, har en større andel af mændene med dansk oprindelse end mandlige ikke-vestlige efterkommere en erhvervsfaglig uddannelse. Blandt kvinderne har flere med dansk oprindelse taget en mellemlang eller lang videregående uddannelse sammenlignet med kvindelige ikke-vestlige efterkommere. De har derimod højere andele med erhvervsfaglige uddannelser.

Tabel 3.6 30-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2020

	Efterkommere, ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Erhvervsfaglig	32	30	44	28
Kort videregående	11	6	7	6
Mellemlang videregående	26	32	19	33
Bachelor	6	4	5	4
Lang videregående	25	27	24	29

Højeste fuldførte uddannelse for 20-30-årige

Forskel på alder, hvor man afslutter erhvervskompetencegivende uddannelse

Der er naturligvis mange, som afslutter en erhvervskompetencegivende uddannelse længe før, de bliver 30 år. I figur 3.3 vises andelen med en afsluttet erhvervskompetencegivende uddannelse for alle enkelte trin fra 20-30 år for personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere.

Mandlige ikke-vestlige efterkommere har laveste andele på samtlige alderstrin

Det er usædvanligt, at personer i begyndelsen af 20'erne har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse, men kurven stiger for næsten alle grupperne fra alderstrin til alderstrin. Det fremgår, at de mandlige ikke-vestlige efterkommere hurtigt skiller sig ud som gruppen med de laveste andele på samtlige alderstrin. Derudover stiger forskellen på mandlige efterkommere og mænd med dansk oprindelse med alderen. Mænd med dansk oprindelse har den højeste andel med en erhvervskompetencegivende uddannelse for alderstrinnene fra 20-22 år.

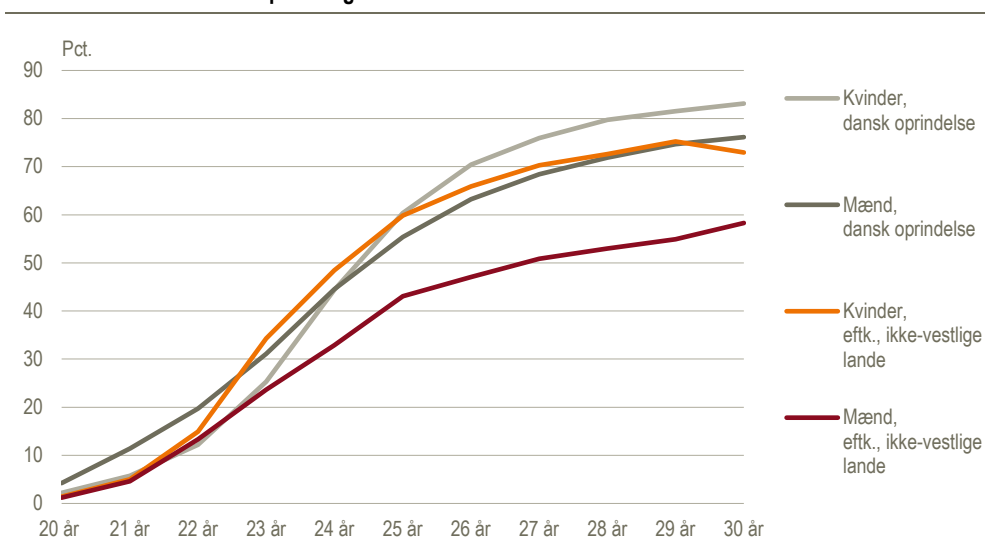
Fra 25 år stiger uddannelsesniveaet kraftigt blandt kvinder med dansk oprindelse

Blandt kvinderne har ikke-vestlige efterkommere den højeste andel med en erhvervskompetencegivende uddannelse fra 22 til 24 år. Herefter sker der et tydeligt skift, og kvinder med dansk oprindelse bliver den gruppe, som har den højeste andel med en afsluttet erhvervskompetencegivende uddannelse for alle alderstrin fra 25 til 30 år. Samtidig øges afstanden til de kvindelige ikke-vestlige efterkommere. For de 23-årige kvinder er andelen med en erhvervskompetencegivende uddannelse 25 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse og 34 pct. blandt ikke-vestlige efterkommere. Blandt de 30-årige er de tilsvarende andele 83 pct. for kvinder med dansk oprindelse og 73 pct. for kvindelige ikke-vestlige efterkommere – en forskel på 10 procentpoint.

Alderstrin repræsenterer forskellige generationer

Man skal være opmærksom på, at det er forskellige generationer, man ser på, når man betragter aldersopdelte tal for 2020. Det behøver ikke være sådan, at de 23-årige ikke-vestlige efterkommere i dag har lige så stor afstand til kvinder med dansk oprindelse, som 30-årige har i dag, når de selv er 30 år om syv år. Om det bliver tilfældet, vil tiden vise.

Figur 3.3 Personer med erhvervskompetencegivende uddannelse. 2020

Sammensætning på uddannelsesniveau

Figur 3.4 til 3.7 viser sammensætningen på uddannelsesniveau for personer med erhvervskompetencegivende uddannelser. For de yngste alderstrin er erhvervsfaglige uddannelser dominerende for alle grupper. Det er der ikke noget overraskende i, da det reelt er den eneste type uddannelse, man kan nå at afslutte som 20-21-årig.

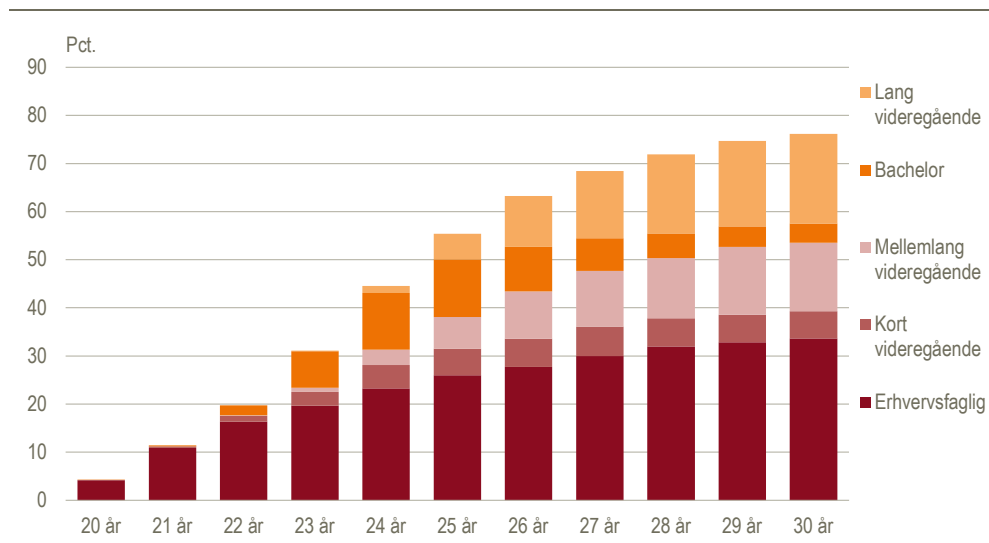
Færre mandlige ikke-vestlige efterkommere får erhvervsfaglige uddannelser

Hovedforklaringen på den store samlede forskel mellem omfanget af uddannelse blandt mænd med dansk oprindelse og mandlige ikke-vestlige efterkommere er, at mandlige ikke-vestlige efterkommere i langt mindre grad afslutter erhvervsfaglige uddannelser. Allerede blandt 22-årige er der 16 pct. af mændene med dansk oprindelse, som har afsluttet en erhvervsfaglig uddannelse, mens den tilsvarende andel er 5 pct. blandt mandlige ikke-vestlige efterkommere. Sammenligner man andelen med lang videregående uddannelse i de to grupper følges de ad indtil de når 26 år. Herefter stiger andelen med en lang videregående uddannelse mere hos mænd med dansk oprindelse end hos mandlige ikke-vestlige efterkommere.

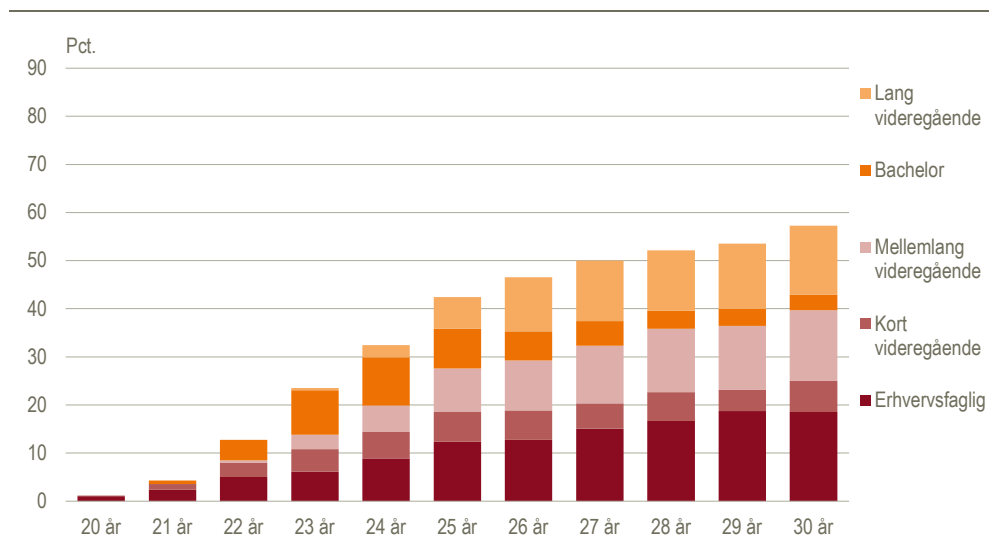
Ingen forskel på de korte- og mellemlange videregående uddannelser

Hvis man sammenligner de korte- og mellemlange videregående uddannelser, er forskellen på samtlige alderstrin dog lille. Blandt de 26-årige har 10 pct. af mænd med dansk oprindelse afsluttet en mellemlang videregående uddannelse. Den tilsvarende andel for ikke-vestlige efterkommere er også 10 pct. Blandt de 30-årige har 6 pct. af både mænd med dansk oprindelse og mandlige ikke-vestlige efterkommere afsluttet en kort videregående uddannelse.

Figur 3.4 Mænd med dansk oprindelse med erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2020

Figur 3.5 Mandlige ikke-vestlige efterkommere med erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2020

For kvinderne er der stor lighed i andelen med erhvervsfaglige uddannelser

Blandt kvinderne er forskellen mellem kvinder med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere betydeligt mindre end hos mændene. Der er dog fortsat forskelle, som stiger med alderen. Mens hovedforklaringen til den store forskel blandt mændene er lavere andele med erhvervsfaglige uddannelser blandt ikke-vestlige efterkommere, er det lige omvendt hos kvinderne. Her er andelen med afsluttede erhvervsfaglige uddannelser forholdsvis tæt på hinanden for alle alderstrin. Blandt de 29-årige er andelen 22 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse og 21 pct. blandt kvindelige ikke-vestlige efterkommere.

Færre ikke-vestlige efterkommere tager mellemlange eller lange videregående uddannelser

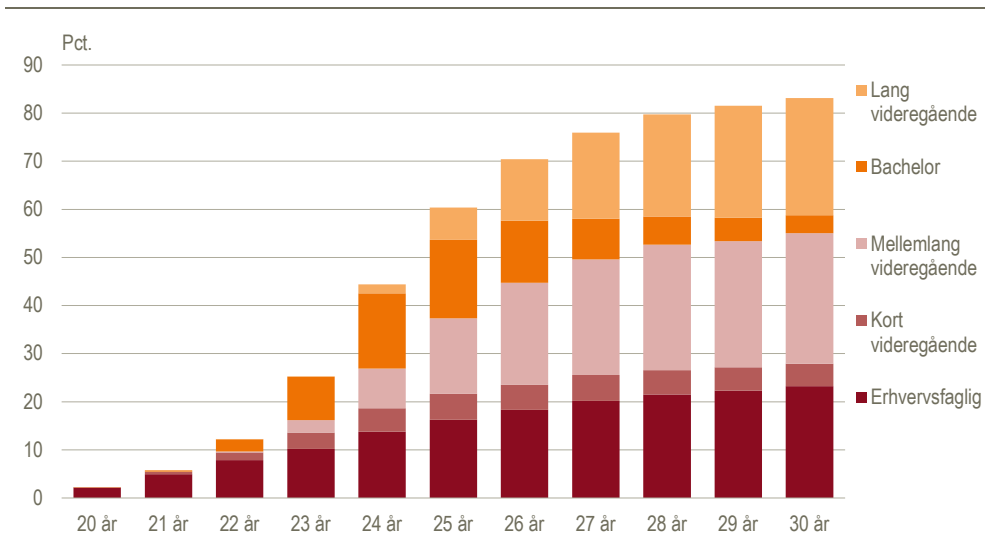
For kvinder med dansk oprindelse stiger andelen, som har afsluttet en mellemlang eller en lang videregående uddannelse, kraftigt fra 25-års alderen. Andelen stiger også blandt de ikke-vestlige efterkommere, men sidst i 20'erne reduceres stigningen sammenlignet med kvinder med dansk oprindelse. Blandt de 30-årige er andelen således 52 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse, mens den er 44 pct. blandt de kvindelige ikke-vestlige efterkommere.

Forskelle manifesterer sig først sidst i 20'erne for kvinder

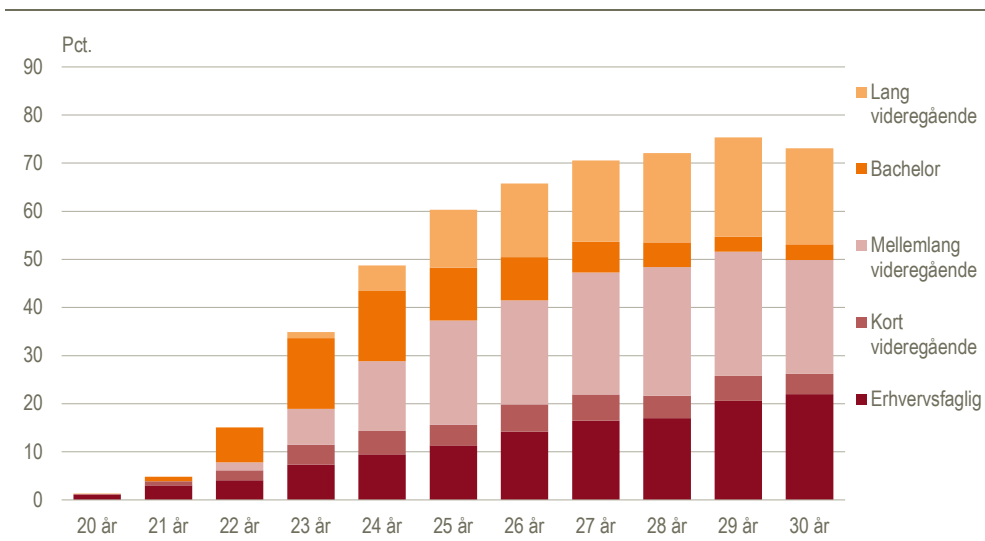
Frem til og med 23-års alderen ser det ud som om, at ikke-vestlige efterkommere tager uddannelser i samme omfang som kvinder med dansk oprindelse. Det skyldes, at de afslutter erhvervsfaglige uddannelser, som de begynder tidligt på og afslutter

hurtigt. Kvinder med dansk oprindelse tager derimod i højere grad videregående uddannelser, som de både begynder på og afslutter senere. Det manifesterer sig på alderstrinene sidst i 20'erne, hvor forskellen i uddannelsesniveau mellem kvinder med dansk oprindelse og kvindelige ikke-vestlige efterkommere forøges.

Figur 3.6 Kvinder med dansk oprindelse med erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2020

Figur 3.7 Kvindelige ikke-vestlige efterkommere med erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2020

3.3 Under uddannelse

Flere unge med dansk oprindelse end indvandrere er i gang med uddannelse

I tabel 3.7 til 3.10 og figur 3.8 vises andel under uddannelse efter herkomst. Flere unge med dansk oprindelse går i gang med en uddannelse end unge indvandrere. Blandt 20-29-årige mænd med dansk oprindelse er 35 pct. under uddannelse, mens den tilsvarende andel er 29 pct. for vestlige indvandrere og 25 pct. for ikke-vestlige indvandrere. Der er en meget større andel efterkommere end indvandrere, som er i gang med en uddannelse. Blandt de 20-29-årige efterkommere er andelen endda højere end blandt 20-29-årige med dansk oprindelse. Vestlige efterkommere er dog en relativt lille gruppe, som udgør 7 pct. af alle efterkommere i aldersgruppen 20-29 år.

Halvdelen af de 22-årige mandlige ikke-vestlige efterkommere er under uddannelse

Der er stor forskel på, hvor stor en andel, der er under uddannelse på de enkelte alderstrin i aldersgruppen 20-29 år, og generelt er andelen faldende med alderen. For mænd med dansk oprindelse er andelen højest blandt 22-årige og lavest blandt 29-årige. Der er 51 pct. af de 22-årige mænd med dansk oprindelse, som er under uddannelse, mens andelen er 13 pct. blandt de 29-årige. Blandt mandlige ikke-vestlige efterkommere er andelen højest blandt 22-årige og lavest blandt 29-årige, idet 54 pct. af de 22-årige er under uddannelse mod 13 pct. af de 29-årige.

Mange 20-22-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere er under uddannelse

Blandt 20-22-årige kvinder er der en højere andel under uddannelse af de ikke-vestlige efterkommere end kvinder med dansk oprindelse. Det kan afspejle, at det er mere almindeligt for efterkommere at begynde med en erhvervskompetencegivende uddannelse lige efter afslutningen af ungdomsuddannelsen, mens mange med dansk oprindelse venter 1-2 år. For alle alderstrin over 22 år er andelen under uddannelse højere for kvinder med dansk oprindelse end ikke-vestlige efterkommere.

Tabel 3.7 20-29-årige mænd samt andel under uddannelse. 2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Mænd					
20-29 år	29 752	26 354	1 717	22 034	317 715
20 år	1 573	1 382	189	2 802	30 875
21 år	1 950	1 686	202	2 539	31 075
22 år	2 443	1 953	177	2 371	31 146
23 år	2 815	2 292	180	2 360	32 353
24 år	3 202	2 507	172	2 317	32 022
25 år	3 339	2 654	168	2 203	33 657
26 år	3 470	3 030	161	2 063	32 210
27 år	3 547	3 295	134	2 008	32 173
28 år	3 677	3 606	160	1 784	31 744
29 år	3 736	3 949	174	1 587	30 460
Under uddannelse			pct.		
20-29 år	29	25	40	37	35
20 år	54	50	46	51	42
21 år	48	44	53	53	47
22 år	47	41	51	54	51
23 år	44	39	58	48	51
24 år	36	34	48	41	46
25 år	30	24	38	32	38
26 år	22	20	30	25	29
27 år	17	17	28	20	21
28 år	13	14	19	15	16
29 år	11	11	17	13	13

80 pct. flere 20-årige end 29-årige ikke-vestlige efterkommere

I en sammenligning af uddannelsesniveaut for de uddannelser, som henholdsvis 20-29-årige med dansk oprindelse, 20-29-årige indvandrere og 20-29-årige efterkommere er i gang med, er det relevant at være opmærksom på gruppernes forskellige fordeling på de enkelte alderstrin. Ikke-vestlige efterkommere er fx kendetegnet ved at være unge, og her er antallet på de enkelte alderstrin faldende med alderen. Der er 80 pct. flere 20-årige ikke-vestlige efterkommere end 29-årige.

For ikke-vestlige indvandrere er forholdet omvendt

Antallet af kvindelige ikke-vestlige indvandrere er derimod stigende fra alderstrin til alderstrin. Der er i alt 4.198 kvindelige ikke-vestlige indvandrere, som er 29 år, mens der til sammenligning er 1.267 20-årige. De mandlige ikke-vestlige indvandrere følger samme mønster.

Tabel 3.8 20-29-årige kvinder samt andel under uddannelse. 2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Kvinder					
20-29 år	30 815	26 384	1 699	20 580	302 429
20 år	1 784	1 267	178	2 571	29 500
21 år	2 282	1 472	169	2 380	29 776
22 år	2 588	1 908	192	2 268	29 424
23 år	3 206	2 200	181	2 381	30 677
24 år	3 448	2 379	177	2 118	30 174
25 år	3 468	2 776	172	2 048	32 019
26 år	3 459	3 084	172	1 950	30 867
27 år	3 476	3 347	150	1 846	30 675
28 år	3 548	3 753	156	1 627	30 142
29 år	3 556	4 198	152	1 391	29 175
Under uddannelse	pct.				
20-29 år	33	26	42	47	41
20 år	54	54	46	63	35
21 år	49	50	55	70	52
22 år	53	48	67	71	65
23 år	51	43	59	64	66
24 år	44	34	52	50	58
25 år	32	24	42	37	46
26 år	26	19	30	29	34
27 år	20	16	26	22	24
28 år	14	14	23	18	18
29 år	12	13	14	14	14

Fokus på 22-åriges igangværende uddannelser

I det følgende er fokus rettet mod de 22-årige. Som følge af efterkommernes skæve aldersfordeling med flere yngre er det hensigtsmæssigt at se på personer, der er præcis lige gamle, når man ønsker at sammenligne de forskellige gruppers fordeling på uddannelsesniveauer. De 22-årige er valgt som alderstrin, da langt de fleste 22-årige er færdige med grundskolen og en eventuel gymnasial uddannelse. Samtidig er det de færreste 22-årige, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Tabel 3.9 22-årige mænd, der er i gang med en uddannelse efter uddannelsesniveau. 2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
I alt under uddannelse	47	41	51	54	51
Fordelt efter niveau					
I alt	100	100	100	100	100
Grundskole	1	15	4	3	3
Gymnasial	1	6	2	2	2
Erhvervsfaglig	5	21	20	15	22
Kort videregående	10	6	19	13	9
Mellemlang videregående	33	21	15	31	20
Bachelor	20	16	31	28	40
Lang videregående	31	15	9	8	4

Mange efterkommere i gang med en mellemlang videregående uddannelse

Blandt de 22-årige, som er i gang med en uddannelse, er personer med dansk oprindelse i højere grad end ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i gang med en bacheloruddannelse. Til gengæld er der en større andel af ikke-vestlige efterkommere, der er i gang med en mellemlang og lang videregående uddannelse.

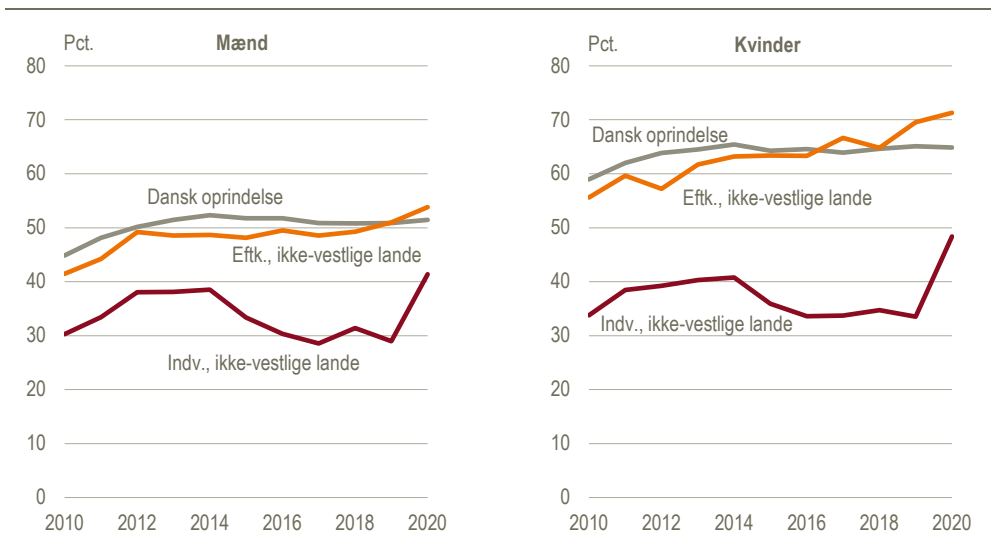
Tabel 3.10 22-årige kvinder, der er i gang med en uddannelse efter uddannelsesniveau. 2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
I alt under uddannelse	53	48	67	71	65
Fordelt efter niveau					
I alt	100	100	100	100	100
Grundskole	0	15	1	2	1
Gymnasial	0	3	2	1	1
Erhvervsfaglig	3	12	11	8	12
Kort videregående	7	5	9	6	7
Mellemlang videregående	33	25	32	44	33
Bachelor	24	22	40	29	41
Lang videregående	33	18	6	10	4

Stor stigning i andelen under uddannelse siden 2010

Siden 2010 er der sket en kraftig stigning i andelen af 22-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere, som er under uddannelse. I 2010 var det således 56 pct. af de ikke-vestlige kvindelige efterkommere, som var under uddannelse, mens andelen er 71 pct. i 2020.

Figur 3.8 22-årige i gang med en uddannelse efter herkomst

Niveauet blandt 22-årige efterkommere er på linje med personer med dansk oprindelse

Andelen af 22-årige i 2020 under uddannelse ligger på 54 pct. for mandlige ikke-vestlige efterkommere. Blandt kvinderne er niveauet blandt de ikke-vestlige efterkommere 71 pct., hvilket er lidt højere end for personer med dansk oprindelse, hvor 65 pct. af mændene og 65 pct. af kvinderne er under uddannelse. Efterkommere fra ikke-vestlige lande har således indhentet den forskel som eksisterede imellem personer med dansk oprindelse og efterkommere fra ikke-vestlige lande fra 2010.

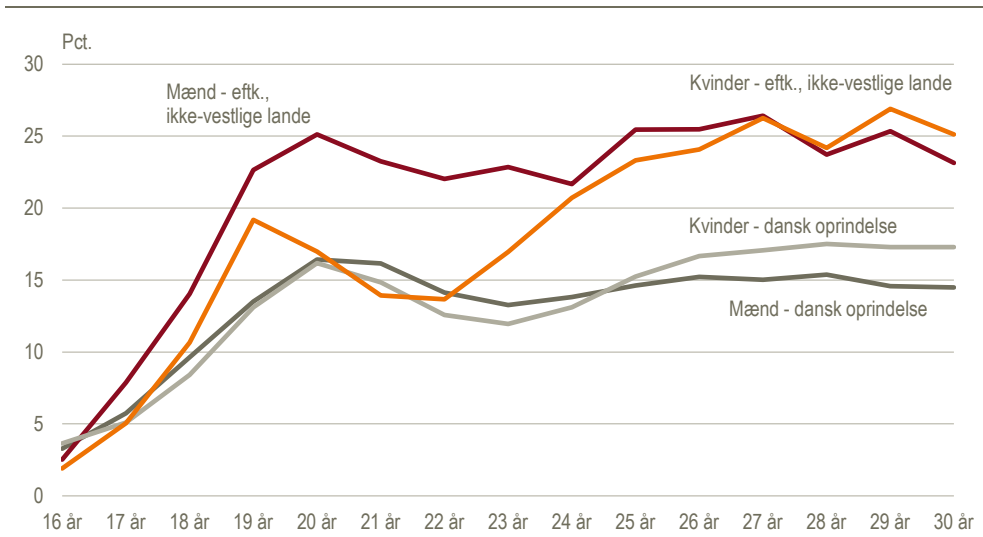
Andelen af ikke-vestlige indvandrere, som er i gang med en uddannelse, er påvirket af en række forskellige faktorer. Blandt andet hvor de kommer fra, hvor længe de har været i Danmark og på hvilket opholdsgrundlag, de er her. Udviklingen fra 2014 til 2017, hvor andelen af ikke-vestlige indvandrere under uddannelse faldt drastisk, kan i høj grad forklares ud fra disse forhold. Det skyldes, at antallet af ikke-vestlige indvandrere voksede kraftigt i denne periode, blandt andet som følge af flygtningekrisen, hvilket betød, at den gennemsnitlige opholdstid for en indvandrer faldt.

3.4 Hverken under uddannelse eller i beskæftigelse

En samlet indikator for andel i beskæftigelse eller under uddannelse

I stedet for at måle uddannelse og beskæftigelse hver for sig kan man integrere dem i en samlet indikator. Her er det valgt at vende indikatoren om, så der ses på andelen, der hverken er under uddannelse eller i beskæftigelse. Fra et integrationsmæssigt synspunkt kan en høj værdi altså anses for at være dårlig, mens en lav andel, der hverken er under uddannelse eller i beskæftigelse, kan anses for at være godt.

Figur 3.9 Personer, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. 2019

Flere ikke-vestlige efterkommere hverken i beskæftigelse eller under uddannelse

Andelen, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, er lav for 16-årige. Herefter stiger den for hvert alderstrin frem til 20-års alderen. Dette mønster gør sig både gældende for personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere. Blandt 20-årige er andelen 16 pct. for både mænd og kvinder med dansk oprindelse. Ikke-vestlige efterkommere ligger på et højere niveau, idet 25 pct. af mændene og 17 pct. af kvinderne hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse.

Stigende tendens fra 20-30-års alderen for de ikke-vestlige efterkommere

For personer med dansk oprindelse ligger andelen ret stabilt på alderstrinnene fra 20-30 år, hvorimod ikke-vestlige efterkommere har et mere ujævnt forløb. Især bemærker man udviklingen for kvinderne, hvor andelen stiger kraftigt fra 22-års alderen fra et niveau på 14 pct. til 25 pct. blandt de 30-årige. Niveautet for de mandlige ikke-vestlige efterkommere ligger på 25 pct. blandt de 20-årige og 23 pct. blandt de 30-årige. Forskellen mellem de ikke-vestlige efterkommere og personer med dansk oprindelse er blandt de 30-årige 9 procentpoint for mændene og 8 pct. for kvinderne.

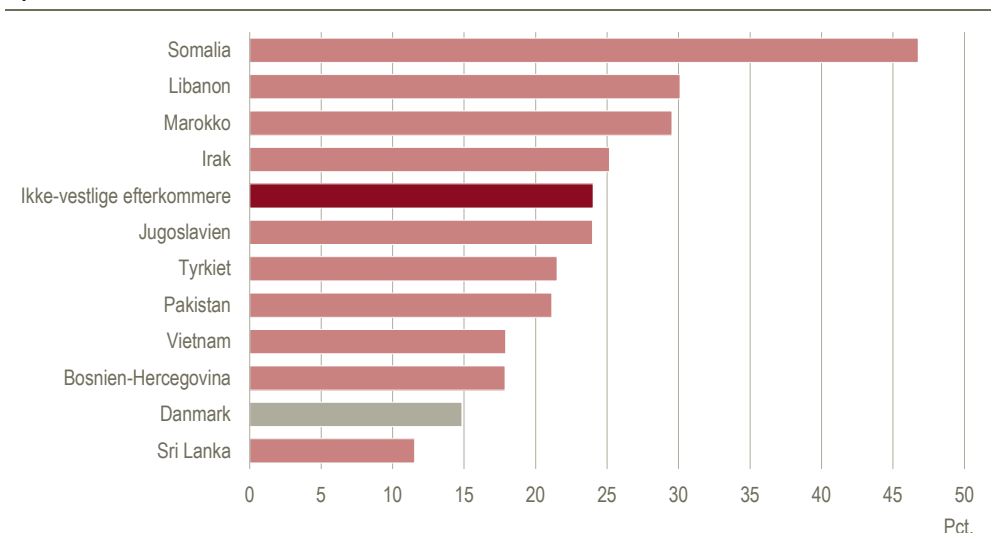
Tyrkiske efterkommere udgør 36 pct. af alle 30-årige ikke-vestlige efterkommere

Det samlede resultat for ikke-vestlige efterkommere er meget afhængigt af, hvordan de tyrkiske efterkommere klarer sig, da de på alle alderstrin er klart den største gruppe af efterkommere. De tyrkiske efterkommeres dominans er størst på de højeste alderstrin. Deres andel af alle ikke-vestlige efterkommere udgør 36 pct. blandt de 30-årige og 14 pct. blandt de 16-årige.

Små udsving for personer med dansk oprindelse fra 20-30 år

Blandt personer med dansk oprindelse er der små forskelle i andelen, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse på alderstrinene fra 20-29 år. På den baggrund er det valgt at slå de 20-29-årige sammen til en aldersgruppe for at kunne belyse forskellene på de enkelte oprindelseslande blandt efterkommerne nærmere. De fleste grupper er for små til at kunne opdeles på enkelte alderstrin, så det er nødvendigt med en større aldersgruppe. Helt konkret er der set på efterkommere med oprindelse i de ti lande, som flest 20-29-årige efterkommere har oprindelse i 1. januar 2020. De ti oprindelseslande omfatter 81 pct. af alle efterkommere mellem 20 og 29 år.

Figur 3.10 Mænd, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse blandt 20-29-årige efterkommere efter oprindelsesland. 2019

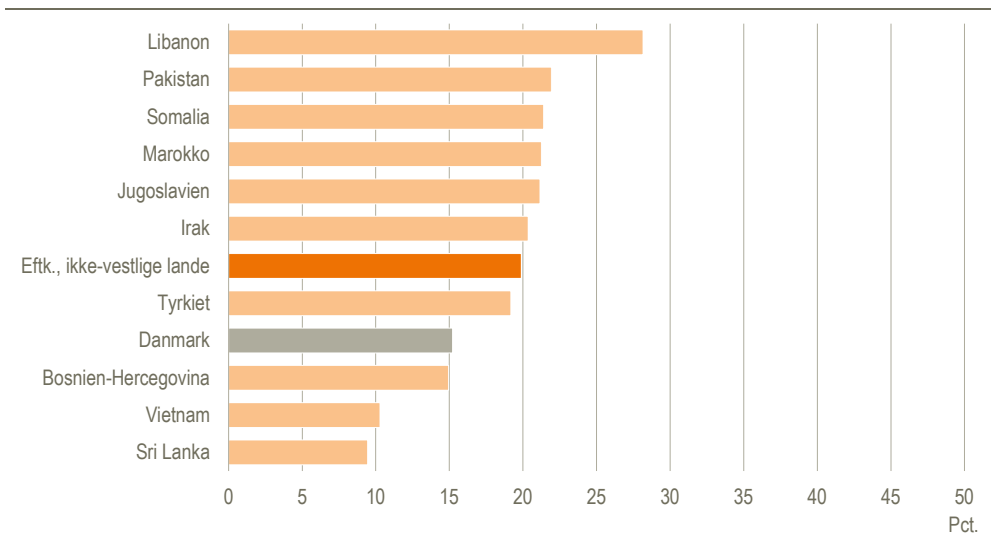
Anm. 1: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 2: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Mange somaliske efterkommere er hverken i beskæftigelse eller uddannelse

Blandt mændene er det de somaliske efterkommere, som med 47 pct. har den klart største andel, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. Det er over 15 procentpoint højere end efterkommere med oprindelse i Libanon, som har den næststørste andel. Det samlede tal for alle ikke-vestlige efterkommere er 24 pct. Det er efterkommere med oprindelse i Sri Lanka, som med 12 pct. har den laveste andel, der hverken er i uddannelse eller i beskæftigelse. Andelen ligger faktisk lidt lavere end andelen for mænd med dansk oprindelse. Også efterkommere med oprindelse i Bosnien-Hercegovina og Vietnam har en relativt lav andel med 18 pct.

Figur 3.11 Kvinder, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse blandt 20-29-årige efterkommere efter oprindelsesland. 2019

Anm. 1: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 2: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Lave andele blandt efterkommere med srilankansk oprindelse

Blandt kvinderne er det efterkommere med oprindelse i Libanon, som ligger højest med 28 pct. Pakistanske efterkommere ligger næsthøjest med 22 pct., mens somaliske efterkommere ligger tredjehøjest med 21 pct. Kvindelige somaliske efterkommere ligger således 25 procentpoint lavere end mandlige efterkommere fra Somalia. Også blandt kvinderne fremgår det, at de tyrkiske efterkommeres andel stort set svarer til hele gruppen af ikke-vestlige efterkommere. Begge grupper har en andel, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, på 19-20 pct. Blandt kvinderne er

det også efterkommere med oprindelse i Sri Lanka, der har den laveste andel blandt kvinderne med 9 pct.

3.5 Karakterer i grundskolen

Fokus på forskelle i karakterer

I dette afsnit ser vi på karakterer i grundskolen. Fokus er naturligvis rettet mod forskelle mellem indvandrere og efterkommere og personer med dansk oprindelse.

Karakterer i fokus

Der ses på karakterer i de såkaldt bundne prøvfag ved folkeskolens afgangsprøve. Det drejer sig om:

Dansk mundtlig
 Dansk læsning
 Dansk retskrivning
 Dansk skriftlig
 Matematik, uden hjælpemidler
 Matematik, med hjælpemidler
 Engelsk mundtlig
 Fysik/kemi praktisk/mundtlig eller Fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi

Karakterer i alle de ovenstående fag er lagt sammen ved udregningen af de samlede gennemsnit for alle bundne prøvfag.

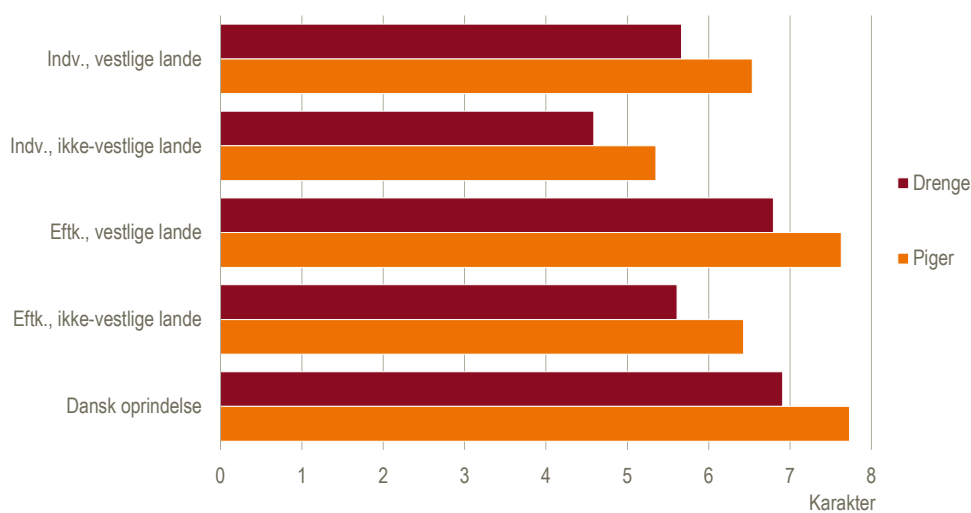
De seneste fem skoleår er lagt sammen, så det er muligt at se på alle herkomstgrupper og underopdele nogle af grupperne på enkelte oprindelseslande. Fysik/kemi, praktisk/mundtlig er fra skoleåret 2016/2017 udfaset som prøvfag, mens der er indført Fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi. Derfor er der ikke beregnet et særskilt femårskaraktorgennemsnit for prøvfagene Fysik/kemi, praktisk/mundtlig og Fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi. Elever i specialklasser og privatister (elever som ikke har mulighed for at aflægge prøve på en skole fx på grund af hjemmeundervisning) er heller ikke medtaget.

Vestlige efterkommere ligger tæt på drenge og piger med dansk oprindelse

For drenge og piger med dansk oprindelse ligger gennemsnitskarakteren på 6,9 og 7,7, når man ser på samtlige karakterer til alle bundne prøver i de seneste fem skoleår. De vestlige efterkommere har næsten lige så høje gennemsnit med 6,8 blandt drengene og 7,6 blandt pigerne.

Figur 3.12

Samlet karaktorgennemsnit for alle bundne prøver. 2016-2020

Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere har laveste karaktorgennemsnit

Herefter er der et forholdsvis stort spring ned til de vestlige indvandrere på tredjepladsen. For de vestlige indvandrere er gennemsnittet 5,7 blandt drengene og 6,5 blandt pigerne. De ikke-vestlige efterkommere ligger med niveauer på 5,6 og 6,4 lidt lavere, mens de ikke-vestlige indvandrere har det laveste gennemsnit med 4,6 blandt drengene og 5,4 blandt pigerne. I alle fem herkomstgrupper ligger pigernes gennemsnit højere end drengenes.

7-trinsskalen, der blev indført i 2007, indeholder karaktererne:

12 – gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.

10 – gives for den fortrinlige præstation, der demonstrerer omfattende opfyldelse af fagets mål, med nogle mindre væsentlige mangler.

7 – gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler.

4 – gives for den jævne præstation, der demonstrerer en mindre grad af opfyldelse af fagets mål, med adskillige væsentlige mangler.

02 – gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.

00 – gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptabel grad af opfyldelse af fagets mål.

-3 – gives for den ringe præstation, som er helt uacceptabel.

Karakterer i de bundne prøvfag

I tabel 3.11 og 3.12 fremgår gruppernes karaktergennemsnit i de bundne prøvfag. Det er også angivet, hvor stort datagrundlaget er for de forskellige grupper. Vestlige indvandrere og efterkommere er de to mindste grupper. Blandt de drenge og piger, som har fået karakterer i de bundne prøvfag i de seneste fem skoleår, udgør vestlige indvandrere og efterkommere tilsammen omkring 2 pct. De tilsvarende andele ligger omkring 2 pct. for ikke-vestlige indvandrere og omkring 8 pct. for ikke-vestlige efterkommere. Ikke-vestlige efterkommere er altså klart den antalmæssigt største gruppe efter personer med dansk oprindelse. De vil derfor naturligt være i fokus i dette afsnit. Da efterkommerne alle er født i Danmark, udgør de også en mere homogen gruppe, som er mere sammenlignelig med personer med dansk oprindelse. Indvandrere er derimod en langt mere sammensat gruppe med hensyn til opholdstid i Danmark.

Tabel 3.11 Drenge karaktergennemsnit ved folkeskolens afgangsprøve. 2016-2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	— karaktergennemsnit —				
Alle bundne prøver	5,7	4,6	6,8	5,6	6,9
Dansk mundtlig	5,4	5,3	6,9	6,1	7,1
Dansk læsning	4,5	3,3	5,6	4,5	6,2
Dansk retskrivning	4,7	3,5	6,4	5,6	6,6
Dansk skriftlig	4,4	3,7	5,8	5,0	5,9
Matematik, uden hjælpemidler	6,4	5,0	7,2	5,6	7,3
Matematik, med hjælpemidler	6,3	5,0	7,1	5,7	7,4
Engelsk mundtlig	7,7	5,9	8,6	7,0	7,9
	— antal —				
Dansk mundtlig	1 514	3 045	869	11 944	136 741
Dansk læsning	1 543	3 121	875	12 034	137 264
Dansk retskrivning	1 542	3 118	875	12 025	137 213
Dansk skriftlig	1 538	3 076	876	12 003	136 933
Matematik, uden hjælpemidler	1 579	3 242	863	12 003	136 903
Matematik, med hjælpemidler	1 578	3 255	864	11 994	136 928
Engelsk mundtlig	1 537	2 992	846	11 714	134 922

Anm.: Personer i specialklasser og privatister er sorteret fra. Tabellen viser antal med en gyldig karakter i det pågældende fag.

Ikke-vestlige efterkommere opnår lavere karakterer end personer med dansk oprindelse – både blandt drenge og piger

De ikke-vestlige efterkommere får lavere karakterer i alle fag end drenge og piger med dansk oprindelse. Blandt drengene er deres samlede gennemsnit 5,6 mod 6,9 for drenge med dansk oprindelse. For pigerne er det samlede gennemsnit 6,4 mod 7,7 for piger med dansk oprindelse. Selv om de ikke-vestlige efterkommerpiger ligger lidt højere end de ikke-vestlige efterkommerdrengene, ligger de relativt set lige så meget under piger med dansk oprindelse som drengene ligger under niveauet for drenge

med dansk oprindelse. Forskellen er 1,3 for både drengene og pigerne. Sammenlignet med personer med dansk oprindelse klarer de ikke-vestlige efterkommerpiger sig altså ikke bedre end de ikke-vestlige efterkommerdrengene, hvis der tages højde for kønsforskellene hos personer med dansk oprindelse.

Tabel 3.12 Pigers karaktergennemsnit ved folkeskolens afgangsprøve. 2016-2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	karaktergennemsnit				
Alle bundne prøver	6,5	5,4	7,6	6,4	7,7
Dansk mundtlig	7,4	6,8	8,6	7,9	8,9
Dansk læsning	5,7	4,1	6,9	5,3	7,2
Dansk retskrivning	5,9	4,4	7,5	6,5	7,7
Dansk skriftlig	6,0	4,9	7,3	6,4	7,6
Matematik, uden hjælpemidler	6,1	4,8	6,8	5,3	7,0
Matematik, med hjælpemidler	6,3	5,0	7,0	5,5	7,2
Engelsk mundtlig	8,1	6,9	9,0	7,9	8,2
	antal				
Dansk mundtlig	1 573	2 926	843	11 985	135 290
Dansk læsning	1 588	2 969	848	12 035	135 746
Dansk retskrivning	1 588	2 970	848	12 035	135 755
Dansk skriftlig	1 582	2 934	848	12 015	135 564
Matematik, uden hjælpemidler	1 591	3 031	838	11 958	135 124
Matematik, med hjælpemidler	1 591	3 042	838	11 955	135 175
Engelsk mundtlig	1 567	2 903	826	11 790	133 661

Anm.: Personer i specialklasser og privatister er sorteret fra. Tabellen viser antal med en gyldig karakter i det pågældende fag.

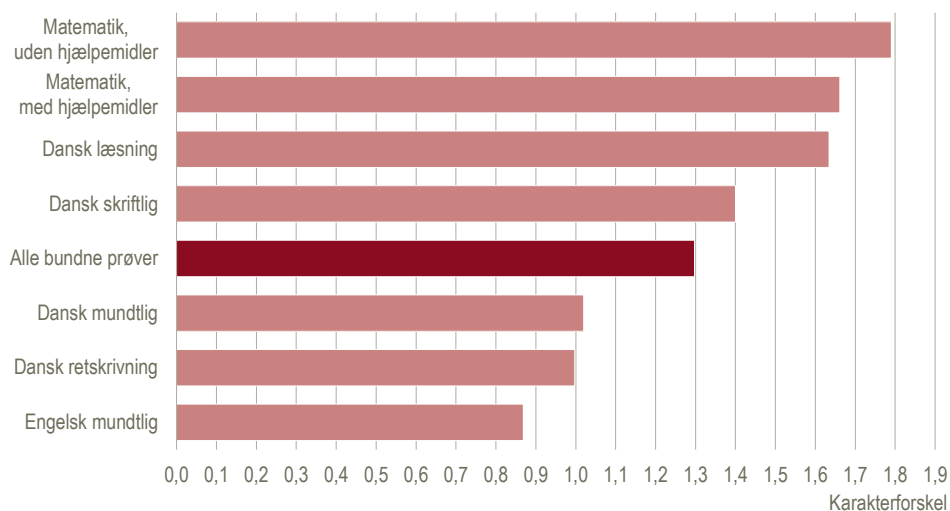
Fokus på ikke-vestlige efterkommere

Bortset fra personer med dansk oprindelse er de ikke-vestlige efterkommere som nævnt den klart største gruppe. Da efterkommerne alle er født i Danmark, udgør de også en mere homogen gruppe, som er mere sammenlignelig med personer med dansk oprindelse. Derfor er det interessant at undersøge forskellene mellem gruppen af ikke-vestlige efterkommere og personer med dansk oprindelse mere detaljeret. I figur 3.13 og 3.14 er der set på forskellen i karaktergennemsnit mellem de to grupper i alle de bundne prøvefag.

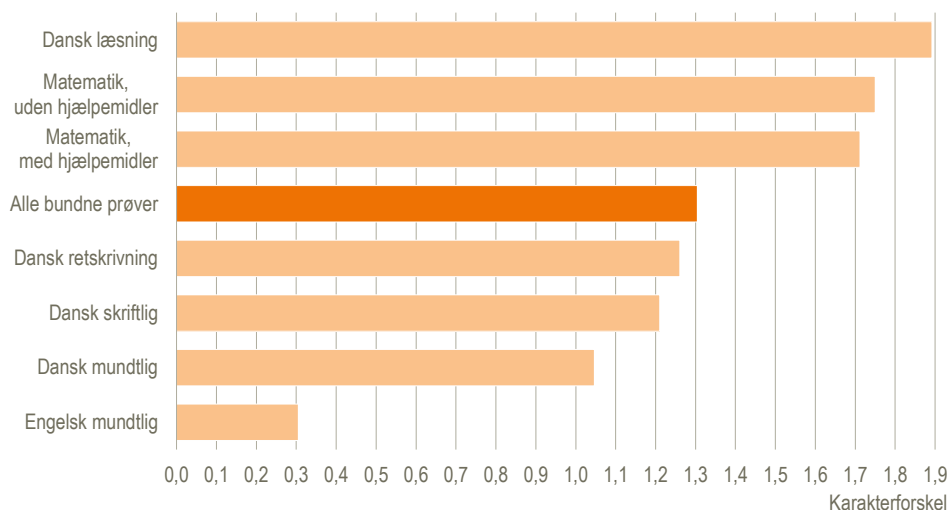
Ikke-vestlige efterkommere klarer sig relativt dårligst i matematik og dansk læsning

For drengene er det de to matematiske fag, som de ikke-vestlige efterkommere klarer sig relativt dårligst i. Størst er forskellen i matematik uden hjælpemidler, hvor karaktergennemsnittet ligger 1,8 lavere for de ikke-vestlige efterkommere. For matematik med hjælpemidler er forskellen 1,7. Stort set samme forskel findes også i dansk læsning. Det er i engelsk mundtlig, dansk retskrivning og dansk mundtlig, at de mindste forskelle findes.

Figur 3.13 Forskel i drenges karaktergennemsnit mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere. 2016-2020

Figur 3.14 Forskel i pigers karaktergennemsnit mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere. 2016-2020

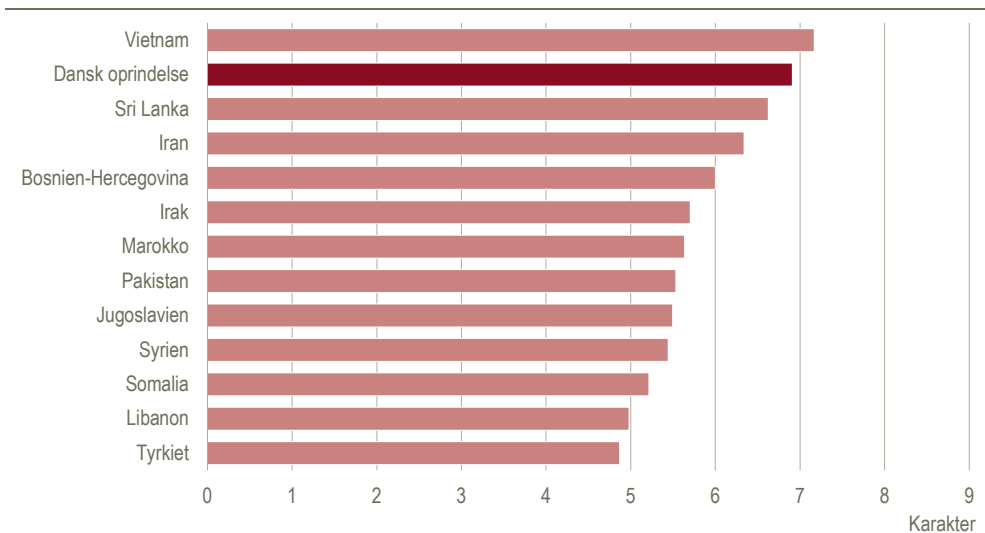
Lavest karakterforskel findes i engelsk

For pigerne findes den største forskel i dansk læsning. Her har piger med dansk oprindelse et karaktergennemsnit, som ligger 1,9 højere end de ikke-vestlige efterkommeres. De to matematiske fag er fagene med anden- og tredjestørste forskelle på henholdsvis 1,8 og 1,7. For pigerne er det i engelsk, hvor den laveste forskel findes med 0,3.

Store forskelle mellem landegrupper inden for de ikke-vestlige efterkommere

De ikke-vestlige efterkommere omfatter personer med oprindelse i mange forskellige lande, og der kommer store forskelle frem, når man opdeler gruppen på enkelte oprindelseslande. I figur 3.15 og 3.16 vises det samlede karaktergennemsnit for ikke-vestlige efterkommere med oprindelse i de 12 lande, som har flest 16-årige efterkommere i perioden 2016-2020.

Figur 3.15 Drenges karaktergennemsnit for alle bundne prøver for efterkommere efter oprindelsesland. 2016-2020

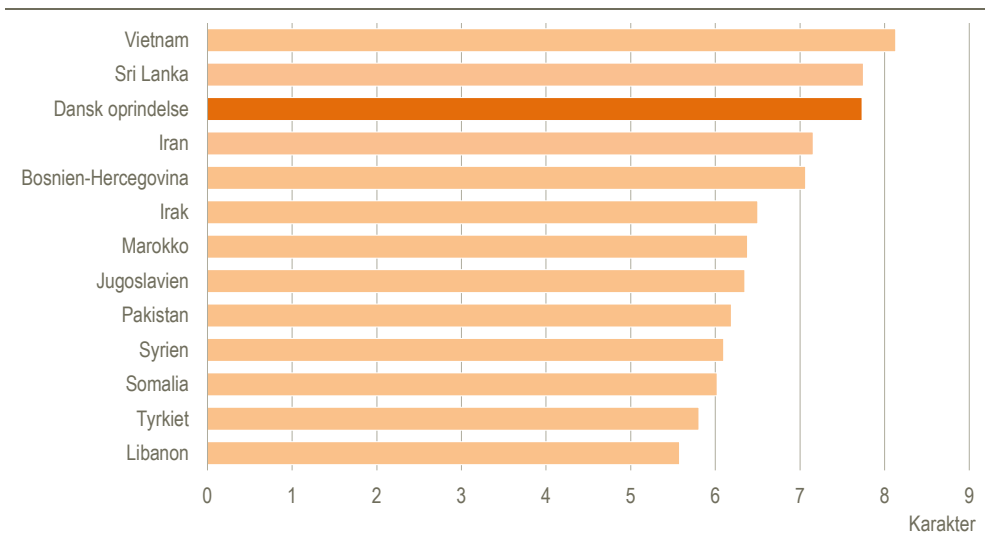
Anm. 1: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 2: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Vietnamesiske efterkommere har højeste gennemsnit

Efterkommere med oprindelse i Vietnam skiller sig ud blandt både drenge og piger, som gruppen med det højeste karaktergennemsnit. For begge køn ligger de vietnamesiske efterkommere endda en smule højere end drenge og piger med dansk oprindelse. På de følgende pladser finder vi efterkommere med oprindelse i Sri Lanka, Iran og Bosnien-Hercegovina.

Figur 3.16 Pigers karaktergennemsnit for alle bundne prøver for efterkommere efter oprindelsesland. 2016-2020

Anm. 1: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 2: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

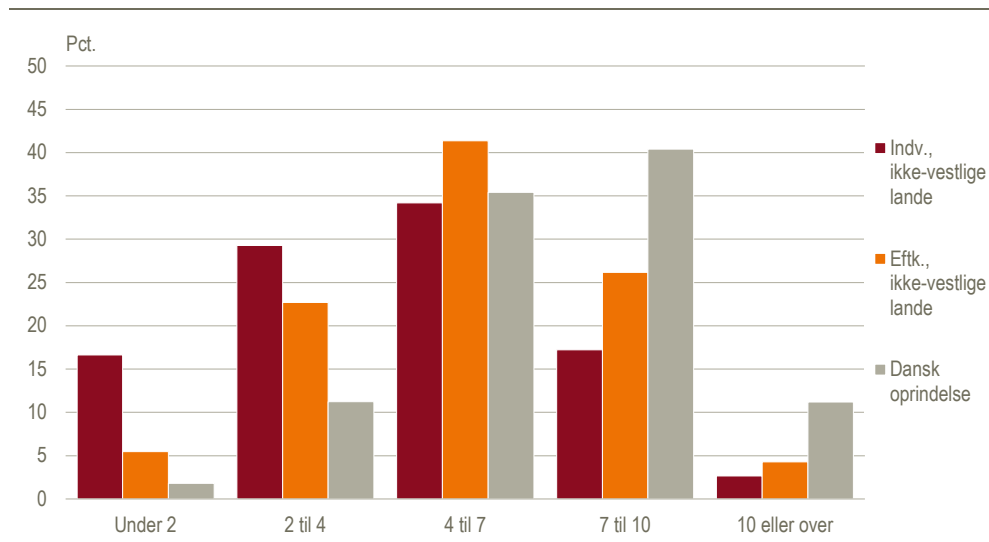
Mens efterkommere med oprindelse i Tyrkiet og Libanon ligger lavest

Efterkommere med oprindelse i Tyrkiet og Libanon ligger lavest for både drenge og piger. De tyrkiske efterkommeres karaktergennemsnit ligger 2,3 lavere end de vietnamesiskes blandt drengene. For pigerne er der en forskel på 2,6 mellem de vietnamesiske efterkommere i toppen og de libanesiske efterkommere i bunden.

Karaktergennemsnit dækker over en stor spredning

Fokus har her været på karaktergennemsnit. Et sådan simpelt gennemsnit dækker naturligvis over en stor spredning i karaktererne. Figur 3.17 og 3.18 med karakterernes spredning tegner dog et billede af en spredning, der er som man kan forvente. Andelen med lave karakterer er høj blandt de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere og lav blandt drenge og piger med dansk oprindelse. Omvendt er der relativt få ikke-vestlige indvandrere og efterkommere med høje karaktergennemsnit.

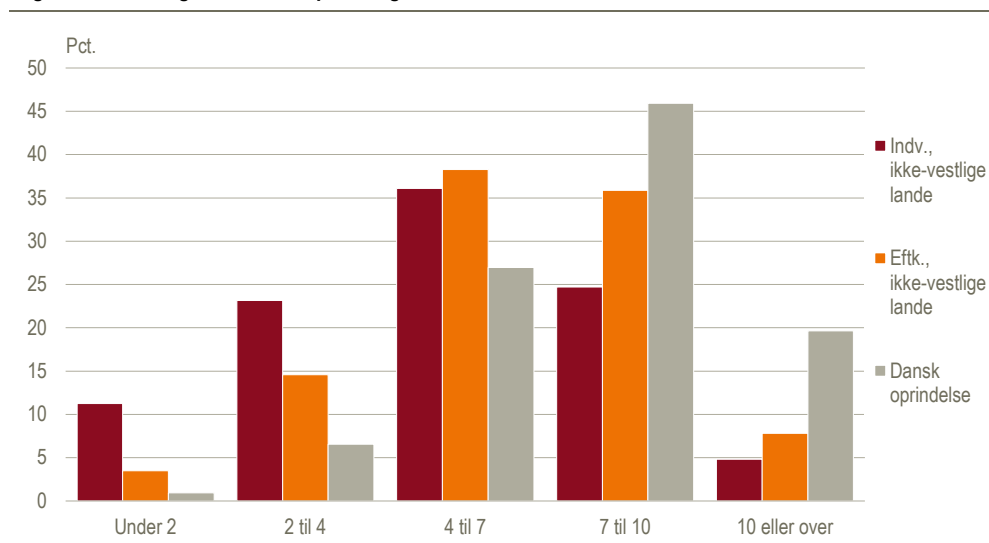
Figur 3.17 Drenges karaktergennemsnits spredning. 2016-2020

Sammenlignet med dansk oprindelse har tre gange så mange under 2 i gennemsnit blandt ikke-vestlige efterkommere

Et karaktergennemsnit under 2 svarer til at man ligger under niveauet for den minimalt acceptable præstation. Blandt drengene er det tilfældet for 17 pct. af de ikke-vestlige indvandrere og 5 pct. af de ikke-vestlige efterkommere, mens andelen er 2 pct. blandt drenge med dansk oprindelse. Blandt pigerne er de tilsvarende andele 11 pct. for de ikke-vestlige indvandrere, 3 pct. for de ikke-vestlige efterkommere og 1 pct. for piger med dansk oprindelse.

Figur 3.18 Pigerne karaktergennemsnits spredning. 2016-2020

Mens tre gange så mange med dansk oprindelse har over 10 i gennemsnit

For drenge og piger med dansk oprindelse er der henholdsvis 11 og 20 pct., som har karaktergennemsnit på 10 eller derover. Andelen er til sammenligning 3 og 5 pct. for de ikke-vestlige indvandrere og 4 og 8 pct. for de ikke-vestlige efterkommere.

3.6 Dagtilbud

Børn og personale i dagtilbud

Følgende afsnit retter fokus mod indvandrere og efterkommere i dagtilbud. Først rettes fokus mod de indskrevne børn og herefter det ansatte personale. Data om dagtilbud er i de seneste år blevet forbedret, og inddrages derfor som del af publikationen fra 2021.

Læs mere om metode i statistikdokumentationen

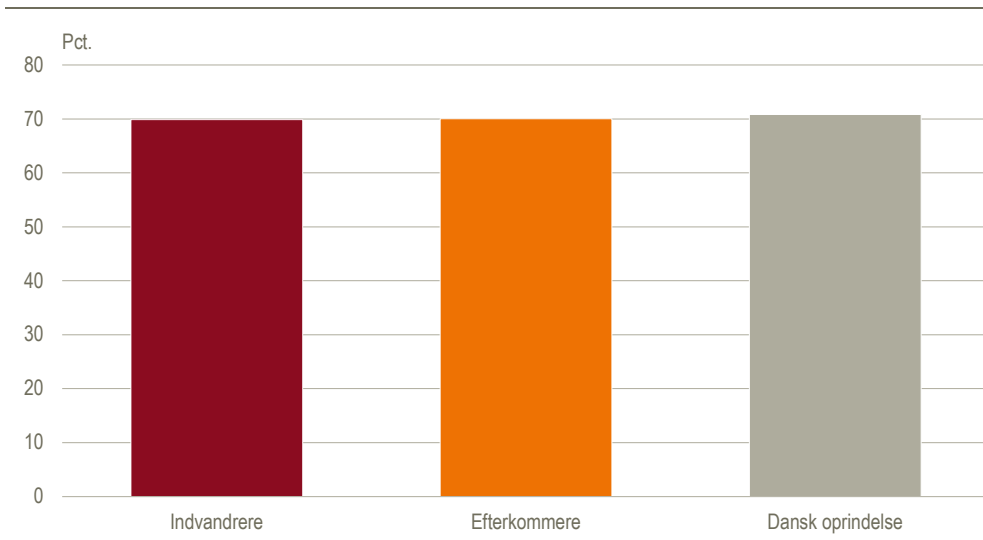
Statistikken omfatter pasningsordninger, som er defineret under Dagtilbudsloven. Det er institutionstyperne dagpleje og daginstitutioner indtil skolestart. Afsnittet omhandler kun kommunale og selvejende dagtilbud, da der ikke er tilstrækkelig data om private dagtilbud. Læs mere om metoden bag det anvendte data på [emnesiden om børnepasning](#).

Børn i dagtilbud

Stort set samme andel børn i dagtilbud

Figur 3.19 viser andelen af børn i alderen 0-5 år, som går i dagtilbud efter herkomst. Blandt børn med dansk oprindelse var 71 pct. af alle 0-5-årige børn i dagtilbud. For efterkommere og indvandrere er det 70 pct. Der er med andre ord meget lille forskel på andelen af børn i dagtilbud på tværs af grupperne.

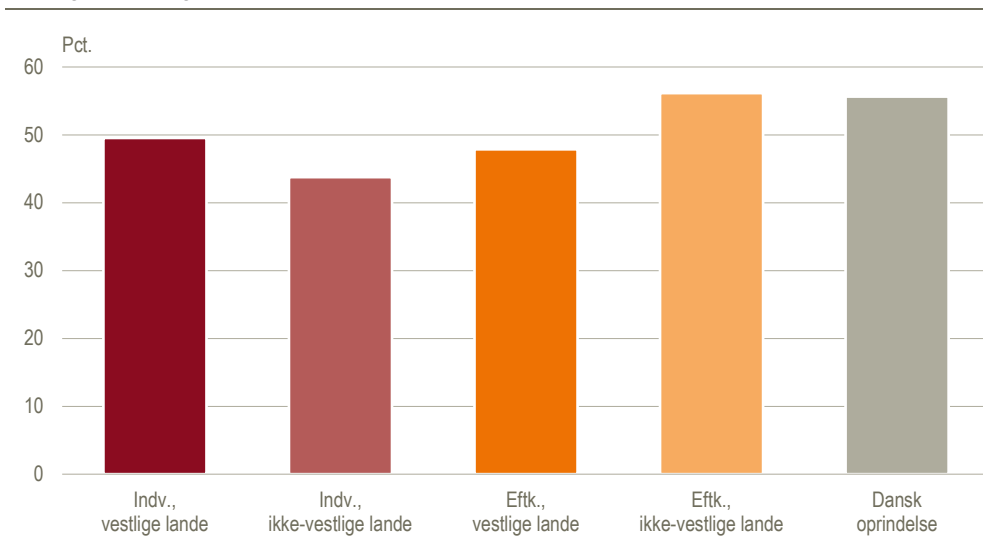
Figur 3.19 0-5-årige børn i dagtilbud. 2019

Opdeling i små og store børn

Børn i forskellige aldre gør brug af forskellige pasningsordninger. De første ni måneder af et barns liv passes de ofte derhjemme, da forældrene er på barsel. Efter barsel meldes barnet ofte ind i dagpleje eller vuggestue (0-2 år). Når børnene er omkring 3-års alderen meldes de ind i børnehave (3-5 år). Det giver derfor mening at opdele børnene i små børn (0-2-årige) og store børn (3-5-årige). Figur 3.20 viser andelen af børn i alderen 0-2 år i dagtilbud efter herkomst og oprindelse.

Figur 3.20 0-2-årige børn i dagtilbud. 2019

Ikke-vestlige efterkommerbørn er oftest i dagtilbud

Som det fremgår af figur 3.20, har ikke-vestlige efterkommerbørn og personer med dansk oprindelse den samme andel i dagtilbud. Andelen er 56 pct. For de vestlige efterkommere er det 48 pct.

Lavest andel blandt indvandrere

0-2-årige indvandrerbørn har den laveste andel, som er i dagtilbud. Det gælder særligt for ikke-vestlige indvandrere, hvor andelen er 44 pct. For vestlige indvandrere er det 50 pct.

Lav andel kan hænge sammen med kort opholdstid

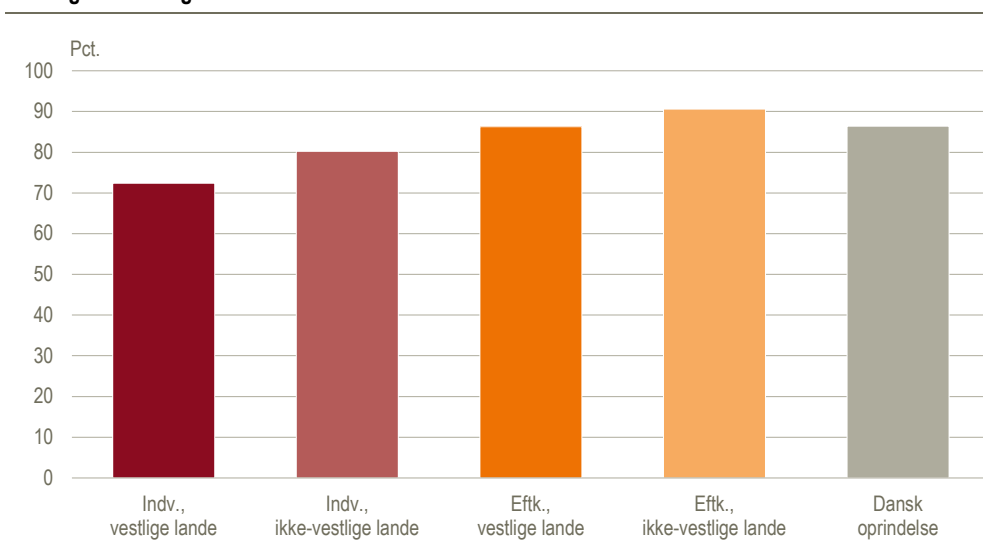
Den relativt lave andel af 0-2-årige indvandrerbørn i dagtilbud skal ses i sammenhæng med, at deres forældre sandsynligvis er kommet til landet inden for de seneste år, da barnet – pr. definition – er født i udlandet. Familien har derfor sandsynligvis kun været kort tid i Danmark. Der går noget tid, fra man ankommer til landet, før det bliver muligt at sende sit barn i dagpleje eller vuggestue.

Barselsorlov har en betydning

Andelen påvirkes også af længden af barselsorlov, da børn sendes senere i dagpleje eller institution, hvis forældrene tager længere barselsorlov. Kort opholdstid i Danmark og barsel påvirker ikke i samme grad de 3-5-årige børn, som vi nu vil se nærmere på. Figur 3.21 viser andelen af børn i dagtilbud for alderen 3-5 år.

Figur 3.21

3-5-årige børn i dagtilbud. 2019

Højeste andel blandt ikke-vestlige efterkommere

Som det fremgår af figur 3.21, så er det ikke-vestlige efterkommere, som har den højeste andel i dagtilbud med 91 pct. For de vestlige efterkommere og børn med dansk oprindelse er andelen 86 pct.

Lavest andel blandt vestlige indvandrere

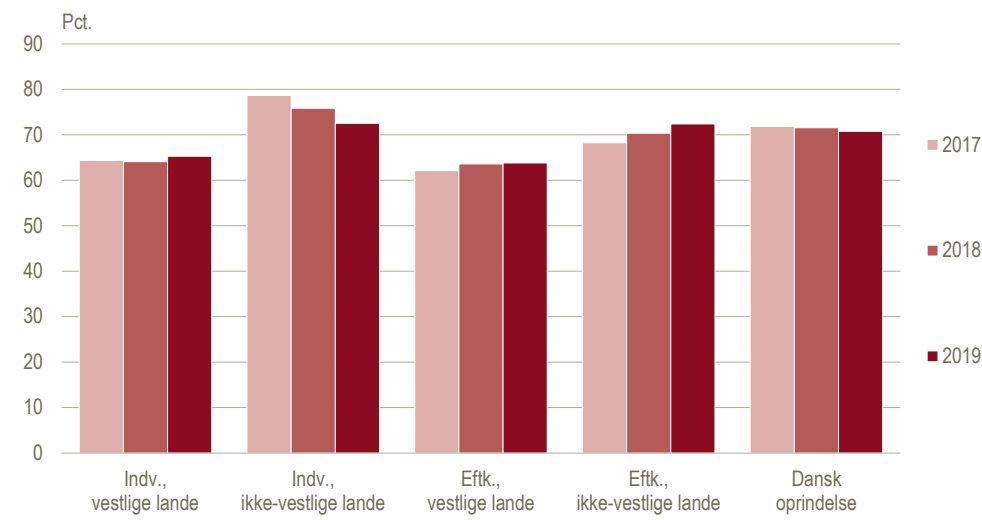
Det er vestlige indvandrerbørn, som har den laveste andel i dagtilbud. Her går 72 pct. af børnene i dagtilbud. Blandt ikke-vestlige indvandrere er det 80 pct. Efterkommere er dermed den herkomstgruppe, som har den højeste andel i dagtilbud, mens de laveste andele findes blandt indvandrere. Generelt er der dog relativt små forskelle på tværs af grupperne.

Udvikling over tid

Udvikling over tid

Vi vender nu blikket imod udviklingen over tid. Det betyder, at der nu kigges på andelen af 0-5-årige i dagtilbud for årene 2017, 2018 og 2019.

Figur 3.22 0-5-årige børn i dagtilbud

Fald blandt indvandrerbørn fra ikke-vestlige lande

Som det fremgår af figur 3.22, stiger andelen af vestlige indvandrerbørn i dagtilbud fra 64 til 65 pct. i perioden 2017 til 2019. Modsat er der et fald blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande fra 79 til 73 pct.

Flere efterkommere i dagtilbud

Blandt efterkommerne stiger andelen af børn i dagtilbud både for vestlige og ikke-vestlige efterkommere fra 2017 til 2019. For de vestlige efterkommere stiger andelen fra 62 til 64 pct., mens andelen stiger fra 68 til 72 pct. blandt ikke-vestlige efterkommere. For børn med dansk oprindelse falder andelen fra 72 til 71 pct.

Personale i dagtilbud

Personale i dagtilbud

Vi vender nu blikket imod det personale, som passer børnene. Her er det ligeledes ikke muligt at medtage personale i private dagtilbud. Derudover kigges der udelukkende på personale med pædagogiske opgaver – det vil sige pædagoger, pædagogmedhjælpere/pædagogiske assistenter, ledere og dagplejere. Populationen afgrænses ligeledes til de 20-59-årige for at rette fokus mod personer i den erhvervsaktive alder.

To forskellige opgørelsesmetoder

Først vil vi undersøge, hvordan det pædagogisk personale i dagtilbud er sammensat. Det vil sige, hvor stor en andel af alle pædagoger som fx er ikke-vestlige efterkommere. Derefter vil vi dykke ned i de enkelte herkomst kategorier og belyse hvor stor en andel inden for den enkelte herkomst kategori, der er ansat som fx pædagog.

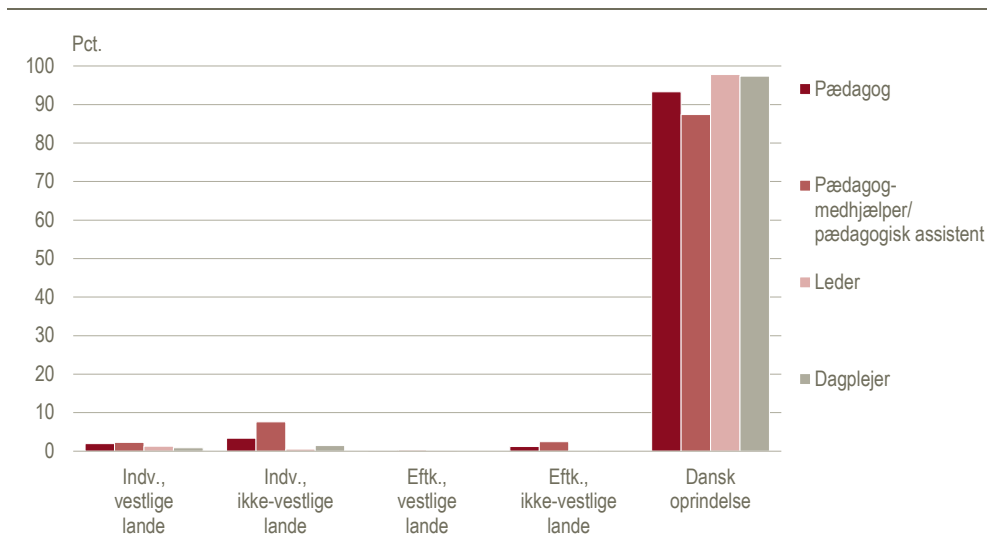
Størstedelen af har dansk oprindelse

Med en andel på 93 pct. har langt størstedelen af alle pædagoger dansk oprindelse. Samme billede ses blandt pædagogmedhjælpere/pædagogisk assistenter, ledere og dagplejere med henholdsvis 87, 98 og 97 pct.

Større andel ikke-vestlige indvandrere

Til trods for at langt størstedelen af det pædagogiske personale har dansk oprindelse, så er 8 pct. af alle pædagogmedhjælpere/pædagogisk assistenter ikke-vestlige indvandrere.

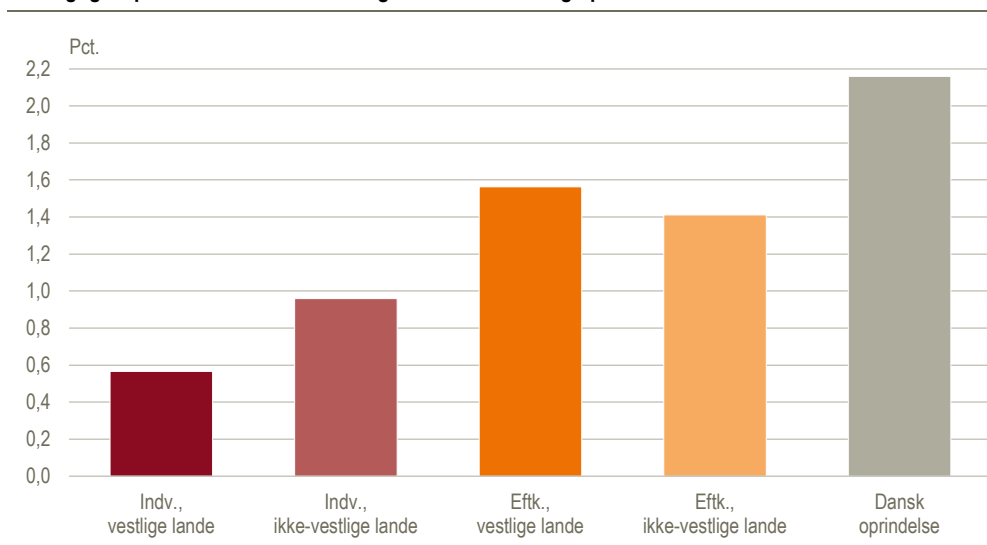
Figur 3.23 20-59-årige pædagogisk personale i dagtilbud. 2019

Største andel har dansk oprindelse

Figur 3.24 viser andelen af pædagogisk personale blandt 20-59-årige indvandrere, efterkommere og personer med dansk oprindelse. Blandt personer med dansk oprindelse er 2,2 pct. ansat som pædagogisk personale. Det er højere end blandt de øvrige herkomstgrupper. Blandt vestlige efterkommere er andelen 1,6 pct., mens 1,4 pct. af de ikke-vestlige efterkommere er ansat som pædagogisk personale.

Figur 3.24 Pædagogisk personale blandt 20-59-årige efter herkomst og oprindelsesland. 2019

Laveste andel blandt indvandrere

Det er blandt indvandrere, hvor den laveste andel er ansat som pædagogisk personale. Således er det 0,6 pct. af de vestlige indvandrere og 1,0 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, som arbejder i dagtilbud.

4. Indkomst, ulighed og formue

Sammenfatning

Opdelt på oprindelsesland havde 20-59-årige mandlige indvandrere fra Storbritannien den største indkomst før skat i Danmark i 2019. Deres samlede gennemsnitlige indkomst var på 488.900 kr. før skat. Det er mere end mænd med dansk oprindelse, der havde en gennemsnitlig indkomst på 451.400 kr. før skat.

Mandlige indvandrere fra Syrien, Eritrea, Somalia og Bulgarien havde i 2019 en årlig indkomst, der var mindre end 250.000 kr. før skat. Der er dog forskel på, hvordan indkomsten er sammensat. Blandt indvandrere fra Eritrea og Bulgarien udgjorde erhvervsindkomsten mindst 80 pct. af den samlede indkomst. Omvendt kom henholdsvis 30 og 36 pct. af indkomsten blandt indvandrere fra Syrien og Somalia fra offentlig forsørgelse.

Kvinder har generelt lavere indkomster end mænd. Det er da også kun kvinder med dansk oprindelse samt kvindelige indvandrere fra Sverige og Storbritannien, der i 2019 havde en gennemsnitlig årlig indkomst på mere end 320.000 kr. før skat.

Sammenlignet med kvinder med dansk oprindelse var indkomsten relativt høj blandt kvindelige ikke-vestlige indvandrere fra Rusland, Bosnien-Hercegovina, Jugoslavien, Vietnam og Iran i 2019. Kvinder fra disse oprindelseslande havde i 2019 en gennemsnitlig årlig indkomst før skat mellem 275.000 kr. og 306.000 kr. Det svarer til mellem 78 og 86 pct. af indkomsten blandt kvinder med dansk oprindelse.

Indkomstfordelingen er en indikator for, hvor lige eller ulige et samfund er. Indkomstfordelingen kan belyses ved at inddele den 30-59-årige befolkning i fem lige store grupper efter størrelsen på deres indkomst (kvintiler). 39.014 vestlige indvandrere og 109.085 ikke-vestlige indvandrere befandt sig i nederste indkomstkventil i 2019. Det svarer til 32 pct. af de vestlige indvandrere og 51 pct. af de ikke-vestlige indvandrere.

Vestlige indvandrere er generelt mere jævnt fordelt i alle fem kvintiler end de ikke-vestlige indvandrere. Blandt andet var der 19.506 vestlige indvandrere i øverste indkomstkventil. Det svarer til 16 pct. af alle 30-59-årige vestlige indvandrere. Modsat var der 6 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, der var placeret i øverste indkomstkventil.

I 2019 havde indvandrere fra Syrien den klart laveste nettoformue med en median på 10.600 kr. Personer fra Rumænien, Iran og Somalia ligger også lavt med en median af nettoformuer under 100.000 kr. Blandt personer med dansk oprindelse var medianen for nettoformuen på 888.600 kr. blandt de 40-49-årige.

Indvandrerne har i langt mindre omfang formue i form af reale aktiver, såsom ejerbolig og sommerhus. Det slår omvendt igennem på gældssiden, idet indvandrerne har meget mindre gæld i form af lån i den faste ejendom. Ser man konkret på boligejerskab, så var det 2 pct. af de 40-49-årige somaliere i Danmark, som bor i en familie, der ejer deres egen helårsbolig eller andelsbolig. Det samme gælder for 35 pct. af indvandrerne fra Tyrkiet. Blandt personer med dansk oprindelse og indvandrere fra vores nabolande er det omkring 70 pct., som ejer deres primære bolig.

Det er særligt børn og unge med en ikke-vestlig baggrund, som lever i familier med relativ fattigdom. I aldersgruppen 10-14 år er fx 36 pct. af de ikke-vestlige indvandrere og 17 pct. af de ikke-vestlige efterkommere relativt fattige. Omvendt er det 2 pct. blandt personer med dansk oprindelse.

4.1 Indkomst før skat efter herkomst

Faktorer der påvirker indkomsten

Sammensætningen af indkomsten for en befolkningsgruppe giver en væsentlig indikation af, i hvilket omfang gruppen er selvforsørgende, og i hvilket omfang personer har modtaget økonomisk hjælp fra samfundet. Fx er det klart, at pensionistens og den arbejdsløses indkomstsammensætning hovedsageligt består af overførselsindkomst. Derimod består indkomstsammensætningen for beskæftigede hovedsageligt af erhvervsindkomst.

Sammenligning af forskellige herkomstgrupper

Når indkomstforskelle mellem forskellige herkomstgrupper skal fortolkes, er der derfor flere faktorer, der spiller ind. Fx er indkomstsammensætningen blandt ikke-vestlige indvandrere i høj grad påvirket af, at gruppen generelt har en lav tilknytning til arbejdsmarkedet og også har et relativt lavt uddannelsesniveau. Desuden har det også en betydning, hvor længe indvandrerne har været i Danmark. Det skyldes, at

opholdstiden generelt har en positiv indflydelse på tilknytningen til arbejdsmarkedet, men også at adgangen til nogle offentlige ydelser er betinget af, hvor længe man har opholdt sig i landet.

Efterkommeres indkomst er påvirket af deres alderssammensætning

Alder spiller også en stor rolle, idet der ofte er en positiv sammenhæng mellem alder og en række faktorer som beskæftigelsesfrekvens, anciennitet på arbejdsmarkedet og derved lønniveau, som påvirker den samlede erhvervsindkomst. Størstedelen af efterkommerne i Danmark er under 40 år, hvilket betyder at deres alderssammensætning er væsentligt anderledes, end det er tilfældet for de andre herkomstgrupper.

SU udgør en stor del af indkomsten for 15-24-årige

I tabel 4.1 vises den gennemsnitlig indkomst før skat. Personer med dansk oprindelse mellem 15-24 år havde en gennemsnitlig indkomst før skat på 103.100 kr. i 2019. Heraf kom 22.800 kr. fra offentlig forsørgelse, hvilket svarer til 22 pct. af deres samlede indkomst. Den lave personindkomst blandt 15-24-årige og den relativt høje andel med offentlig forsørgelse, skal ses i sammenhæng med, at mange unge ikke er i beskæftigelse, idet de er studerende og modtager SU.

For personer med dansk oprindelse topper indkomsten for 45-54-årige

For personer med dansk oprindelse topper indkomsten blandt de 45-54-årige. Denne gruppe havde en gennemsnitlig indkomst før skat på 502.700 kr. i 2019. Heraf kom 438.100 kr. fra erhvervsindkomst, hvilket svarer til 87 pct. af den samlede indkomst.

45-54-årige vestlige indvandrere har en høj andel erhvervsindkomst

45-54-årige vestlige indvandrere havde en gennemsnitlig indkomst før skat på 430.400 kr. i 2019, hvilket er 72.300 kr. lavere end personer med dansk oprindelse. Heraf udgjorde erhvervsindkomsten 91 pct., hvilket stort set er samme andel som for personer med dansk oprindelse.

Tabel 4.1

Gennemsnitlig indkomst før skat efter indkomsttype, herkomst og alder. 2019

	Erhvervs- indkomst	Offentlige overførelser	Private pensioner	Formue- indkomst	Indkomst før skat i alt	Antal personer
	1.000 kr.					antal
Indvandrere, vestlige lande						
I alt	246,2	42,1	12,9	8,0	312,1	212 278
15-24 år	82,0	24,3	0,0	0,3	107,8	21 492
25-34 år	240,4	28,8	0,0	1,3	271,2	60 040
35-44 år	341,7	31,6	0,5	3,7	378,6	45 999
45-54 år	392,9	26,5	1,9	7,5	430,4	31 312
55-64 år	304,7	39,4	8,2	15,1	371,1	21 876
65 år og derover	43,5	112,2	78,2	27,9	273,5	31 559
Indvandrere, ikke-vestlige lande						
I alt	171,6	72,1	3,3	3,3	252,0	310 680
15-24 år	60,2	28,8	0,0	0,0	93,0	25 552
25-34 år	188,1	46,8	0,1	0,6	236,6	70 902
35-44 år	237,5	61,6	0,6	1,5	302,5	77 284
45-54 år	198,9	80,6	2,5	2,6	286,5	65 344
55-64 år	145,6	102,8	5,1	3,5	258,9	44 268
65 år og derover	23,8	137,7	21,5	20,0	204,2	27 330
Dansk oprindelse						
I alt	240,7	64,1	25,7	16,9	349,3	4 177 144
15-24 år	75,3	22,8	0,6	1,3	103,1	603 238
25-34 år	266,7	48,1	0,2	3,2	319,6	572 155
35-44 år	398,8	43,3	1,3	11,3	456,3	547 066
45-54 år	438,1	36,8	3,6	22,4	502,7	697 988
55-64 år	358,4	48,0	14,1	24,0	446,7	662 543
65 år og derover	42,0	132,8	86,2	27,6	290,1	1 094 154

Ikke-vestlige indvandrere har markant lavere erhvervsindkomst

Sammenlignet med de øvrige herkomstgrupper skiller ikke-vestlige indvandrere sig ud. 45-54-årige ikke-vestlige indvandrere havde i 2019 en gennemsnitlig indkomst før skat på 286.500 kr. Det er 216.200 kr. mindre end 45-54-årige personer med dansk oprindelse. Samtidig udgjorde erhvervsindkomsten 69 pct. af deres samlede

indkomst, mens offentlig forsørgelse udgjorde 28 pct. Fordelingen skyldes primært, at tilknytningen til arbejdsmarkedet er lavere blandt ikke-vestlige indvandrere.

Indkomstsammensætningen varierer med alderen

Indkomstsammensætningen varierer ganske betragteligt med alderen for alle herkomstgrupperne. Fx udgjorde erhvervsindkomsten mellem 12 og 16 pct. af den samlede indkomst blandt personer, som var fyldt 65 år, for såvel personer med dansk oprindelse samt vestlige og ikke-vestlige indvandrere.

Private pensioner og formueafkast er markant lavere blandt ikke-vestlige indvandrere

I absolutte tal modtog såvel personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere over 65 år henholdsvis 132.800 kr. og 137.700 kr. via offentlig forsørgelse i 2019 – primært i form af folkepension. Offentlig forsørgelse udgjorde dog 67 pct. af den samlede indkomst blandt ikke-vestlige indvandrere. Til sammenligning udgjorde den tilsvarende andel for personer med dansk oprindelse 46 pct. Forskellen skyldes, at ikke-vestlige indvandrere i langt mindre grad havde indkomst via private pensionsudbetalinger og indkomst i kraft af formueafkast.

Personafgrænsning

I personopgørelserne er de gennemsnitlige indkomster beregnet for alle personer, der:

- 31. december i indkomståret var fyldt mindst 15 år
- hele året har haft bopæl i landet, inklusiv personer som har opholdt sig på et dansk skib eller har været udsendt i tjeneste uden for riget af den danske stat.

Udvikling i indkomst for de for 30-59-årige

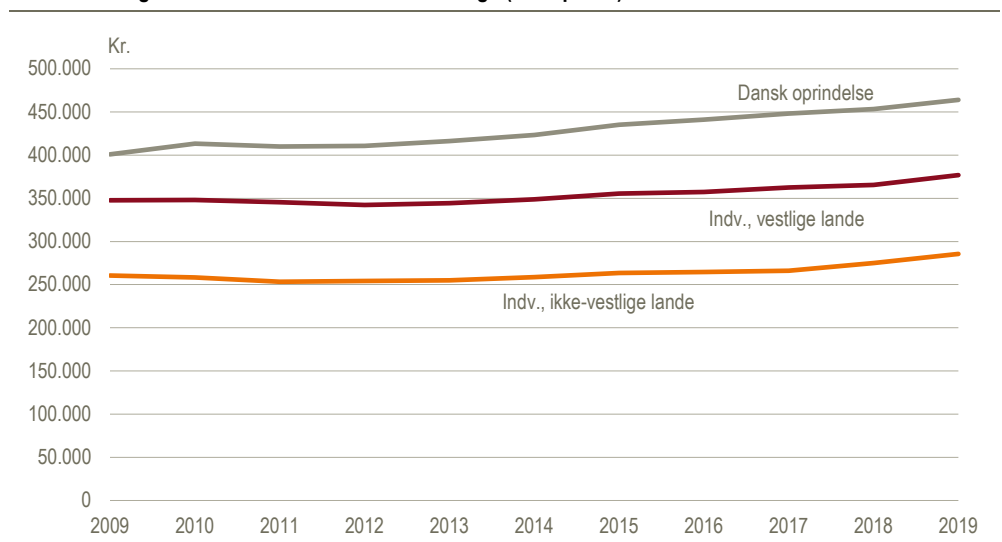
Hvis man vil undersøge indkomstudviklingen over tid, kan det være hensigtsmæssigt at rette fokus mod de 30-59-årige. Ved at lave denne afgrænsning får man sorteret de studerende fra, som ofte har lave indkomster, og samtidig påvirker efterlønsordningen heller ikke tallene. Dermed sammenligner man alderstrin, hvor de naturlige forskelle i beskæftigelsesfrekvenserne mellem de enkelte alderstrin er relativt små.

Indkomsten blandt indvandrere faldt i perioden 2009-2012

30-59-årige vestlige og ikke-vestlige indvandrere oplevede et indkomstfald i perioden fra 2009 til 2011/2012, hvilket kan tilskrives den økonomiske krise. For de ikke-vestlige indvandrere var der tale om et fald fra 260.500 kr. til 253.300 kr. i 2012, mens indkomsten for vestlige indvandrere faldt fra 347.600 kr. til 342.300 kr. i 2012, korrigeret for prisudviklingen. Personer med dansk oprindelse havde en indkomststigning på ca. 10.000 kr. før skat i perioden 2009-2012.

Figur 4.1

Gennemsnitlig indkomst i alt før skat for 30-59-årige (2019-priser)

Anm.: Standardiseret efter prisudviklingen i perioden 2009-2019.

Størst indkomststigning blandt personer med dansk oprindelse siden 2009

Siden 2012 er den gennemsnitlige indkomst før skat steget for alle tre herkomstgrupper. Selvom indkomsten er steget for alle tre herkomstgrupper i de senere år, har personer med dansk oprindelse haft den største indkomststigning siden 2009.

Blandt personer med dansk oprindelse er den gennemsnitlige indkomst før skat steget med 16 pct. siden 2009. Til sammenligning er indkomsten blandt vestlige og ikke-vestlige indvandrere steget med henholdsvis 8 og 10 pct. siden 2009.

4.2 Indkomst før skat efter oprindelsesland

Vestlige og ikke-vestlige indvandrere er sammensatte grupper

Vestlige og ikke-vestlige indvandrere er sammensatte grupper, der dækker over indvandrere fra mange forskellige oprindelseslande. Som det blev vist i kapitlet om arbejdsmarkedstilknytning, har oprindelseslandet også stor betydning for indvandre- res beskæftigelse i Danmark og dermed også deres indkomstsammensætning.

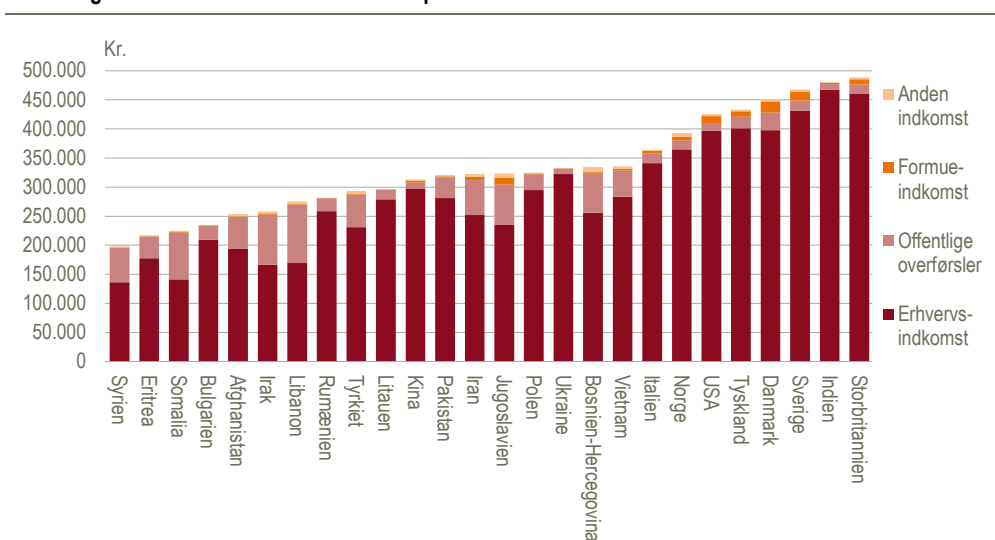
Høj indkomst blandt indvandrere fra Storbritannien

Opdelt på oprindelsesland havde 20-59-årige mandlige indvandrere fra Storbritannien den højeste indkomst i Danmark i 2019. Deres samlede gennemsnitlige indkomst var på 488.900 kr. før skat. Indvandrere fra Indien og Sverige følger efter med en samlet indkomst på henholdsvis 480.500 kr. og 467.800 kr. Alle tre grupper tjente dermed mere end mænd med dansk oprindelse, der havde en gennemsnitlig indkomst på 451.400 kr. før skat. Indkomsten var også høj blandt indvandrere fra Tyskland og USA. De havde i 2019 en gennemsnitlig indkomst på omkring 430.000 kr. før skat.

Også høj indkomst blandt indvandrere fra Indien

Indvandrere fra Indien skiller sig ud som den gruppe af ikke-vestlige indvandrere, der med afstand har den højeste indkomst. I 2019 var deres indkomst før skat 480.500 kr. Det er markant mere end indvandrere fra Vietnam, der er den gruppe af ikke-vestlige indvandrere, der har den næsthøjeste indkomst. De havde i 2019 gennemsnitlig en indkomst på 335.900 kr.

Figur 4.2 20-59-årige mænds indkomst før skat efter oprindelsesland. 2019

Anm. 1: Figuren illustrerer de 25 oprindelseslande, hvorfra flest kvindelige indvandrere har haft bopæl i Danmark i indkomståret 2019.

Anm. 2: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 3: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Forskelle i indkomstsammensætning blandt indvandrere med de laveste indkomster

Mandlige indvandrere fra Syrien, Eritrea, Somalia og Bulgarien havde alle i 2019 en årlig indkomst, der var mindre end 250.000 kr. før skat. Der er dog forskel på, hvordan indkomsten er sammensat. Blandt indvandrere fra Eritrea og Bulgarien udgjorde erhvervsindkomsten mindst 80 pct. af den samlede indkomst. Omvendt kom henholdsvis 30 og 36 pct. af indkomsten blandt indvandrere fra Syrien og Somalia fra offentlig forsørgelse.

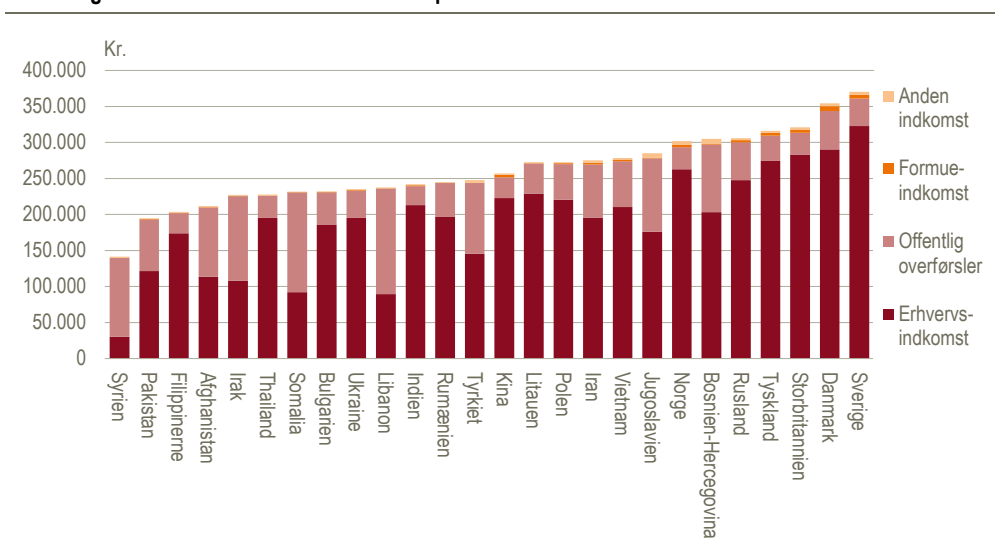
Kvinder har ikke ligeså høje indkomster mænd

Kvinder har generelt lavere indkomster end mænd. Det er da også kvinder med dansk oprindelse samt kvindelige indvandrere fra Sverige og Storbritannien, der i 2019 havde en gennemsnitlig årlig indkomst på mere end 320.000 kr. før skat.

Relativt høje indkomster blandt kvinder fra en række ikke-vestlige lande

Sammenlignet med kvinder med dansk oprindelse var indkomsten relativt høj blandt kvindelige ikke-vestlige indvandrere fra Rusland, Bosnien-Hercegovina, Jugoslavien, Vietnam og Iran. Kvinder fra disse oprindelseslande havde i 2019 en gennemsnitlig årlig indkomst før skat mellem 275.000 kr. og 306.000 kr. Det svarer til 78 og 86 pct. af indkomsten blandt kvinder med dansk oprindelse. Det hører dog med til historien, at offentlig forsørgelse udgjorde mellem 17 og 36 pct. af indkomsten blandt kvinder fra disse oprindelseslande, mens det gjorde sig gældende for 15 pct. af indkomsten for kvinder med dansk oprindelse.

Figur 4.3 20-59-årige kvinders indkomst før skat efter oprindelsesland. 2019

Anm. 1: Figuren illustrerer de 25 oprindelseslande, hvorfra flest kvindelige indvandrere har haft bopæl i Danmark i indkomståret 2019.

Anm. 2: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 3: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Store forskelle i indkomstsammensætning

Blandt de kvindelige ikke-vestlige indvandrere er der også stor forskel på, hvordan indkomsterne er sammensat på tværs af de enkelte oprindelseslande. Blandt indvandrere fra Indien, Kina, Thailand og Filippinerne udgjorde erhvervsindkomst minimum 85 pct. af den samlede indkomst, mens offentlig forsørgelse udgjorde mellem 11 og 14 pct. af den samlede indkomst.

Offentlige overførelser fylder mere blandt specifikke oprindelseslande

Modsat udgør erhvervsindkomsten en mindre andel blandt kvindelige indvandrere fra Syrien, Libanon, Somalia og Irak. I denne gruppe udgjorde erhvervsindkomsten mellem 22 og 47 pct. af den samlede indkomst, mens offentlig forsørgelse fylder mere. Særligt kvindelige indvandrere fra Syrien skiller sig ud med en årlig indkomst på 141.200 kr., hvoraf 109.100 stammer fra offentlig forsørgelse. Det svarer til 77 pct. af den samlede indkomst før skat i 2019.

Indvandrere fra Syrien er primært nye flygtninge

For såvel mænd som kvinder er de syriske indvandrere i de fleste tilfælde kommet til Danmark som flygtninge inden for de seneste år. Deres høje andele med offentlig forsørgelse skal ses på den baggrund, og det bør man generelt have med i tankerne, når indkomsten mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande sammenlignes.

4.3 Indkomst før skat efter opholdsgrundlag og opholdstid

Indkomst efter opholdsgrundlag

Forrige afsnit viste, at der er stor forskel på indvandreres indkomst, når de fordeles efter oprindelsesland. Det skal blandt andet ses i lyset af, at indvandrere fra forskellige lande også har forskellige juridiske forudsætninger for at opholde sig i Danmark. Det er vigtigt at være opmærksom på, da det har en betydning, om indvandrere opholder sig i landet for at arbejde, eller om de befinder sig i landet som flygtninge. I det følgende afsnit belyses indkomsten for indvandrere mellem 20 og 59 år derfor ud fra den opholdstilladelse, som de har modtaget for at opholde sig lovligt i Danmark.

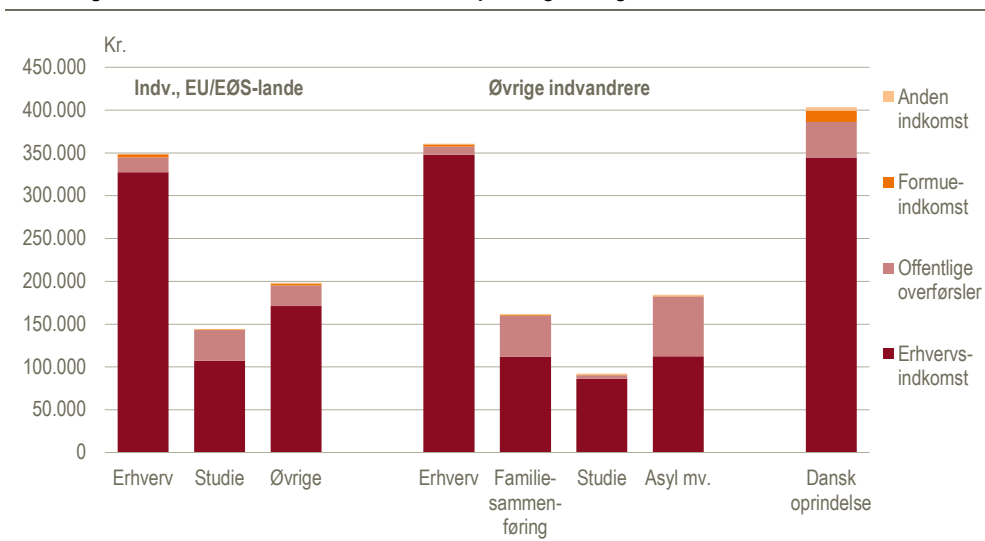
Opholdsgrundlag

Når indvandrere fordeles efter opholdsgrundlag, opdeles de efter to overordnede kategorier: Indvandrere fra EU/EØS-lande og Øvrige indvandrere. Kategorien EU/EØS-lande dækker over personer fra EU-lande samt Norge, Schweiz, Liechtenstein og Island, som har fået ophold via aftalerne inden for det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

Arbejdstagere har en høj erhvervsindkomst

Opgørelsen viser, at indvandrere mellem 20 og 59 år, som er kommet til Danmark for at arbejde, opnår næsten samme erhvervsindkomst som personer med dansk oprindelse, uanset om de er fra et EU/EØS-land eller ej. Desuden modtager de færre overførsler end personer med dansk oprindelse. I 2019 udgjorde erhvervsindkomsten minimum 94 pct. af den samlede indkomst for indvandrere, der er kommet til Danmark for at arbejde. For personer med dansk oprindelse udgjorde erhvervsindkomsten 85 pct. af den samlede indkomst. Personer med dansk oprindelse havde en samlet indkomst på 403.400 kr. før skat i 2019, mens indkomsten for udenlandske arbejdstagere lå på henholdsvis 348.900 kr. og 360.700 kr.

Figur 4.4 20-59-årige indvandreres indkomst før skat efter opholdsgrundlag, 2019

Anm.: Figuren angiver indvandrere efter opholdsgrundlag, der er indvandret i perioden 2014-2018.

Studerende

Studerendes indkomstniveau er generelt relativt lavt, uanset om de er indvandret fra EU/EØS-landene eller fra resten af verden. Studerende fra EU/EØS-landene havde et indkomstniveau på 144.100 kr. før skat i 2019, mens studerende fra de øvrige lande havde en indkomst på 92.100 kr.

Familiesammenførte

Familiesammenførte fra lande uden for EU/EØS havde en indkomst før skat på 161.900 kr. i 2019. Heraf udgjorde erhvervsindkomsten 112.100 kr., mens de offentlige overførsler udgjorde 47.900 kr. Det svarer til, at 30 pct. af den samlede indkomst før skat kom fra offentlig forsørgelse.

Indvandrere med asyl som opholdsgrundlag har høj andel med offentlig forsørgelse

Indvandrere, der har opnået ophold på baggrund af en ansøgning om asyl, var den gruppe, hvor offentlige overførsler udgjorde den største andel af den samlede indkomst. De havde en gennemsnitlig indkomst før skat på 184.300 kr. i 2019. Heraf kom 112.400 kr. fra erhvervsindkomst, mens 70.000 kr. kom fra offentlig overførsler, hvilket svarer til 38 pct. af den samlede indkomst.

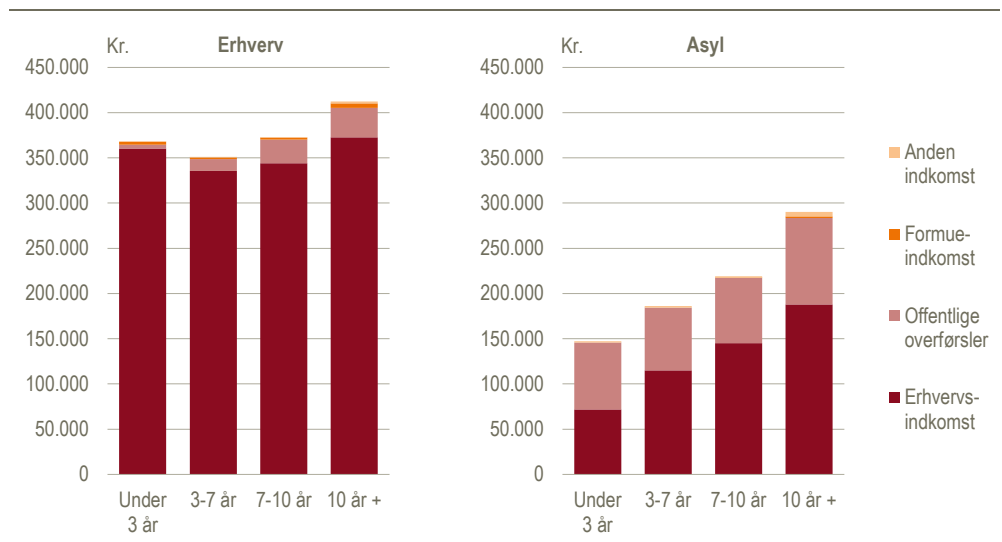
Indkomst og opholdstid

Figur 4.5 illustrerer sammenhængen mellem opholdstid og indkomst for indvandrere uden for EU/EØS-området med henholdsvis erhverv og asyl som opholdsgrundlag. Det er tydeligt, at indkomstsammensætningen for indvandrere med asyl som opholdsgrundlag varierer efter hvor lang tid, de har opholdt sig i landet.

Indkomsten er højere for flygtninge, der har opholdt sig længere tid i landet

Indvandrere med asyl som opholdsgrundlag, der har opholdt sig i landet under tre år, har en samlet indkomst på 147.400 kr. før skat i 2019. Heraf udgjorde erhvervsindkomsten 49 pct. af den samlede indkomst. Anderledes ser det ud blandt flygtninge, der har opholdt sig i landet mellem syv og ti år, hvor erhvervsindkomsten udgør 66 pct. af den samlede indkomst. Opholdstiden har således betydning for indkomstsammensætningen blandt flygtninge.

Figur 4.5 Indkomst før skat blandt 20-59-årige indvandrere uden for EU/EØS efter opholdstid og opholdsgrundlag, 2019

Indvandrere uden for EU/EØS, der har erhverv som opholdsgrundlag, har fra starten en ganske høj erhvervsindkomst på over 300.000 kr., og indkomsten varierer ikke på samme måde efter opholdstiden. Den høje og stabile erhvervsindkomst skal naturligvis ses i sammenhæng med, at denne gruppe af indvandrere er kommet til Danmark for at arbejde. Det hører i den sammenhæng med til historien, at udlændinge, som er tilbudt arbejde med høj løn i Danmark, har særlig let adgang til det danske arbejdsmarked.

4.4 Indkomstfordeling

Indkomstfordeling har stor informationsværdi

Indkomstfordelingen bruges ofte som en indikator for, hvor lige eller ulige et samfund er. Indvandrere er overrepræsenteret i lavindkomstfamilier, men samtidig er de indvandrere, der er kommet til Danmark for at arbejde, også overrepræsenteret blandt familier med meget høje indkomster. Det er nogle af fokuspunkterne for dette afsnit, der sætter fokus på indkomstfordelingen for forskellige typer af indvandrere.

Indkomstfordelingen afspejler ikke kun sociale forskelle, men også at folk befinder sig på forskellige stadier i deres livsforløb. Da indvandrere har en skæv aldersprofil i

forhold til befolkningen som helhed, har det derfor også betydning for indkomstfordelingen. For at mindske betydningen af de indkomstforskelle der kan tilskrives alderssammensætningen, er det valgt kun at fokusere på 30-59-årige.

Indkomstbegreb

I målinger af indkomstfordeling anvendes oftest ækvivaleret disponibel indkomst. Her betragtes familiens samlede indkomst. Pr. person har en stor familie lavere udgifter end enlige på grund af stordriftsfordele ved at bo flere sammen. Børn har normalt et lavere forbrug end voksne. Ækvivaleringen af indkomsten sikrer bedre sammenlignelighed mellem forskellige familietyper.

$$\text{Ækvivaleret disponibel indkomst} = \frac{\text{Familiens samlede disponible indkomst}}{1 + 0,5 * [\text{Antal personer over 14 år} - 1] + 0,3 * [\text{Antal Børn}]}$$

Efter ækvivalering lægges indkomsten ud på hver person i familien, således at alle personer inden for en familie står med samme indkomst uanset deres personlige indkomst.

På www.dst.dk/doku/person-og-familieindkomster kan man læse mere om ækvivaleret disponibel indkomst og hvilke typer af indkomster, som indgår i den disponible indkomst. I resten af dette afsnit betegnes den ækvivalerede disponible indkomst blot som indkomst.

Populationen i afsnittet er 30-59-årige, som bor i familie med mindst en person, der har haft folkeregisteradresse i Danmark hele året eller fx har været udsendt med militæret.

I afsnittets sidste del opdeles alle 30-59-årige i Danmark i fem lige store grupper efter deres ækvivalerede disponible indkomst. For indkomståret 2019 var kvintilgrænserne følgende:

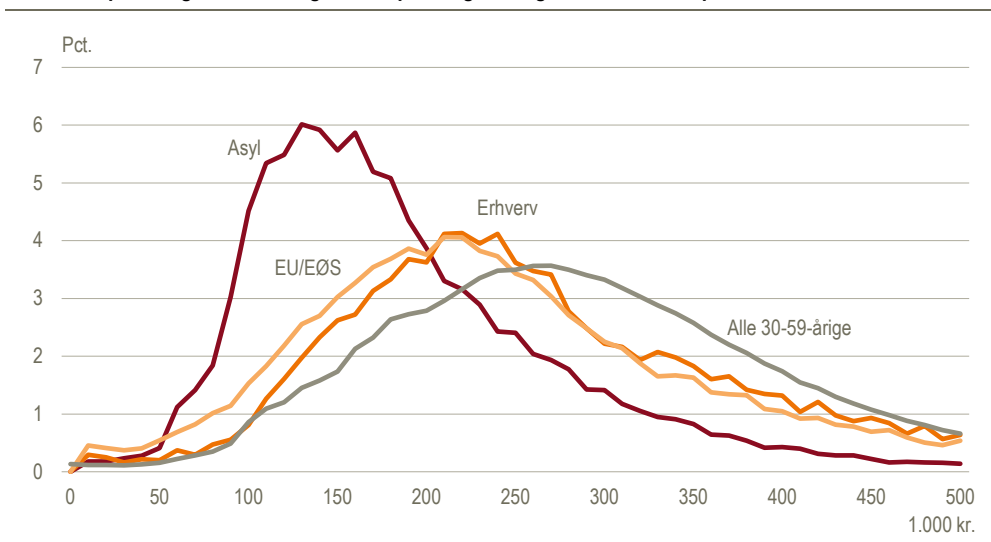
1. kvintil: Under 184.000 kr.
2. kvintil: 184.000 - 244.000 kr.
3. kvintil: 244.000 - 300.000 kr.
4. kvintil: 300.000 - 378.000 kr.
5. kvintil: Over 378.000 kr.

Alle med en indkomst under 184.000 kr. tilhører 1. kvintil (de 20 pct. med lavest indkomst). For at tilhøre de 20 pct. med højest indkomst skal man have en indkomst over 378.000 kr. og tilhører dermed 5. og øverste kvintil.

Indvandrere er en sammensat gruppe

Der er mange forskellige årsager til, at personer er indvandret til Danmark. Og som det er beskrevet i det foregående afsnit, har det stor betydning, hvilket opholdsgrundlag indvandrere har. Indvandrere, der er indvandret med en arbejdstilladelse eller fra et EU-land har oftest højere indkomst end indvandrere, der er kommet til Danmark som asylansøgere.

Figur 4.6 Indkomstspredning fra 30-59-årige efter opholdsgrundlag. Ækvivaleret disponibel indkomst. 2019

Flere lavtlønnede blandt europæiske indvandrere

Indvandrere fra EU/EØS-lande arbejder oftere i job til lave lønninger. På den baggrund havde de 30-59-årige, der er indvandret fra andre EU/EØS-lande, et lidt lavere indkomstniveau end befolkningen som helhed. For EU/EØS-borgere er koncentrationen af personer størst omkring 210.000 kr. i ækvivaleret disponibel indkomst. Samme kurve topper på 270.000 kr. for alle 30-59-årige i Danmark.

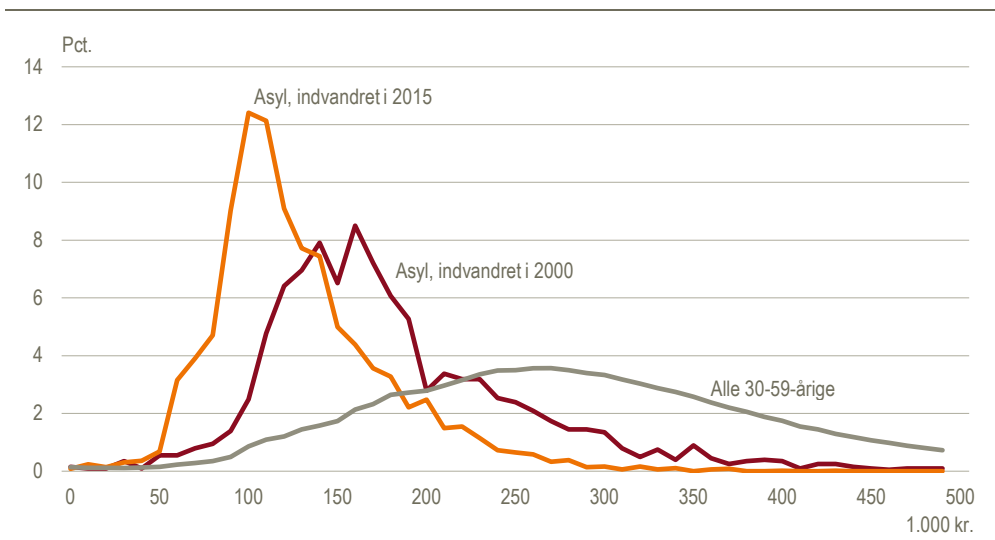
Indvandrere med asyl som opholdsgrundlag har lave indkomster

Betragtes indvandrere med asyl som opholdsgrundlag, så har de generelt en lavere ækvivaleret disponibel indkomst end indvandrere med EU/EØS og Erhverv som opholdsgrundlag. Koncentrationen af personer med asyl som opholdsgrundlag er størst ved 130.000 kr. Det svarer til en ækvivaleret disponibel indkomst på omkring 11.000 kroner om måneden.

Indkomsten er højere blandt flygtninge, der har opholdt sig i Danmark i en årrække

Figur 4.7 viser indkomstspredningen blandt indvandrere, der har asyl som opholdsgrundlag, som indvandrede til Danmark i henholdsvis 2000 og 2015. Det ses, at flygtninge, der kom til landet i 2000 havde en højere indkomst i 2019, end flygtninge, som først kom til landet i 2015. Det afspejler dels, at nogle offentlige ydelser stiger med antallet af år, som personen har boet i Danmark. Desuden er der også flere af dem, der indvandrede i 2000, der har fået tildelt førtidspension i stedet for integrationsydelse eller kontanthjælp. Hovedårsagen skal dog findes i, at en større andel af gruppen, der indvandrede i 2000, var i beskæftigelse i 2019. Det har således betydning for flygtninges indkomster, hvor lang tid de har opholdt sig i Danmark.

Figur 4.7 Indkomstspredning fra 30-59-årige med asyl som opholdsgrundlag efter år for indvandring. Ækvivaleret disponibel indkomst. 2019

Opholdstid betyder ikke lige så meget for udenlandsk arbejdskraft

For indvandrere fra EU/EØS-lande og fra resten af verden, der er kommet til Danmark for at arbejde, er der ikke samme sammenhæng mellem opholdstiden i Danmark og indkomstniveauet. Det skyldes, at de netop er kommet til landet for at arbejde, og derfor har de i langt de fleste tilfælde også har erhvervsindkomst fra begyndelsen af deres ophold i Danmark.

Opdeling efter indkomstniveau

Indkomstfordelingen kan også belyses ved at opdele de 30-59-årige i fem lige store grupper efter størrelsen på deres indkomst (kvintiler), med lige mange personer i hver. Det betyder, at de 20 pct. med den laveste indkomst er placeret i 1. kvartil, mens de 20 pct. med den højeste indkomst er placeret i 5. kvartil. I det følgende er alle 30-59-årige, der opholdt sig i Danmark i hele indkomståret 2019, inddelt i kvintiler og fordelt efter herkomst og vestlige/ikke-vestlig oprindelse.

Personer med dansk oprindelse udgør 84 pct. af de 30-59-årige

De 30-59-årige med dansk oprindelse udgør 84 pct. af alle 30-59-årige. Andelene af personer med dansk oprindelse i de enkelte kvintiler ligger derfor i nærheden af 20 pct. Der er dog en relativt stor underrepræsentation i det laveste kvartil samt en svag

overrepræsentation i de tre øverste kvintiler. Det afspejler, at de 16 pct. af befolkningen, som ikke har dansk oprindelse, overordnet set har lavere indkomster end personer med dansk oprindelse.

148.099 indvandrere er placeret i 1. kvintil

39.014 vestlige indvandrere og 109.085 ikke-vestlige indvandrere befandt sig i det laveste kvintil i 2019. Det svarer til, at 32 pct. af de vestlige indvandrere og 51 pct. af de ikke-vestlige indvandrere befandt sig i nederste indkomstkvin- til. Samlet set var der 148.099 indvandrere, der havde en årlig indkomst under 184.000 kr. i 2019.

Tabel 4.2 30-59-årige efter indkomstkvin- til og herkomst. 2019

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	antal					
I alt	121 498	212 511	5 009	20 231	1 859 591	2 218 840
1. kvintil	39 014	109 085	1 220	8 038	286 411	443 768
2. kvintil	26 752	46 199	963	4 857	364 997	443 768
3. kvintil	19 585	26 079	918	3 459	393 727	443 768
4. kvintil	16 641	17 677	868	2 312	406 270	443 768
5. kvintil	19 506	13 471	1 040	1 565	408 186	443 768
	pct.					
I alt	100	100	100	100	100	100
1. kvintil	32	51	24	40	15	20
2. kvintil	22	22	19	24	20	20
3. kvintil	16	12	18	17	21	20
4. kvintil	14	8	17	11	22	20
5. kvintil	16	6	21	8	22	20

73 pct. af de ikke-vestlige indvandrere befinder sig i 1. eller 2. kvintil

Både vestlige og ikke-vestlige indvandrere har støt faldende andele, når man går fra laveste mod højeste kvintil. Men kurven er mere stejl for de ikke-vestlige indvandrere. Fx befandt 8 pct. af de ikke-vestlige indvandrere sig i 4. kvintil, mens det gjorde sig gældende for 14 pct. af de vestlige indvandrere. Samlet befandt 73 pct. af de ikke-vestlige indvandrere sig enten i 1. eller 2. kvintil i 2019, mens det gjorde sig gældende for 54 pct. af de vestlige indvandrere.

Mere jævn fordeling blandt vestlige indvandrere

De vestlige indvandrere er generelt mere jævnt fordelt i alle fem kvintiler end de ikke-vestlige indvandrere. Blandt andet var der 19.506 vestlige indvandrere i øverste indkomstkvin- til. Det svarer til 16 pct. af alle de 30-59-årige vestlige indvandrere. Modsat var der 6 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, der var placeret i øverste indkomstkvin- til.

Efterkommere er mere jævnt fordelt end indvandrere

Vestlige efterkommere er mere jævnt fordelt end vestlige indvandrere. Selvom der blandt de vestlige efterkommere er en overrepræsentation på 5 procentpoint i nederste indkomstkvin- til, er de i de resterende kvintiler meget tæt på personer med dansk oprindelse. Ikke-vestlige efterkommere er også mere jævnt fordelt end ikke-vestlige indvandrere. Men selvom deres fordeling ikke er så skævt fordelt som ikke-vestlige indvandrere, er der dog stadig 64 pct., der er placeret i de to nederste kvintiler.

4.5 Formue og gæld

Fokus på formue og gæld

I forrige afsnit blev indvandrere og efterkommeres indkomstforhold belyst. I dette afsnit rettes fokus mod indvandrernes formue og gæld. Formue og indkomst hænger nøje sammen, idet det normalt kræver en god indkomst at spare op til en stor formue. Det er ikke nødvendigvis nogen ulykke at have en lav indkomst, hvis man allerede har en stor formue eller at have en stor gæld, hvis man samtidig har en høj indkomst. Sammenhængen mellem indkomst og formue er naturligvis ikke en til en.

Man bør dog så vidt muligt tage højde for både indkomst og formue, når man skal beskrive en families levestandard.

Sammenhæng mellem formue og alder

Hvor indkomststatistikken belyser den indkomst, man har haft i det pågældende kalenderår, så er formuerne ofte akkumuleret over flere år. Derfor er der også meget tæt sammenhæng mellem alder og formue. Således gælder det uanset etnisk baggrund, at formuen blandt unge ofte er meget lav. De fleste unge starter uden nogen markant opsparing og begynder gerne først for alvor at spare op, når de er veletableret på arbejdsmarkedet. Herefter følger – for de fleste personer – en årrække med nettoopsparing. Formuerne topper gerne omkring pensionsalderen og begynder herefter at blive mindre.

Unge har lav formue

Den tætte sammenhæng mellem alder og formue fremgår af tabel 4.3, som viser medianen for nettoformuen – altså det beløb, hvor præcis halvdelen af gruppen har en højere formue, og den anden halvdel har en formue der er mindre. Den viser, at en 'normal' nettoformue for de 18-29-årige i Danmark lå på 38.000 kr. i 2019, mens de 60-69-årige havde en median på 1,7 mio. kr.

Nettoformue

Under begrebet nettoformue indgår:

1. Reale aktiver, dvs. værdien af ejerboliger mv., og bil
2. Finansiell formue, dvs. bankindeståender samt værdipapirer (aktier, obligationer mv.)
3. Pensionsformuer
4. Indestående under virksomhedsordningen – en særlig ordning, hvor selvstændigt erhvervsdrivende kan indstætte overskud fra gode år under gunstige skatteforhold
5. Prioritetsgæld, dvs. gæld med pant i ejerbolig, fritidsbolig mv.
6. Andre lån i pengeinstitutter, studielån, kontokortlån mv.

Nettoformuen er summen af punkt 1-4 fratrukket punkterne 5-6.

Formuestatistikken er ikke fuldt dækkende. Fx mangler der pt. data om værdien af aktier uden for depot, gæld til det offentlige, værdi af indbo, kontantbeholdninger samt udenlandske formuer, som ikke er indberettet til Skat.

Mange unge indvandrere

Indvandrere og særligt efterkommere har en markant anden alderssammensætning end personer med dansk oprindelse (se afsnit 1.2 og 1.3). Dette kombineret med den meget markante sammenhæng mellem alder og formuer betyder, at man bør sammenligne de forskellige herkomst-kategorier inden for relativt snævre aldersintervaller eller på anden vis korrigerer for den skæve alderssammensætning.

Tabel 4.3 Nettoformuen efter herkomst og alder. Medianer. 2019

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	1.000 kr.					
18-29 år	20	6	28	11	46	38
30-39 år	132	62	227	227	333	269
40-49 år	291	179	814	565	889	789
50-59 år	572	286	1 303	974	1 389	1 276
60-69 år	899	235	1 871	2 311	1 859	1 747
70 år og derover	884	86	932	948	1 170	1 134

Anm.: Der er for få ikke-vestlige efterkommere i de høje aldersgrupper. Derfor er resultaterne for disse grupper udeladt.

Indvandrere har lavere formuer

I alle aldersgrupper er der væsentlige formueforskelle mellem personer med dansk oprindelse, efterkommere og indvandrere. Mest markant er det blandt de 60-69-årige, hvor medianen for personer med dansk oprindelse ligger på 1,9 mio. kr. For indvandrere med ikke-vestlig baggrund er den på 235.000 kr. og 899.000 kr. for indvandrere med vestlig baggrund.

Højere pensionsformuer hos efterkommere

Betragtes de 40-49-årige, fremgår det, at efterkommere med ikke-vestlig baggrund klarer sig bedre med hensyn til formue end ikke-vestlige indvandrere. Det hænger blandt andet sammen med pensionsformuerne og antallet af opholdsår i Danmark, som vi skal se senere i dette kapitel.

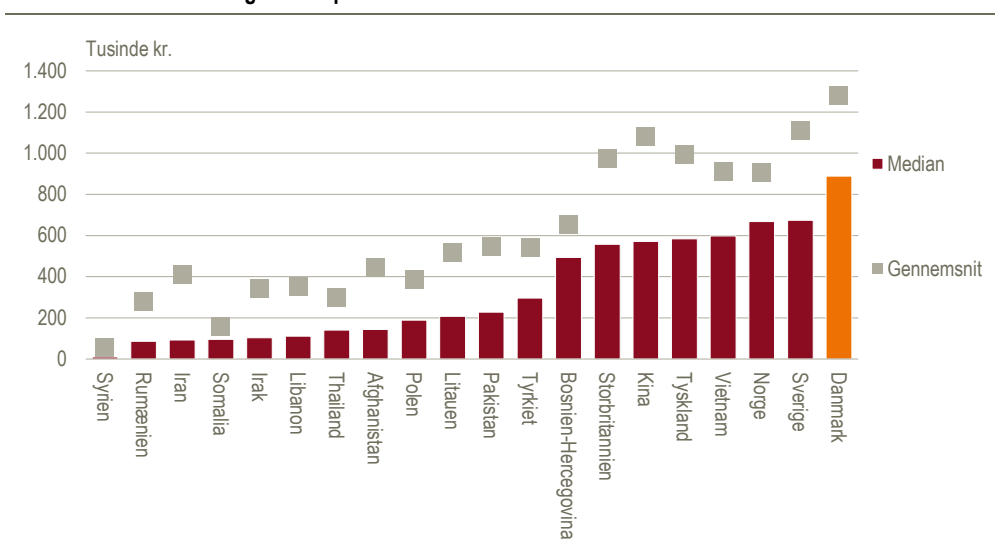
Sammenhæng mellem nettoformue og opholdstid i Danmark

I figur 4.8 vises nettoformuen for 40-49-årige efter indvandrernes oprindelsesland. Her fremgår det, at indvandrere fra Syrien har den klart laveste nettoformue med en median på 10.600 kr. Personer fra Rumænien, Iran og Somalia ligger også lavt med en median af nettoformuer under 100.000 kr. Særligt for indvandrere fra Syrien hænger de lave formuer nok sammen med, at de for nyligt er indvandret til Danmark (se figur 1.4). Det formuemæssige udgangspunkt er ofte det samme, uanset om du er ung eller du for nyligt er kommet til landet som flygtning. Det skyldes, at meget få indvandrere har en formue i Danmark, når de kommer hertil. Det må forventes, at de indvandrergupper, som har opholdt sig få år i Danmark, med tiden vil komme til at ligne de øvrige grupper af indvandrere mere rent formuemæssigt.

Blandt personer fra Tyrkiet, der primært indvandrede til Danmark før årtusindeskiftet, er medianen for nettoformuen på 296.000 kr. De overgås dog af indvandrere fra Kina, Vietnam og vestlige lande samt personer med dansk oprindelse, hvor nettoformuerne er over en halv million. Blandt personer med dansk oprindelse var medianen for nettoformuen på 888.600 kr. i 2019 blandt de 40-49-årige.

Figur 4.8 viser også de gennemsnitlige nettoformuer. Store forskelle på medianer og gennemsnit kan være en indikation på stor formuemæssig ulighed inden for gruppen idet enkeltpersoner med store formuer hæver den gennemsnitlige nettoformue.

Figur 4.8 Nettoformue for 40-49-årige efter oprindelsesland. 2019

Anm.: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Indvandrere har færre reale aktiver

I tabel 4.4 fremgår formuekomponenter fordelt på herkomst for de 40-49-årige. Der er stor forskel på familier med dansk oprindelse og indvandrerfamilier, når man belyser, hvordan nettoformuen er fordelt på de enkelte formue- og gældskomponenter. Indvandrerne har i langt mindre omfang formue i form af reale aktiver, såsom ejerbolig og sommerhus. Det slår omvendt igennem på gældssiden, idet indvandrerne har meget mindre gæld i form af lån i fast ejendom. Også for andre lånetyper har indvandrerne i gennemsnit væsentligt mindre gæld, men de har til gengæld også mindre formue i form af bankindestående og særligt aktiebeholdning.

Tabel 4.4 Formuekomponenter fordelt på herkomst for 40-49-årige. Gennemsnit. 2019

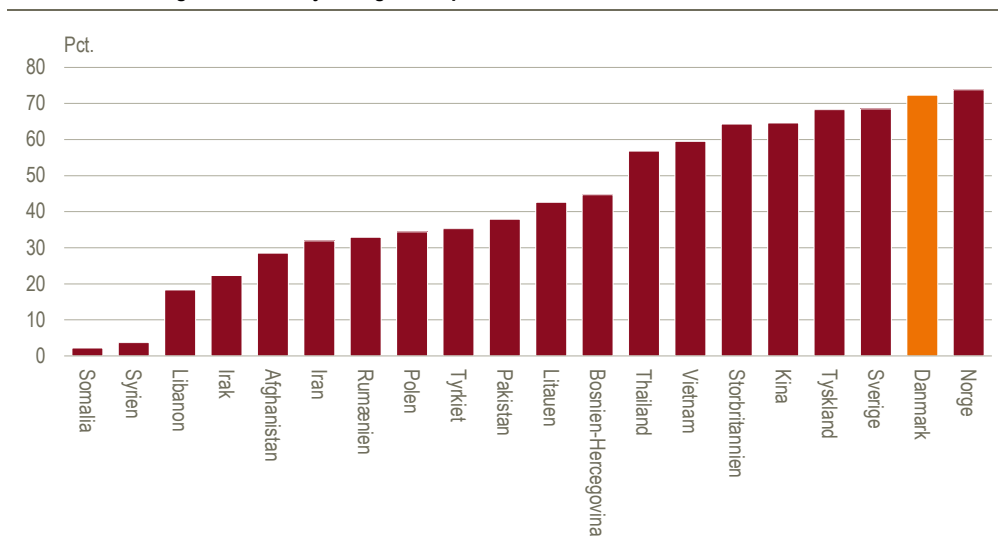
	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	tusinde kr.				
Nettoformue	665	471	1 539	976	1 280
Reale aktiver	802	465	1 619	929	1 306
- Heraf helårsbolig ...	672	377	1 111	754	1 034
Finansiell formue	178	99	296	198	249
- Heraf aktier	23	7	42	33	58
Pensionsformue	289	226	572	442	683
Virksomhedsordning ..	8	4	42	11	29
Prioritetsgæld	507	248	855	474	815
Anden gæld	105	73	135	130	172

Anm.: Helårsbolig inkluderer både værdi af ejer- og andelsbolig. Helårsboligen er oftest defineret som den bolig, hvor familien har folkeregisteradresse.

Bolig

Ser man konkret på boligejerskab, så var det 2 pct. af de 40-49-årige somaliere i Danmark, som bor i en familie, der ejer deres egen helårsbolig eller andelsbolig. Det samme gælder for 35 pct. af indvandrerne fra Tyrkiet. Blandt 40-49-årige personer med dansk oprindelse og indvandrere fra vores nabolande er det omkring 70 pct., som ejer deres primære bolig.

Figur 4.9 Andel af 40-49-årige, som bor i ejerbolig efter oprindelsesland. 2019

Anm. 1: Figuren viser andelen, der bor i en bolig, som er ejet af en person i husstanden eller i en andelsbolig. Dette er ikke i alle tilfælde ensbetydende med personligt ejerskab (se figur 4.10).

Anm. 2: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Briter i storbyer og tyskere på landet.

I figur 4.9 fremgår det, at personer fra Storbritannien og Kina sjældnere bor i ejerbolig end personer med dansk oprindelse, men som det fremgår af figur 4.10 er deres gennemsnitlige boligformue på højde med personer med dansk oprindelse. Dette skyldes, at de personer som ejer deres egen helårsbolig fra de her lande bor i relativt dyrere boliger. Boligejere som er indvandret fra Tyskland bor derimod i lidt billigere boliger. Dette hænger nok blandt andet sammen med, at briter og kinesere oftere ender i storbyerne og hovedstadsområdet, hvor priserne er højere, hvor en større andel af tyske indvandrere bosætter sig i Sønderjylland – tæt ved den tyske grænse – hvor boligpriserne ofte er noget lavere.

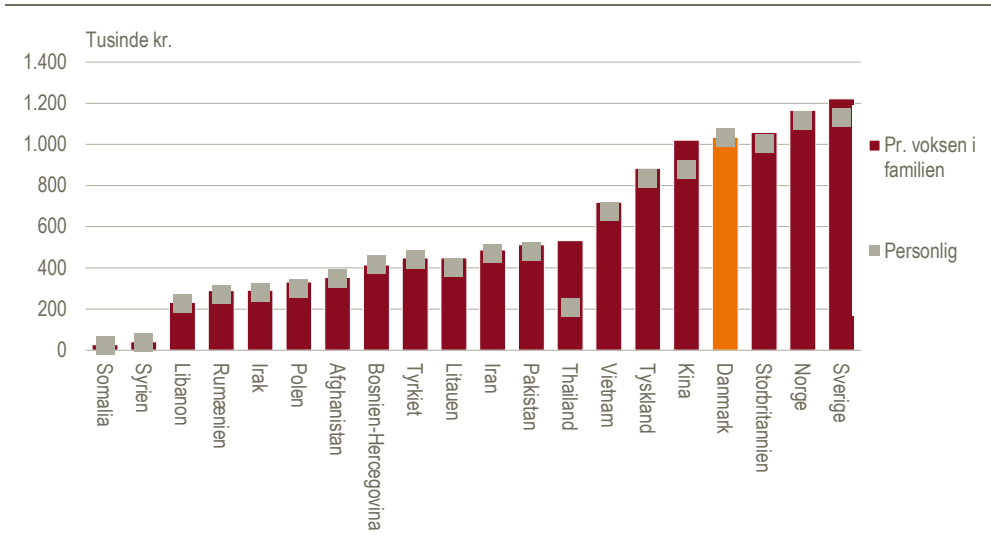
Lave boligformuer hos personer fra Syrien og Somalia

Den lave andel af personer fra Somalia og Syrien, som bor i egen bolig afspejles også i gruppernes gennemsnitlige boligformue. Disse grupper har en gennemsnitlig boligformue pr. voksen i deres familier på henholdsvis 27.000 og 40.000 kr. Det afspejler, at det er de færreste i disse grupper som ejer en bolig. For de syriske indvandrere hænger det nok også sammen med det lave antal opholdsår i Danmark.

Thailændere ejer sjældnere familiens ejerbolig

I figur 4.10 fremgår en opgørelse af den personlige boligformue. Her er det værdt at bemærke indvandrere fra Thailand. Opgøres hele familiens boligformuen pr. voksen i familien er den i gennemsnittet på 532.000, mens den personlige nettoformue er på 210.000 kr. Thailandske indvandrere danner ofte par med danskere, og i sådanne par står boligen oftest i danskerens navn.

Figur 4.10 Gennemsnitlig formue i helårsboliger efter oprindelsesland. 40-49 år. 2019

Anm.: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Pensionsformuer

Pensioners værdi afhænger af levealder

En stor del af befolkningens formue består i værdien af de opsparede pensionsbidrag. Pensionsopsparingen består af de private arbejdsmarkedspensioner, ATP, tjenestemandspensioner og privattegnede ordninger. En stor del af pensionsordningerne er livsvarige. Det vil sige, at personen får udbetalt et månedligt beløb fra pensioneringstidspunktet til personen dør. I denne opgørelse er pensionens værdi beregnet ud fra en antagelse om gennemsnitlig levealder. Dette kan føre til en let overvurdering af pensionens værdi for grupper med lavere forventet levealder og omvendt.

Værdien af folke- og førtidspension er ikke inkluderet

Værdien af fremtidige udbetalinger af folke- og førtidspension er ikke inkluderet i tallene. Det betyder ikke så meget for vurderingen af formuefordelingen i Danmark, men det kan være afgørende, hvis man vil sammenligne danske forhold med andre lande. Opsparing til efterløn indgår heller ikke i tallene. Det skal hertil tilføjes, at Danmarks Statistik ikke har oplysninger om pensionsrettigheder, der er optjent i indvandrernes oprindelseslande, men det antages, at det er af begrænset omfang – især når det gælder indvandrere fra ikke-vestlige lande.

Fokus på familier tæt på pensionsalderen

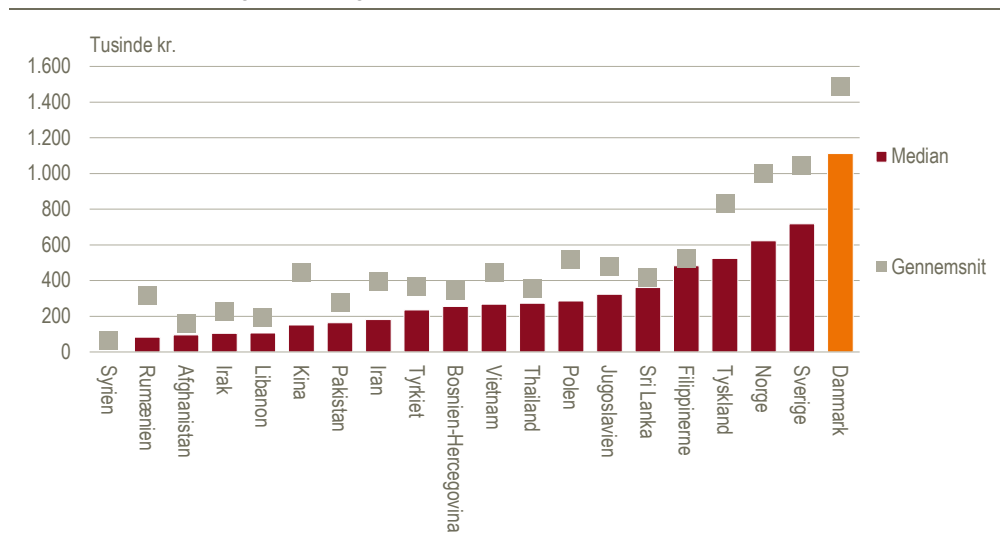
For arbejdsmarkedspensionerne, hvor der sker en løbende opsparing under arbejdslivet, er beløbet størst lige inden pensioneringen, hvorefter man begynder at forbruge det opsparede beløb. Hvis man vil belyse forskelle i pensionsformuer, giver det derfor mest mening, at belyse pensionsforhold for parfamilier, der er tæt på pensionsalderen. Derfor betragtes 60-65-årige i dette afsnit.

Det er ikke overraskende de nytilkomne med oprindelsesland i Syrien, som har den laveste pensionsformue blandt indvandrere. Størstedelen af gruppen har ingen nævneværdig pensionsformue og det er en lille gruppe pensionsformuer, som trækker gennemsnittet op på 63.200 kr. Indvandrere fra Tyrkiet, som er den største gruppe antalmæssigt af de 60-65-årige, har en median på 236.000 kr. Det er dog væsentlig mindre end personer med dansk oprindelse. De har en median på 1,1 mio. kr.

Store forskelle blandt vestlige indvandrere

Blandt indvandrere fra vestlige lande er der ganske store forskelle på median og gennemsnit, hvilket indikerer, at der er stor ulighed i pensionsformuer. Særligt for vestlige indvandrere er det også værd at bemærke, at nogle har opsparet pensionsformuer og rettigheder i deres oprindelseslande, som ikke er en del af de danske formueopgørelser.

Figur 4.11 Pensionsformue for enlig 60-65,5-årige efter oprindelsesland. 2019

Anm. 1: Pensionsalderen var 65,5 år i 2019. De fleste pensionsordninger beskattes ved udbetaling. For at kunne sammenligne pensionernes værdi med andre formuekomponenter, så indgår de endnu ikke-beskattede pensionsformuer kun med 60 pct. af værdien.

Anm. 2: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 3: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Opholdstid i Danmark spiller en stor rolle

Særligt for størrelsen af pensionsformuen spiller opholdstiden i Danmark en stor rolle. Det skyldes, at man som ny indvandrer i Danmark af gode grunde ikke kan have sparet meget op på en dansk pensionsordning. Denne faktor er værd at holde sig for øje, idet den gennemsnitlige opholdstid for indvandrere fra forskellige oprindelseslande er ganske varierende. De tre store indvandrergrupper med oprindelse i Pakistan, Tyrkiet og det daværende Jugoslavien kom allerede til Danmark i 1960'erne og 1970'erne. Mange indvandrere fra Polen kom derimod først til Danmark efter Polens optagelse i EU i 2004. Desuden er mange syrere først kommet til Danmark inden for de seneste år som flygtninge, hvilket naturligvis påvirker mulighederne for opsparing.

Formuemæssig ligestilling i parforhold

Står formuen hos manden eller kvinden i parforhold?

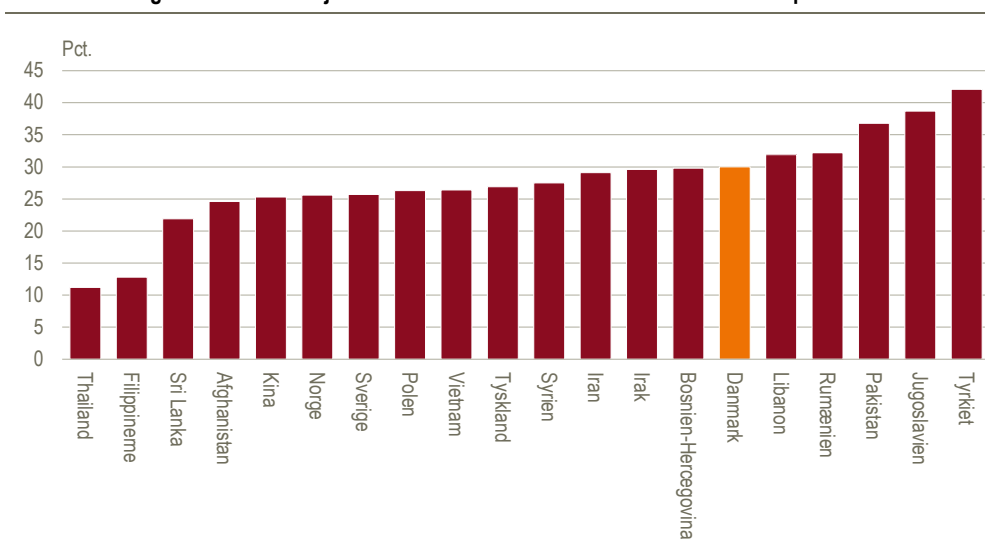
Vi vender nu blikket imod ligestilling og formuer i parforhold. Her betragtes udelukkende parfamilier. Når det handler om formuer er det værd at bemærke, at det i nogen tilfælde kan være lidt tilfældigt om enkelte formuekomponenter står hos manden eller kvinden. I det omfang, at par forbliver sammen og har fælles økonomi er det heller ikke sikkert, at formuefordelingen får indflydelse på levestandarden for henholdsvis mænd og kvinder i de enkelte parforhold. Når det er sagt, så kan formuefordelingen mellem kønnene i familierne nok alligevel give et fornuftigt billede af graden af økonomisk ligestilling.

Stor kønslighed blandt indvandrere fra Tyrkiet

I figur 4.12 fremgår andelen af kvinder med højere nettoformue end deres mænd. Her ses det, at særligt tyrkiske kvinder klarer sig relativt godt i forhold til deres mænd, når man sammenligner med andre lande. Blandt 40-49-årige tyrkiske kvinder i parforhold har 42 pct. en højere formue end deres mænd. For kvinder fra Jugoslavien og Pakistan er andelen på henholdsvis 39 og 37 pct. For kvinder med dansk oprindelse er det derimod 30 pct., der har højere formue end deres mænd. Med andre ord er kvinder fra Tyrkiet, Jugoslavien og Pakistan mere formuemæssigt ligestillet end kvinder med dansk oprindelse.

Kvinder fra Danmarks nabolande ligger lidt lavere, hvor 26-27 pct. har højere nettoformue end deres mænd. Nederst findes kvinder af thailandsk og filippinsk oprindelse, hvor 11-12 pct. af kvinderne har højere formue end deres mænd.

Figur 4.12 Andel 40-49-årige kvinder med højere nettoformue end deres mand efter kvindens oprindelsesland

Anm. 1: En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Anm. 2: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

4.6 Relativ fattigdom

Relativ fattigdom måles i forhold til den generelle levestandard i samfundet

Dette afsnit undersøger relativ fattigdom blandt indvandrere, efterkommere og personer med dansk oprindelse. Måling af relativ fattigdom indebærer, at fattigdom (eller levestandard) måles i forhold til den generelle levestandard i samfundet. Der er med andre ord tale om hvor mange i befolkningen, der ikke har samme økonomiske muligheder og levevilkår som de fleste andre.

Definition af relativ fattigdom

Definition af relativ fattigdom:

Personer eller en familie betragtes som relativt fattige, såfremt de både har:

- En ækvivaleret disponibel indkomst under lavindkomstgrænsen i året.
- En ækvivaleret nettoformue ekskl. pension under lavindkomstgrænsen ved årets start.

Lavindkomstgrænsen er fastsat til 50 pct. af medianindkomsten målt på ækvivaleret disponibel indkomst. Den følger derved den generelle indkomstudvikling i samfundet.

Personer i familier, hvor hovedforsørgeren i familien er studerende, samt unge der er flyttet hjemmefra i løbet af året, bliver ikke betegnet som fattige, selvom de opfylder ovenstående betingelser.

Personer skal have været i landet mindst et år, før de tæller med i fattigdomsindikatoren.

Læs mere i metodenotatet

Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom kombinerer lavindkomst med lav formue og fraregner studerende. Indikatoren er inspireret af et mål, som det tidligere

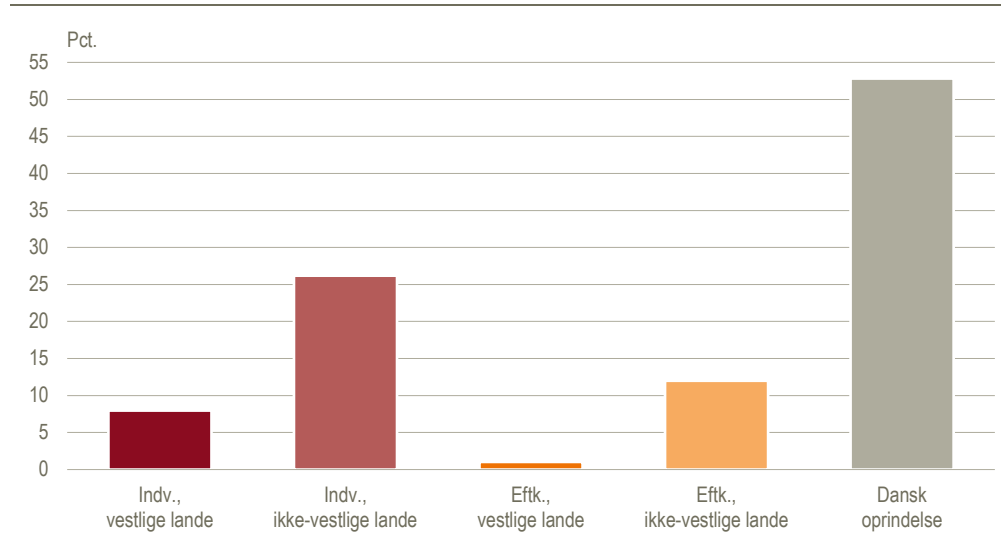
ekspertudvalg om fattigdom udviklede i 2013. Læs mere om metoden bag indikatoren i dette [metodenotat](#).

I den danske befolkning er der i 2019 lidt over 250.000 som lever i relativ fattigdom. Det svarer til 4 pct. af den danske befolkning. Figur 4.13 viser hvordan disse relativt fattige fordeler sig, når de inddeles efter herkomstkategorier.

Størstedelen af relativt fattige er med dansk oprindelse

Størstedelen af de relativt fattige er personer med dansk oprindelse, som udgør 53 pct. af alle relativt fattige. Herefter følger ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, som udgør henholdsvis 26 og 12 pct. Vestlige indvandrere udgør 8 pct., mens 1 pct. er vestlige efterkommere.

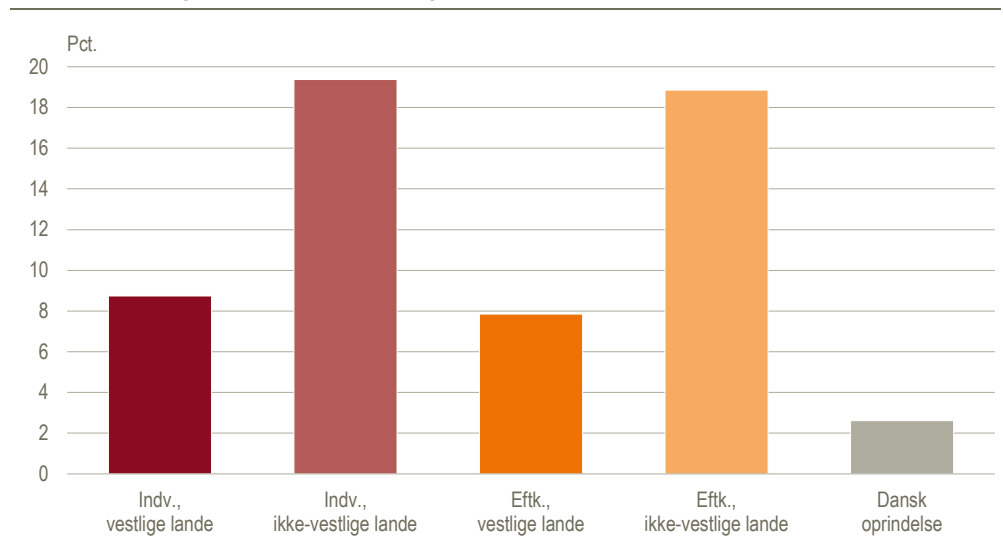
Figur 4.13 Relativt fattige fordelt på herkomst. 2019

Relevant at se på andelen af relativt fattige inden for hver herkomstkategori

I 2019 udgjorde ikke-vestlige indvandrere 6 pct. af hele befolkningen, mens deres andel blandt relativt fattige er 26 pct. Ikke-vestlige indvandrere er derfor overrepræsenteret blandt gruppen af relativt fattige. Omvendt er personer med dansk oprindelse underrepræsenteret, da gruppen udgjorde 86 pct. af befolkningen, mens gruppen tilsvarende udgjorde 53 pct. af de relativt fattige. Det er derfor også relevant at se på, hvor stor en andel som lever i relativ fattigdom inden for de enkelte herkomstkategorier.

Figur 4.14 Andel relativt fattige inden for herkomstkategori. 2019

Høj andel relativt fattige blandt indvandrere og efterkommere

Figur 4.14 viser andelen af relativt fattige inden for hver enkelt herkomstkategori. Andelen er markant højere blandt indvandrere og efterkommere end blandt personer med dansk oprindelse. Forskellen skal ses i sammenhæng med, at indvandrere og efterkommere både har lavere indkomst og formue end personer med dansk oprindelse (se figur 4.1 og 4.6).

Højest andel relativt fattige blandt ikke-vestlige indvandrere

Den højeste andel af relativt fattige findes blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande, hvor andelen er 19 pct. Det er dobbelt så højt som blandt indvandrere fra vestlige lande, hvor 9 pct. lever i relativ fattigdom. Det hænger blandt andet sammen med, at mange ikke-vestlige indvandrere er kommet til landet som flygtninge, mens mange vestlige indvandrere er kommet til landet for at arbejde. Indvandrere med asyl og familiesammenføring som opholdsgrundlag har lavere indkomst og formue sammenlignet med indvandrere, som er kommet for at arbejde (se figur 4.6 og 4.7).

Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande danner fokus for analysen

Den næsthøjeste andel findes blandt ikke-vestlige efterkommere, hvor 19 pct. lever i relativ fattigdom. Omvendt er det 8 pct. af de vestlige efterkommere, som lever i relativ fattigdom. Den laveste andel findes blandt personer med dansk oprindelse, hvor 3 pct. er relativt fattige. Da den største andel af relativt fattige findes blandt indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande vil følgende afsnit fokusere på disse to grupper.

Måling af relativ fattigdom i aldersgrupper

Relativt fattigdom er forskellig på alderstrin

Andelen af relativt fattige er påvirket af forskellige faktorer såsom alder, uddannelse, indkomst- og familieforhold. Det skyldes, at relativ fattigdom er beregnet på baggrund af den ækvivalerede disponible indkomst, som dannes ved at lægge indkomsten for alle familiemedlemmerne sammen og dividere beløbet med et vægtet gennemsnit af antallet af personer i familien. Fx er en højere andel i aldersgruppen 20-29 år relativt fattige sammenlignet med andre aldersgrupper i hele befolkningen. Det hænger blandt andet sammen med, at unge i højere grad holder sabbatår, hvor de kun arbejder en del af året, og at unge har en lavere anciennitet på arbejdsmarkedet. De har derfor ikke nået at oparbejde en stor formue og en høj løn endnu. Med andre ord afhænger andelen af relativt fattige blandt andet af, hvilke aldersgrupper som sammenlignes.

Der inddeles i aldersgrupper

Indvandrere og efterkommere har en anderledes alderssammensætning end resten af befolkningen (se tabel 1.3 og 1.4). For at kompensere for forskellen i alder kan herkomstgrupperne opdeles i alder og sammenlignes individuelt. Figur 4.15 opdeler andelen af personer under den relative fattigdomsgrænse i fem-årsaldersintervaller. Her sammenlignes personer med dansk oprindelse, ikke-vestlige indvandrere og ikke-vestlige efterkommere.

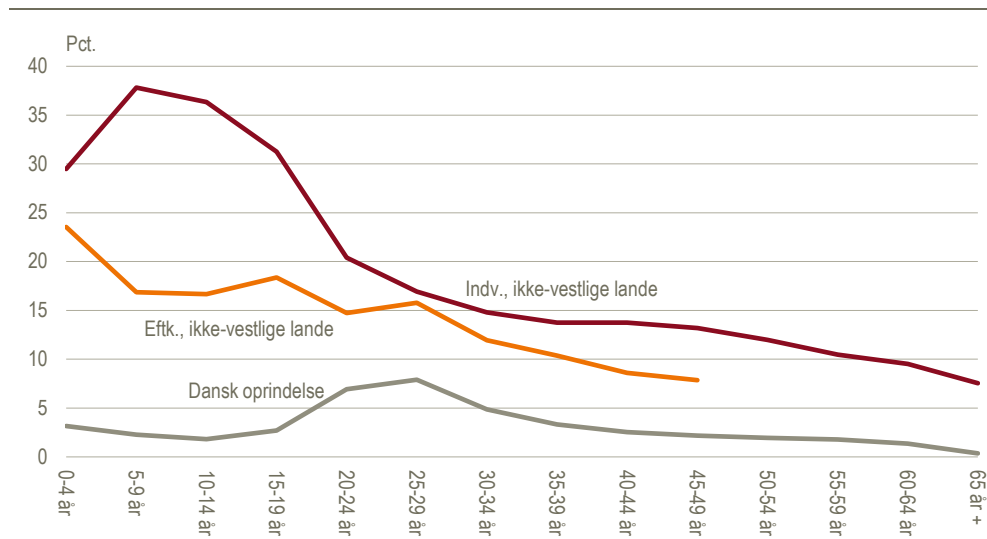
Høj relativ fattigdom blandt ikke-vestlige børn og unge

Figur 4.15 viser, at det særligt er børn og unge med en ikke-vestlig baggrund, som lever i familier med relativ fattigdom. I aldersgruppen 10-14 år er fx 36 pct. af de ikke-vestlige indvandrere og 17 pct. af de ikke-vestlige efterkommere relativt fattige. Omvendt er det 2 pct. blandt personer med dansk oprindelse.

Opholdstid kan forklare noget af forskellen

Blandt indvandrere påvirker opholdstiden i landet andelen, som lever i relativ fattigdom. Har man et barn i familien, som er indvandrer, så skal barnet også være født i udlandet, da indvandrere pr. definition er født i udlandet. Familien må derfor forventes at være indvandret til Danmark inden for de seneste år, da barnet kun er få år gammelt og samtidig er født i udlandet. Det indebærer sandsynligvis, at familien ikke har haft tid til at opbygge formue og anciennitet på arbejdsmarkedet endnu.

Figur 4.15 Relativt fattige fordelt efter alder og herkomst. 2019

Anm.: Aldersgrupper blandt ikke-vestlige efterkommere med for få observationer er ikke medtaget grundet diskretionering.

Andelen af relativt fattige falder med alderen for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere

Kigger vi på de ældre aldersgrupper, så falder andelen af relativt fattige blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere med alderen. Udviklingen for personer med dansk oprindelse er anderledes. Her topes andelen af relativt fattige hos de 25-29-årige og først herefter falder andelen.

Måling af relativ fattigdom over tid

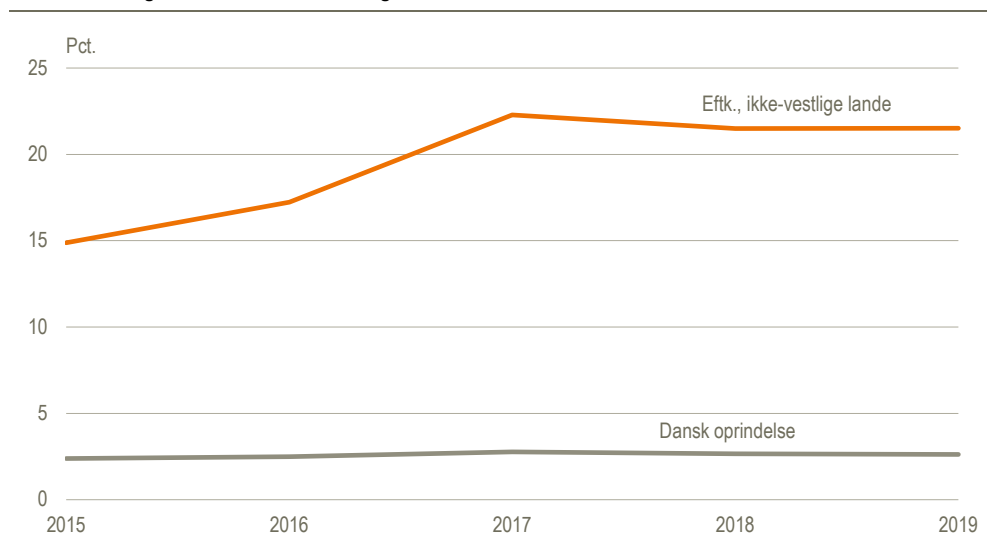
Skæv aldersfordeling

Indvandrere og efterkommere har en anderledes alderssammensætning end resten af befolkningen. Hvis man vil undersøge udviklingen i relativ fattigdom over tid, er det derfor også relevant af kigge på repræsentative aldersgrupper. Derved påvirkes sammenligningen i mindre grad af, at herkomstgrupperne er forskelligt sammensat aldersmæssigt.

Fokus er på de 0-19-årige og 20-59-årige

Langt størstedelen af de ikke-vestlige efterkommere er meget unge, da 88 pct. er under 30 år. Derfor ser vi på de 0-19-årige, når vi undersøger andelen af relativt fattige blandt ikke-vestlige efterkommere over tid. Omvendt er de ikke-vestlige indvandrere overrepræsenteret på alderstrinnene 20-59 år. Vi vil derfor se på denne aldersgruppe i analysen af ikke-vestlige indvandrere. Figur 4.16 viser andelen af relativt fattige for 0-19-årige personer med dansk oprindelse og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Figur 4.16 Andel 0-19-årige som lever i relativ fattigdom. 2015-2019

Ingen ændring blandt personer med dansk oprindelse fra 2015 til 2019

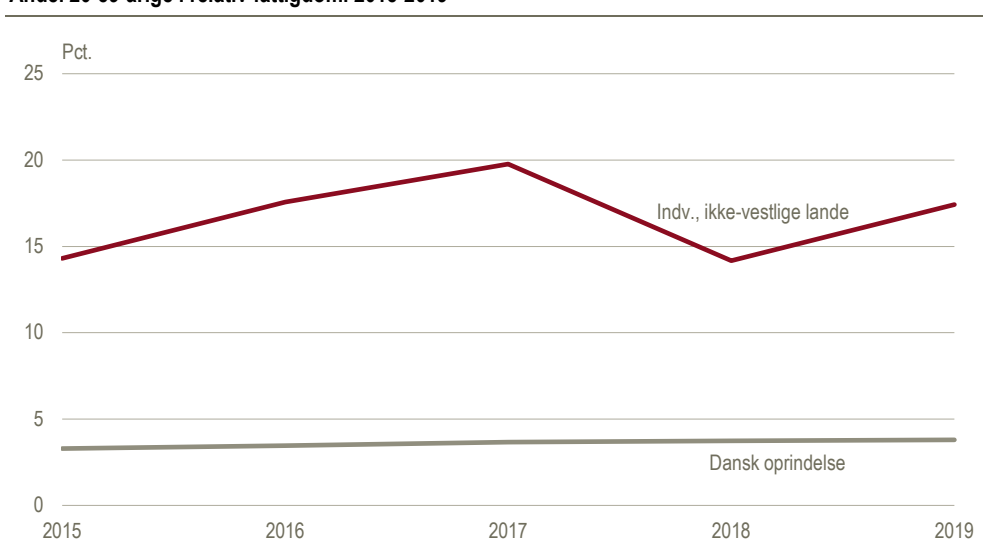
Som det fremgår af figur 4.16, er andelen af personer med dansk oprindelse, der lever i relativ fattigdom, stort set den samme fra 2015 til 2019. Det er ikke tilfældet for ikke-vestlige efterkommere.

Stigning fra 2015 til 2019 for ikke-vestlige efterkommere

Fra 2015 til 2017 stiger andelen af relativt fattige blandt ikke-vestlige efterkommere. I 2015 levede 15 pct. i relativ fattigdom, mens det var 22 pct. i 2017. Fra 2017 til 2019 er niveauet nogenlunde konstant. Vi ser dermed en stigning i relativ fattigdom over hele perioden fra 2015 til 2019 blandt børn og unge ikke-vestlige efterkommere, mens den samme stigning ikke ses blandt personer med dansk oprindelse.

Vi vender nu blikket mod de ikke-vestlige indvandrere. Figur 4.17 viser andelen af 20-59-årige i relativ fattigdom fra 2015 til 2019.

Figur 4.17 Andel 20-59-årige i relativ fattigdom. 2015-2019

Andelen fra 2015 til 2017 stiger for ikke-vestlige indvandrere

Blandt de ikke-vestlige indvandrere ses også en stigning fra 2015 til 2017. Det er en relativt markant stigning fra 14 pct. i 2015 til 20 pct. i 2017. I samme periode sker der ikke en lignende stigning blandt personer med dansk oprindelse.

Hænger sammen med at der i perioden er kommet flere flygtninge til landet

Stigning blandt ikke-vestlige indvandrere fra 2015 til 2017 skal ses i sammenhæng med, at der i perioden kom mange flygtninge til landet blandt andet på grund af krigen i Syrien (se figur 1.11 og 1.4). Flygtninge har en lavere indkomst og formue sammenlignet med indvandrere med andre opholdsgrundlag. Samtidig er indkomsten påvirket af opholdstiden i landet, så andelen af relativt fattige vil derfor også stige, når der kommer mange flygtninge til landet over en kort periode (se figur 4.5 og 4.6). Udviklingen kan også ses i sammenhæng med ændringer i overførselsindkomster som fx starthjælp eller integrationsydelsen.

Relativ fattigdom blandt indvandrere med MENAP+T oprindelse

Fokus på MENAP+T

Danmarks Statistik har som noget nyt indført muligheden for at anvende MENAP+T landegrupperingen i analysesammenhæng. MENAP+T benyttes i forsknings- og samfundsdebatten i Danmark og udlandet. Det gælder bl.a. forskningsinstitutter som PEW Research Center, IMF og Dansk Institut for Internationale Studier samt Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Definition af MENAP+T

Definition af MENAP+T:

MENAP+T er en forkortelse for lande i Mellemøsten, Nordafrika samt landene Pakistan og Tyrkiet. MENAP+T landegrupperingen udspringer af MENA (Mellemøsten og Nordafrika) landegrupperingen, som anvendes i forsknings- og samfundsdebatten i Danmark og udlandet. Det gælder b.l.a. for forskningsinstitutter som PEW Research Center, IMF og Dansk Institut for Internationale Studier. Endvidere anvendes denne landegruppering aktuelt i regeringens kommission for 2. generationsreformer samt af Udlændinge- og Integrationsministeriet.

MENAP+T er en underopdeling af Danmarks Statistiks landegruppering ikke-vestlige lande. Det betyder, at landegrupperingen ikke-vestlige lande opsplittes i to kategorier henholdsvis MENAP+T og øvrige ikke-vestlige lande.

MENAP+T landegrupperingen indeholder følgende lande:

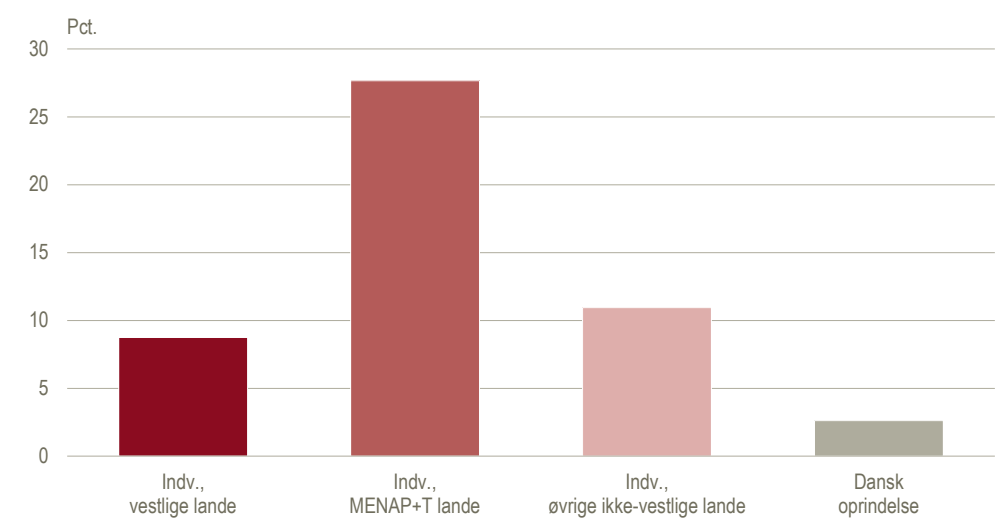
Afghanistan, Bahrain, Forenede Arabiske Emirater, Irak, Iran, Jordan, Kuwait, Libanon, Oman, Qatar, Saudi-Arabien, Syrien, Yemen, Algeriet, Djibouti, Egypten, Libyen, Marokko, Mauretanien, Somalia, Sudan, Tunesien samt Pakistan og Tyrkiet.

Landegrupperingen øvrige ikke-vestlige lande indeholder følgende lande:

Alle øvrige lande, som ikke er vestlige og MENAP+T lande (se kapitel 1).

Det er muligt at anvende MENAP+T opgørelsen i statistikbanken for nogle tabeller. Det gøres ved at vælge oprindelseslandene inden for MENAP+T separat i udtrækket.

Figur 4.18 Relativt fattige inden for MENAP+T. 2019

28 pct. lever i relativ fattigdom

Figur 4.18 viser andelen af relativt fattige indvandrere opdelt efter MENAP+T landegrupperingen. Blandt indvandrere med oprindelse i MENAP+T lever 28 pct. i relativ fattigdom. Det er markant højere end blandt indvandrere fra øvrige ikke-vestlige lande, hvor 11 pct. lever i relativ fattigdom.

Andelen i MENAP+T minder om ikke-vestlige indvandrere

Andelen af relativt fattige indenfor MENAP+T landegrupperingen minder derfor mere om niveauet for ikke-vestlige indvandrere (se figur 4.14) end for vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse.

Andelen i øvrige ikke-vestlige indvandrere minder om vestlige indvandrere

Modsat minder andelen af relativt fattige fra øvrige ikke-vestlige indvandrere mere om niveauet for de vestlige indvandrere. Således lever 11 pct. blandt øvrige ikke-vestlige indvandrere i relativ fattigdom, mens det er 9 pct. blandt vestlige indvandrere.

Forskellen skal ses i sammenhæng med at indvandrere fra MENAP+T grupperingen har en højere andel af personer med asyl og familiesammenføring som opholdsgrundlag (se tabel 1.10). Øvrige ikke-vestlige lande har modsat en højere andel af personer med arbejde som opholdsgrundlag. Alle grupper er dog stadig noget over niveauet for personer med dansk oprindelse, hvor 3 pct. lever i relativ fattigdom.

5. Offentlig forsørgelse

Sammenfatning Blandt alle ikke-vestlige indvandrere med offentlig forsørgelse er 30 pct. på førtidspension og 9 pct. på kontanthjælp. De to ydelser udgør til sammenligning henholdsvis 20 og 6 pct. for personer med dansk oprindelse. Blandt de offentligt forsørgede med dansk oprindelse er SU-modtagere den største gruppe med en andel på 30 pct.

Mens de ikke-vestlige indvandrere udgør 8 pct. af hele den 16-64-årige befolkning, er deres andel af 16-64-årige på offentlig forsørgelse 11 pct. Deres overrepræsentation er særligt stor blandt kontanthjælpsmodtagere, hvoraf 15 pct. er ikke-vestlige indvandrere. De vestlige indvandrere udgør her 6 pct. af hele den 16-64-årige befolkning, mens deres andel på offentlig forsørgelse er 4 pct. Deres underrepræsentation er særlig stor i støttet beskæftigelse og tilbagetrækning.

Blandt alle 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere er 38 pct. på offentlig forsørgelse. De tilsvarende andele er 29 pct. blandt personer med dansk oprindelse og 19 pct. blandt vestlige indvandrere. Andelen omfatter også SU-modtagere.

For de ikke-vestlige indvandrere stiger andelen med offentlig forsørgelse kraftigt med alderen. For de 25-29-årige er andelen 26 pct., mens det blandt de 55-59-årige er 57 pct. For personer med dansk oprindelse er de tilsvarende andele for de to grupper henholdsvis 41 pct. for de 25-29-årige og 23 pct. for de 55-59-årige. For indvandrere fra vestlige lande er andelen henholdsvis 21 pct. for de 25-29-årige og 20 pct. for de 55-59-årige.

For de 30-59-årige ligger andelen med offentlig forsørgelse lavere i 2020 end i 2010 for alle grupper. For de ikke-vestlige indvandrere er andelen med offentlig forsørgelse i 2020 henholdsvis 33 pct. for mænd og 40 pct. for kvinder. Det er niveauer, som ligger henholdsvis 16 og 15 procentpoint højere end de tilsvarende andele for mænd og kvinder med dansk oprindelse.

Både blandt 30-59-årige mænd og kvinder er det indvandrere med oprindelse i Irak, Libanon, Somalia og Syrien, som har de højeste andele med offentlig forsørgelse. For kvindernes vedkommende er syv ud af ti på offentlig forsørgelse blandt de 30-59-årige indvandrere fra Syrien, Libanon, Somalia og Irak.

5.1 Offentligt forsørgede

Modtagere af offentlige forsørgelsesydelse Dette kapitel handler om personer i den erhvervsaktive alder, som modtager offentlige forsørgelsesydelse. I 2014-publikationen blev SU-modtagere for første gang inddraget i statistikken om offentlig forsørgelse. Dette vil også være tilfældet i 2021-publikationen, med mindre andet er angivet.

27 forskellige ydelser Offentligt forsørgede fordeler sig på i alt 27 forskellige typer af ydelser. For at få en mere overordnet opdeling er de 27 ydelser lagt sammen til otte hovedgrupper. For hele befolkningen er SU-modtagere og Tilbagetrækning de to største hovedgrupper. Tilsammen omfatter de 54 pct. af alle 16-64-årige med offentlig forsørgelse.

Fuldtidsmodtagere *Fuldtidsmodtagere* er beregnet ud fra det samlede antal deltagere på ydelserne og den varighed, som de hver især har været på ydelsen. To personer, der begge har været ledige i et halvt år i 2020, giver fx én fuldtidsledig.

Statistik om de 16-64-årige offentligt forsørgede offentliggøres løbende af Danmarks Statistik. I tabel 5.1 for fuldtidsmodtagere i 2020 er det samlede antal personer med offentlig forsørgelse 1.068.898. Det er 1.202 færre sammenlignet med de tal, der findes i statistikbanken. Forskellen skyldes, at der er en lille gruppe personer, hvor der ikke kan tilknyttes oplysning om herkomst, og de findes derfor ikke i tabellerne i dette kapitel.

Tabel 5.1 16-64-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse efter herkomst og ydelse, 2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
1.-8. I alt	40 766	114 249	3 402	34 876	875 605	1 068 898
2.-8. I alt uden SU-modtagere	27 951	93 710	1 821	13 726	616 515	753 723
1. SU-modtagere	12 816	20 539	1 581	21 149	259 090	315 175
2. Nettoledige i alt	10 205	15 636	400	3 920	88 642	118 803
Ledige dagpengemodtagere	9 287	9 977	337	3 377	77 996	100 974
Ledige kontanthjælpsmodtagere	918	5 659	64	543	10 646	17 830
3. Feriedagpenge	300	256	10	90	2 852	3 508
4. Vejledning og opkvalificering i alt	909	3 807	59	690	15 176	20 641
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	494	437	10	109	2 459	3 509
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	354	3 261	48	557	11 960	16 180
6 ugers selvvalgt uddannelse (dp)	62	109	1	24	757	953
5. Støttet beskæftigelse i alt	1 947	6 745	154	667	83 527	93 040
Virksomhedspraktik (dp)	203	194	6	62	1 535	2 000
Virksomhedspraktik (kh)	211	1 296	22	150	7 353	9 032
Nytteindsats (kh)	30	109	2	30	499	670
Ansættelse med løntilskud (dp)	135	126	4	44	1 130	1 439
Ansættelse med løntilskud (kh)	57	542	7	48	1 408	2 062
Jobrotation (dp)	9	16	-	8	169	202
Jobrotation (kh)	3	8	-	1	30	42
Fleksjob	1 279	4 349	107	311	68 158	74 204
Skånejob	20	106	6	13	3 245	3 390
6. Barseldagpenge mv. i alt	3 501	3 589	155	1 736	41 638	50 619
7. Tilbagetrækning i alt	4 903	35 687	497	1 714	221 815	264 616
Førtidspension	4 021	34 782	411	1 707	172 409	213 330
Efterløn	831	844	81	7	46 565	48 328
Fleksydelse	51	60	5	-	2 841	2 957
8. Øvrige ydelsesmodtagere i alt	6 185	27 990	546	4 910	162 866	202 497
Kontanthjælp (ikke jobparate/aktiverede)	1 661	10 750	246	2 753	55 394	70 804
Kontanthjælp til udlændinge	132	4 905	5	194	319	5 555
Revalideringsydelse i øvrigt	10	30	2	10	539	591
Ledighedsydelse	354	1 487	30	128	14 722	16 721
Sygedagpenge mv.	2 901	5 250	159	1 132	63 067	72 509
Ressourceforløb	449	3 540	65	403	15 765	20 222
Jobafklaringsforløb	677	2 027	38	290	13 060	16 092

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

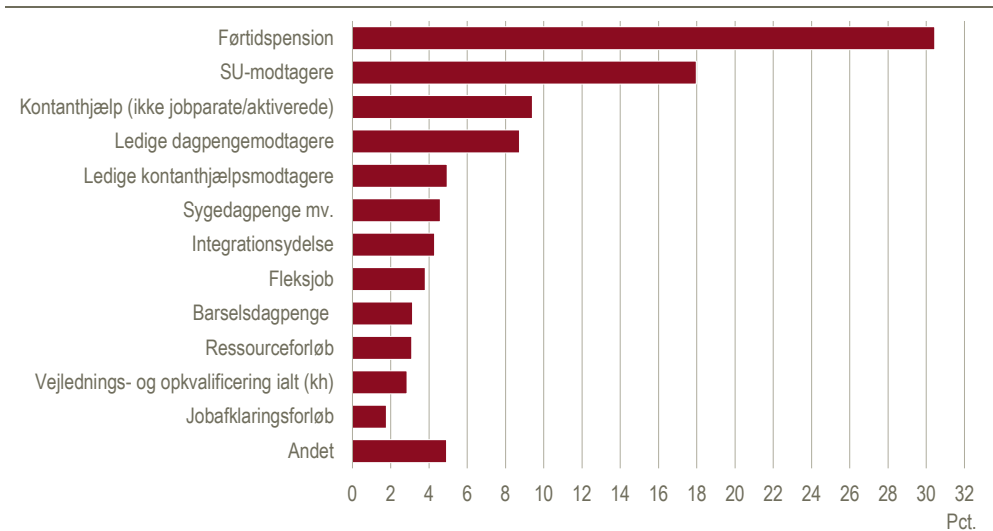
82 pct. af fuldtidsmodtagerne af offentlig forsørgelse har dansk oprindelse

I alt er der 875.605 fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse blandt personer med dansk oprindelse i 2020. Personer med dansk oprindelse udgør dermed 82 pct. af alle fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse. De ikke-vestlige indvandrere er den næststørste gruppe med en andel på 11 pct. Der er store forskelle mellem ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse, når man ser på hvordan den samlede gruppe af fuldtidsmodtagere fordeler sig på de enkelte ydelsestyper.

30 pct. af de ikke-vestlige indvandrere med offentlig forsørgelse er på førtidspension

I figur 5.1, 5.2 og 5.3 vises fuldtidsmodtagere på offentlige forsørgelse for forskellige herkomstgrupper. Blandt de ikke-vestlige indvandrere er førtidspension den klart største enkelte ydelse med en andel på 30 pct. af alle offentligt forsørgede, mens kontanthjælp til personer, der hverken er arbejdsmarkedsparete eller aktiverede ligger på 9 pct. Til sammenligning omfatter førtidspension og kontanthjælp til personer, der hverken er arbejdsmarkedsparete eller aktiverede, henholdsvis 20 og 6 pct. for personer med dansk oprindelse. Her er SU-modtagere den største enkelte ydelse med en andel på 30 pct. SU-modtagerne udgør 18 pct. af de ikke-vestlige indvandrere med offentlig forsørgelse.

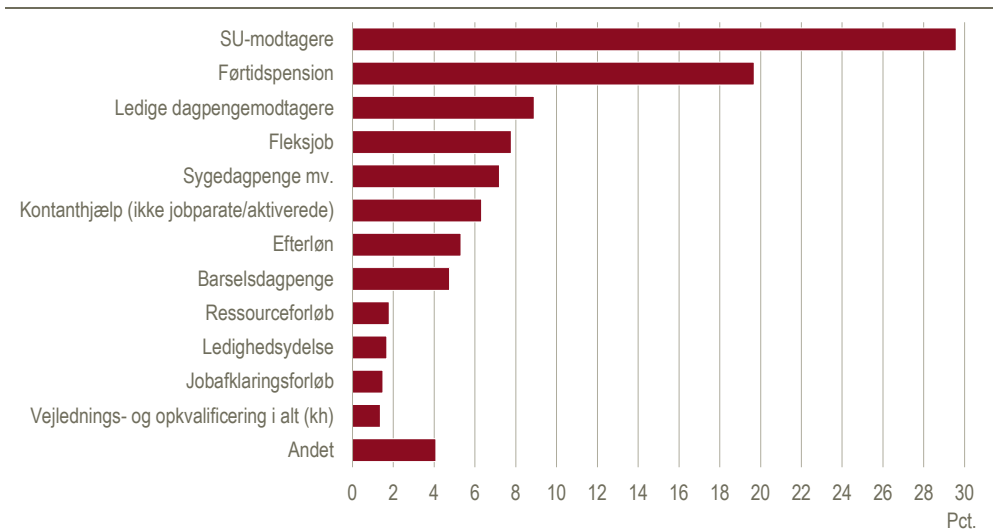
Figur 5.1 16-64-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt ikke-vestlige indvandrere efter ydelse. 2020

Efterløn fylder syv gange så meget blandt personer med dansk oprindelse

Efterlønsmodtagere er en meget lille gruppe blandt de ikke-vestlige indvandrere og relativt stor blandt personer med dansk oprindelse. Efterlønsmodtageres andel af alle offentligt forsørgede er 0,7 pct. blandt de ikke-vestlige indvandrere og 5 pct. blandt personer med dansk oprindelse. Mange ikke-vestlige indvandrere opfylder ikke anciennitetskravene for at få efterløn, og det er især på den baggrund, at det lave antal af efterlønsmodtagere skal ses.

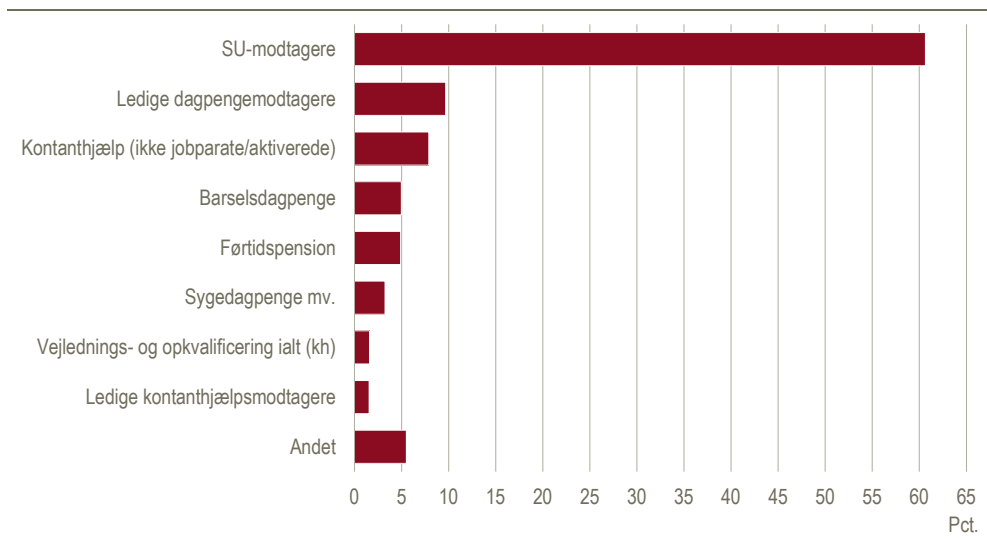
Figur 5.2 16-64-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt personer med dansk oprindelse efter ydelse. 2020

Ikke-vestlige efterkommere er meget unge og kan ikke sammenlignes med de andre grupper

Ikke-vestlige efterkommere er meget unge og kan ikke umiddelbart sammenlignes med de øvrige grupper, når man ser på alle 16-64-årige under ét (se tabel 1.4). Deres store overrepræsentation i de unge aldersgrupper illustreres også af, at SU-modtagere udgør hele 61 pct. af alle ikke-vestlige efterkommere med offentlig forsørgelse.

Figur 5.3 16-64-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt ikke-vestlige efterkommere efter ydelse. 2020

15 pct. af modtagerne af kontanthjælp er ikke-vestlige indvandrere

I tabel 5.2 og 5.3 vises fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse. De ikke-vestlige indvandrere udgør 8 pct. af alle 16-64-årige, mens deres andel af alle fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse er 11 pct. Samlet set er de ikke-vestlige indvandrere altså overrepræsenterede blandt modtagere af offentlig forsørgelse. Der er dog tydelige forskelle mellem ordningerne. En af de ydelser, hvor ikke-vestlige indvandrere er overrepræsenteret er blandt andet kontanthjælp til personer, der hverken er arbejds-markedsparate eller aktiverede. Her er 15 pct. ikke-vestlige indvandrere.

Nettoledige

De ikke-vestlige indvandrere er overrepræsenterede blandt de ledige, idet de udgør 13 pct. af alle nettoledige. Deres overrepræsentation er størst blandt ledige kontanthjælpsmodtagere, hvor de udgør 32 pct., mens andelen er 10 pct. blandt de ledige dagpengemodtagere.

Vejledning og opkvalificering

Også blandt personer på vejledning og opkvalificering er der flere ikke-vestlige indvandrere end deres andel af befolkningen tilsiger. Blandt alle fuldtidsmodtagere af vejledning og opkvalificering er 18 pct. ikke-vestlige indvandrere (se tabel 5.1).

Støttet beskæftigelse

Blandt modtagere af støttet beskæftigelse er 7 pct. ikke-vestlige indvandrere, hvilket er lidt lavere end de 16-64-årige ikke-vestlige indvandreres andel af hele befolkningen. Det dækker over, at de er underrepræsenterede i ordningen fleksjob og skånejob, som for hele befolkningen udgør 83 pct. af personer i støttet beskæftigelse, mens de er overrepræsenteret blandt ansatte med løntilskud, jobrotation og nytteindsats for personer på kontanthjælp og personer i virksomhedspraktik.

Førtidspension og efterløn

Med en andel på 16 pct. af alle førtidspensionister er der dobbelt så mange ikke-vestlige indvandrere på førtidspension sammenlignet med deres andel af hele den 16-64-årige befolkning. Derimod udgør de ikke-vestlige indvandrere 2 pct. af efterlønsmodtagerne.

Vestlige indvandrere er underrepræsenterede

De vestlige indvandrere er overordnet set underrepræsenterede på offentlig forsørgelse, da de udgør 6 pct. af befolkningen mellem 16 og 64 år, men repræsenterer 4 pct. af det samlede antal offentligt forsørgede.

Tabel 5.2 16-64-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse efter herkomst og ydelse, 2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	pct.					
1.-8. I alt	4	11	0	3	82	100
2.-8. I alt uden SU-modtagere	4	12	0	2	82	100
1. SU-modtagere	4	7	1	7	82	100
2. Nettoledige i alt	9	13	0	3	75	100
Ledige dagpengemodtagere	9	10	0	3	77	100
Ledige kontanthjælpsmodtagere	5	32	0	3	60	100
3. Feriedagpenge	9	7	0	3	81	100
4. Vejledning og opkvalificering i alt	4	18	0	3	74	100
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	14	12	0	3	70	100
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	2	20	0	3	74	100
6 ugers selvvalgt uddannelse (dp)	7	11	0	3	79	100
5. Støttet beskæftigelse i alt	2	7	0	1	90	100
Virksomhedspraktik (dp)	10	10	0	3	77	100
Virksomhedspraktik (kh)	2	14	0	2	81	100
Nytteindsats (kh)	4	16	0	4	74	100
Ansættelse med løntilskud (dp)	9	9	0	3	79	100
Ansættelse med løntilskud (kh)	3	26	0	2	68	100
Jobrotation (dp)	4	8	.	4	84	100
Jobrotation (kh)	7	19	.	2	71	100
Fleksjob	2	6	0	0	92	100
Skånejob	1	3	0	0	96	100
6. Barseldagpenge mv. i alt	7	7	0	3	82	100
7. Tilbagetrækning i alt	2	13	0	1	84	100
Førtidspension	2	16	0	1	81	100
Efterløn	2	2	0	0	96	100
Fleksydelse	2	2	0	.	96	100
8. Øvrige ydelsesmodtagere i alt	3	14	0	2	80	100
Kontanthjælp (ikke jobparate/aktiverede)	2	15	0	4	78	100
Kontanthjælp til udlændinge	2	88	0	3	6	100
Revalideringsydelse i øvrigt	2	5	0	2	91	100
Ledighedsydelse	2	9	0	1	88	100
Sygedagpenge mv.	4	7	0	2	87	100
Ressourceforløb	2	18	0	2	78	100
Jobafklaringsforløb	4	13	0	2	81	100

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

Tabel 5.3 16-64-årige efter herkomst, 2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
Alle personer	214 654	302 106	10 761	84 696	3 034 284	3 646 499
Fuldtidsmodtagere inkl. SU	40 766	114 249	3 402	34 876	875 605	1 068 898
Fuldtidsmodtagere ekskl. SU	27 951	93 710	1 821	13 726	616 515	753 723
	pct.					
Alle personer	6	8	0	2	83	100
Fuldtidsmodtagere inkl. SU	4	11	0	3	82	100
Fuldtidsmodtagere ekskl. SU	4	12	0	2	82	100

29 pct. af alle 16-64-årige på offentlig forsørgelse

Det samlede antal fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse i 2020 svarer til 29 pct. af hele den 16-64-årige befolkning. Her indgår SU-modtagerne også.

Andelen er 38 pct. blandt ikke-vestlige indvandrere

I tabel 5.4 vises fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse i procent af alle 16-64-årige. Blandt personer med dansk oprindelse er 29 pct. af aldersgruppen offentligt forsørgede, mens andelen er 19 pct. blandt vestlige indvandrere og 38 pct. blandt ikke-vestlige indvandrere.

4 pct. af ikke-vestlige indvandrere er på kontanthjælp

Andelene på de enkelte ydelser målt i forhold til hele befolkningen vises også i tabel 5.4. Fx ses det, at de ikke-vestlige indvandrere på kontanthjælp udgør 4 pct. af alle 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere. Blandt personer med dansk oprindelse er den tilsvarende andel 2 pct., mens det for vestlige indvandrere er 1 pct.

Efterkommere er meget unge og kan ikke sammenlignes med andre grupper

Andelene for efterkommere kan ikke umiddelbart sammenlignes med indvandrere og personer med dansk oprindelse, da efterkommere og især de ikke-vestlige efterkommere er meget unge. De har derfor mange SU-modtagere og meget få på tilbagetrækningsordninger. Offentlig forsørgelse for efterkommere bør derfor belyses ved at se nærmere på mere detaljerede aldersgrupper end 16-64-årige under ét. Det gøres i næste afsnit.

Tabel 5.4 16-64-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse i procent af alle 16-64-årige. 2020

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	pct.					
1.-8. I alt	19,0	37,8	31,6	41,2	28,9	29,3
2.-8. I alt uden SU-modtagere	13,0	31,0	16,9	16,2	20,3	20,7
1. SU-modtagere	6,0	6,8	14,7	25,0	8,5	8,6
2. Nettoledige i alt	4,8	5,2	3,7	4,6	2,9	3,3
Ledige dagpengemodtagere	4,3	3,3	3,1	4,0	2,6	2,8
Ledige kontanthjælpsmodtagere	0,4	1,9	0,6	0,6	0,4	0,5
3. Feriedagpenge	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
4. Vejledning og opkvalificering i alt	0,4	1,3	0,5	0,8	0,5	0,6
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	0,2	1,1	0,4	0,7	0,4	0,4
6 ugers selvvalgt uddannelse (dp)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Støttet beskæftigelse i alt	0,9	2,2	1,4	0,8	2,8	2,6
Virksomhedspraktik (dp)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Virksomhedspraktik (kh)	0,1	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2
Nytteindsats (kh)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ansættelse med løntilskud (dp)	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Ansættelse med løntilskud (kh)	0,0	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1
Jobrotation (dp)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jobrotation (kh)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fleksjob	0,6	1,4	1,0	0,4	2,2	2,0
Skånejob	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
6. Barseldagpenge mv. i alt	1,6	1,2	1,4	2,0	1,4	1,4
7. Tilbagetrækning i alt	2,3	11,8	4,6	2,0	7,3	7,3
Førtidspension	1,9	11,5	3,8	2,0	5,7	5,9
Efterløn	0,4	0,3	0,8	0,0	1,5	1,3
Fleksydelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
8. Øvrige ydelsesmodtagere i alt	2,9	9,3	5,1	5,8	5,4	5,6
Kontanthjælp (ikke jobparate/aktiverede)	0,8	3,6	2,3	3,3	1,8	1,9
Kontanthjælp til udlændinge	0,1	1,6	0,0	0,2	0,0	0,2
Revalideringsydelse i øvrigt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ledighedsydelse	0,2	0,5	0,3	0,2	0,5	0,5
Sygedagpenge mv.	1,4	1,7	1,5	1,3	2,1	2,0
Ressourceforløb	0,2	1,2	0,6	0,5	0,5	0,6
Jobafklaringsforløb	0,3	0,7	0,4	0,3	0,4	0,4

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

5.2 Aldersopdeling

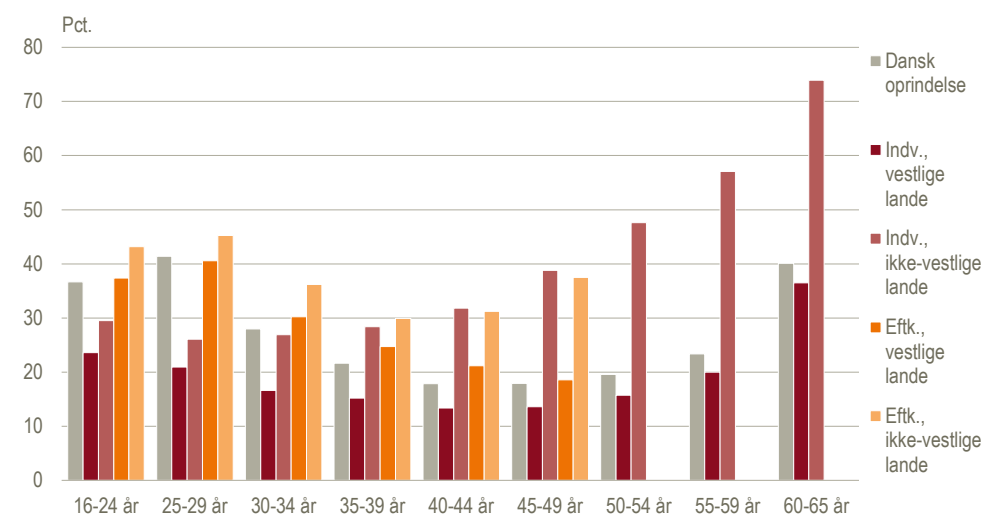
SU fylder meget for personer under 30 år – dog ikke blandt indvandrere

På grund af SU er andelen med offentlig forsørgelse høj blandt efterkommere og personer med dansk oprindelse under 30 år. Indvandrere, der er udenlandske statsborgere, har i mange tilfælde ikke ret til dansk SU. Det er hovedårsagen til, at de vestlige indvandrere har så lave andele med offentlig forsørgelse i aldersgrupperne 16-24-årige og 25-29-årige.

Store forskelle mellem ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse blandt 55-59-årige

For de ikke-vestlige indvandrere er der en meget klar tendens til, at andelen med offentlig forsørgelse stiger med alderen. Det er for de 25-29-årige, at de ikke-vestlige indvandrere har den laveste andel med offentlig forsørgelse med 26 pct. Det ligger noget lavere end for personer med dansk oprindelse, hvor 41 pct. af de 25-29-årige modtager offentlig forsørgelse. Herefter stiger andelen kraftigt fra aldersgruppe til aldersgruppe for de ikke-vestlige indvandrere, mens udviklingen er faldende for personer med dansk oprindelse indtil 50-års alderen. For de 55-59-årige er andelen med offentlig forsørgelse 57 pct. for de ikke-vestlige indvandrere og 23 pct. for personer med dansk oprindelse.

Figur 5.4 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse efter herkomst og alder. 2020

Kun efterkommere under 49 år er med

For efterkommerne er kun vist andelen for aldersgrupperne op til 49 år, da der er for få personer over 49 år, til at andelen kan beregnes med et tilstrækkeligt datagrundlag. For de seks aldersgrupper under 49 år kan man se, at de vestlige efterkommere stort set ligger på samme niveau som for personer med dansk oprindelse i alle grupper.

Høj andel med offentlig forsørgelse blandt 45-49-årige ikke-vestlige efterkommere

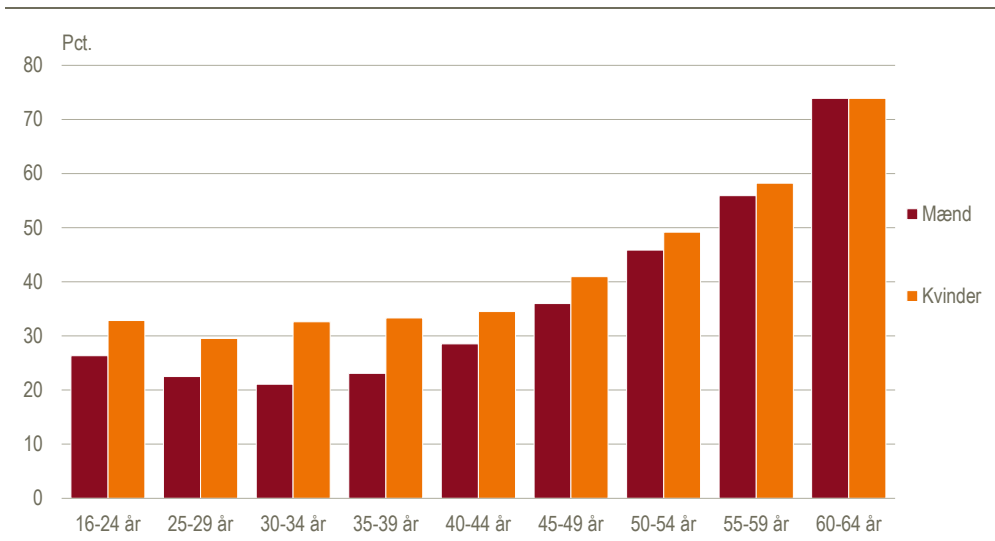
De ikke-vestlige efterkommere er gruppen med den højeste andel på offentlig forsørgelse blandt 16-39-årige. Blandt de 35-39-årige ligger deres andel på niveau med ikke-vestlige indvandrere. De 45-49-årige er dog den mest bemærkelsesværdige aldersgruppe, idet det er her, der er størst forskel mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere. Mens 18 pct. af de 45-49-årige med dansk oprindelse får offentlig forsørgelse, er andelen 38 pct. blandt de 45-49-årige ikke-vestlige efterkommere.

45-49-årige indvandrere og efterkommere er forskellige med hensyn til oprindelsesland

De 45-49-årige ikke-vestlige indvandreres andel med offentlig forsørgelse er 39 pct., hvilket er 1 procentpoint højere end de ikke-vestlige efterkommeres andel. Her skal man være opmærksom på, at 45-49-årige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er forskelligt sammensat med hensyn til oprindelsesland. De ikke-vestlige efterkommere domineres af få oprindelseslande, hvor især Jugoslavien, Tyrkiet og Pakistan fylder meget. Tilsammen udgør efterkommere med oprindelse i Jugoslavien,

Tyrkiet eller Pakistan 72 pct. af alle 45-49-årige ikke-vestlige efterkommere. Indvandrere fra Jugoslavien, Tyrkiet eller Pakistan udgør til sammenligning 21 pct. af de 45-49-årige ikke-vestlige indvandrere.

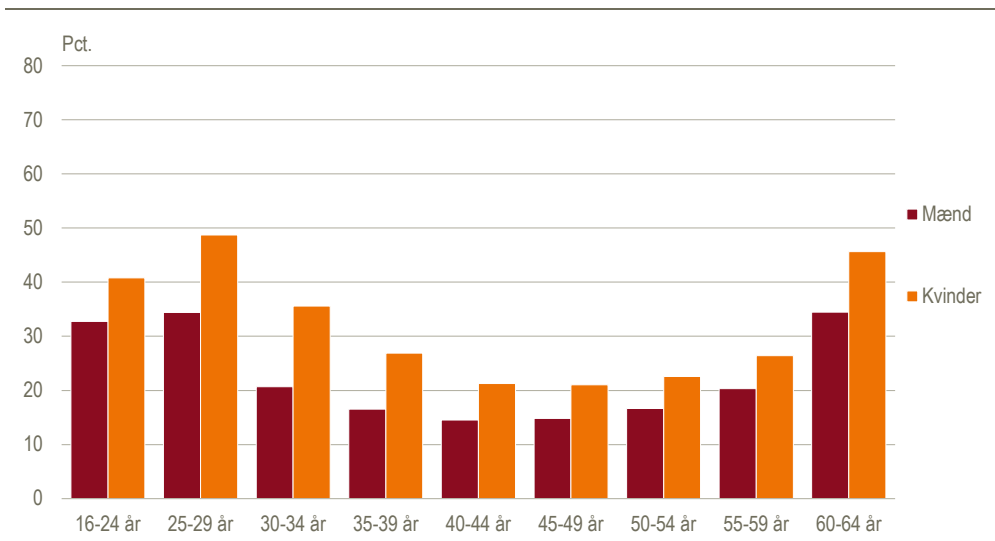
Figur 5.5 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt ikke-vestlige indvandrere. 2020

Små kønsforskelle blandt ikke-vestlige indvandrere

Opdeler man andelen med offentlig forsørgelse på køn for de ikke-vestlige indvandrere fremgår det, at der er mindre forskelle. For aldersgrupperne i 30'erne er andelen af kvinder med offentlig forsørgelse højere end blandt mænd. Efter 30'erne reduceres forskellene dog og blandt de 60-64-årige er andelen på samme niveau.

Figur 5.6 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt personer med dansk oprindelse. 2020

Større kønsforskelle blandt personer med dansk oprindelse

For personer med dansk oprindelse er der større forskelle mellem kønnene end blandt de ikke-vestlige indvandrere. De største forskelle findes i de yngste fire aldersgrupper og blandt 60-64-årige. For de yngre spiller det en rolle, at kvinder i højere grad end mænd modtager barseldagpenge. Fra starten af 20'erne er der også flere kvinder end mænd, der er under uddannelse. Derfor har de yngre kvinder en større andel, der modtager SU. For de 60-64-årige er det kvindernes større brug af efterlønsordningen, som skaber den relativt store forskel.

5.3 Udvikling over tid blandt indvandrere

Tidsserie med SU mulig fra 2008

Den sammenhængende statistik for personer på offentlig forsørgelse findes fra 2007 og frem. Det er dog kun fra 2008, at SU også indgår. Desuden er der valgt at indsnævre gruppen til 30-59-årige fremfor at fokusere på andelen af 16-64-årige med offentlig forsørgelse.

30-59-årige i stedet for 16-64-årige på grund af SU og efterløn

De 30-59-årige er en langt mere homogen gruppe end de 16-64-årige. Ved at lave denne afgrænsning får man langt de fleste studerende sorteret fra, og samtidig påvirker efterlønsordningen ikke tallene. Muligheden for at få efterløn er i stor udstrækning forbeholdt personer med dansk oprindelse på grund af anciennitetskravene, hvilket taler for at ekskludere de 60-64-årige, når der sammenlignes.

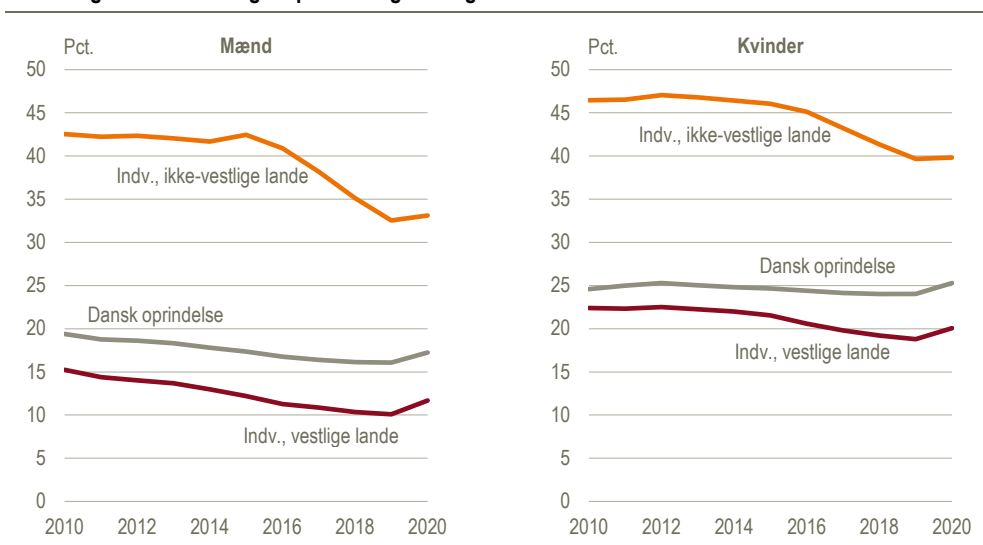
Efterkommere er meget unge

Sammenlignet med de øvrige herkomstgrupper er efterkommere meget unge. Andelen af 30-59-årige efterkommere på offentlig forsørgelse kan derfor ikke sammenlignes med indvandrere og personer med dansk oprindelse, da alder har stor indflydelse på, om personer modtager offentlig forsørgelse. Udviklingen over tid er derfor også afgrænset til indvandrere og personer med dansk oprindelse.

Forskelle i alderssammensætning også mindre relevante, når der ses på 30-59-årige

Som det fremgik af det foregående afsnit, er forskellene i andelen med offentlig forsørgelse relativt små blandt aldersgrupperne fra 30 til 59 år for personer med dansk oprindelse. Forskelle i alderssammensætning inden for gruppen af 30-59-årige er derfor af mindre betydning end for 16-64-årige, hvor der er meget store forskelle i andelen med offentlig forsørgelse – fx mellem de 60-64-årige og 40-44-årige. Derfor vil følgende afsnit anvende aldersgruppen 30-59-årige. I figur 5.7 vises 30-59-årige på offentlig forsørgelse fra 2010 til 2020.

Figur 5.7 30-59-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse

Andel på offentlig forsørgelse er faldet siden 2010

De mandlige ikke-vestlige indvandrere har meget højere andele på offentlig forsørgelse end vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse, men forskellene er blevet mindre siden 2010. Det er specielt fra 2017 og frem at forskellene imellem grupperne er reduceret. Fra 2010-2019 har andelen på offentlig forsørgelse været faldende for alle tre grupper. Størst fald ses blandt ikke-vestlige indvandrere fra 2015-2019. For alle tre grupper ses en stigning i 2020.

Forskel formindsket mellem ikke-vestlige indvandrere og mænd med dansk oprindelse

Blandt mandlige ikke-vestlige indvandrere er andelen med offentlig forsørgelse 33 pct. i 2020, hvilket er et noget lavere niveau end i 2010, hvor det var 43 pct. Blandt mænd med dansk oprindelse var 17 pct. på offentlig forsørgelse i 2020, hvilket er 2 procentpoint lavere end i 2010. Forskellen mellem de to grupper er altså formindsket med 7 procentpoint i perioden 2010 til 2020.

<i>De vestlige indvandrere har laveste andele</i>	De mandlige vestlige indvandrere har lavere andele med offentlig forsørgelse end mænd med dansk oprindelse i alle årene fra 2010 til 2020, og her er forskellen blevet forøget i perioden.
<i>Lignende mønster blandt kvinderne</i>	Også blandt kvinderne er andelen med offentlig forsørgelse meget højere blandt de ikke-vestlige indvandrere og lavere hos de vestlige indvandrere.
<i>Reducering af forskel mellem ikke-vestlige indvandrere og kvinder med dansk oprindelse</i>	For de kvindelige ikke-vestlige indvandrere er andelen med offentlig forsørgelse 46 pct. i 2010 og 40 pct. i 2020. I samme periode har andelen for kvinder med dansk oprindelse ikke ændret sig og var i både 2010 og 2020 på 25 pct. Samlet set har der for kvindernes vedkommende altså været tale om en reduktion af forskellen på andelen med offentlig forsørgelse imellem ikke-vestlige indvandrere og kvinder med dansk oprindelse.
<i>Lille forøgelse i forskel mellem kvinder med dansk oprindelse og vestlige indvandrere</i>	Ligesom blandt mændene er forskellen også blevet svagt forøget mellem kvinder med dansk oprindelse og de vestlige indvandrere. I 2010 var andelen med offentlig forsørgelse 2 procentpoint højere for kvinder med dansk oprindelse. I 2020 er forskellen vokset til 5 procentpoint.

5.4 Opdeling på indvandreres oprindelseslande

<i>Store forskelle mellem de enkelte oprindelseslande</i>	I dette afsnit, hvor der ses på indvandrere fra de enkelte oprindelseslande er aldersgruppen også ændret fra de 16-64-årige til de 30-59-årige fra. Her vejer argumentet om gruppernes forskellige alderssammensætning tungest. For nogle indvandrergrupper udgør personer under 30 år en meget stor andel, mens andre grupper er mere spredt aldersmæssigt. Grupperne bliver derfor mere sammenlignelige ved at anvende 30-59-årige frem for 16-64-årige. Grundet efterkommernes skæve aldersfordeling er denne gruppe også her udeladt fra opgørelsen.
	I tabel 5.5 og 5.6 for henholdsvis mænd og kvinder ses tal for 30-59-årige på offentlig forsørgelse for de 30 lande, som der i 2020 er flest indvandrere fra. I tabellerne er landene rangordnet efter andelen med offentlig forsørgelse.
<i>Indvandrere fra Libanon, Somalia, Irak og Syrien har højeste andele på offentlig forsørgelse</i>	Blandt mændene er det indvandrere fra Libanon, Somalia, Irak og Syrien, som har de højeste andele med offentlig forsørgelse. De ligger mellem 47 og 55 pct. I den modsatte ende findes indvandrere fra Indien, Ukraine og Kina, som alle tre har andele med offentlig forsørgelse på 6 pct.
<i>Flygtninge oftere på offentlig forsørgelse</i>	Andelen af personer med offentlig forsørgelse er tæt forbundet med baggrunden for og varigheden af indvandrernes ophold i Danmark. Indvandrere med kort opholdstid og studie eller arbejde som opholdsgrundlag vil generelt have lave andele med offentlig forsørgelse. Derimod vil flygtninge og familiesammenførte, hvis ophold i Danmark også er af mere permanent karakter, have højere andele med offentlig forsørgelse. Indvandrere fra Syrien er i næsten alle tilfælde kommet til Danmark inden for de seneste år som flygtninge, og det er blandt andet på den baggrund, at deres høje andele af offentligt forsørgede skal ses. Det samme gør sig gældende for indvandrere fra Somalia, Libanon og Irak.

Tabel 5.5 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt 30-59-årige mænd efter oprindelsesland. 2020

	Antal fuldtids- modtagere	Alle 30-59-årige	Andel offentligt forsørgede
	antal		pct.
Indvandrere			
Heraf:			
Libanon ¹	2 986	5 386	55
Somalia	2 002	3 721	54
Irak	3 827	7 127	54
Syrien	4 198	8 868	47
Jugoslavien ²	1 120	2 652	42
Bosnien-Hercegovina	2 157	5 280	41
Afghanistan	1 457	3 710	39
Iran	2 277	6 372	36
Tyrkiet	4 349	12 687	34
Marokko	620	1 826	34
Sri Lanka	805	2 462	33
Rusland	284	1 079	26
Vietnam	741	2 887	26
Pakistan	1 154	4 806	24
Island	345	1 885	18
Thailand	126	743	17
Bulgarien	468	3 376	14
Polen	1 995	14 593	14
Norge	318	2 332	14
Sverige	362	2 812	13
Rumænien	1 292	10 354	12
Filippinerne	91	771	12
Tyskland	781	6 627	12
Italien	323	3 075	11
Storbritannien	599	5 895	10
USA	198	2 373	8
Litauen	306	3 922	8
Kina	188	2 965	6
Ukraine	182	2 927	6
Indien	269	4 739	6
Dansk oprindelse	161 848	938 178	17

Anm.: Tabellen viser de 30 lande, hvorfra der 1. juli 2020 er flest 30-59-årige indvandrere i Danmark. Det samlede antal 30-59-årige er udregnet som gennemsnittet af befolkningen 1. januar 2020 og 1. januar 2021 som et udtryk for midtelfolketallet i 2020.

¹ En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

Blandt mandlige indvandrere får Polen har 14 pct. offentlig forsørgelse

Blandt mændene er indvandrere fra Polen den gruppe med flest personer. Deres andel af offentligt forsørgede er 14 pct. i 2020, hvilket er 3 procentpoint lavere end mænd med dansk oprindelse.

De 14 oprindelseslande med højeste andele er ikke-vestlige

Der er en klar tendens til, at det er indvandrere fra ikke-vestlige lande, som har de højeste andele af personer på offentlig forsørgelse. Af de 30 lande er de 14 øverste placerede lande ikke-vestlige. Der er dog også indvandrere fra ikke-vestlige lande, som har lave andele. Det drejer sig fx om Indien, Ukraine, Kina og Filippinerne.

14 lande ligger lavere end mænd end med dansk oprindelse

For indvandrere fra 14 af de 30 lande ligger andelen af mænd med offentlig forsørgelse lavere end 17 pct., som er den andel de 30-59-årige mænd med dansk oprindelse har i 2020.

Mindst syv ud af ti kvinder fra Syrien, Libanon, Somalia og Irak på offentlig forsørgelse

I tabel 5.6 vises fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse efter oprindelsesland for kvinder. Blandt kvinderne er det også indvandrere fra Syrien, Libanon, Somalia og Irak, som skiller sig ud. Deres andele med offentlig forsørgelse ligger på 76 pct. for indvandrere fra Syrien, 70 pct. for indvandrere fra Libanon, 67 pct. for indvandrere fra Somalia og 65 pct. for indvandrere fra Irak. For kvinderne har indvandrere fra

Indien og USA de laveste andele med offentlig forsørgelse. I begge tilfælde ligger andelen på 11 pct.

Tabel 5.6 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt 30-59-årige kvinder efter oprindelsesland. 2020

	Antal fuldtids- modtagere	Alle 30-59-årige	Andel offentligt forsørgede
	antal		pct.
Indvandrere			
Heraf:			
Syrien	4 903	6 491	76
Libanon ¹	3 307	4 733	70
Somalia	2 380	3 567	67
Irak	4 081	6 309	65
Afghanistan	2 068	3 434	60
Jugoslavien ²	1 408	2 624	54
Tyrkiet	5 896	11 764	50
Bosnien-Hercegovina	2 665	5 403	49
Marokko	948	2 171	44
Iran	2 141	5 179	41
Sri Lanka	1 042	2 569	41
Pakistan	1 505	4 306	35
Vietnam	1 135	3 809	30
Island	563	2 077	27
Rusland	788	3 114	25
Polen	2 745	11 320	24
Rumænien	1 778	7 361	24
Bulgarien	578	2 560	23
Norge	832	3 950	21
Sverige	832	3 974	21
Litauen	711	3 712	19
Ukraine	686	3 630	19
Filippinerne	1 021	5 765	18
Tyskland	1 179	6 916	17
Kina	736	4 753	15
Thailand	1 226	7 921	15
Italien	238	1 631	15
Storbritannien	373	2 574	14
USA	245	2 142	11
Indien	360	3 313	11
Dansk oprindelse	233 287	922 642	25

Anm.: Tabellen viser de 30 lande, hvorfra der 1. juli 2020 er flest 30-59-årige indvandrere i Danmark. Det samlede antal 30-59-årige er udregnet som gennemsnittet af befolkningen 1. januar 2020 og 1. januar 2021 som et udtryk for middelfolketallet i 2020.

¹ En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

Tyrkiske indvandrere har høj andel med offentlig forsørgelse blandt kvinderne

Indvandrere fra Tyrkiet er den største gruppe blandt de 30-59-årige kvinder målt på antal. Blandt dem er andelen med offentlig forsørgelse på 50 pct. Det er en andel, som kun er højere for indvandrere fra Jugoslavien, Afghanistan, Irak, Somalia, Libanon og Syrien. I modsætning til de tyrkiske indvandrere består indvandrerne fra disse lande dog hovedsageligt af flygtninge.

15 lande ligger lavere end kvinder med dansk oprindelse

For indvandrere fra 15 af de 30 lande ligger andelen af kvinder med offentlig forsørgelse lavere end 25 pct., som er den andel de 30-59-årige kvinder med dansk oprindelse har i 2020.

6. Kriminalitet

Sammenfatning

Uanset herkomst er der flere mænd end kvinder, der er dømt for kriminalitet. Kriminalitetshyppighederne er generelt højest for personer under 40 år. Særlig høj er andelen blandt de 20-24-årige mænd, hvor 2 pct. er dømt for overtrædelse af straffeloven, 6 pct. for færdselsloven og 4 pct. er dømt for overtrædelse af særlovene i 2020.

Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er yngre end personer med dansk oprindelse. Det er et forhold, der bør tages højde for, når man sammenligner kriminalitet imellem forskellige grupper. Et indeks, der standardiserer for alder viser, at kriminaliteten i 2020 er 51 pct. højere blandt mandlige indvandrere og 149 pct. højere blandt mandlige efterkommere med ikke-vestlig baggrund end blandt hele den mandlige befolkning. Også andre forhold som relation til arbejdsmarkedet, familiens uddannelsesniveau og familiens indkomst kan have betydning for kriminalitetsniveauet. Hvis fx familiens uddannelsesniveau inddrages i standardiseringen reduceres kriminaliteten for de to grupper til at være henholdsvis 31 pct. og 108 pct. højere.

Mandlige libanesiske efterkommere, hvoraf en del er efterkommere af statsløse palæstinensere, har med 376 det højeste kriminalitetsindeks blandt de undersøgte lande, når der er standardiseret for alder. Mandlige efterkommere med oprindelse i Somalia, Syrien og Marokko har ligeledes et indeks, der ligger over 300. Den laveste kriminalitet har mandlige indvandrere med oprindelse i Frankrig, Kina, USA og Indien. Deres indeks ligger mellem 56 pct. og 61 pct. under gennemsnittet for alle mænd.

Blandt mænd født i 1987 var der 16 pct., der havde fået én eller flere domme for overtrædelse af straffeloven inden de fyldte 23 år. Andelen var højest for indvandrere fra ikke-vestlige lande, hvor 37 pct. var dømt inden de fyldte 23 år. For efterkommere fra ikke-vestlige lande var andelen på 33 pct. og for mænd med dansk oprindelse på 15 pct. For mænd født ti år senere i 1997 med dansk oprindelse var der næsten sket en halvering i andelen med dom som 22-årige. For mandlige indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande var andelen faldet til henholdsvis 22 pct. og 23 pct.

Nye opgørelser

Som følge af finansloven for 2019 har Danmarks Statistik de sidste par år udarbejdet en udvidet statistik over kriminalitet i relation til herkomst, oprindelsesland og statsborgerskab. Disse opgørelser er samlet i afsnit 6.4 i dette kapitel.

6.1 Kriminalitet opdelt på lovområder

Straffelov, færdselslov og særlove

Kriminalitet opdeles i tre lovområder: Straffelov, færdselslov og særlove. Straffelovsovertrædelser omfatter blandt andet seksual-, volds- og ejendomsforbrydelser. Ejendomsforbrydelser er blandt andet indbrud, tyveri og hærværk. Overtrædelser af ordensbekendtgørelsen og våbenloven er indeholdt i særlove. Overtrædelser af færdselsloven omfatter færdselsuheld med spiritus, spirituskørsel, mangler ved køretøj og færdselslovsovertrædelser i øvrigt. Sidstnævnte restkategori udgør 92 pct. af alle overtrædelser af færdselsloven og omfatter blandt andet hastighedsovertrædelser.

135.500 mænd og 41.100 kvinder dømt i 2020

I alt fik 135.465 mænd og 41.143 kvinder i alderen 15-79 år en eller flere fældende strafferetlige afgørelser i 2020. Dvs. de blev fundet skyldige i overtrædelse af straffeloven, færdselsloven og/eller særlovene.

Færdselslovsovertrædelser mest udbredt

Uanset køn og herkomst er overtrædelse af færdselsloven den mest udbredte form for kriminalitet inden for de tre lovområder. I alt 69 pct. af de dømte mænd og 75 pct. af de dømte kvinder har overtrådt færdselsloven.

Relativt flere indvandrere og efterkommere overtræder straffeloven

Af de mænd med dansk oprindelse, der er blevet fundet skyldige i kriminalitet i 2020, har 13 pct. begået en overtrædelse af straffeloven. For indvandrere fra vestlige lande var andelen en smule lavere, mens den er noget højere for de øvrige herkomstgrupper – mellem 16 pct. og 21 pct. For kvindernes vedkommende var andelen lavest for kvinder med dansk oprindelse.

Tabel 6.1 15-79-årige skyldige i kriminalitet. 2020

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
antal						
Mænd						
I alt	6 514	489	15 714	9 325	103 423	135 465
Straffelov	708	90	2 448	1 919	13 087	18 252
Færdselslov	4 678	305	10 996	5 977	70 991	92 947
Særlove	1 413	158	3 904	3 272	26 224	34 971
Kvinder						
I alt	2 001	147	3 747	2 374	32 874	41 143
Straffelov	274	19	694	327	3 862	5 176
Færdselslov	1 419	107	2 556	1 923	24 972	30 977
Særlove	343	25	621	233	4 807	6 029
pct.						
Mænd						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Straffelov	10,9	18,4	15,6	20,6	12,7	13,5
Færdselslov	71,8	62,4	70,0	64,1	68,6	68,6
Særlove	21,7	32,3	24,8	35,1	25,4	25,8
Kvinder						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Straffelov	13,7	12,9	18,5	13,8	11,7	12,6
Færdselslov	70,9	72,8	68,2	81,0	76,0	75,3
Særlove	17,1	17,0	16,6	9,8	14,6	14,7

Anm.: Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategorierne være større end totalen.

Flest kriminelle blandt unge

Kriminalitet bliver i højere grad begået af yngre mennesker end af ældre. Og det gælder uanset om der er tale om overtrædelse af straffeloven, færdselsloven eller særlovene. Fx blev 1,7 pct. af unge mænd i alderen 20-24 år fundet skyldig i mindst én overtrædelse af straffeloven i 2020. Til sammenligning var det fx 0,4 pct. af de 55-59-årige mænd.

Flest blandt personer med oprindelse i et ikke-vestligt land bliver kendt skyldige

Hvis man ser på kriminaliteten for personer i samme aldersgruppe, viser det sig, at der generelt er en større andel mænd med oprindelse i et ikke-vestligt land end af mænd med oprindelse i et vestligt land eller med dansk oprindelse, der er dømt for kriminalitet.

Størst forskel i de yngre aldersgrupper

I de yngre aldersgrupper finder man de største forskelle. Fx er 5 pct. af de 20-24-årige mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande blevet fundet skyldige i en eller flere overtrædelser af straffeloven i 2020. For efterkommere fra vestlige lande er den tilsvarende andel på lidt mere end 2 pct. og for mænd med dansk oprindelse på lidt mere end 1 pct.

Større andel af efterkommere end af indvandrere er dømt

Både blandt mænd med vestlig og med ikke-vestlig oprindelse er der generelt en større andel af efterkommerne end af indvandrerne, der er blevet fundet skyldig i kriminalitet, uanset arten af kriminaliteten.

Samme billede for kvinderne

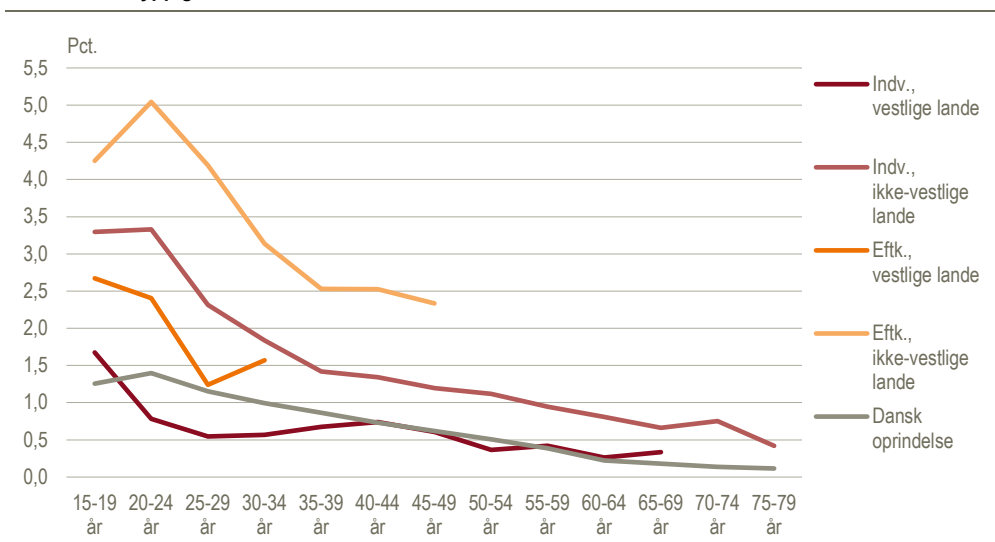
Billedet er nogenlunde tilsvarende for kvindernes vedkommende. Dog er der ikke den store forskel i andelen, der er dømt for straffelovskriminalitet mellem kvindelige indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Tabel 6.2 Kriminalitetshyppighed, straffelov. 2020

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
	pct.					
Mænd						
15-19 år	1,7	2,7	3,3	4,3	1,3	1,6
20-24 år	0,8	2,4	3,3	5,0	1,4	1,7
25-29 år	0,5	1,2	2,3	4,2	1,2	1,3
30-34 år	0,6	1,6	1,8	3,1	1,0	1,1
35-39 år	0,7	..	1,4	2,5	0,9	0,9
40-44 år	0,7	..	1,3	2,5	0,7	0,8
45-49 år	0,6	..	1,2	2,3	0,6	0,7
50-54 år	0,4	..	1,1	..	0,5	0,5
55-59 år	0,4	..	0,9	-	0,4	0,4
60-64 år	0,3	-	0,8	-	0,2	0,3
65-69 år	0,3	-	0,7	-	0,2	0,2
70-74 år	..	..	0,8	-	0,1	0,2
75-79 år	..	-	0,4	-	0,1	0,1
Kvinder						
15-19 år	0,6	..	0,9	1,0	0,4	0,5
20-24 år	0,3	..	0,6	0,6	0,3	0,4
25-29 år	0,2	..	0,4	0,7	0,3	0,3
30-34 år	0,2	..	0,4	0,6	0,3	0,3
35-39 år	0,3	..	0,5	0,7	0,2	0,3
40-44 år	0,3	-	0,4	0,5	0,2	0,2
45-49 år	0,3	..	0,3	..	0,2	0,2
50-54 år	0,2	-	0,4	-	0,1	0,2
55-59 år	0,3	-	0,4	-	0,1	0,2
60-64 år	0,2	-	0,4	-	0,1	0,1
65-69 år	..	-	0,2	-	0,1	0,1
70-74 år	..	-	..	-	0,1	0,1
75-79 år	..	..	..	-	0,1	0,1

Anm.: .. angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

Figur 6.1 Kriminalitetshyppigheder for mænd. Straffelov. 2020

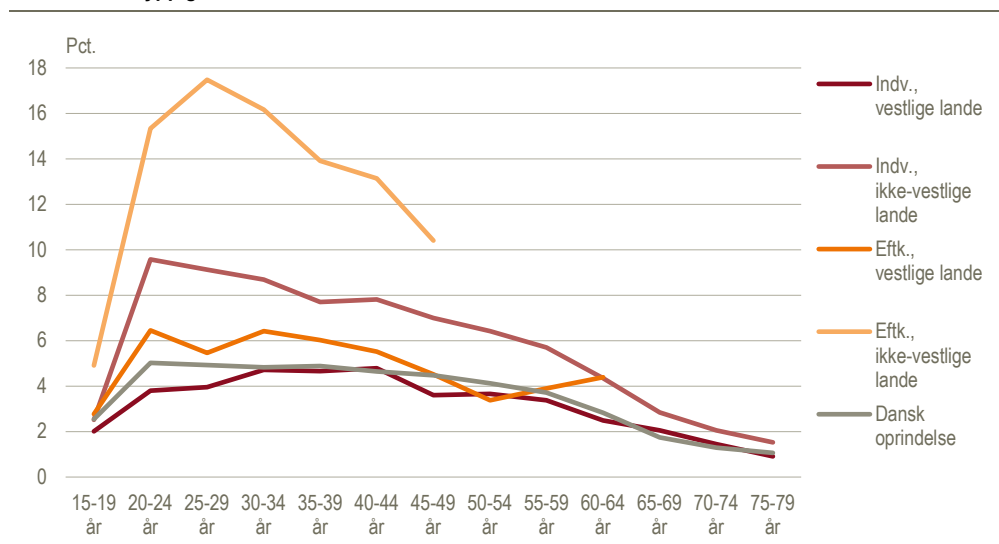

Tabel 6.3 Kriminalitetshyppighed, færdelseslov. 2020

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
	pct.					
Mænd						
15-19 år	2,0	2,8	2,5	4,9	2,5	2,7
20-24 år	3,8	6,5	9,6	15,3	5,0	5,9
25-29 år	4,0	5,5	9,1	17,5	4,9	5,8
30-34 år	4,7	6,4	8,7	16,2	4,8	5,6
35-39 år	4,7	6,0	7,7	13,9	4,9	5,4
40-44 år	4,8	5,5	7,8	13,1	4,7	5,1
45-49 år	3,6	4,5	7,0	10,4	4,5	4,6
50-54 år	3,7	3,4	6,4	..	4,1	4,3
55-59 år	3,4	3,9	5,7	-	3,7	3,8
60-64 år	2,5	4,4	4,3	..	2,8	2,9
65-69 år	2,0	..	2,8	..	1,7	1,8
70-74 år	1,4	..	2,0	..	1,3	1,3
75-79 år	0,9	..	1,5	-	1,1	1,1
Kvinder						
15-19 år	..	..	0,3	1,3	0,5	0,5
20-24 år	0,8	2,1	1,7	5,7	1,7	1,9
25-29 år	1,0	2,9	1,6	5,8	1,8	1,9
30-34 år	1,5	2,4	1,9	5,5	1,9	1,9
35-39 år	1,7	2,5	2,0	4,7	1,8	1,9
40-44 år	1,7	2,7	2,0	4,6	1,8	1,9
45-49 år	1,8	..	1,6	3,9	1,8	1,8
50-54 år	1,5	..	1,5	..	1,6	1,6
55-59 år	1,4	..	1,1	..	1,3	1,3
60-64 år	1,2	..	0,7	-	1,0	0,9
65-69 år	0,6	..	0,4	-	0,6	0,6
70-74 år	0,5	..	..	-	0,4	0,4
75-79 år	0,4	-	..	-	0,3	0,3

Anm.: .. angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

Figur 6.2 Kriminalitetshyppigheder for mænd. Færdelseslov. 2020

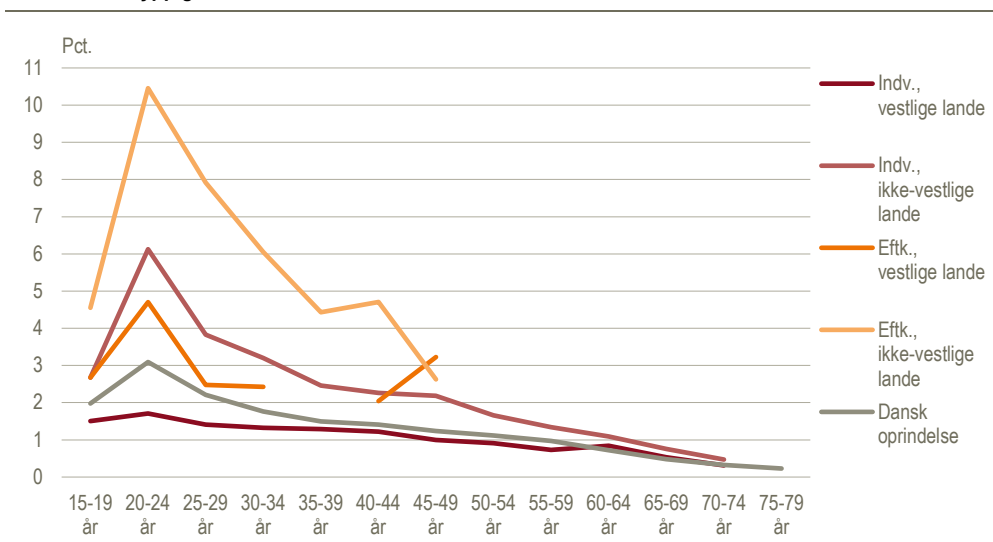

Tabel 6.4 Kriminalitetshyppighed, særlove. 2020

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
	pct.					
Mænd						
15-19 år	1,5	2,7	2,7	4,6	2,0	2,2
20-24 år	1,7	4,7	6,1	10,5	3,1	3,7
25-29 år	1,4	2,5	3,8	7,9	2,2	2,5
30-34 år	1,3	2,4	3,2	6,1	1,8	2,0
35-39 år	1,3	..	2,5	4,4	1,5	1,6
40-44 år	1,2	2,0	2,3	4,7	1,4	1,5
45-49 år	1,0	3,2	2,2	2,6	1,2	1,3
50-54 år	0,9	..	1,7	..	1,1	1,1
55-59 år	0,7	..	1,3	-	1,0	1,0
60-64 år	0,8	..	1,1	..	0,7	0,7
65-69 år	0,5	..	0,8	-	0,5	0,5
70-74 år	0,3	..	0,5	-	0,3	0,3
75-79 år	..	-	..	-	0,2	0,2
Kvinder						
15-19 år	..	..	..	0,3	0,3	0,3
20-24 år	0,3	..	0,6	0,8	0,5	0,5
25-29 år	0,3	..	0,4	0,5	0,4	0,4
30-34 år	0,3	..	0,5	0,6	0,3	0,3
35-39 år	0,4	..	0,4	..	0,3	0,3
40-44 år	0,3	-	0,5	0,6	0,3	0,3
45-49 år	0,4	..	0,4	..	0,3	0,3
50-54 år	0,2	..	0,3	-	0,3	0,3
55-59 år	0,3	-	0,3	-	0,2	0,2
60-64 år	0,2	-	0,1	-	0,2	0,2
65-69 år	0,2	..	..	-	0,1	0,1
70-74 år	..	..	..	-	0,1	0,1
75-79 år	..	-	..	-	0,1	0,1

Anm.: .. angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

Figur 6.3 Kriminalitetshyppigheder for mænd. Særlove. 2020

Flest kriminelle har oprindelse i Tyrkiet

Ser man på personer med anden oprindelse end dansk, så er Tyrkiet både for mænd og kvinder det land, som det største antal kriminelle kommer fra. Det hænger selvfølgelig sammen med, at Tyrkiet er det land, som flest indvandrere og efterkommere har oprindelse i. For mændene er det herefter Libanon, Syrien og Irak, som flest kriminelle har oprindelse i og for kvinderne er det Libanon og Polen. Det skal nævnes, at en del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Flest mandlige indvandrere med oprindelse i Somalia overtræder straffeloven

Af de i alt 877 dømte mandlige indvandrere med oprindelse i Somalia er de 267 dømt for overtrædelse af straffeloven. Det svarer til 30 pct. af de dømte. Det er den største andel blandt indvandrerne i de undersøgte lande. Også en stor andel af de dømte mandlige efterkommere med oprindelse i Somalia er dømt for overtrædelse af straffeloven, nemlig 37 pct. Andelene for overtrædelse af særlovene er ligeledes høje for de dømte mandlige indvandrere og efterkommere fra Somalia, nemlig 41 pct. og 54 pct. Blandt de grupper, hvor den største andel af de dømte har overtrådt færdselsloven, er indvandrere fra Tyrkiet, Rumænien, Bulgarien og Ukraine med mellem 77 pct. og 80 pct. af de dømte.

Kvindelige indvandrere fra Jugoslavien overtræder oftest straffeloven

Af de i alt 151 dømte kvindelige indvandrere med oprindelse i Jugoslavien er de 49 dømt for overtrædelse af straffeloven. Det svarer til 32 pct. af de dømte og er den største andel blandt kvinder fra de viste oprindelseslande. Kvindelige indvandrere med oprindelse i Iran, Syrien, Vietnam og Indien er andre grupper, hvor en stor andel – omkring 25 pct. – af de dømte er dømt for overtrædelse af straffeloven.

Tabel 6.5 15-79-årige mænd skyldige i kriminalitet efter oprindelsesland. 2020

	Indvandrere				Efterkommere				I alt
	Straffe- lov	Færd- sels- lov	Sær- love	I alt	Straffe- lov	Færd- sels- lov	Sær- love	I alt	
Tyrkiet	154	1 578	467	2 034	366	1 842	741	2 562	4 596
Libanon ¹	164	837	258	1 115	430	1 085	648	1 667	2 782
Syrien	316	1 605	505	2 186	49	109	99	203	2 389
Irak	225	1 220	433	1 655	139	333	215	573	2 228
Pakistan	70	491	210	700	116	673	283	939	1 639
Polen	173	1 024	299	1 417	14	67	32	105	1 522
Somalia	267	424	360	877	219	215	322	596	1 473
Rumænien	156	1 093	237	1 422	6	15	16	28	1 450
Iran	168	588	213	894	36	127	66	187	1 081
Afghanistan	123	628	212	873	30	57	41	104	977
Jugoslavien ²	80	344	92	463	86	294	118	430	893
Marokko	58	161	61	255	111	325	193	520	775
Bosnien-Hercegovina	111	415	105	579	37	109	67	188	767
Litauen	87	399	121	573	-	2	1	3	576
Tyskland	28	276	105	401	7	54	19	69	470
Bulgarien	30	363	83	458	2	3	2	6	464
Sri Lanka	41	159	42	232	29	114	42	171	403
Storbritannien	23	203	78	295	5	24	14	39	334
Vietnam	34	141	38	200	21	73	35	118	318
Ukraine	25	238	44	299	1	5	2	8	307
Sverige	31	120	47	191	7	33	14	49	240
Italien	20	168	44	229	2	6	3	10	239
Indien	17	130	26	170	6	32	12	47	217
Island	21	111	54	179	5	9	7	19	198
Nederlandene	13	107	45	160	7	24	3	31	191
Norge	16	104	28	144	9	18	16	38	182
Kina	10	101	29	137	3	6	2	9	146
Spanien	13	76	30	111	4	2	4	8	119
Frankrig	6	72	24	100	3	4	3	9	109
USA	11	63	31	99	2	6	-	8	107

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med flest mandlige indbyggere i Danmark.

¹ En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

Tabel 6.6 15-79-årige kvinder skyldige i kriminalitet efter oprindelsesland, 2020

	Indvandrere				Efterkommere				I alt
	Straffe- lov	Færd- sels- lov	Sær- love	I alt	Straffe- lov	Færd- sels- lov	Sær- love	I alt	
Tyrkiet	33	296	52	375	43	605	36	669	1 044
Libanon ¹	25	205	44	260	37	351	39	406	666
Polen	63	350	74	476	5	23	6	31	507
Irak	41	279	56	355	28	100	16	138	493
Pakistan	18	80	20	116	21	183	17	214	330
Iran	62	151	30	235	15	58	11	81	316
Rumænien	42	214	40	292	-	9	1	10	302
Jugoslavien ²	49	97	15	151	47	103	16	146	297
Syrien	67	156	35	253	8	34	3	42	295
Somalia	33	94	35	160	32	57	18	101	261
Bosnien-Hercegovina ..	30	108	20	152	6	40	11	56	208
Afghanistan	34	119	21	172	5	15	1	20	192
Marokko	12	42	10	64	15	102	16	127	191
Tyskland	17	121	31	168	4	14	-	18	186
Litauen	14	132	24	165	-	-	1	1	166
Thailand	21	90	43	153	1	7	-	8	161
Vietnam	24	64	11	96	9	30	4	42	138
Norge	11	80	29	118	2	6	5	13	131
Ukraine	12	88	14	112	-	2	-	2	114
Sverige	17	69	17	102	2	6	2	10	112
Sri Lanka	8	42	7	57	4	37	2	42	99
Island	12	58	18	87	1	2	4	6	93
Kina	12	50	28	87	1	3	-	4	91
Bulgarien	17	54	14	84	-	-	-	-	84
Rusland	7	53	15	73	1	2	1	4	77
Filippinerne	9	34	15	58	2	6	2	10	68
Storbritannien	7	29	9	45	1	7	2	10	55
USA	2	31	13	46	-	2	-	2	48
Indien	8	18	8	34	1	8	2	10	44
Italien	7	21	8	36	-	6	1	7	43

Anm.: Udvalgt af oprindelseslande med flest kvindelige indbyggere i Danmark.

¹ En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

6.2 Kriminalitetsindeks

Korrektion for alderssammensætning

Som det er fremgået, er kriminalitetshyppigheden højere i de yngre aldersgrupper end i de ældre. En befolkningsgruppes samlede kriminalitet påvirkes derfor af, hvordan gruppen er sammensat aldersmæssigt. Hvis man ønsker et samlet mål for kriminaliteten i en befolkningsgruppe, er det derfor nødvendigt at korrigerer for, hvordan gruppen er sammensat aldersmæssigt.

Metode

Korrektionen foretages ved, at der for alle mænd og kvinder på alle enkelte alderstrin beregnes hvor stor en andel, der har fået en dom i løbet af året. Det kaldes også aldersspecifikke kriminalitetshyppigheder. Det beregnes herefter, hvor mange fra de befolkningsgrupper, der ønskes belyst – fx indvandrere fra ikke-vestlige lande – der ville have fået en dom, hvis de havde samme kriminalitetshyppighed som gennemsnittet af befolkningen. Forholdet mellem dette beregnede antal dømte og det faktiske antal dømte kaldes for et aldersstandardiseret kriminalitetsindeks.

Betydning af alderskorrektion

Hvis der beregnes et ukorrigeret indeks, dvs. at antallet af dømte i en befolkningsgruppe blot sættes i relation til antallet af personer i den samme befolkningsgruppe, viser det sig fx, at mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande har et kriminalitetsindeks på 337. Det betyder, at denne gruppe har en overhyppighed af kriminalitet på 237 pct. i forhold til hele den mandlige befolkning, hvor indekstallet er sat til 100.

Når der korrigeres for deres alderssammensætning, falder indekset til 249. Det skyldes, at denne gruppe gennemsnitligt er væsentligt yngre end den mandlige befolkning som helhed (se afsnit 1.3) og at yngre personer i højere grad end ældre dømmes for kriminalitet (se figur 6.1 til 6.3). Indeksene falder også for indvandrere fra ikke-vestlige lande og for indvandrere og efterkommere fra vestlige lande. Omvendt stiger indekset for mænd med dansk oprindelse en smule. Tilsvarende billede ses for kvindernes vedkommende.

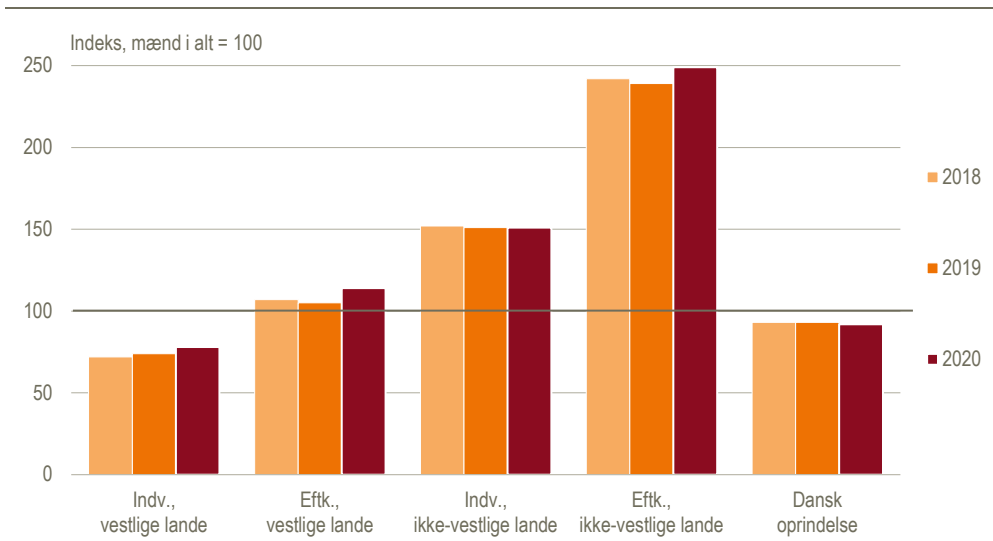
Tabel 6.7 **Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige efter køn og herkomst. 2020**

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
indeks, mænd i alt = 100						
Mænd						
Ikke korrigeret	90	131	168	337	89	100
Korrigeret for alder	78	114	151	249	92	100
indeks, kvinder i alt = 100						
Kvinder						
Ikke korrigeret	98	137	124	298	93	100
Korrigeret for alder	84	124	106	245	96	100

Små udsving i indeks for mænd i perioden 2018-2020

Som det vises i figur 6.4 har der været forholdsvis små udsving i kriminalitetsindeksene korrigeret for alder for mænd i perioden 2018-2020. I indekset for efterkommere fra både vestlige og ikke-vestlige lande ses der dog en stigning fra 2019 til 2020. For de øvrige herkomstgrupper er der stort set ikke sket ændringer. Den grå streg i figuren refererer til indekstallet for hele den mandlige befolkning.

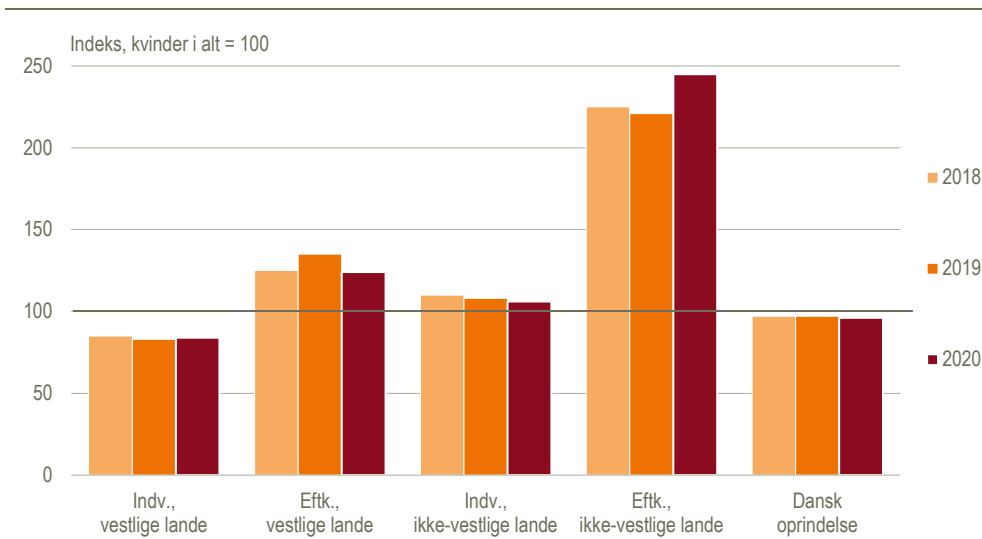
Figur 6.4 **Kriminalitetsindeks for mænd for afgørelser i alt**

Anm.: Korrigeret for alder.

Stigning i de kvindelige ikke-vestlige efterkommeres indeks

For de kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande har der været en betragtelig stigning i kriminalitetsindekset fra 2019-2020. For de kvindelige efterkommere fra vestlige lande har indekset gået op og ned i perioden. For de resterende grupper har indeksene derimod været nogenlunde stabile.

Figur 6.5 **Kriminalitetsindeks for kvinder for afgørelser i alt**

Anm.: Korrigeret for alder.

Efterkommere har højere indeks end indvandrere i de fleste oprindelseslande

Som det vises i figur 6.4 og 6.5, har efterkommere fra vestlige og fra ikke-vestlige lande et højere kriminalitetsindeks end indvandrerne. Det samme gælder også, med enkelte undtagelser, når der kigges på de enkelte oprindelseslande. Særlig markant er forskellen for mænd med oprindelse i Indien og i Norge. Her er indeksene for efterkommere i 2020 omkring tre gange så højt som for indvandrere, når der er foretaget korrektion for alderssammensætningen.

Mænd fra EU-lande har lav kriminalitet

Indvandrere og efterkommere med oprindelse i EU-lande er blandt de mænd, der har den laveste kriminalitet. Særlig lavt ligger indvandrere fra Frankrig med et indeks på 56 pct. under gennemsnittet og Spanien med et indeks på 52 pct. under gennemsnittet for alle mænd, når der er korrigeret for alderssammensætningen.

Indvandrere fra Indien og USA ligger også lavt

Blandt indvandrere med oprindelse uden for EU har specielt mandlige indvandrere fra Indien, USA, Kina og Norge og en lav kriminalitet med indeks henholdsvis 61 pct., 61 pct., 59 pct. og 54 pct. under gennemsnittet.

Libanon har det højeste indeks

Mænd med oprindelse i Libanon har de højeste kriminalitetsindeks. Det gælder både for indvandrere med et indeks på 279 og for efterkommere med et indeks på 376. Det skal bemærkes, at personer med oprindelse i Libanon for en stor dels vedkommende er statsløse palæstinensere. Den præcise andel kendes ikke, men den skønnes at være 50-60 pct. Statsløse palæstinensere vil dog også kunne optræde med oprindelse i andre lande end Libanon.

Også højt indeks blandt mandlige efterkommere fra Syrien

Mandlige efterkommere fra Syrien er også en gruppe, der har et meget højt indeks, nemlig mere end tre gange så højt som gennemsnittet for alle mænd. Blandt efterkommerne er det mænd med oprindelse i Vietnam og Island, der har et kriminalitetsindeks, der ligger under gennemsnittet for alle mænd.

Udvikling 2018-2020

Både indvandrere og efterkommere fra de fleste oprindelseslande ligger med indeks på nogenlunde samme niveau i årene 2018 til 2020.

Tabel 6.8 Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige mænd efter oprindelsesland

	Indvandrere			Efterkommere		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
	indeks, mænd i alt = 100					
Libanon ¹	291	276	279	382	373	376
Somalia	260	252	239	322	313	303
Irak	219	219	226	238	229	255
Jugoslavien ²	212	213	221	224	232	230
Tyrkiet	212	195	209	245	247	260
Syrien	172	184	196	339	287	318
Marokko	161	167	176	302	265	313
Pakistan	188	194	175	256	276	284
Afghanistan	169	173	166	200	176	183
Iran	165	157	158	167	172	171
Bosnien-Hercegovina	123	114	124	118	129	135
Sri Lanka	128	114	123	116	106	117
Rumænien	103	112	118	157	139	181
Litauen	105	109	117	..	..	..
Bulgarien	83	89	114	..	..	..
Polen	96	93	100	129	112	118
Vietnam	102	81	84	74	65	69
Island	88	85	81	102	77	91
Nederlandene	63	60	70	104	102	108
Ukraine	60	64	67	..	..	..
Italien	58	58	63	..	..	155
Sverige	59	60	62	106	91	120
Storbritannien	50	55	54	75	116	120
Tyskland	58	56	53	78	98	107
Spanien	38	35	48	..	..	..
Norge	42	48	46	131	102	124
Frankrig	44	47	44	..	..	..
Kina	40	46	41	..	..	..
USA	43	42	39	94	..	..
Indien	38	39	39	154	140	119

Anm. 1: De 30 oprindelseslande med flest mandlige indbyggere i Danmark.

Anm. 2: .. angiver, at der er færre end ti dømt personer i befolkningsgruppen.

Anm. 3: Korrigeret for alder

¹ En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

Også andre forhold har betydning for kriminalitetsniveauet

Ud over alder er der også en række andre forhold, der kan påvirke sandsynligheden for at blive dømt for kriminalitet. Danmarks Statistik har igennem en årrække inddraget socioøkonomisk status, dvs. tilknytningen til arbejdsmarkedet, i beregningen af kriminalitetshyppigheden, da analyser har vist, at det er en faktor, der har betydning. Fx har arbejdsløse et indeks, der ligger over gennemsnittet og uddannelsessøgende et indeks, der ligger under gennemsnittet.

Familieforhold har også betydning

Danmarks Statistik har tidligere gennemført en analyse af, hvilke forhold, der kan påvirke sandsynligheden for at begå kriminalitet. Blandt en lang række forhold som bolig, familietype, indkomst og uddannelsesniveau viste særlig to faktorer sig at påvirke kriminalitetsindekset, når de blev inddraget i standardiseringen. Den ene var familiens højeste uddannelse, dvs. uddannelsen for den voksne person i familien, der har den højeste uddannelse. Den anden var familiens disponible ækvivalerede indkomst, dvs. det beløb, der er til rådighed for den enkelte person i familien efter skatten er betalt. Ved ækvivaleret forstås, at der er taget højde for hvordan familien er sammensat med hensyn til antallet af børn og voksne.

Klar sammenhæng mellem indkomstniveau og kriminalitet ...

Analysen viste således en klar sammenhæng mellem familiens indkomst og kriminalitet i retning af faldende indeks med stigende indkomst, når det drejer sig om straffelovs- og om særlovskriminalitet. Med hensyn til færdselslovskriminaliteten er billedet lidt anderledes, idet de højeste indeks findes hos personer i familier med den højeste indkomst.

... og mellem uddannelse og kriminalitet

Også i forhold til familiens uddannelsesniveau og kriminalitet ses et billede med fallende indeks med stigende uddannelsesniveau.

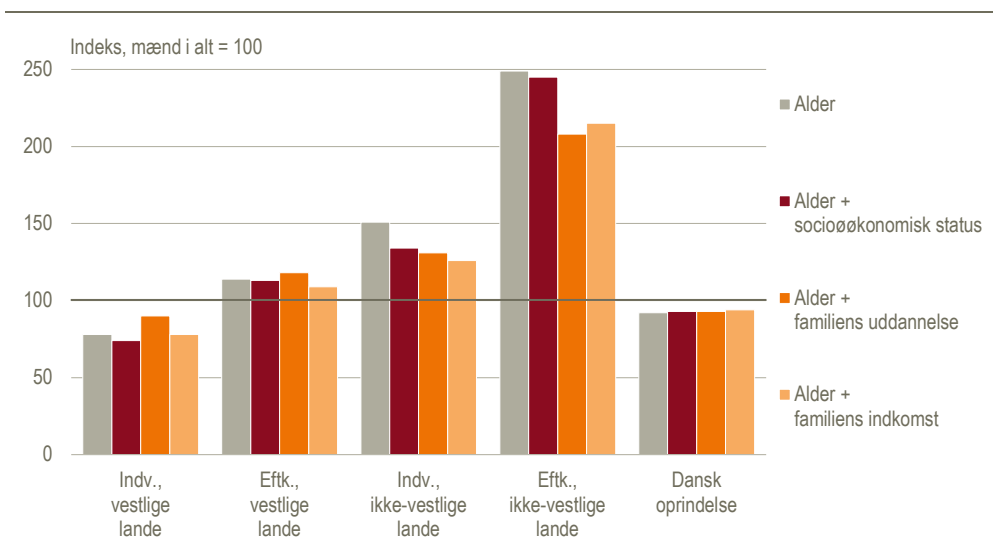
Standardisering for de sociale forhold påvirker indekset for herkomstgrupperne forskelligt

I tabel 6.9 vises hvordan kriminalitetsindekset ændrer sig for de enkelte herkomstgrupper når der standardiseres for de forskellige sociale og økonomiske forhold. Det fremgår fx, at en standardisering for personens egen socioøkonomiske status mest ændrer indekset for indvandrere fra ikke-vestlige lande. Standardisering for familiens uddannelse ændrer indekset for efterkommere og indvandrere fra ikke-vestlige lande i en nedadgående retning og i en opadgående retning for efterkommere og indvandrere fra vestlige lande. Indeksene ændres primært i nedadgående retning, når der korrigeres for familiens indkomst. For personer med dansk oprindelse er kriminalitetsindekset generelt lavere end gennemsnittet for hele befolkningen. Indekset ændrer sig heller ikke markant, når der korrigeres for de forskellige sociale og økonomiske forhold.

Tabel 6.9 Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige efter køn, herkomst, oprindelsesland og udvalgte variable. 2020

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
indeks, mænd i alt = 100						
Mænd						
Alder	78	114	151	249	92	100
Alder + socioøk. status	74	113	134	245	93	100
Alder + familiens udd.	90	118	131	208	93	100
Alder + familiens indkomst	78	109	126	215	94	100
indeks, kvinder i alt = 100						
Kvinder						
Alder	84	124	106	245	96	100
Alder + socioøk. status	78	124	95	249	98	100
Alder + familiens udd.	96	127	92	207	97	100
Alder + familiens indkomst	85	120	92	210	98	100

Figur 6.6 Kriminalitetsindeks for mænd. 2020

Lavere indeks for indvandrere fra alle lande når socioøkonomisk status inddrages

Tilsvarende opgørelser for de enkelte oprindelseslande viser, at når der korrigeres for den socioøkonomiske status falder indekset for indvandrere fra alle de viste oprindelseslande. For efterkommerne ses derimod både lande, hvor indekset falder og lande, hvor indekset stiger. Som eksempel på det første er Libanon, Somalia, Jugoslavien og Tyrkiet og på det andet lande som Irak, Afghanistan, Iran og Bosnien-Hercegovina.

Korrektion for familiens uddannelsesniveau giver højere indeks for nogle grupper

Hvis der i stedet korrigeres for familiens uddannelsesniveau giver det for nogle befolkningsgrupper et højere indeks end hvis der alene korrigeres for alder. Det gælder fx for både indvandrere og efterkommere fra Island, Nederlandene og Sverige. For de fleste ikke-vestlige lande er indekset lavere, når der er korrigeret for både alder og familiens uddannelse, end når der alene er korrigeret for alder.

Betydning af familiens indkomst

For efterkommere fra både vestlige og ikke-vestlige lande betyder inddragelse af familiens indkomst et fald i indekset i forhold til, når der alene er korrigeret for alder. For efterkommere fra Somalia er faldet særlig stort – fra 303 til 233. Det samme gælder for indvandrere fra ikke-vestlige lande. For indvandrere fra vestlige lande betyder inddragelse af familiens indkomst i de fleste tilfælde et lidt højere indeks.

Tabel 6.10 **Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige mænd efter oprindelsesland. 2020**

	Indvandrere				Efterkommere			
	Alder	Alder + socio-økonomisk status	Alder + familiens uddannelse	Alder + familiens indkomst	Alder	Alder + socio-økonomisk status	Alder + familiens uddannelse	Alder + familiens indkomst
	indeks, mænd i alt = 100							
Libanon ¹	279	227	224	205	376	346	292	322
Somalia	239	201	165	175	303	296	231	233
Irak	226	190	182	177	255	260	220	201
Jugoslavien ²	221	198	183	183	230	217	190	203
Tyrkiet	209	183	169	168	260	249	202	231
Syrien	196	161	122	138	318	303	250	266
Marokko	176	161	153	141	313	298	252	270
Pakistan	175	161	173	137	284	275	245	245
Afghanistan	166	153	126	135	183	197	162	142
Iran	158	139	144	132	171	179	178	158
Bosnien-Hercegovina	124	118	117	112	135	147	131	122
Sri Lanka	123	118	114	111	117	138	123	109
Rumænien	118	110	x	x	181	181	184	165
Litauen	117	113	x	114	..	..	..	..
Bulgarien	114	103	x	101	..	..	..	..
Polen	100	98	x	96	118	119	123	112
Vietnam	84	80	75	75	69	77	67	63
Island	81	78	90	80	91	87	103	91
Nederlandene	70	64	82	71	108	101	112	101
Ukraine	67	61	x	x	..	..	..	..
Italien	63	58	x	64	155	145	145	140
Sverige	62	59	77	64	120	115	121	115
Storbritannien	54	49	64	54	120	122	120	112
Tyskland	53	52	64	54	107	110	115	106
Spanien	48	43	x	x	..	..	..	..
Norge	46	44	60	48	124	120	125	121
Frankrig	44	39	64	47	..	..	..	..
Kina	41	37	53	41	..	..	..	..
USA	39	33	50	39	..	..	..	..
Indien	39	38	x	40	119	124	124	113

Anm. 1: De 30 oprindelseslande med flest mandlige indbyggere i Danmark.

Anm. 2: .. angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

Anm. 3: x angiver, at der er over 30 pct. personer med uoplyst familiens uddannelse/familiens indkomst.

¹ En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

² Jugoslavien før opsplitningen.

Vanskeligt at give ét præcist kriminalitetsindeks

Som det vises i tabel 6.10 varierer kriminalitetsindeksene afhængigt af hvilken baggrundsplysning, det vælges at inddrage i standardiseringen. Det har også vist sig, at der er forskel mellem herkomstgrupperne på, hvilke variable, der er af størst betydning for indekset. Korrektio n for alder påvirker især indekset for mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande. Korrektio n for familiens uddannelse påvirker in-

dekset for både mandlige og kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande i forholdsvis stor grad, mens korrektion for egen socioøkonomisk status har størst betydning for indvandrere fra ikke-vestlige lande. Korrektion for familiens indkomst betyder særligt et lavere indeks for personer fra ikke-vestlige lande. Indeksene for personer fra vestlige lande påvirkes generelt i væsentligt mindre omfang end for personer fra ikke-vestlige lande. Bemærkelsesværdigt er det måske, at indeksene stiger en smule for både indvandrere og efterkommere fra en række vestlige lande, når der korrigeres for familiens uddannelse.

Det overordnede billede ændrer sig ikke

Selv om der for nogle af herkomstgrupperne sker forholdsvis store fald i kriminalitetsindeksene, når der korrigeres for de forskellige baggrundsoplysninger, ændrer det overordnede billede sig ikke. Efterkommere har højere indeks end indvandrere, og personer fra ikke-vestlige lande har højere indeks end personer fra vestlige lande, hvilket ikke kan forklares af forskelle i alder, socioøkonomisk status, familiens uddannelsesniveau eller familiens indkomst.

Det højeste indeks for mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er for voldsforbrydelser

Hvis der fordeles på forskellige typer af lovovertrædelser viser det sig, at indekset for mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er højest for straffelovsovertrædelser – og herunder særligt for voldsforbrydelser, hvor det er næsten tre en halv gang så højt som for gennemsnittet af alle mænd, når der er korrigeret for alderssammensætningen. For de mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande er indekset for både volds- og ejendomsforbrydelser mere end 80 pct. højere end gennemsnittet for alle mænd. Også for de mandlige efterkommere fra vestlige lande er det straffelovsindexet, der er højest. Det ligger 36 pct. over gennemsnittet for alle mænd, mens indeksene for færdselslovsovertrædelser ligger en smule over gennemsnittet og særlovs-overtrædelser ligger 29 pct. over gennemsnittet.

Tabel 6.11

Kriminalitetsindeks for 15-79-årige efter køn, herkomst og lovovertrædelse. 2020

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
indeks, mænd i alt = 100						
Mænd						
Alle afgørelser	78	114	151	249	92	100
Straffelov i alt	64	136	183	287	87	100
- Voldsforbrydelser	44	142	182	334	86	100
- Ejendomsforbrydelser	83	124	184	249	87	100
Færdselslov i alt	81	109	151	260	92	100
Særlove i alt	66	129	152	269	91	100
indeks, kvinder i alt = 100						
Kvinder						
Alle afgørelser	84	124	106	245	96	100
Straffelov i alt	97	111	173	200	90	100
- Voldsforbrydelser	68	160	160	239	91	100
- Ejendomsforbrydelser	106	134	183	205	88	100
Færdselslov i alt	78	123	94	284	97	100
Særlove i alt	99	135	124	143	96	100

Anm. 1: Korrigeret for alder.

Anm. 2: ... angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

Mandlige efterkommere fra Libanon og Somalia har det højeste voldsindeks

I tabel 6.12 er indekstallene for mandlige indvandrere og efterkommere yderligere opdelt på oprindelsesland (tabellen omfatter de 15 lande med flest mandlige indbyggere). Som også tidligere vist har efterkommere fra Libanon og Somalia de højeste kriminalitetsindeks, når der kigges på den samlede kriminalitet – henholdsvis 376 og 303. Når der opdeles på de forskellige typer af kriminalitet har efterkommere fra Libanon et særlig højt indeks for voldsforbrydelser. Det ligger på 676, når der er korrigeret for alderssammensætningen. Efterkommerne fra Somalia har et ligeledes et

højt indeks på 597 for voldsforbrydelser. Men også efterkommerne fra Syrien skiller sig ud med et højt indeks på 554 for voldsforbrydelser.

Tabel 6.12 Kriminalitetsindeks for 15-79-årige mænd efter oprindelsesland og lovovertrædelse. 2020

	Indvandrere						Efterkommere					
	I alt	Straffelov		Færd- sels- lov	Sær- sels- love	I alt	Straffelov		Færd- sels- lov	Sær- sels- love		
		I alt	Volds- for- bry- delser				Ejen- doms- for- bry- delser	I alt			Volds- for- bry- delser	Ejen- doms- for- bry- delser
	Indeks, alle mænd = 100											
Libanon ¹	279	367	429	344	288	293	376	533	676	438	405	437
Somalia	239	563	615	590	165	394	303	538	597	483	198	444
Irak	226	248	251	221	235	241	255	293	306	267	267	264
Tyrkiet	209	140	151	122	223	217	260	226	306	177	293	245
Syrien	196	190	219	172	215	165	318	414	554	231	286	454
Pakistan	175	148	99	149	171	231	284	221	259	203	313	293
Afghanistan	166	166	208	133	176	148	183	227	286	197	190	200
Iran	158	253	222	247	145	163	171	180	202	137	192	182
Bosnien-Hercegovina	124	207	187	218	123	99	135	136	161	139	136	134
Rumænien	118	92	35	144	132	74	181	..	..	..	160	313
Litauen	117	126	44	185	120	92	..	..	..	..	..	..
Polen	100	92	86	107	103	85	118	104	..	..	113	127
Storbritannien	54	35	58	31	51	60	120	..	..	..	115	148
Tyskland	53	29	..	42	52	56	107	..	..	..	127	105
Indien	39	29	..	32	42	24	119	..	..	..	125	104

Anm. 1: De 15 oprindelseslande med flest mandlige indbyggere i Danmark.

Anm. 2: .. angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

Anm. 3: Korrigeret for alder

¹ En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Indeks er et relativt mål, der ikke fortæller noget om niveauet

Et indeks på fx 334 for voldskriminalitet (mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande), dvs. en voldskriminalitet, der er næsten tre en halv gang så højt som for gennemsnittet af befolkningen, lyder meget voldsomt. Ved vurdering af indekstallene er det vigtigt at huske på, at de er et relativt mål, der siger noget om en befolkningsgruppes kriminalitet i forhold til den samlede befolkning. Indekstallene fortæller således ikke noget om niveauet af kriminaliteten, kun om den er højere eller lavere end forventet i forhold til den givne alderssammensætning etc.

De fleste har ikke fået en dom for vold

Hvis der beregnes en rå hyppighed – dvs. uden korrektion for alderssammensætning eller andre forhold – for hvor stor en andel af samtlige mænd, der har fået en dom for fx voldskriminalitet i 2020, så er andelen på 0,2 pct. Hvis de tilsvarende andele beregnes for de enkelte herkomstgrupper ligger de mellem 0,1 pct. (indvandrere fra vestlige lande) og 1,5 pct. (efterkommere fra ikke-vestlige lande). Det er henholdsvis halvt så højt og syv gange så højt som for gennemsnittet af alle mænd. Men selv om andelen er så mange gange højere for efterkommere fra ikke-vestlige lande, er det samtidig langt hovedparten af dem, der ikke har fået en dom for vold i løbet af året. Et nuanceret billede af en befolkningsgruppes kriminalitet kan således ikke gives alene ved de standardiserede kriminalitetsindeks, men bør også inddrage niveauet af gruppens kriminalitet.

Tabel 6.13 Dømte 15-79-årige efter køn, herkomst og lovovertrædelse. 2020

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
	pct.					
Mænd						
Alle afgørelser	5,1	7,6	9,7	19,7	5,2	5,2
Straffelov i alt	0,5	1,4	1,5	4,0	0,7	0,7
- Voldsforbrydelser	0,1	0,5	0,5	1,5	0,2	0,2
- Ejendomsforbrydelser	0,4	0,7	0,8	1,9	0,4	0,4
Færdselslov i alt	3,7	4,7	6,8	12,6	3,6	3,6
Særlove i alt	1,1	2,4	2,4	6,9	1,3	1,3
Kvinder						
Alle afgørelser	1,7	2,4	2,2	5,3	1,7	1,7
Straffelov i alt	0,2	0,3	0,4	0,7	0,2	0,2
- Voldsforbrydelser	0,0	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0
- Ejendomsforbrydelser	0,2	0,3	0,3	0,6	0,1	0,1
Færdselslov i alt	1,2	1,8	1,5	4,3	1,3	1,3
Særlove i alt	0,3	0,4	0,4	0,5	0,2	0,2

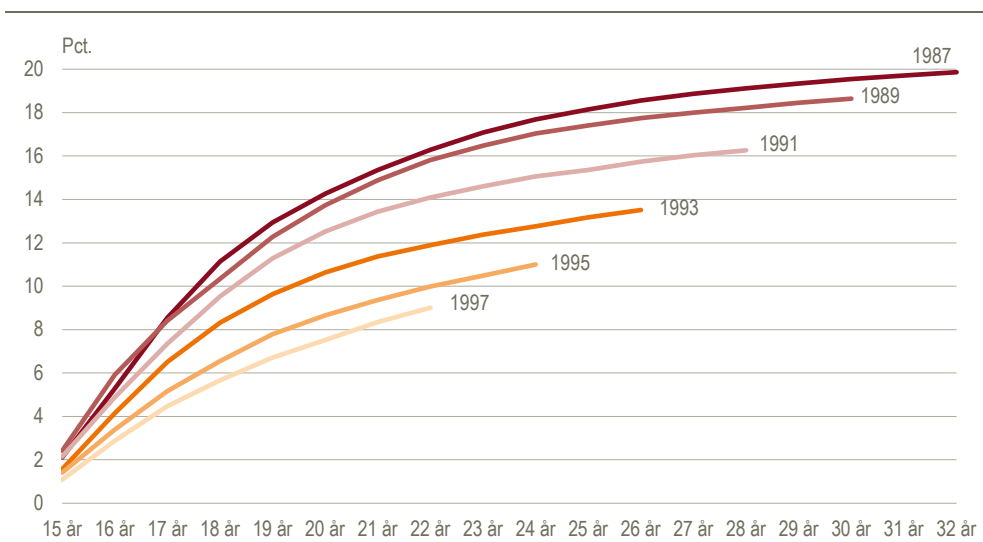
Anm.: Ikke korrigeret for alder eller andre forhold.

6.3 Fødselsårgange

Årsbetragtning versus
forløbsbetragtning

Gennemgangen i det forrige afsnit har handlet om hvordan kriminaliteten ser ud i et enkelt år. Hvor mange personer, hvor store andele og over/underrepræsentation af de enkelte befolkningsgrupper. Disse tal siger imidlertid ikke noget om, hvor store andele af befolkningsgrupperne, der er blevet dømt for kriminalitet en eller flere gange i løbet af deres liv, hvor mange domme, grupperne har fået og om der evt. er sket en udvikling over tid. Dette kan belyses ved at tage udgangspunkt i de enkelte fødselsårgange og følge dem så langt som det nu er muligt på nuværende tidspunkt med hensyn til deres domme.

Figur 6.7 Kumuleret andel mænd med dom for overtrædelse af straffeloven efter fødselsårgang og alder ved første dom

Fødselsårgangene
fra og med 1987

I det følgende er taget udgangspunkt i fødselsårgangene fra og med 1987, da antallet af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande i disse årgange vurderes at være store nok til, at der meningsfuldt kan foretages opgørelser på dem. Antallet af indvandrere og efterkommere fra vestlige lande er for alle årgangenes vedkommende af så begrænset størrelse, at det er valgt ikke at lave opgørelser for dem.

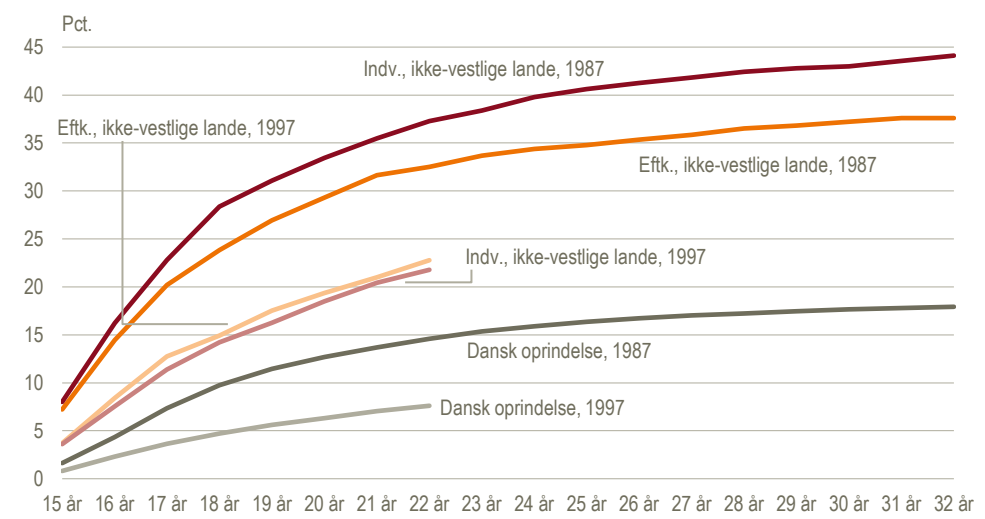
Generelt bliver årgangene mindre og mindre kriminelle

Blandt mænd født i 1987 var der 20 pct., der havde fået en eller flere domme for overtrædelse af straffeloven inden de fyldte 33 år. Der er ingen af de efterfølgende årgange, der ser ud til at komme op på samme niveau. Fx var der 9 pct. af mænd født i 1997, der havde fået en dom inden de fyldte 23 år. Den tilsvarende andel for 1987-årgangen var på 16 pct. Dvs. at andelen med dom for overtrædelse af straffeloven ved alderen 22 år næsten er halveret.

Fald for alle herkomstgrupper

Når der opdeles på herkomst viser det sig, at der blandt indvandrere fra ikke-vestlige lande, der blev født i 1987, var 44 pct., der havde fået en eller flere domme for overtrædelse af straffeloven inden de fyldte 33 år. For efterkommerne var andelen på 38 pct. og for mænd med dansk oprindelse på 18 pct. Ved alderen 22 år var andelen på henholdsvis 37 pct., 33 pct. og 15 pct. Når den ti år yngre generation – 1997 – betragtes, er der for alle herkomstgrupper sket et betragteligt fald i andelen med dom inden de fylder 23 år. For personer med dansk oprindelse er andelen næsten halveret til 8 pct. Også for indvandrerne er andelen faldet betydeligt til 22 pct. For efterkommerne er der også sket et fald, men ikke i helt samme omfang. Det betyder, at hvor det for 1987-årgangen var indvandrerne, der havde den største andel med dom er det for 1997-årgangen efterkommerne.

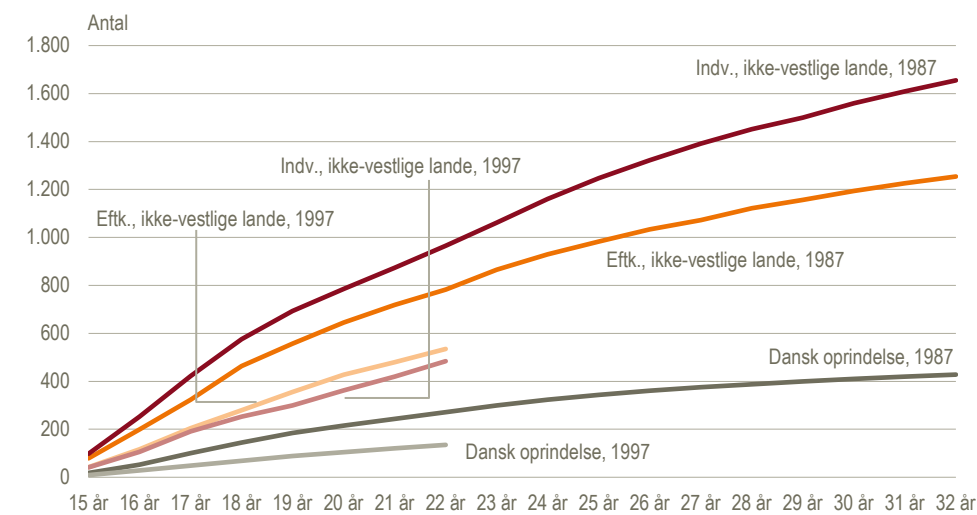
Figur 6.8 Kumuleret andel mænd med dom for overtrædelse af straffeloven efter herkomst, fødselsårgang og alder ved første dom

Udvikling i antallet af domme viser samme mønster

Hvis der i stedet kigges på antallet af domme ved givne aldre, så havde de mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande, der blev født i 1987, fået i alt 1.655 domme for overtrædelse af straffeloven pr. 1.000 indbyggere, inden de fyldte 33 år. Det tilsvarende antal for efterkommere fra ikke-vestlige lande var på 1.254 domme og for mænd med dansk oprindelse på 428 domme. Da denne fødselsårgang var 22 år havde indvandrerne fået 966 domme pr. 1.000 indbyggere, efterkommerne 782 domme og mænd med dansk oprindelse 271 domme. For generationen født ti år senere var antallet af domme ved alderen 22 år på 484 for indvandrerne vedkommende, 535 for efterkommerne og 135 for mænd med dansk oprindelse. Dvs. indvandrere og mænd med dansk oprindelse født i 1997 havde som 22-årige fået halvt så mange domme for overtrædelse af straffeloven som den ti år ældre generation. For efterkommerne er der også tale om et betragteligt fald, men med 32 pct. lidt lavere end for de to andre herkomstgrupper.

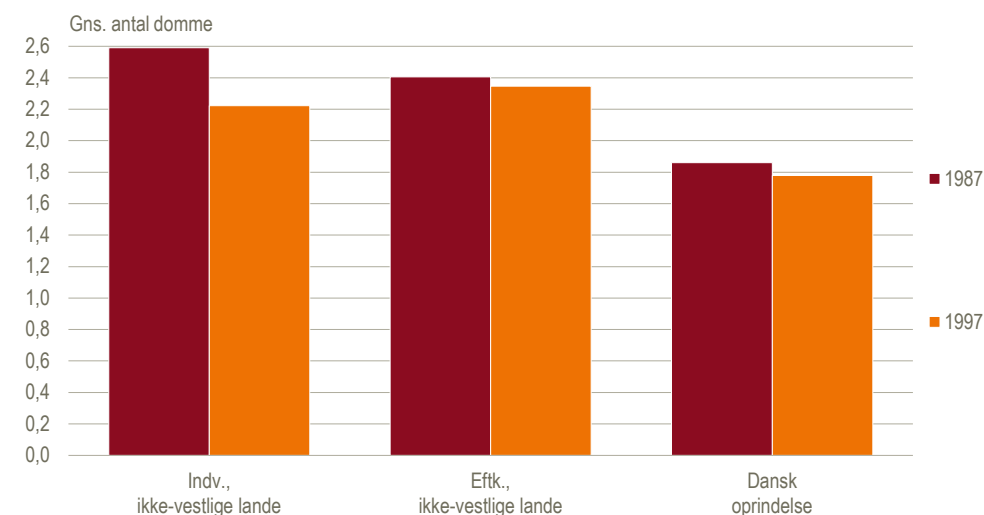
Figur 6.9 Kumuleret antal domme for overtrædelse af straffeloven pr. 1.000 indbyggere efter herkomst, fødselsårgang og alder. Mænd

Lille fald i antal domme blandt de dømte

Hvis der alene ses på de personer, der er blevet dømt, så havde mænd med dansk oprindelse, der blev født i 1987, i gennemsnit fået 1,9 dom ved alderen 22 år. Det tilsvarende antal for indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande var henholdsvis 2,6 domme og 2,4 domme. Blandt dømte mænd født i 1997 var det gennemsnitlige antal domme for indvandrere fra ikke-vestlige lande betragteligt lavere end for 1987-årgangen. Også for dømte mænd med dansk oprindelse og mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande var det gennemsnitlige antal domme lavere for den yngste årgang.

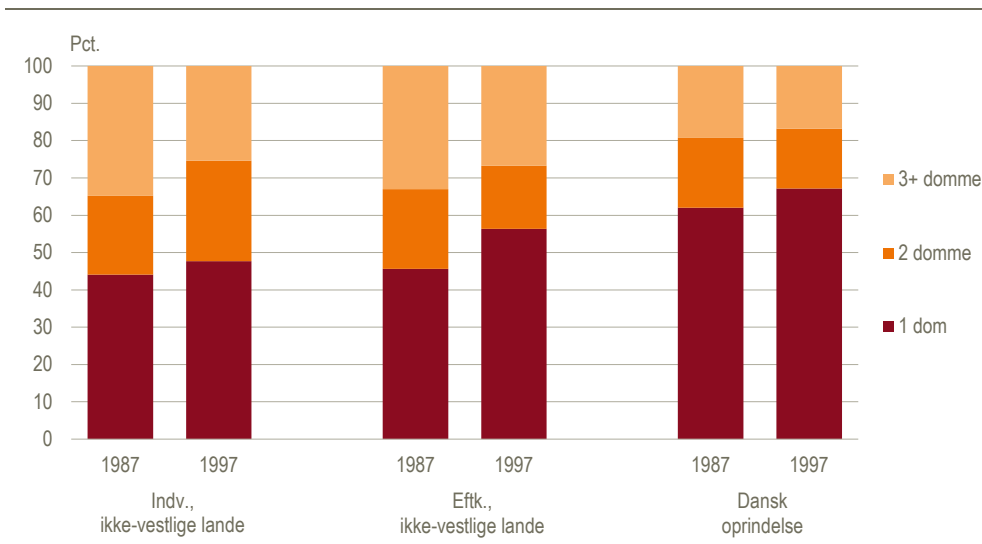
Figur 6.10 Gennemsnitligt antal domme for overtrædelse af straffeloven blandt dømte som 22-årige efter herkomst og fødselsårgang. Mænd

Flere har kun fået én dom

Faldet i det gennemsnitlige antal domme skyldes at flere kun har fået én dom og færre har fået tre eller flere domme. Fx var der 62 pct. af de dømte mænd med dansk oprindelse, der blev født i 1987, der kun havde fået én dom ved alderen 22 år. De tilsvarende andele for efterkommere og indvandrere fra ikke-vestlige lande var på 46 pct. og 44 pct. For mænd med dansk oprindelse, der blev født i 1997, var der med 67 pct. en lidt større andel, der kun havde fået én dom. For efterkommerne fra ikke-vestlige lande steg andelen til 56 pct. og for indvandlerne til 48 pct. Andelen med tre eller flere domme faldt med 3 procentpoint, 6 procentpoint og 9 procentpoint.

Figur 6.11 Mænd med domme som 22-årige efter fødselsårgang, herkomst og antal domme

6.4 Nye opgørelser

Som følge af finanslovsaftalen for 2019 gennemfører Danmarks Statistik en udvidelse af kriminalitetsstatistikken i de kommende år.

Udvidelsen skal omfatte følgende elementer:

1. Supplering af opgørelserne over dømte personer med oplysning om statsborgerskab
2. Supplering af opgørelserne over ofre for kriminalitet med oplysning om herkomst (indvandrere, efterkommere eller dansk oprindelse)
3. Nye opgørelser over ofres herkomst i relation til gerningspersonens herkomst, herunder nye opgørelser over antal gerningspersoner
4. Nye opgørelser, der viser antallet af domme før og efter opnåelse af dansk statsborgerskab
5. Nye opgørelser, der viser hvor mange procent, der begår overtrædelser af straffeloven igen efter en betinget udvisning
6. Nye opgørelser over relation mellem offer og gerningsperson

Opgørelserne nævnt under pkt. 6 forudsætter, at Danmarks Statistik modtager nye data fra Rigs politiet om relation mellem offer og gerningsperson. Dette forventes at kunne ske i efteråret 2021 og opgørelserne forventes derfor at kunne offentliggøres i næste års udgave af denne publikation.

Opgørelserne nævnt under pkt. 1-5 præsenteres i det følgende.

Dømte personers statsborgerskab

Efterkommere med vestligt statsborgerskab har laveste indeks

Mandlige efterkommere, der har vestligt statsborgerskab (andet end dansk) har lavere kriminalitetsindeks end både efterkommere med dansk statsborgerskab og efterkommere med et ikke-vestligt statsborgerskab. Det gælder uanset type af lovovertrædelse. Indekset for efterkommere med vestligt statsborgerskab ligger dog over gennemsnittet for alle mænd som helhed. Fx ligger indekset for straffelovsovertrædelser 65 pct. over gennemsnittet for alle mænd. Efterkommere med dansk statsborgerskab har lavere indeks end efterkommere med et ikke-vestligt statsborgerskab, uanset type af lovovertrædelse. Fx er indekset for straffelovsovertrædelser for efterkommere med dansk statsborgerskab på 260, mens det er på 378 for efterkommere med et ikke-vestligt statsborgerskab.

Også indvandrere med et vestligt statsborgerskab har de laveste indeks

For mandlige indvandrere gælder også, at mænd med et vestligt statsborgerskab har lavere indeks end mænd med dansk eller ikke-vestligt statsborgerskab. Men til forskel fra efterkommerne med et vestligt statsborgerskab ligger indekset for indvandrere med vestligt statsborgerskab under gennemsnittet for alle mænd, og det gælder uanset lovovertrædelse.

Ikke éntydigt mønster for personer med dansk oprindelse

De fleste personer med dansk oprindelse har også dansk statsborgerskab. Hvis en person med dansk oprindelse har et andet statsborgerskab end dansk kan det fx skyldes, at ingen af personens forældre var danske statsborgere ved personens fødsel og personen selv derfor heller ikke har fået dansk statsborgerskab ved fødslen. Hvis en af forældrene efterfølgende opnår dansk statsborgerskab (og er født i Danmark) vil personens herkomst skifte fra efterkommer til dansk oprindelse – også selvom personen ikke selv har opnået dansk statsborgerskab. I modsætning til indvandrere og efterkommere har mænd med dansk oprindelse og vestligt statsborgerskab højere indeks end både mænd med dansk oprindelse og dansk statsborgerskab samt mænd med dansk oprindelse og ikke-vestligt statsborgerskab. Der er dog tale om et forholdsvist lille antal dømte, så tallene skal tolkes med en vis varsomhed.

Tabel 6.14 Kriminalitetsindeks for 15-79-årige efter køn, herkomst, statsborgerskab og lovovertrædelse. Dømte personer. 2020

	Indvandrere			Efterkommere			Dansk oprindelse			I alt
	Danske statsborgere	Vestlige statsborgere	Ikke-vestlige statsborgere	Danske statsborgere	Vestlige statsborgere	Ikke-vestlige statsborgere	Danske statsborgere	Vestlige statsborgere	Ikke-vestlige statsborgere	
indeks, alle mænd = 100										
Mænd										
Alle afgørelser	156	80	147	230	150	291	92	117	112	100
Straffelov i alt	173	63	192	260	165	378	87	159	..	100
- Voldsforbrydelser ...	174	43	190	299	184	452	86	181	..	100
- Ejendomsforbrydelser	167	82	196	224	134	340	87	127	..	100
Færdselslov i alt	160	84	142	240	164	296	92	110	81	100
Særlove i alt	151	67	153	253	129	314	91	115	..	100
indeks, alle kvinder = 100										
Kvinder										
Alle afgørelser	132	84	89	228	153	292	96	151	..	100
Straffelov i alt	160	94	181	164	..	383	89	230	..	100
- Voldsforbrydelser ...	118	67	181	187	..	481	91	..	..	100
- Ejendomsforbrydelser	172	102	189	166	..	416	88	..	..	100
Færdselslov i alt	132	78	70	266	165	306	97	123	..	100
Særlove i alt	118	103	122	135	147	185	96	308	..	100

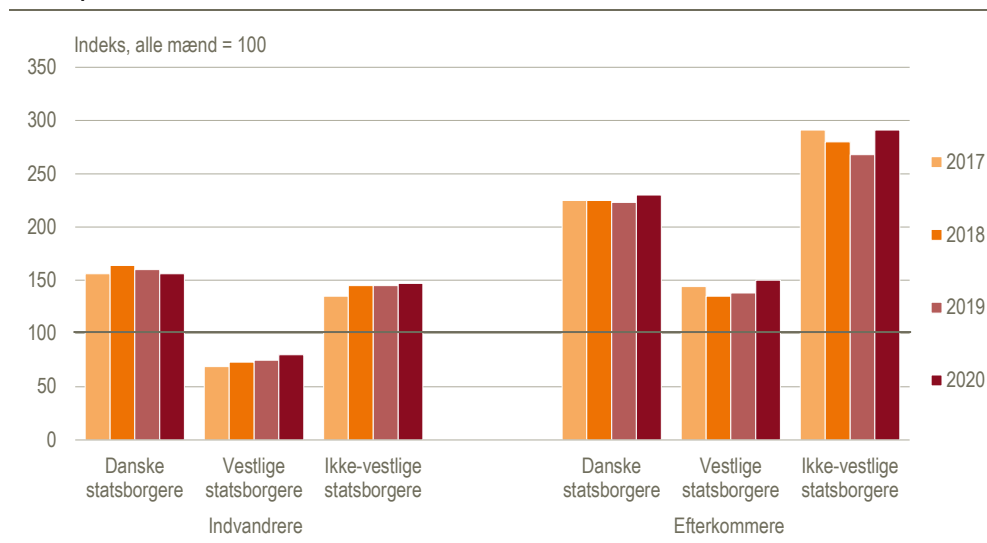
Anm. 1: Korrigeret for alder.

Anm. 2: .. angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

Udvikling 2017-2020

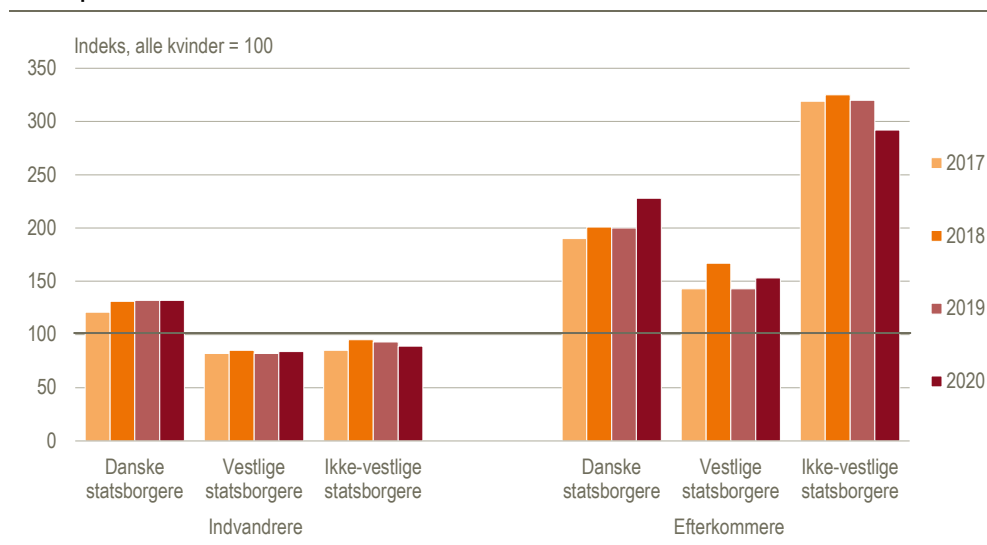
Indeksene for mandlige indvandrere ligger nogenlunde stabilt fra 2017 til 2020. Indekset for indvandrere med dansk statsborgerskab er faldet en smule siden 2018, hvor indekset for indvandrere med vestligt statsborgerskab har været svagt stigende fra 2017-2020. Stigningen fra 2019 til 2020 var særlig høj for efterkommere med ikke-vestligt statsborgerskab.

Figur 6.12 **Kriminalitetsindeks for mænd for afgørelser i alt. Dømte personer**

For de kvindelige indvandrere er billedet det samme som for de mandlige indvandrere, idét indeksene ligger nogenlunde stabilt fra 2017-2020. For de kvindelige efterkommere med dansk statsborgerskab er indekset steget markant fra 2019 til 2020. For de kvindelige efterkommere med ikke-vestligt statsborgerskab er indekset til gengæld faldet fra 2019 til 2020.

Figur 6.13 **Kriminalitetsindeks for kvinder for afgørelser i alt. Dømte personer**

Indeks for antal forhold

I indeksene vist i figur 6.13 er der taget udgangspunkt i hvor mange personer i de forskellige befolkningsgrupper, der er blevet dømt i løbet af året. En anden måde at beregne indeksene på, er at tage udgangspunkt i antallet af afgjorte forhold i befolkningsgrupperne, dvs. i antallet af lovovertrædelser, som personerne er fundet skyldige i.

Efterkommere med vestligt statsborgerskab har stadig de laveste indeks

Indeks beregnet med udgangspunkt i antallet af afgjorte forhold viser, at det blandt de mandlige efterkommere er mænd med et vestligt statsborgerskab, der har det laveste samlede indeks, ligesom det gjorde sig gældende ved indekset beregnet ud fra antallet af dømte personer. Dog er indekset for straffelovsforbrydelser – og herunder ejendomsforbrydelser – højere for efterkommere med vestligt statsborgerskab end

for efterkommere med dansk statsborgerskab. Efterkommere med et dansk statsborgerskab har et lavere indeks – uanset type af lovovertrædelse – end efterkommere med et ikke-vestligt statsborgerskab.

Tabel 6.15 Kriminalitetsindeks for 15-79-årige efter køn, herkomst, statsborgerskab og lovovertrædelse. Afgjorte fældende forhold. 2020

	Indvandrere			Efterkommere			Dansk oprindelse			I alt
	Danske statsborgere	Vest-lige statsborgere	Ikke-vestlige statsborgere	Danske statsborgere	Vest-lige statsborgere	Ikke-vestlige statsborgere	Danske statsborgere	Vest-lige statsborgere	Ikke-vestlige statsborgere	
indeks, alle mænd = 100										
Mænd										
Alle afgørelser	180	61	178	317	286	501	85	118	148	100
Straffelov i alt	212	41	214	349	424	721	78	123	..	100
- Voldsforbrydelser	195	37	194	352	225	501	83	..	..	100
- Ejendomsforbrydelser	225	44	228	352	487	801	76	111	..	100
Færdselslov i alt	174	76	156	297	201	380	88	123	..	100
Særlove i alt	160	55	177	306	254	379	87	103	..	100
indeks, alle kvinder = 100										
Kvinder										
Alle afgørelser	146	74	99	221	128	380	95	151	..	100
Straffelov i alt	79	66	148	142	..	499	96	..	..	100
- Voldsforbrydelser	114	55	179	180	..	..	92	..	..	100
- Ejendomsforbrydelser	74	68	147	136	..	523	96	..	..	100
Færdselslov i alt	136	76	75	292	159	331	96	138	..	100
Særlove i alt	264	80	102	143	..	224	92	..	..	100

Anm. 1: Korrigeret for alder.

Anm. 2: ... angiver, at der er færre end 50 afgjorte forhold i befolkningsgruppen.

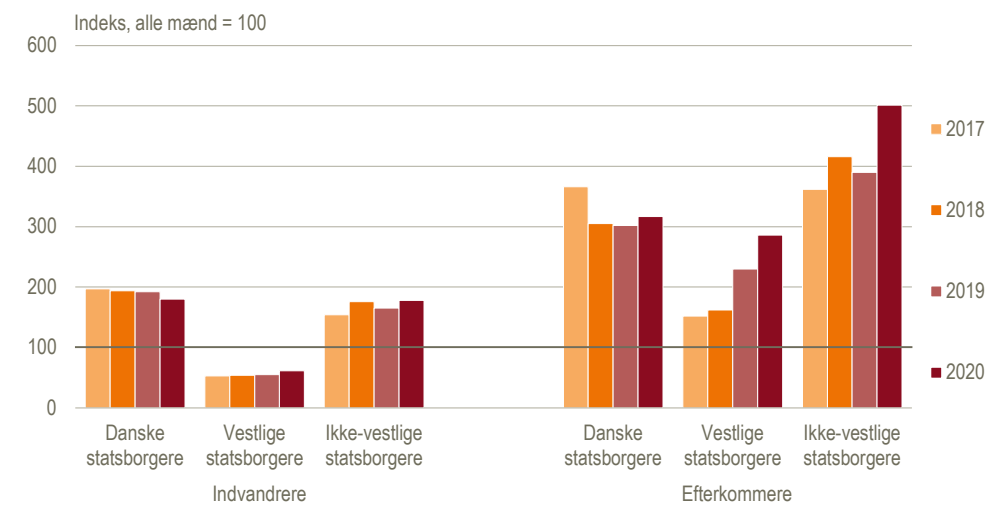
Lavere indeks for indvandrere med vestligt statsborgerskab

Indeksene for mandlige indvandrere med et vestligt statsborgerskab er lavere når der ses på afgjorte forhold i stedet for dømte personer. Fx var indekset for straffelovsovertrædelser på 63, når indekset beregnes på baggrund af antallet af dømte personer, men kun på 41 når der i stedet tages udgangspunkt i antallet af afgjorte forhold. Det indikerer, at der ikke blot er færre dømte blandt de mandlige indvandrere med et vestligt statsborgerskab end blandt gennemsnittet af alle mænd, men også at de, der dømmes, får færre domme end gennemsnittet. For øvrige mandlige indvandrere og efterkommere er det samlede indeks højere når der opgøres efter afgjorte forhold, men der er nogen variation når der ses på de enkelte kriminalitetstyper.

Udvikling 2017-2020

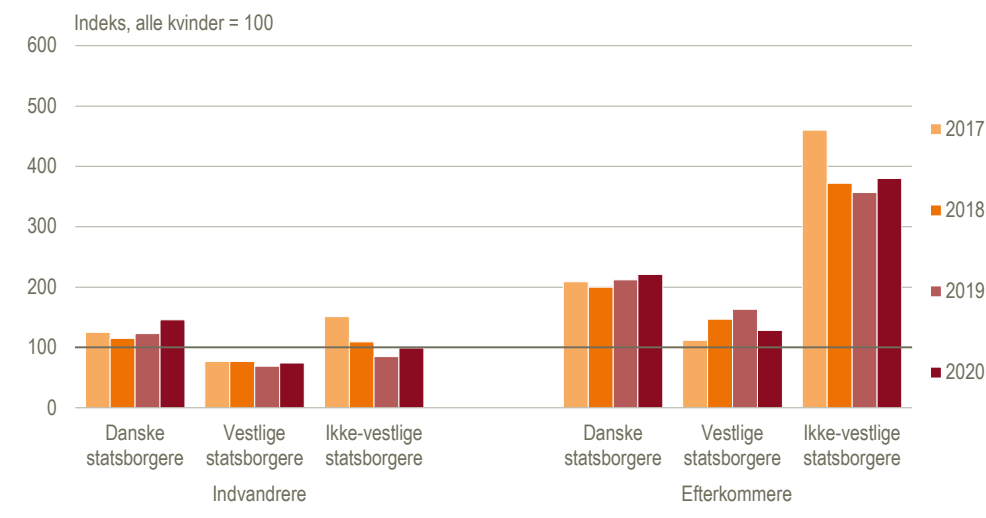
Det er vanskeligt at pege på én entydig udvikling i indeksene beregnet ud fra antallet af afgjorte forhold. For alle grupper har der været tale om både stigninger og fald i årene 2017-2020. For mandlige **efterkommere med ikke-vestligt statsborgerskab** er indekset i 2020 **markant højere** end i 2017.

Figur 6.14 **Kriminalitetsindeks for mænd for afgørelser i alt.**
Afgjorte fældende forhold – figuren er ændret i forhold til oprindelige version

For kvindelige indvandrere og efterkommere med dansk statsborgerskab ligger indekset i 2020 også en højere end i 2017.

Figur 6.15 **Kriminalitetsindeks for kvinder for afgørelser i alt.**
Afgjorte fældende forhold – figuren er ændret i forhold til oprindelige version

Flere oplysninger i
 statistikbanken

Opgørelser, der viser antallet af dømte personer fordelt på køn, alder, herkomst, statsborgerskab, lovovertrædelse og afgørelsestype kan ses i statistikbanken.

Ofres herkomst

Personrelateret
 kriminalitet

Politiet registrerede i 2020 ca. 20.650 mænd og ca. 23.400 kvinder som ofre for personrelateret kriminalitet. Personrelateret kriminalitet omfatter seksual- og voldsforbrydelser samt enkelte kategorier af henholdsvis ejendomsforbrydelser (blandt andet taske- og tricktyverier og røverier) og andre straffelovsforbrydelser (især ærekrænkelser). Desuden indgår ofre for overtrædelser af særloven om tilhold, bortvisning og opholdsforbud.

Mænd er ofre for volds- og ejendomsforbrydelser

Mænd er næsten udelukkende ofre for volds- og ejendomsforbrydelser, mens der er få procent af de mandlige ofre, der har været udsat for seksualforbrydelser, andre straffelovsforbrydelser og overtrædelse af loven om tilhold mv.

Tabel 6.16 Ofre fordelt efter køn, herkomst og lovovertrædelse. 2020

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
	antal					
Mænd						
I alt (netto)	705	120	2 088	1 330	16 404	20 647
Seksuualforbrydelser	5	2	20	24	397	448
Voldsforbrydelser	348	80	1 384	978	8 950	11 740
Ejendomsforbrydelser	354	39	715	350	7 293	8 751
Andre straffelovsovertrædelser	4	1	14	9	107	135
Lov om tilhold, opholds-forbud og bortvisning	2	-	4	-	75	81
Kvinder						
I alt (netto)	1 023	122	2 010	1 116	19 100	23 371
Seksuualforbrydelser	89	17	168	149	3 130	3 553
Voldsforbrydelser	357	61	949	602	7 040	9 009
Ejendomsforbrydelser	581	46	944	380	9 056	11 007
Andre straffelovsovertrædelser	5	-	11	9	101	126
Lov om tilhold, opholds-forbud og bortvisning	18	-	29	19	295	361
	pct.					
Mænd						
I alt (netto)	100	100	100	100	100	100
Seksuualforbrydelser	1	2	1	2	2	2
Voldsforbrydelser	49	67	66	74	55	57
Ejendomsforbrydelser	50	33	34	26	44	42
Andre straffelovsovertrædelser	1	1	1	1	1	1
Lov om tilhold, opholds-forbud og bortvisning	0	-	0	-	0	0
Kvinder						
I alt (netto)	100	100	100	100	100	100
Seksuualforbrydelser	9	14	8	13	16	15
Voldsforbrydelser	35	50	47	54	37	39
Ejendomsforbrydelser	57	38	47	34	47	47
Andre straffelovsovertrædelser	0	-	1	1	1	1
Lov om tilhold, opholds-forbud og bortvisning	2	-	1	2	2	2

Anm.: Da samme person kan være offer for flere forskellige typer lovovertrædelser, vil summen af kategorierne være større end totalen.

Mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er især ofre for vold

Mere end halvdelen af de registrerede mandlige ofre for personrelateret kriminalitet har været udsat for vold. Blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande er andelen noget højere, nemlig 74 pct. Mandlige indvandrere fra vestlige lande er med 49 pct. den gruppe, hvor ofrene for vold udgør den laveste andel af alle ofrene.

15 pct. af de kvindelige ofre har været ofre for seksualforbrydelser

I gennemsnit har 15 pct. af de registrerede kvindelige ofre været ofre for seksualforbrydelser. Blandt de kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande er andelen lavest. Her har 8 pct. af ofrene været udsat for seksualforbrydelser.

Også de kvindelige efterkommere fra ikke-vestlige lande er især ofre for vold

Ligesom det gælder for de mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er også de kvindelige ofre, der er efterkommere fra ikke-vestlige lande i høj grad ofre for vold. Mens det i gennemsnit for kvinder er 39 pct. af alle ofre, der har været udsat for vold, er det 54 pct. blandt efterkommerne fra ikke-vestlige lande. Og også for kvinderne er det blandt indvandrerne fra vestlige lande, at andelen er lavest.

Offermønster kan hænge sammen med alderssammensætning

Det forskellige offermønster blandt herkomstgrupperne kan se i sammenhæng med, at grupperne har forskellig alderssammensætning. Fx er gennemsnitsalderen for ofre for vold lavere end for ofre for ejendomsforbrydelser. Alt andet lige vil en befolkningsgruppe, der har en stor andel af unge personer, derfor også have en større andel af ofrene, der har været udsat for vold.

Standardiseret offerindeks

Et indeks, der korrigerer for gruppernes forskellige alderssammensætning er en anden måde at belyse hvorvidt en befolkningsgruppe er under- eller overrepræsenteret blandt ofrene for kriminalitet og for forskellige typer af kriminalitet.

Flere ofre end forventet blandt personer fra ikke-vestlige lande

Helt generelt er der blandt personer med oprindelse i et ikke-vestligt land registreret flere ofre end det skulle forventes med deres givne alderssammensætning. Blandt mandlige indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, var der henholdsvis 51 pct. og 81 pct. flere ofre for personrelateret kriminalitet i 2020 end det skulle forventes, hvis de var udsat for kriminalitet i samme omfang som gennemsnittet af befolkningen. For kvinderne var den tilsvarende overrepræsentation 18 pct. for indvandrerne og 43 pct. for efterkommerne.

Efterkommerne fra ikke-vestlige lande har særligt høje indeks for vold

Efterkommerne med oprindelse i ikke-vestlige lande har især høje indeks for vold. Både blandt mændene og kvinderne er der med indeks på henholdsvis 219 og 193 registreret omkring dobbelt så mange ofre for voldsforbrydelser som blandt gennemsnittet af befolkningen.

Tabel 6.17

Standardiseret offerindeks¹. 2020

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
indeks, alle mænd = 100						
Mænd						
Straffelov i alt	65	126	151	181	95	100
Seksuualforbrydelser	..	..	96	93	104	100
Voldsforbrydelser	58	130	176	219	91	100
Ejendomsforbrydelser	73	125	121	124	99	100
indeks, alle kvinder = 100						
Kvinder						
Straffelov i alt	83	124	118	143	98	100
Seksuualforbrydelser	59	76	86	75	105	100
Voldsforbrydelser	74	141	134	193	94	100
Ejendomsforbrydelser	97	135	118	132	98	100

Anm.1: ... angiver at der er færre end 10 ofre i den pågældende befolkningsgruppe

Anm.2: Offerhændelser vedrørende "Andre straffelovsovertrædelser" og "Lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning" er ikke medtaget. Det skyldes, at der kun er ganske få eller ingen personer med anden oprindelse end dansk, der har været ofre for denne type lovovertrædelser (se tabel 6.16).

¹ Standardiseret for alder.

Vestlige indvandrere har de laveste indeks for vold

Både blandt mænd og kvinder er det indvandrerne fra vestlige lande, der har de laveste indeks for voldsforbrydelser. For mændene er det på 58 og for kvinderne på 74.

Kvindelige indvandrere fra vestlige lande har det laveste indeks for seksuualforbrydelser

Kvindelige indvandrere fra vestlige lande har med 59 det laveste indeks for seksuualforbrydelser. Også kvindelige efterkommere fra både ikke-vestlige og vestlige lande ligger lavt med et indeks på henholdsvis 75 og 76. Indekset for seksuualforbrydelser mod kvinder er i øvrigt det eneste indeks, hvor personer med dansk oprindelse ligger højere end alle de øvrige herkomstgrupper.

Ofre og gerningspersoner

Ofre i 2018 I det følgende er det valgt at tage udgangspunkt i offerregistreringerne for 2018. For disse er det på nuværende tidspunkt muligt at finde gerningspersoner, der er dømt i 2018, 2019 eller 2020. Valget er begrundet i en indledende undersøgelse af mulighederne for at koble offer og gerningsperson, der har vist, at der i meget begrænset omfang træffes afgørelse i en sag mere end to år efter gerningsåret.

*Kun seksualforbrydelser og
voldsforbrydelser*

Offerregistreringer, der vedrører ejendomsforbrydelser (primært lomme- og taske-tyverier) er ikke medtaget i opgørelserne, da det kun i få procent af tilfældene er muligt at finde en gerningsperson inden for den definerede tidshorisont på 2 år. For offerregistreringer vedrørende seksualforbrydelser findes der gerningspersoner til ca. 30 pct. af registreringerne og for voldsforbrydelser til ca. 40 pct. af registreringerne.

*73 pct. af dømte for
seksualforbrydelser havde
dansk oprindelse*

I 2018 var der i alt 1.119 registreringer af ofre for seksualforbrydelser, hvortil der er dømt en (eller flere) person(er) i løbet af de efterfølgende to år. I 820 tilfælde var gerningsperson(erne) med dansk oprindelse. Det svarer til 73 pct. I 4 pct. af tilfældene havde gerningsperson(erne) vestligt oprindelse og i 18 pct. af tilfældene ikke-vestlig oprindelse. Andelen af gerningspersoner med dansk oprindelse er størst blandt de ofre, der også har dansk oprindelse (77 pct.) og lavest blandt ofre med oprindelse i et ikke-vestligt land (48 pct.). Blandt ofre med oprindelse i et ikke-vestligt land er andelen af gerningspersoner med dansk oprindelse størst – nemlig 48 pct.

Tabel 6.18 Offerregistreringer efter offerets og gerningspersonens herkomst. 2018

Offerets herkomst	Gerningspersonens herkomst					I alt
	Dansk oprindelse	Vestlig oprindelse	Ikke-vestlig oprindelse	Kombination	Uoplyst herkomst	
Seksualforbrydelser						
	antal					
I alt	820	40	203	1	55	1 119
Dansk oprindelse	753	34	149	1	47	984
Vestlig oprindelse	24	2	11	-	1	38
Ikke-vestlig oprindelse ..	38	2	36	-	3	79
Uoplyst herkomst	5	2	7	-	4	18
	pct.					
I alt	73,3	3,6	18,1	0,1	4,9	100,0
Dansk oprindelse	76,5	3,5	15,1	0,1	4,8	100,0
Vestlig oprindelse	63,2	5,3	28,9	-	2,6	100,0
Ikke-vestlig oprindelse ..	48,1	2,5	45,6	-	3,8	100,0
Uoplyst herkomst	27,8	11,1	38,9	-	22,2	100,0
Voldsforbrydelser						
	antal					
I alt	7 412	287	2 626	68	363	10 756
Dansk oprindelse	5 885	154	1 404	46	179	7 668
Vestlig oprindelse	142	66	74	3	26	311
Ikke-vestlig oprindelse ..	408	17	818	19	58	1 320
Uoplyst herkomst	977	50	330	-	100	1 457
	pct.					
I alt	68,9	2,7	24,4	0,6	3,4	100,0
Dansk oprindelse	76,7	2,0	18,3	0,6	2,3	100,0
Vestlig oprindelse	45,7	21,2	23,8	1,0	8,4	100,0
Ikke-vestlig oprindelse ..	30,9	1,3	62,0	1,4	4,4	100,0
Uoplyst herkomst	67,1	3,4	22,6	-	6,9	100,0

*Lidt andet billede
vedrørende
voldsforbrydelser*

I 2018 blev der i alt registreret 10.756 offerhændelser vedrørende vold hvortil der efterfølgende er dømt en gerningsperson. Ligesom for seksualforbrydelser udgjorde personer med dansk oprindelse med 69 pct. størstedelen af gerningspersonerne og personer med oprindelse i et vestligt eller et ikke-vestligt land udgjorde også nogen-

lunde den samme andel som vedrørende seksualforbrydelser. Men når der også fordeles på offerets herkomst er billedet lidt anderledes end ved seksualforbrydelserne. Blandt andet var 31 pct. af gerningspersonerne med dansk oprindelse når offeret er af ikke-vestlig oprindelse. For seksualforbrydelserne gjaldt det i 48 pct. af tilfældene. Omvendt udgjorde gerningspersoner med ikke-vestlig oprindelse en større andel, når offeret også var af ikke-vestlig oprindelse – 62 pct. mod 46 pct. ved seksualforbrydelserne.

Næsten altid kun én gerningsperson ved seksualforbrydelser

I næsten alle de tilfælde, hvor der til en offerregistrering vedrørende seksualforbrydelser bliver fundet gerningspersoner, er der kun fundet én gerningsperson. Og dette gælder uanset offerets herkomst.

I knap 2 pct. af voldsregistreringerne er der mere end én gerningsperson

For offerregistreringerne vedrørende voldsforbrydelser er der med knap 2 pct. en lidt større andel af tilfældene, hvor der er fundet mere end én gerningsperson. Andelen er højest blandt ofre med ikke-vestlig oprindelse. Her er der 3 pct. af tilfældene, hvor der er fundet to gerningspersoner.

Tabel 6.19 Offerregistreringer efter offerets herkomst og antal gerningspersoner. 2018

Offerets herkomst	Antal gerningspersoner			I alt
	1 gerningsperson	2 gerningspersoner	3 eller flere gerningspersoner	
Seksuualforbrydelser	antal			
I alt	1 115	3	1	1 119
Dansk oprindelse	981	2	1	984
Vestlig oprindelse	37	1	-	38
Ikke-vestlig oprindelse	79	-	-	79
Uoplyst herkomst	18	-	-	18
	pct.			
I alt	99,6	0,3	0,1	100,0
Dansk oprindelse	99,7	0,2	0,1	100,0
Vestlig oprindelse	97,4	2,6	-	100,0
Ikke-vestlig oprindelse	100,0	-	-	100,0
Uoplyst herkomst	100,0	-	-	100,0
Voldsforbrydelser	antal			
I alt	10 586	141	29	10 756
Dansk oprindelse	7 554	90	24	7 668
Vestlig oprindelse	306	5	-	311
Ikke-vestlig oprindelse	1 274	41	5	1 320
Uoplyst herkomst	1 452	5	-	1 457
	pct.			
I alt	98,4	1,3	0,3	100,0
Dansk oprindelse	98,5	1,2	0,3	100,0
Vestlig oprindelse	98,4	1,6	-	100,0
Ikke-vestlig oprindelse	96,5	3,1	0,4	100,0
Uoplyst herkomst	99,7	0,3	-	100,0

Gerningspersonens herkomst og antal gerningspersoner

I næsten samtlige af offerregistreringerne vedrørende seksualforbrydelser var der kun én gerningsperson. Det samme gør sig gældende for offerregistreringerne vedrørende voldsforbrydelser. Her var der kun én gerningsperson i 99 pct. af de tilfælde, hvor der kun er gerningspersoner med dansk oprindelse. Den tilsvarende andel for tilfælde med gerningspersoner fra vestlige lande var på 100 pct. og fra ikke-vestlige lande på lidt mere end 98 pct.

Tabel 6.20 Offerregistreringer efter gerningspersonens herkomst og antal gerningspersoner, 2018

Gerningspersonens herkomst	Antal gerningspersoner			I alt
	1 gerningsperson	2 gerningspersoner	3 eller flere gerningspersoner	
Seksualforbrydelser				
	antal			
I alt	1 115	3	1	1 119
Dansk oprindelse	817	3	-	820
Vestlig oprindelse	40	-	-	40
Ikke-vestlig oprindelse	203	-	-	203
Kombination	-	-	1	1
Uoplyst herkomst	55	-	-	55
	pct.			
I alt	99,6	0,3	0,1	100,0
Dansk oprindelse	99,6	0,4	-	100,0
Vestlig oprindelse	100,0	-	-	100,0
Ikke-vestlig oprindelse	100,0	-	-	100,0
Kombination	-	-	100,0	100,0
Uoplyst herkomst	100,0	-	-	100,0
Voldsforbrydelser				
	antal			
I alt	10 586	141	29	10 756
Dansk oprindelse	7 349	49	14	7 412
Vestlig oprindelse	287	-	-	287
Ikke-vestlig oprindelse	2 587	38	1	2 626
Kombination	-	54	14	68
Uoplyst herkomst	363	-	-	363
	pct.			
I alt	98,4	1,3	0,3	100,0
Dansk oprindelse	99,2	0,7	0,2	100,0
Vestlig oprindelse	100,0	-	-	100,0
Ikke-vestlig oprindelse	98,5	1,4	0,0	100,0
Kombination	-	79,4	20,6	100,0
Uoplyst herkomst	100,0	-	-	100,0

Domme før og efter statsborgerskab

Population

Populationen i dette afsnit udgøres af personer, der har været i befolkningen 1. januar og/eller 31. december i det pågældende år og som har fået dansk statsborgerskab i 1992 eller senere som 20-årig eller ældre og som senest har fået det danske statsborgerskab tildelt fem år forud for 31. december i det pågældende år. Populationen er desuden afgrænset til personer, der senest er indvandret mindst fem år forud for opnåelse af statsborgerskab. Disse afgrænsninger muliggør, at de pågældende personer kan have fået fældende strafferetlige afgørelser både fem år forud for statsborgerskabet og fem år efter. Afgrænsningen til statsborgerskab tildelt i 1992 eller senere skyldes, at Danmarks Statistik ikke har fyldestgørende oplysninger om statsborgerskab tildelt før 1992. Til personerne er knyttet oplysninger om alle fældende forhold (både hoved- og biforhold) for overtrædelse af straffeloven og særlovene i henholdsvis fem år før og fem år efter datoen for tildeling af dansk statsborgerskab.

83 pct. af mændene og 95 pct. af kvinderne er ikke dømt hverken før eller efter dansk statsborgerskab

I alt 37.133 mænd og 40.917 kvinder indgår i populationen beskrevet ovenfor. Heraf har 30.925 mænd og 38.709 kvinder ikke modtaget domme for overtrædelse af straffeloven eller særlovene hverken fem år før eller fem år efter opnåelse af dansk statsborgerskab. Det svarer til henholdsvis 83 pct. og 95 pct.

Tabel 6.21 Personer med opnået dansk statsborgerskab efter køn, antal forhold før og efter opnået dansk statsborgerskab og alder ved opnået statsborgerskab. 2020

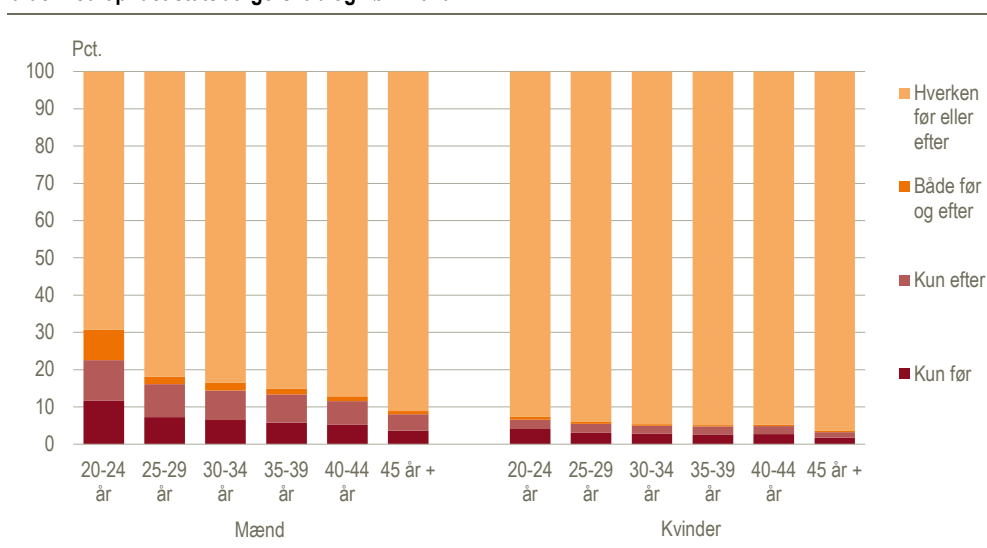
	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45 år +	I alt
Mænd i alt	6 141	4 495	6 987	7 114	5 010	7 386	37 133
Ingen forhold før, i alt	4 928	4 080	6 392	6 595	4 687	7 049	33 731
- Ingen forhold efter	4 254	3 682	5 840	6 055	4 367	6 727	30 925
- 1 forhold efter	420	290	399	396	236	258	1 999
- 2+ forhold efter	254	108	153	144	84	64	807
1 forhold før, i alt	649	322	457	411	262	287	2 388
- Ingen forhold efter	450	258	360	337	216	238	1 859
- 1 forhold efter	101	42	61	53	29	40	326
- 2+ forhold efter	98	22	36	21	17	9	203
2+ forhold før, i alt	564	93	138	108	61	50	1 014
- Ingen forhold efter	263	69	91	76	44	31	574
- 1 forhold efter	77	15	28	16	13	13	162
- 2+ forhold efter	224	9	19	16	4	6	278
Kvinder i alt	7 186	5 424	7 592	7 583	5 552	7 580	40 917
Ingen forhold før, i alt	6 838	5 231	7 352	7 353	5 382	7 421	39 577
- Ingen forhold efter	6 661	5 099	7 187	7 193	5 261	7 308	38 709
- 1 forhold efter	136	104	131	112	99	96	678
- 2+ forhold efter	41	28	34	48	22	17	190
1 forhold før, i alt	265	152	204	184	145	131	1 081
- Ingen forhold efter	233	136	188	164	135	112	968
- 1 forhold efter	20	13	9	9	5	10	66
- 2+ forhold efter	12	3	7	11	5	9	47
2+ forhold før, i alt	83	41	36	46	25	28	259
- Ingen forhold efter	61	30	22	35	16	20	184
- 1 forhold efter	8	5	8	3	5	2	31
- 2+ forhold efter	14	6	6	8	4	6	44

De fleste med domme før statsborgerskab får ikke domme efter statsborgerskab

Af de 2.388 mænd, der havde fået én dom for overtrædelse af straffeloven eller særlovene før statsborgerskab, fik 326 én ny dom efter statsborgerskabet og 203 fik to eller flere. Det svarer til henholdsvis 14 pct. og knap 9 pct. Tilsvarende fik 16 pct. af de 1.014 mænd, der havde fået to eller flere domme før statsborgerskab, én ny dom efter statsborgerskab og 27 pct. fik to eller flere.

Figur 6.16

Personer med opnået dansk statsborgerskab efter domme før og efter opnået dansk statsborgerskab, alder ved opnået statsborgerskab og køn. 2020

Flest blandt ældre mænd uden domme

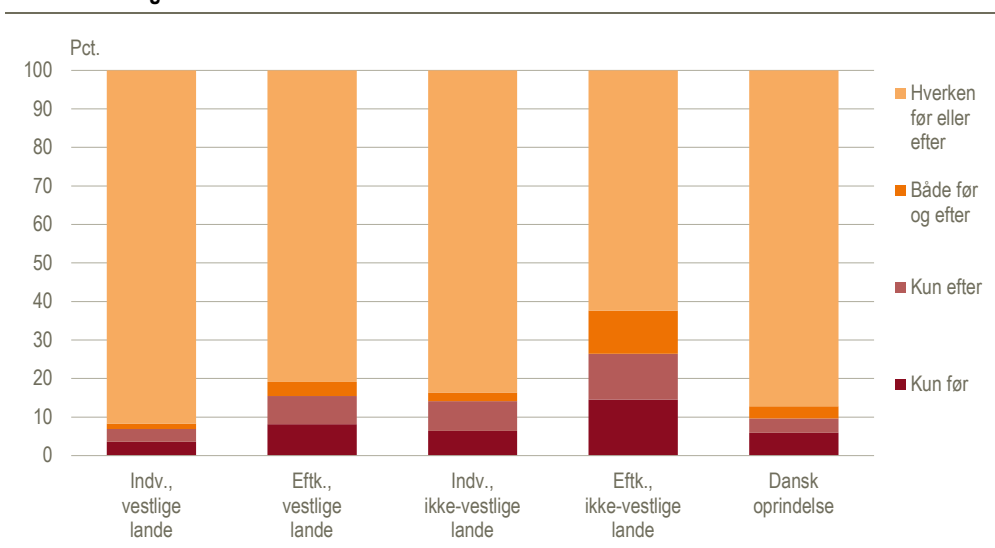
Andelen, der ikke har modtaget domme hverken før eller efter opnåelse af dansk statsborgerskab er størst blandt mænd, der var 45 år eller ældre, da de blev danske statsborgere. Her var andelen på 91 pct. For de mænd, der var i alderen 20-24 år, da

de fik dansk statsborgerskab var andelen på 69 pct. For kvinderne er forskellen meget mindre – 96 pct. for de kvinder, der var 45 år eller ældre, da de fik dansk statsborgerskab og 93 pct. for de kvinder, der var 20-24 år.

Størst andel med domme før og efter statsborgerskab blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande

Blandt mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande er andelen med domme før og/eller efter statsborgerskab på 38 pct. Det er den største andel blandt de fem herkomstgrupper. En del af forklaringen på dette er sandsynligvis, at efterkommerne fra ikke-vestlige lande gennemsnitligt er yngre end resten af befolkningen og derfor også vil være yngre end gennemsnittet på det tidspunkt, hvor de opnår dansk statsborgerskab. Og som det fremgik i figur 6.16, hænger andelen med dom før/efter statsborgerskab sammen med alderen på tidspunktet for statsborgerskabet.

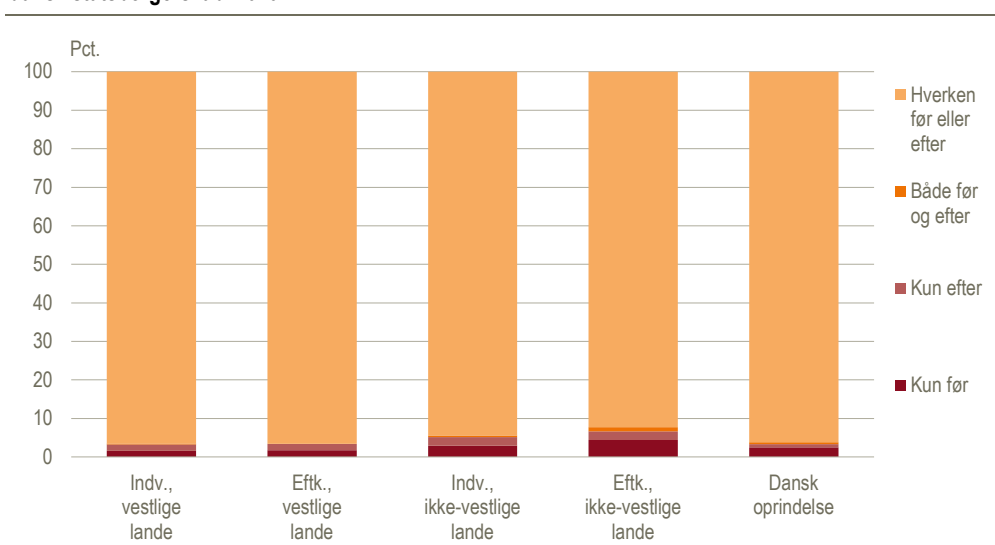
Figur 6.17 Mænd med opnået dansk statsborgerskab efter herkomst, oprindelse og domme før og efter opnået dansk statsborgerskab. 2020

Samme mønster for kvinderne

Også hos kvinderne er det blandt efterkommerne fra ikke-vestlige lande, der er den største andel med domme før og/eller efter statsborgerskab. Men igen er forskellene meget mindre blandt kvinderne end blandt mændene.

Figur 6.18 Kvinder med opnået dansk statsborgerskab efter herkomst, oprindelse og domme før og efter opnået dansk statsborgerskab. 2020

Flest har tidligere dom for en ejendomsforbrydelse

Af de i alt 4.742 personer, der havde fået en eller flere domme i perioden fem år forud for deres statsborgerskab, havde de 62 pct. fået dom for en ejendomsforbrydelse ved den seneste dom før statsborgerskabet. Det svarer til 2.933 personer. 19 pct. eller

907 personer havde fået en dom inden for gruppen af øvrige særlove, herunder blandt andet udlændingeloven, ordensbekendtgørelsen, lov om hyrekørsel og restaurationsloven.

Tabel 6.22 Personer med domme før statsborgerskab efter lovovertrædelse ved seneste dom før statsborgerskab og alder på tidspunkt for statsborgerskab. 2020

	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45 år +	I alt
	antal						
I alt	1 561	608	835	749	493	496	4 742
	pct.						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Straffelov i alt	77,8	71,7	72,2	69,8	69,8	72,4	73,4
- Seksualforbrydelser	0,8	1,2	0,8	1,2	0,8	1,4	1,0
- Voldsforbrydelser	11,3	4,3	6,7	5,3	4,7	3,8	7,2
- Ejendomsforbrydelser	61,8	62,2	61,7	59,8	61,5	65,5	61,9
- Andre straffelovsforbrydelser ..	4,0	4,1	3,0	3,5	2,8	1,6	3,4
Særlove i alt	22,2	28,3	27,8	30,2	30,2	27,6	26,6
- Lov om euforiserende stoffer ..	4,5	3,9	3,0	3,3	2,8	2,4	3,6
- Våbenloven	5,1	4,3	3,5	3,2	4,1	1,4	3,9
- Øvrige særlove	12,6	20,1	21,3	23,6	23,3	23,8	19,1

Lidt anderledes mønster for domme efter statsborgerskab

Hvis der i stedet tages udgangspunkt i den første dom efter statsborgerskab er kriminalitetsmønstret lidt anderledes. Af de i alt 4.831 personer, der havde fået en eller flere domme i perioden fem år efter deres statsborgerskab, havde de 40 pct. fået den første dom for en ejendomsforbrydelse, mens 30 pct., svarende til 1.467 personer, havde fået den første dom for en lovovertrædelse i gruppen af øvrige særlove.

Tabel 6.23 Personer med domme efter statsborgerskab efter lovovertrædelse ved første dom efter statsborgerskab og alder på tidspunkt for statsborgerskab. 2020

	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45 år +	I alt
	antal						
I alt	1 405	645	891	837	523	530	4 831
	pct.						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Straffelov i alt	55,5	60,0	59,0	57,2	61,4	61,1	58,3
- Seksualforbrydelser	0,6	1,6	1,6	1,4	1,7	2,1	1,3
- Voldsforbrydelser	15,4	12,4	13,5	13,3	13,0	12,8	13,7
- Ejendomsforbrydelser	35,2	43,3	40,6	39,2	43,0	43,8	39,8
- Andre straffelovsforbrydelser ..	4,2	2,8	3,4	3,3	3,6	2,5	3,5
Særlove i alt	44,5	40,0	41,0	42,8	38,6	38,9	41,7
- Lov om euforiserende stoffer ..	11,1	7,4	6,6	6,2	5,5	5,7	7,7
- Våbenloven	5,7	2,2	2,9	3,1	2,5	2,6	3,6
- Øvrige særlove	27,7	30,4	31,4	33,5	30,6	30,6	30,4

Tre ud af fire dømte før statsborgerskab fik en bøde

Af de 4.742 personer, der fik en dom før statsborgerskab, fik de 76 pct. en bøde. Andelen af de dømte, der havde fået en bøde er højest for de ældste aldersgrupper og lavest for de yngste, henholdsvis 89 pct. og 68 pct. Omvendt er andelen med en frihedsstraf højest for de yngste aldersgrupper. Således havde 20 pct. af de dømte i alderen 20-24 år fået en frihedsstraf ved den seneste dom før statsborgerskab. For personer i alderen 45 år og derover var andelen på 3 pct.

Tabel 6.24 Personer med domme før statsborgerskab efter afgørelsestype ved seneste dom før statsborgerskab og alder på tidspunkt for statsborgerskab. 2020

	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45 år +	I alt
	antal						
I alt	1 561	608	835	749	493	496	4 742
	pct.						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ubetinget frihedsstraf	7,8	0,8	0,2	0,1	1,2	0,2	2,9
Betinget frihedsstraf	12,6	8,1	9,2	5,6	6,7	2,6	8,6
Bøde	68,1	75,3	76,8	81,4	82,4	88,9	76,3
Tiltalefrafald	4,0	1,3	1,4	1,9	1,8	1,0	2,3
Tiltaleundladelse	6,0	12,0	10,4	9,9	6,3	6,0	8,2
Anden afgørelse	1,5	2,5	1,9	1,1	1,6	1,2	1,6

De fleste med dom efter statsborgerskab får også en bøde

Også blandt de personer, der har fået domme efter statsborgerskab er en bøde den hyppigste afgørelse. I alt 71 pct. af de 4.831 personer, der fik domme efter statsborgerskab, fik en bøde. Også her er andelen højest hos de ældste (80 pct.) og lavest blandt de yngste (64 pct.). Også med hensyn til andelen, der fik en frihedsstraf er billedet det samme, som blandt de personer, der havde fået domme før statsborgerskab – 29 pct. af de 20-24-årige og 16 pct. blandt personer i alderen 45 år og derover.

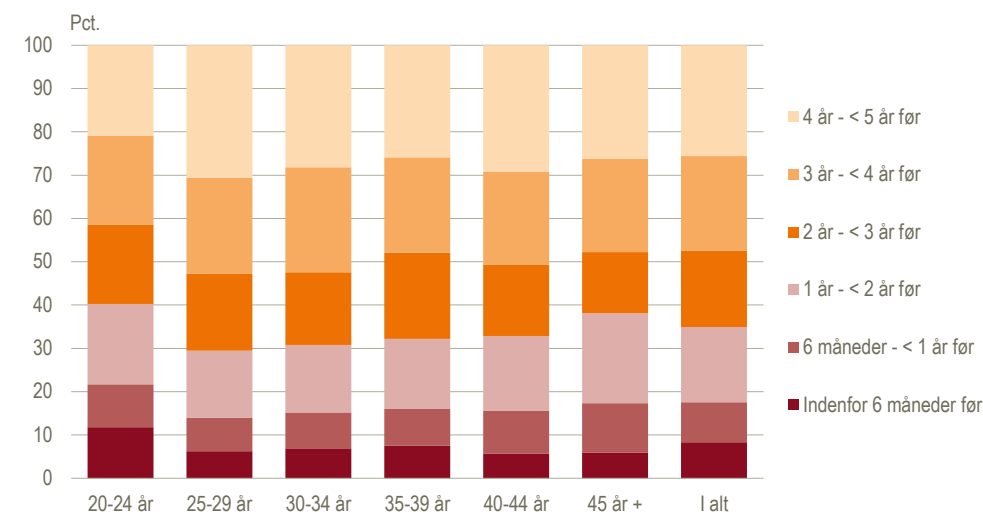
Tabel 6.25 Personer med domme efter statsborgerskab efter afgørelsestype ved første dom efter statsborgerskab og alder på tidspunkt for statsborgerskab. 2020

	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45 år +	I alt
	antal						
I alt	1 405	645	891	837	523	530	4 831
	pct.						
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ubetinget frihedsstraf	12,0	6,2	6,5	6,3	6,5	4,5	7,8
Betinget frihedsstraf	16,8	14,7	14,1	13,0	14,0	11,3	14,5
Bøde	64,3	72,2	73,1	74,8	72,5	80,0	71,4
Tiltalefrafald	1,4	1,6	1,7	1,7	1,5	1,1	1,5
Tiltaleundladelse	3,9	3,1	2,7	2,6	4,2	1,5	3,1
Anden afgørelse	1,6	2,2	1,9	1,6	1,3	1,5	1,7

Varighed fra dom til statsborgerskab

Af de personer, der havde fået domme i de fem forudgående år før opnåelse af statsborgerskab, havde 8 pct. fået den seneste dom mindre end et halvt år før statsborgerskabet. Yderligere 9 pct. havde fået den seneste dom mellem et halvt og et helt år forud for statsborgerskabet. Knap 26 pct. havde fået den seneste dom mellem fire og fem år før statsborgerskabet.

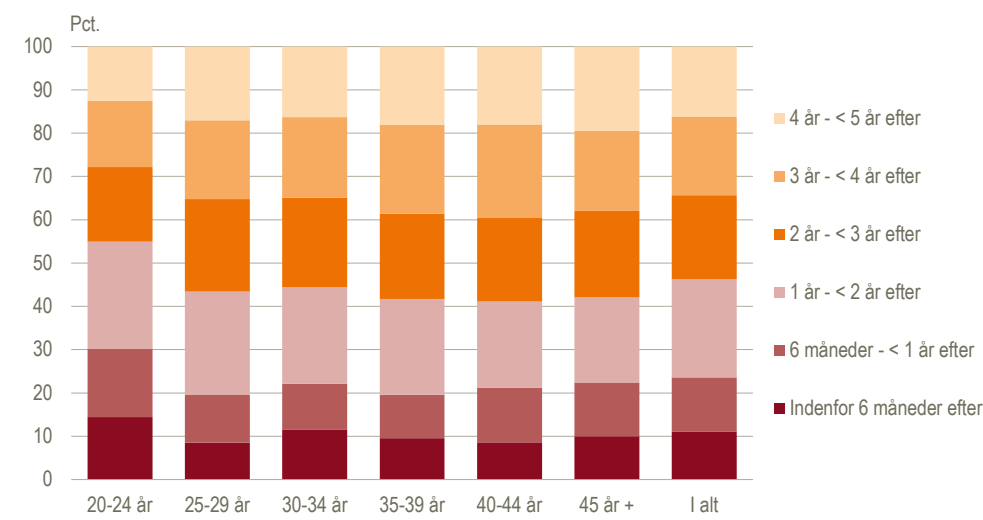
Figur 6.19 Personer med domme før statsborgerskab efter varighed til seneste dom før statsborgerskab og alder på tidspunkt for statsborgerskab. 2020

Varighed fra statsborgerskab til dom

Af de 4.831 personer, der fik domme inden for en periode på fem år efter opnåelse af statsborgerskab, havde de 24 pct. fået den første dom inden for et år. For de unge i alderen 20-24 år var andelen med 30 pct. lidt højere.

Figur 6.20 Personer med domme efter statsborgerskab efter varighed til første dom efter statsborgerskab og alder på tidspunkt for statsborgerskab. 2020

Mandlige indvandrere fra Makedonien, Somalia og Pakistan får oftest nye domme efter statsborgerskab

Blandt mandlige indvandrere med dansk statsborgerskab i 2020, der har oprindelse i Makedonien, Somalia og Pakistan var der 13-14 pct., der blev dømt for ét eller flere forhold i de første fem år efter de havde opnået dansk statsborgerskab. Det er de højeste andele blandt de viste oprindelseslande. De laveste andele blandt de mandlige indvandrere findes blandt mænd med oprindelse i Tyskland, hvor der er 2 pct., der bliver dømt og i Bosnien-Hercegovina og Sri Lanka, hvor der er omkring 5 pct.

Større andel af efterkommerne end af indvandrerne bliver dømt igen

Blandt de mandlige efterkommerne fra Tyrkiet er der 21 pct., der bliver dømt i løbet af de første fem år efter statsborgerskabet. Det er noget højere end blandt indvandrerne fra Tyrkiet, hvor andelen er på 12 pct. Tilsvarende ses for mænd med oprindelse i Jugoslavien, hvor der er 26 pct. af efterkommerne og 11 pct. af indvandrerne. Som nævnt ovenfor kan en del af forklaringen på, at der er en større andel af efterkommerne end af indvandrerne, der bliver dømt igen, være at efterkommerne gennemsnitligt er yngre end resten af befolkningen og derfor også vil være yngre end gennemsnittet på det tidspunkt, hvor de har opnået dansk statsborgerskab. Og som

det er fremgået tidligere, hænger andelen med dom før/efter statsborgerskab sammen med alderen på tidspunktet for statsborgerskabet.

Tabel 6.26 Mænd¹ med dansk statsborgerskab efter oprindelsesland og antal fældende forhold fem år efter opnåelse af dansk statsborgerskab. 2020

	Antal forhold fem år efter opnåelse af dansk statsborgerskab							
	Ingen	1	2+	I alt	Ingen	1	2+	I alt
	antal				pct.			
Indvandrere								
Irak	4 281	299	117	4 697	91,1	6,4	2,5	100,0
Tyrkiet	3 964	381	165	4 510	87,9	8,4	3,7	100,0
Libanon ²	2 620	240	126	2 986	87,7	8,0	4,2	100,0
Iran	2 575	236	116	2 927	88,0	8,1	4,0	100,0
Bosnien-Hercegovina	2 661	87	42	2 790	95,4	3,1	1,5	100,0
Afghanistan	1 634	133	47	1 814	90,1	7,3	2,6	100,0
Sri Lanka	1 593	68	25	1 686	94,5	4,0	1,5	100,0
Jugoslavien ³	1 276	112	44	1 432	89,1	7,8	3,1	100,0
Somalia	1 087	110	54	1 251	86,9	8,8	4,3	100,0
Vietnam	1 038	53	31	1 122	92,5	4,7	2,8	100,0
Pakistan	782	87	43	912	85,7	9,5	4,7	100,0
Marokko	731	66	36	833	87,8	7,9	4,3	100,0
Tyskland	449	6	2	457	98,2	1,3	0,4	100,0
Polen	391	16	13	420	93,1	3,8	3,1	100,0
Kina	331	20	1	352	94,0	5,7	0,3	100,0
Makedonien	262	24	17	303	86,5	7,9	5,6	100,0
Kuwait	228	17	15	260	87,7	6,5	5,8	100,0
Indien	228	11	10	249	91,6	4,4	4,0	100,0
Rumænien	217	18	5	240	90,4	7,5	2,1	100,0
Syrien	202	15	9	226	89,4	6,6	4,0	100,0
Kosovo	205	15	4	224	91,5	6,7	1,8	100,0
Egypten	198	10	7	215	92,1	4,7	3,3	100,0
Efterkommere								
Tyrkiet	682	86	92	860	79,3	10,0	10,7	100,0
Jugoslavien ³	198	26	42	266	74,4	9,8	15,8	100,0

¹ Mænd fra oprindelseslande med mindst 200 indvandrere/efterkommere med dansk statsborgerskab i 2020.

² En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

³ Jugoslavien før opsplitningen.

Færre blandt kvinderne dømmes for ny kriminalitet

Generelt er der en noget mindre andel af kvinderne end af mændene, der dømmes skyldig i nye forhold efter opnåelse af statsborgerskab. Blandt indvandrerne findes de højeste andele blandt kvinder fra Vietnam, Kina og Iran, hvor der er 5 pct., der er dømt. Andelen blandt de kvindelige efterkommere med oprindelse i Tyrkiet, Jugoslavien og Pakistan, der er dømt igen, er stort set den samme som blandt indvandrerne fra de pågældende lande.

Tabel 6.27 Kvinder¹ med dansk statsborgerskab efter oprindelsesland og antal fældende forhold fem år efter opnåelse af dansk statsborgerskab. 2020

	Antal forhold fem år efter opnåelse af dansk statsborgerskab								
	Ingen			1			2+		I alt
	antal			pct.					
Indvandrere									
Tyrkiet	3 692	49	18	3 759	98,2	1,3	0,5	100,0	
Irak	3 617	67	14	3 698	97,8	1,8	0,4	100,0	
Bosnien-Hercegovina	3 067	41	13	3 121	98,3	1,3	0,4	100,0	
Libanon ²	2 416	45	20	2 481	97,4	1,8	0,8	100,0	
Iran	2 180	79	28	2 287	95,3	3,5	1,2	100,0	
Jugoslavien ³	1 549	38	18	1 605	96,5	2,4	1,1	100,0	
Sri Lanka	1 444	17	5	1 466	98,5	1,2	0,3	100,0	
Afghanistan	1 427	25	9	1 461	97,7	1,7	0,6	100,0	
Vietnam	1 386	51	22	1 459	95,0	3,5	1,5	100,0	
Somalia	1 393	30	10	1 433	97,2	2,1	0,7	100,0	
Polen	1 179	28	14	1 221	96,6	2,3	1,1	100,0	
Filippinerne	1 043	11	3	1 057	98,7	1,0	0,3	100,0	
Pakistan	802	19	5	826	97,1	2,3	0,6	100,0	
Marokko	738	17	9	764	96,6	2,2	1,2	100,0	
Thailand	745	10	1	756	98,5	1,3	0,1	100,0	
Kina	698	30	8	736	94,8	4,1	1,1	100,0	
Rusland	648	7	3	658	98,5	1,1	0,5	100,0	
Tyskland	572	2	-	574	99,7	0,3	-	100,0	
Rumænien	474	10	-	484	97,9	2,1	-	100,0	
Syrien	357	7	1	365	97,8	1,9	0,3	100,0	
Ukraine	323	4	5	332	97,3	1,2	1,5	100,0	
Norge	308	3	1	312	98,7	1,0	0,3	100,0	
Sverige	307	2	-	309	99,4	0,6	-	100,0	
Brasilien	246	8	1	255	96,5	3,1	0,4	100,0	
Indien	233	3	1	237	98,3	1,3	0,4	100,0	
Makedonien	218	4	-	222	98,2	1,8	-	100,0	
Uganda	212	2	2	216	98,1	0,9	0,9	100,0	
Efterkommere									
Tyrkiet	1024	14	8	1046	97,9	1,3	0,8	100,0	
Jugoslavien ³	338	11	12	361	93,6	3,0	3,3	100,0	
Pakistan	226	4	1	231	97,8	1,7	0,4	100,0	

¹ Kvinder fra oprindelseslande med mindst 200 indvandrere/efterkommere med dansk statsborgerskab i 2020.

² En del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

³ Jugoslavien før opsplitningen.

Betinget udvisning

Population

Populationen i dette afsnit udgøres af personer, der har fået en dom med betinget udvisning for overtrædelse af straffeloven og/eller særlovene siden 1. juni 2006, hvor lov om betinget udvisning trådte i kraft eller en dom med advarsel om udvisning i henhold til udlændingelovens § 24 b siden 15. maj 2018. Til disse personer er knyttet oplysninger om eventuelle nye domme for overtrædelse af straffeloven eller særlovene.

Mere end halvdelen af personer med en dom til betinget udvisning har fået en ny dom

I alt 3.073 personer har fået en (eller flere) domme til betinget udvisning for overtrædelse af straffeloven eller særlovene i perioden 1. juni 2006 til 31. december 2020. Heraf havde 1.658 fået en (eller flere) nye domme for overtrædelse af straffeloven eller særlovene ved udgangen af 2020. Andelen, der har fået en ny dom er naturligt størst blandt de personer, der har fået dommen med den betingede udvisning tidligt i den betragtede periode. Således ligger andelen med en ny dom mellem 67 pct. og 94 pct. for personer, der har fået den betingede udvisning i årene 2006-2012, mens den for fx personer, der har fået den betingede udvisning i 2019, ligger på 41 pct.

Mindst en tredjedel har fået en ny dom inden for et år

Når der ses bort fra 2020 har mellem 31 pct. og 55 pct. af de personer, der fik en dom til betinget udvisning, fået en ny dom for overtrædelse af straffeloven eller særlovene inden for de første 12 måneder efter dommen til betinget udvisning.

Tabel 6.28 Personer med dom til betinget udvisning efter varighed til ny dom. Domme for overtrædelse af straffeloven eller særlovene. 2006-2020

	Varighed til ny dom									Ingen ny dom		I alt	
	1-90 dage	3> - 6 måneder	6> - 9 måneder	9> - 12 måneder	1> - 2 år	2> - 3 år	3> - 4 år	4> - 5 år	5 år +	Ny dom i alt	I alt		Heraf døds/udvandet ¹
	antal												
I alt	397	290	213	157	316	133	71	31	50	1 658	1 415	192	3 073
2006	-	-	1	1	2	-	-	-	-	4	2	1	6
2007	-	1	1	3	6	-	-	2	2	15	1	-	16
2008	1	4	4	4	5	2	3	3	4	30	4	1	34
2009	2	4	12	4	6	9	2	-	6	45	8	1	53
2010	8	2	3	4	4	6	3	1	7	38	13	5	51
2011	19	13	11	8	12	4	5	4	5	81	12	6	93
2012	28	14	11	9	23	9	6	3	5	108	34	15	142
2013	33	18	8	15	28	10	14	4	9	139	84	20	223
2014	25	23	12	10	26	10	10	4	8	128	50	11	178
2015	32	20	17	17	30	15	11	6	4	152	85	15	237
2016	37	33	19	14	35	16	14	3	-	171	109	14	280
2017	43	46	30	18	55	30	3	1	-	226	171	22	397
2018	60	36	30	20	51	22	-	-	-	219	177	16	396
2019	49	52	44	26	33	-	-	-	-	204	288	29	492
2020	60	24	10	4	-	-	-	-	-	98	377	36	475
	pct. kumuleret												
2006	-	-	17	33	67	67	67	67	67	67	33	17	100
2007	-	6	13	31	69	69	69	81	94	94	6	-	100
2008	3	15	26	38	53	59	68	76	88	88	12	3	100
2009	4	11	34	42	53	70	74	74	85	85	15	2	100
2010	16	20	25	33	41	53	59	61	75	75	25	10	100
2011	20	34	46	55	68	72	77	82	87	87	13	6	100
2012	20	30	37	44	60	66	70	73	76	76	24	11	100
2013	15	23	26	33	46	50	57	58	62	62	38	9	100
2014	14	27	34	39	54	60	65	67	72	72	28	6	100
2015	14	22	29	36	49	55	60	62	64	64	36	6	100
2016	13	25	32	37	49	55	60	61	61	61	39	5	100
2017	11	22	30	35	48	56	57	57	57	57	43	6	100
2018	15	24	32	37	50	55	55	55	55	55	45	4	100
2019	10	21	29	35	41	41	41	41	41	41	59	6	100
2020	13	18	20	21	21	21	21	21	21	21	79	8	100

¹ Inden 1. januar 2021.

7. Børn af efterkommere

Sammenfatning

Børn af efterkommere har mindst én forælder, der er efterkommer og ingen forælder med dansk oprindelse. Der er 31.308 børn af efterkommere 1. januar 2021 – heraf har 92 pct. ikke-vestlig oprindelse. 63 pct. af de ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år.

De vestlige børn af efterkommere har en anden aldersfordeling end ikke-vestlige børn af efterkommere, og selv om de samlet set er klart i undertal, er der blandt børn af efterkommere, som er fyldt 30 år, seks gange så mange med vestlig oprindelse som med ikke-vestlig.

Ved de bundne prøver ved folkeskolens afgangsprøve i 2020 er karaktergennemsnittet for de ikke-vestlige børn af efterkommere 5,7 for drengene og 7,0 for pigerne. De tilsvarende gennemsnit for drenge og piger med dansk oprindelse er markant højere med 7,1 og 8,0.

Forældrene til børn af efterkommere er generelt meget unge. Det gælder især for ikke-vestlige børn af efterkommere, hvor mødre til børn under 25 år i gennemsnit er ca. ti år yngre end mødre til børn med dansk oprindelse. Den store forskel skyldes først og fremmest, at de ikke-vestlige børn af efterkommere generelt er meget unge – 37 pct. er under 5 år.

Forældrenes unge alder er en af årsagerne til, at der er færre blandt forældrene til ikke-vestlige børn af efterkommere, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse end blandt både forældre til vestlige børn af efterkommere og forældre til børn med dansk oprindelse.

Forældrene til ikke-vestlige børn af efterkommere er også i mindre grad beskæftigede. Det gælder især mødrene, hvor 39 pct. er uden beskæftigelse. Det kan her spille en rolle, at der er forholdsvis mange helt små børn blandt de ikke-vestlige børn af efterkommere, og at der generelt er flere mødre, som er uden for arbejdsmarkedet, mens børnene er små.

7.1 Definition

Underopdeling af herkomstdefinitionen nødvendig

I Danmarks Statistiks klassifikation af herkomst findes de tre grupper: 1) dansk oprindelse, 2) indvandrere og 3) efterkommere. Det er disse som hidtil er anvendt i denne publikation. I dette kapitel vil vi se på en fjerde gruppe: børn af efterkommere. Børn af efterkommere, er afgrænset til personer, der har forældre, hvoraf mindst én er efterkommer, og hvor ingen af forældrene har dansk oprindelse. Samtidigt skal børn af efterkommere i Danmarks Statistiks normale herkomstdefinition være enten personer med dansk oprindelse eller efterkommere.

Det er ikke muligt at tilføje gruppen til de eksisterende kategorier i herkomstdefinitionen. Det skyldes, at børn af efterkommere opgøres efter deres forældres herkomstklassificering (hvorvidt forældrene er indvandrere, efterkommere eller person er med dansk oprindelse). Grupperne i den normale herkomstdefinition opgøres efter forældres fødeland og statsborgerskab og altså ikke efter forældrenes herkomstklassificering.

De to forskellige opgørelsesmetoder medfører, at børn af efterkommere også kan optræde i flere grupper på samme tid (fx både klassificeres som person med dansk oprindelse og være børn af efterkommere). Der er med andre ord overlap imellem kategorierne, hvis børn af efterkommere tilføjes herkomstklassifikationen.

For at undgå dobbelttælling har Danmarks Statistik udviklet en underopdeling af herkomstdefinitionen, som kan anvendes når der kigges på statistik om børn af efterkommere. De fire grupper i den nye underopdeling er: 1. personer med dansk oprindelse (ekskl. børn af efterkommere), 2. indvandrere, 3. efterkommere (ekskl. børn af efterkommere) og 4. børn af efterkommere. Grupperne er gensidigt udelukkende, så personer kun kan optræde i en af grupperne (se kapitel 8 i 2020-udgaven af denne publikation).

7.2 Demografisk sammensætning af børn af efterkommere

Børn af efterkommere har mindst én forælder, som er efterkommer

Før der kigges på børn af efterkommere isoleret set, er det interessant at se på, hvordan gruppen er sammensat. Børn af efterkommere kan inddeles i to grupper i forhold til den normale herkomstdefinition. Henholdsvis børn af efterkommere-D og børn af efterkommere-E.

Opdeles i to grupper

Børn af efterkommere-D er normalt kategoriseret som personer med dansk oprindelse, da mindst én forælder er født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Børn af efterkommere-E er normalt kategoriseret som efterkommere, da ingen af forældrene er født i Danmark og har dansk statsborgerskab. Forskellen mellem de to grupper er, at mindst én forælder til børn af efterkommere-D er efterkommer med dansk statsborgerskab. Dette er ikke tilfældet for forældre til børn af efterkommere-E.

Flest personer under børn af efterkommer-D

Pr 1. januar 2021 er der 31.308 personer i Danmark, der var børn af efterkommere. Heraf er 27.849 personer, personer med dansk oprindelse (børn af efterkommer-D) og 3.459 efterkommere (børn af efterkommere-E).

Børn af efterkommere opgøres normalt som dansk oprindelse eller efterkommere

Børn af efterkommere har forældre, hvoraf mindst én er efterkommer, og ingen af forældrene har dansk oprindelse. Børnene er i Danmarks Statistiks normale definition kategoriseret som enten personer med dansk oprindelse eller efterkommere. De bliver benævnt i dette kapitel som børn af efterkommere-D og børn af efterkommere-E.

Børn af efterkommere-D er normalt kategoriseret som personer med dansk oprindelse, da mindst én forælder er født i Danmark og har dansk statsborgerskab.

Børn af efterkommere-E er normalt kategoriseret som efterkommere, da ingen af forældrene er født i Danmark og har dansk statsborgerskab.

Tabel 7.1

Børn af efterkommere

		Far				Dansk oprindelse
		Indvandrer		Efterkommer		
		Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger	Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger	
Mor						
Indvandrer	Dansk statsborger			D	E	
	Udenlandsk statsborger			D	E	
Efterkommer	Dansk statsborger	D	D	D	D	
	Udenlandsk statsborger	E	E	D	E	
Dansk oprindelse						

Anm.: D'et står for børn af efterkommere-D og E'et står for børn af efterkommere-E.

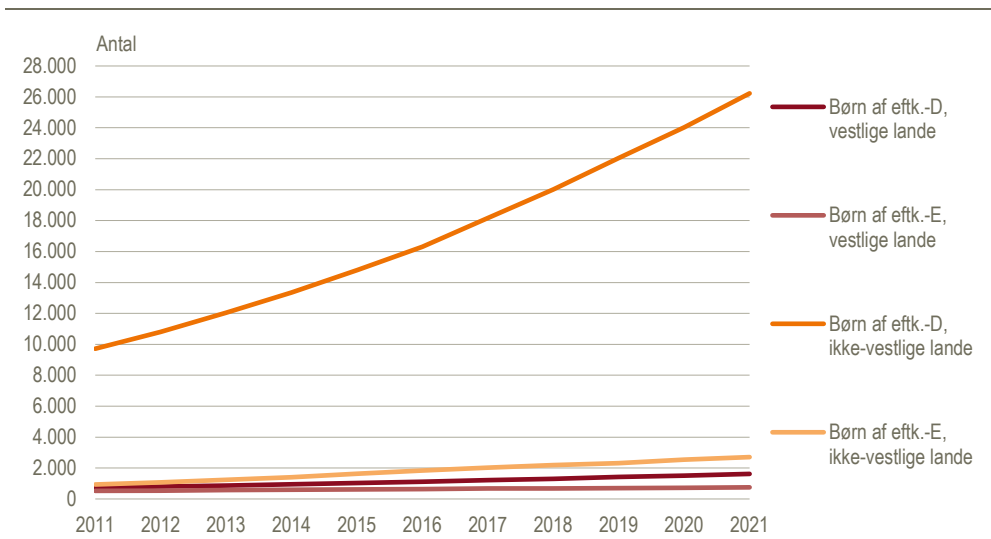
Alle børn af efterkommere er ikke med

1. januar 2021 er der i Danmark 51.203 personer, som har mindst én forælder, der er efterkommer. Det er imidlertid værd at bemærke, at der blandt dem er 19.226 personer svarende til 38 pct., hvor forældreparret består af en efterkommer og en person med dansk oprindelse. I Danmarks Statistiks definition af børn af efterkommere inkluderes disse personer ikke, da de har en forælder med dansk oprindelse.

Afgrænsning giver mere homogen gruppe

Der er god grund til at antage, at der er væsentlige forskelle mellem en person med et forældrepar bestående af fx en efterkommer og en person med dansk oprindelse sammenlignet med en person, der har et forældrepar bestående af en efterkommer med dansk statsborgerskab og en indvandrer. I begge tilfælde vil der være tale om børn af efterkommere. Det er imidlertid kun i det sidste tilfælde, at vi vil inkludere personerne i den gruppe, som vi kalder børn af efterkommere. I figur 7.1 vises antallet af børn af efterkommere.

Figur 7.1 Børn af efterkommere

Antallet af børn af efterkommere er kraftigt stigende ...

Selv om de 31.308 personer, som indgår i børn af efterkommere i 2021, må betegnes som en lille gruppe, er det værd at bemærke, at den er steget kraftigt i løbet af de sidste ti år. I 2011 udgjorde børn af efterkommere således 11.918 personer (10.457 i D og 1.461 i E). Årsagen til denne udvikling skal ses i lyset af, at der i løbet af de sidste ti år gradvist er kommet flere og flere voksne efterkommere i befolkningen. Dermed er antallet af potentielle efterkommerforældre steget, hvilket naturligt gør, at antallet af børn af efterkommere stiger.

... men fra et lavt niveau

Det stigende antal voksne efterkommere skyldes ikke mindst, at indvandrerbefolkningen i Danmark har været stigende gennem mere end 40 år. Der er en naturlig sammenhæng mellem antallet af indvandrere i befolkningen og fødte efterkommere, og i takt med en stigende befolkning af indvandrere er antallet af potentielle indvandrerforældre og dermed efterkommere også steget gradvist. I 2021 er der derfor flere efterkommere i de aldersgrupper, hvor det er almindeligt at få børn, end nogensinde før. Denne udvikling vil fortsætte, og selv om antallet af børn af efterkommere fortsat er relativt lavt, er der tale om en gruppe, som vil vokse i de kommende år.

Moderen bestemmer oprindelsesland

De to grupper af børn af efterkommere er i tabel 7.2 opdelt på alder og oprindelse. Det er moderens oprindelsesland, som bestemmer, om en person bliver klassificeret som vestlig eller ikke-vestlig.

Tabel 7.2 Børn af efterkommere efter alder. 2021

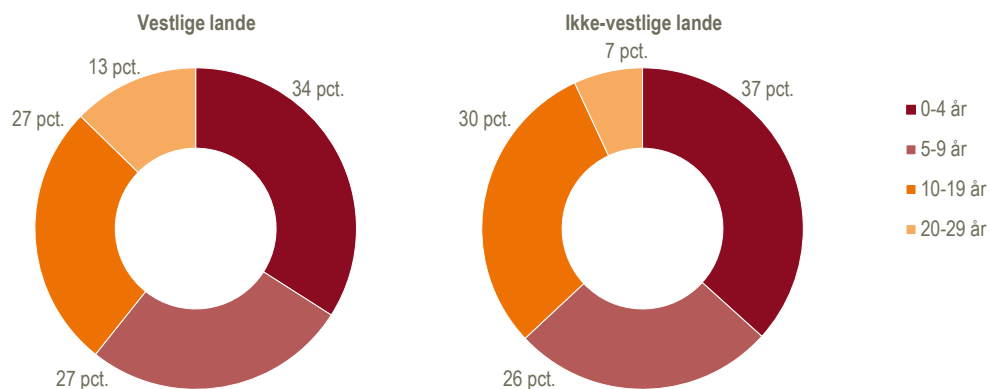
	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande			I alt
	Børn af efterkom-mere-D	Børn af efterkom-mere-E	I alt	Børn af efterkom-mere-D	Børn af efterkom-mere-E	I alt	
I alt	1 621	752	2 373	26 228	2 707	28 935	31 308
0-4 år	460	168	628	9 404	1 181	10 585	11 213
5-9 år	371	121	492	6 815	783	7 598	8 090
10-14 år	232	81	313	4 931	402	5 333	5 646
15-19 år	140	38	178	3 125	205	3 330	3 508
20-24 år	124	18	142	1 511	83	1 594	1 736
25-29 år	78	14	92	370	37	407	499
30-34 år	44	5	49	55	5	60	109
35-39 år	47	18	65	9	1	10	75
40-44 år	32	22	54	2	5	7	61
45-49 år	18	43	61	1	3	4	65
50-54 år	30	50	80	3	-	3	83
55-59 år	20	49	69	-	-	-	69
60 år og derover ..	25	125	150	2	2	4	154

<i>28.935 ikke-vestlige – og 2.373 vestlige børn af efterkommere</i>	De 31.308 børn af efterkommere kan opdeles i 2.373 med vestlig oprindelse og 28.935 med ikke-vestlig oprindelse. De kan igen opdeles i børn af efterkommere-D og E. I den forbindelse bemærker man, at der blandt børn af efterkommere med vestlig oprindelse er dobbelt så mange i gruppe D end i gruppe E, mens der for børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse findes næsten ti gange så mange i gruppe D.
<i>Børn af efterkommere er meget unge</i>	Børn af efterkommere er på nuværende tidspunkt meget unge. Den eneste undtagelse er børn af efterkommere-E med vestlig oprindelse. Samlet set udgør denne gruppe 2 pct. af alle børn af efterkommere. Blandt børn af efterkommere, som er fyldt 30 år, er det dog 51 pct. børn af efterkommere-E, som er med vestlig oprindelse.
<i>Meget få ikke-vestlige børn af efterkommere er over 30 år</i>	Der er to årsager til, at det stort set udelukkende er i gruppen børn af efterkommere-E med vestlig oprindelse, at der findes børn af efterkommere over 30 år. For det første har der været vestlige indvandrere i Danmark i længere tid end ikke-vestlige indvandrere, og derfor findes der i dag relativt flere voksne børn af efterkommere, der har vestlige efterkommere som forældre. For det andet er både vestlige indvandrere og efterkommere mindre tilbøjelige til at skifte til dansk statsborgerskab. Efterkommere med fx svensk, norsk, tysk eller amerikansk oprindelse foretrækker ofte at beholde deres oprindelige statsborgerskab, selv om de har mulighed for at skifte til dansk statsborgerskab. Derfor havner deres børn i gruppen børn af efterkommere-E. Mange ikke-vestlige efterkommere har derimod ofte incitamenten til at skifte til dansk statsborgerskab, da de derved får nogle rettigheder, som de ellers ikke har.
<i>Indvandring fra ikke-vestlige lande tog først fart i 1960'erne</i>	Da indvandring til Danmark fra ikke-vestlige lande stort set var et ukendt fænomen før 1960'erne, er de ikke-vestlige efterkommere i sig selv en relativt ung gruppe, og de personer blandt de ikke-vestlige efterkommere, som selv har fået børn, vil derfor fortrinsvis have små børn. Derfor er de ikke-vestlige børn af efterkommere så unge en gruppe.
<i>63 pct. af ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år</i>	Blandt de 28.935 ikke-vestlige børn af efterkommere i 2021 er 88 personer fyldt 30 år, mens 18.183 eller 63 pct. endnu ikke er fyldt 10 år. De ikke-vestlige børn af efterkommere er altså meget unge. Til sammenligning er det 47 pct. af de vestlige børn af efterkommere, som er under 10 år. Aldersmæssigt er der forholdsvis ikke den store forskel mellem ikke-vestlige børn af efterkommere af type D og E.

7.3 0-29-årige børn af efterkommere

<i>Fokus på de 0-29-årige</i>	I dette afsnit vil vi koncentrere os om den geografiske fordeling af børn af efterkommere. Desuden vil der kun blive fokuseret på den andel, som er under 30 år. Denne afgrænsning er naturlig af to årsager. For det første er interessen for børn af efterkommere koncentreret omkring integrationen af børn og unge. For det andet er der få personer, der er fyldt 30 år, blandt børn af efterkommere.
<i>Ikke-vestlige børn af efterkommere er yngst</i>	I figur 7.2 vises andelen af børn af efterkommere opdelt efter vestlige og ikke-vestlige lande. De 0-29-årige børn af efterkommere opdeles i 1.845 med vestlig oprindelse og 28.847 med ikke-vestlig oprindelse. Både de vestlige og ikke-vestlige børn af efterkommere i alderen 0-29 år er overrepræsenteret i de yngste aldersgrupper. De ikke-vestlige børn af efterkommere er dog overordnet set yngre end de vestlige børn. Fx er 7 pct. af de ikke-vestlige børn under 30 år fyldt 20 år, mens de 20-29-årige udgør 13 pct. af de vestlige børn.

Figur 7.2 0-29-årige børn af efterkommere. 2021

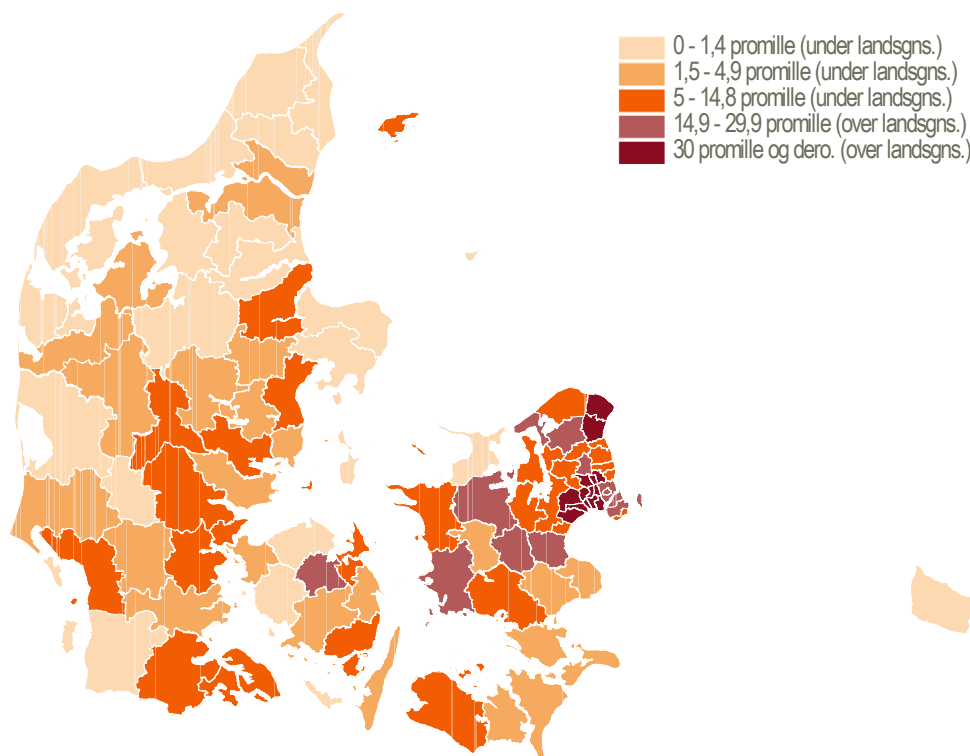
Geografisk fordeling

Den geografiske fordeling af børn af efterkommere hænger naturligt tæt sammen med den geografiske fordeling af efterkommere. Det er derfor først og fremmest i og omkring de større byer, at børn af efterkommere findes. Danmarkskortet viser andelen af 0-29-årige børn af efterkommere i forhold til alle 0-29-årige indbyggere i landets 98 kommuner. Da der er tale om en gruppe, som antalmæssigt er meget lille, er den anvendte enhed promille.

Ishøj har størst andel børn af efterkommere

Ishøj, Brøndby, Vallensbæk, Albertslund og Høje-Taastrup er de fem kommuner, hvor der findes de største andele af børn af efterkommere. Andelen er 163 promille i Ishøj, 118 promille i Brøndby, 112 promille i Vallensbæk, 97 promille i Albertslund og 80 promille i Høje-Taastrup.

Figur 7.3 0-29-årige børn af efterkommere i forhold til alle 0-29-årige i kommunen. 2021

Kort: Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Få uden for Sjælland

I hele landet udgør de 0-29-årige børn af efterkommere samlet 14 promille af befolkningen i alderen 0-29 år, og uden for Sjælland er det kun Odense Kommune, hvor andelen er over landsgennemsnittet.

København har flest børn af efterkommere

København er den kommune, hvor børn af efterkommere antalmæssigt er flest. I København findes der således 5.981 børn af efterkommere i alderen 0-29 år. Det svarer til 19 pct. af alle 0-29-årige børn af efterkommere. I København udgør de dog 22 promille af den 0-29-årige befolkning, hvilket placerer København som nummer 20 på listen over kommuner med de største andele af børn af efterkommere.

Efterkommere er både en mindre og yngre gruppe på Fyn og i Jylland

Overrepræsentationen af børn af efterkommere er større end efterkommernes overrepræsentation i kommunerne omkring København (se tabel 1.6). Det skyldes, at efterkommerne er ældre her end i resten af landet. Der er med andre ord flere efterkommere omkring København, som har nået en alder, hvor de begynder at få børn. I mange kommuner i Jylland og på Fyn er efterkommere i sig selv en lille gruppe. Samtidig er de efterkommere, der findes her, ofte for unge til at de er begyndt at få børn. Andelen af børn af efterkommere er derfor meget lille i disse kommuner.

De fleste forældrepar består af en efterkommer og en indvandrer

I tabel 7.3 vises forældresammensætningen i de forskellige grupper af 0-29-årige børn af efterkommere. Blandt alle grupperne af børn af efterkommere er det mest almindelige, at forældreparret består af en efterkommer og en indvandrer. I 2021 havde 21.337 ud af 30.692 børn af efterkommere et forældrepar af denne type. Det svarer til 70 pct. For 25 pct. af børnene er begge forældre efterkommere, mens der for de resterende 6 pct. kun er oplysninger om en forælder, som pr. definition er efterkommer.

Tabel 7.3 0-29-årige børn af efterkommere efter forældrenes herkomst. 2021

	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	I alt
I alt	1 845	28 847	30 692
Børn af efterkommere-D	1 405	26 156	27 561
Begge forældre er efterkommere med dansk stb.skab	91	5 473	5 564
Begge forældre er efterkommere, kun én med dansk stb.skab	66	1 677	1 743
En forælder er efterkommer med dansk stb.skab og en forælder er indvandrer ..	1 153	17 639	18 792
En forælder er efterkommer med dansk stb.skab og en forælder er uoplyst	95	1 367	1 462
Børn af efterkommere-E	440	2 691	3 131
Begge forældre er efterkommere med udenl. stb.skab	19	340	359
En forælder er efterkommer med udenl. stb.skab og en forælder er indvandrer ..	403	2 142	2 545
En forælder er efterkommer med udenl. stb.skab og en forælder er uoplyst	18	209	227

Fokus på vestlige og ikke-vestlige børn af efterkommere

Vi vil i resten af dette kapitel ikke skelne mellem de to grupper D og E, da vi vurderer, at antallet af børn af efterkommere-E er for lavt til at bære selvstændige undersøgelser. Vores population vil derfor nu bestå af 31.308 børn af efterkommere fordelt på 2.373 med vestlig oprindelse og 28.935 med ikke-vestlig oprindelse. At opdele børn af efterkommere i vestlig- og ikke-vestlig oprindelse prioriterer vi højere end at skelne mellem type D og E.

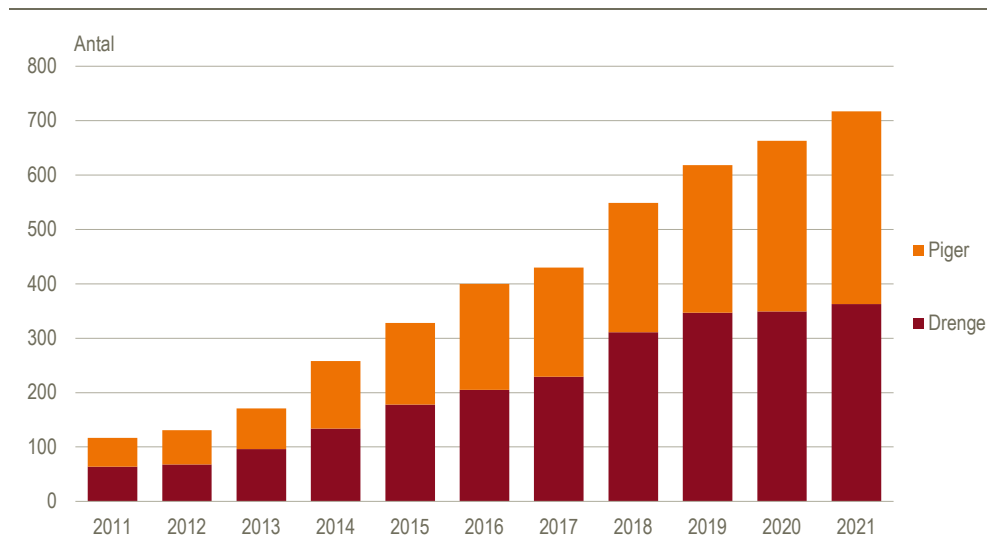
7.4 Børnenes forhold

Karakterer i grundskolen

16-årige børn af efterkommere seksdoblet på ti år

Ved starten af 2021 er der i alt 717 ikke-vestlige børn af efterkommere, som er 16 år. Det er en gruppe, som vokser år for år, og med det nuværende antal er der tale om næsten en seksdobling siden 2011.

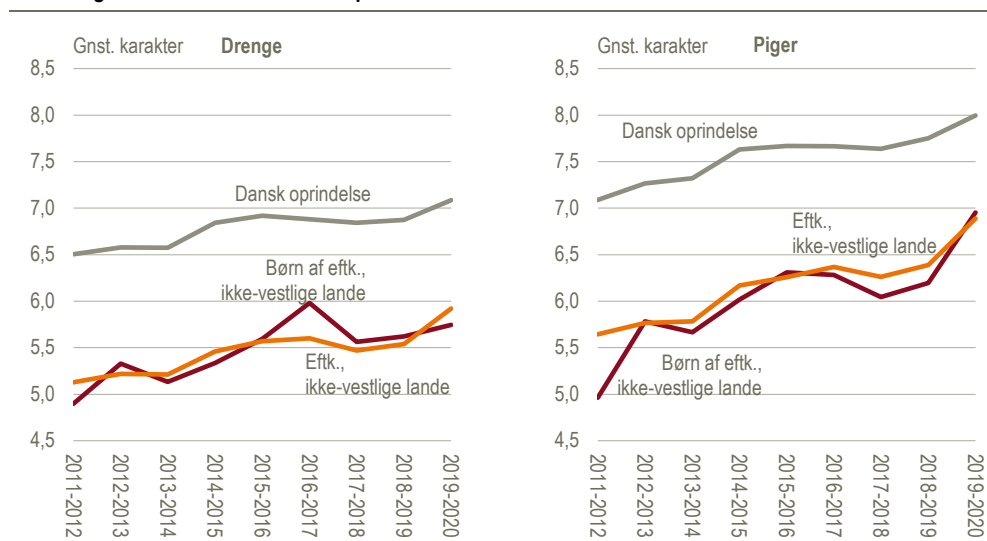
Figur 7.4 Antallet af 16-årige ikke-vestlige børn af efterkommere

Karaktergennemsnit for de seneste fem skoleår

Gruppen af 16-årige ikke-vestlige børn af efterkommere er tilstrækkelig stor til at man kan se nærmere på karakterer ved folkeskolens afgangsprøve. I det angivne karaktergennemsnit indgår karakterer for alle bundne prøver ved folkeskolens afgangsprøve.

Figur 7.5 Karaktergennemsnit for alle bundne prøver

Samme niveau for børn af efterkommere og efterkommere

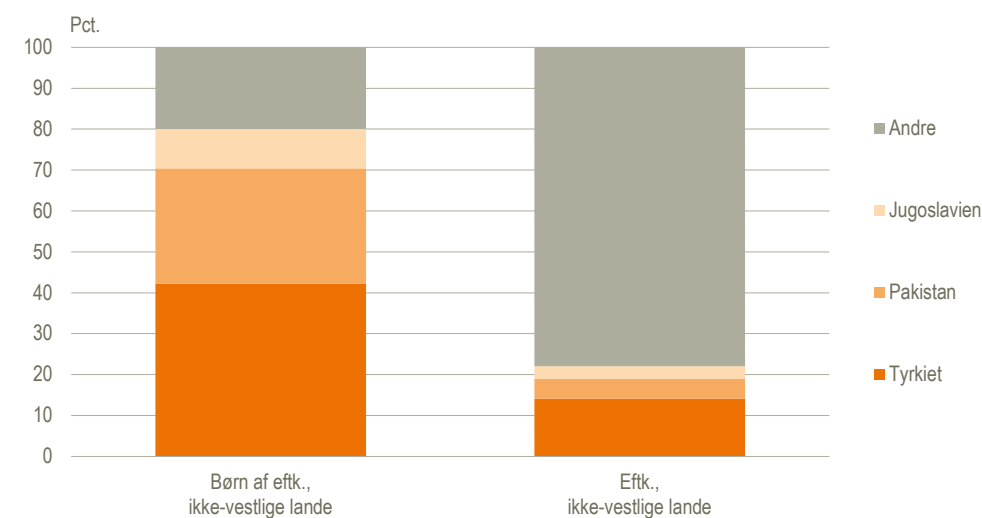
Det vises i figur 7.5, at karaktergennemsnittet for de ikke-vestlige børn af efterkommere ligger på samme niveau som for de ikke-vestlige efterkommere i de fleste år. For drengene er de nyeste gennemsnit for børn af efterkommere på 5,7 og efterkommere på 5,9. For pigerne er gennemsnittet 7,0 for børn af efterkommere og 6,9 for efterkommere. Der er tale om niveauer, som ligger klart under niveauerne for drenge og piger med dansk oprindelse, hvor karaktergennemsnittene er 7,1 og 8,0. Karaktergennemsnittet for ikke-vestlige børn ligger altså på niveau med efterkommernes niveau, men klart under niveauet for personer med dansk oprindelse.

Ikke-vestlige efterkommere og børn af efterkommere er forskellige sammensat med hensyn til oprindelsesland

Vi vil nu dykke ned i en sammenligning imellem ikke-vestlige efterkommere og ikke-vestlige børn af efterkommere. Når man sammenligner karaktergennemsnittet for ikke-vestlige efterkommere og ikke-vestlige børn af efterkommere, skal man være opmærksom på, at grupperne er forskelligt sammensat med hensyn til oprindelsesland. De ikke-vestlige børn af efterkommere domineres af få oprindelseslande, hvor især Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien fylder meget. Tilsammen udgør børn af efterkommere med oprindelse i Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien 80 pct. af alle 16-årige

ikke-vestlige børn af efterkommere i 2021. Efterkommere fra Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien udgør til sammenligning 22 pct. af de 16-årige ikke-vestlige efterkommere i 2021.

Figur 7.6 **Sammensætningen af 16-årige ikke-vestlige efterkommere og ikke-vestlige børn af efterkommere. 2021**

Anm.: Jugoslavien i figuren er Jugoslavien før opsplitningen.

Sammenligning af efterkommere og børn af efterkommere fra samme oprindelsesland

Sammensætningseffekten betyder, at børn af efterkommere fra Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien har en meget stor indvirkning på det samlede karaktergennemsnit for de ikke-vestlige børn af efterkommere. Og modsat har efterkommere fra de tilsvarende oprindelseslande en mindre indvirkning. Da der er stor forskel i sammensætningen af grupperne, er det derfor interessant at undersøge, hvordan efterkommere og børn af efterkommere og fra samme oprindelsesland klarer sig.

Beregnet som femårsgennemsnit

Hvis man vil sammenligne efterkommere og børn af efterkommere fra samme oprindelsesland, er det hensigtsmæssigt at opgøre karaktergennemsnittet over en længere årrække. Det skyldes, at når børn af efterkommere opdeles efter oprindelsesland, bliver populationerne små. For at kunne foretage en meningsfuld sammenligning er der i følgende opgørelse derfor benyttet et femårsgennemsnit for at få et tilstrækkeligt datagrundlag.

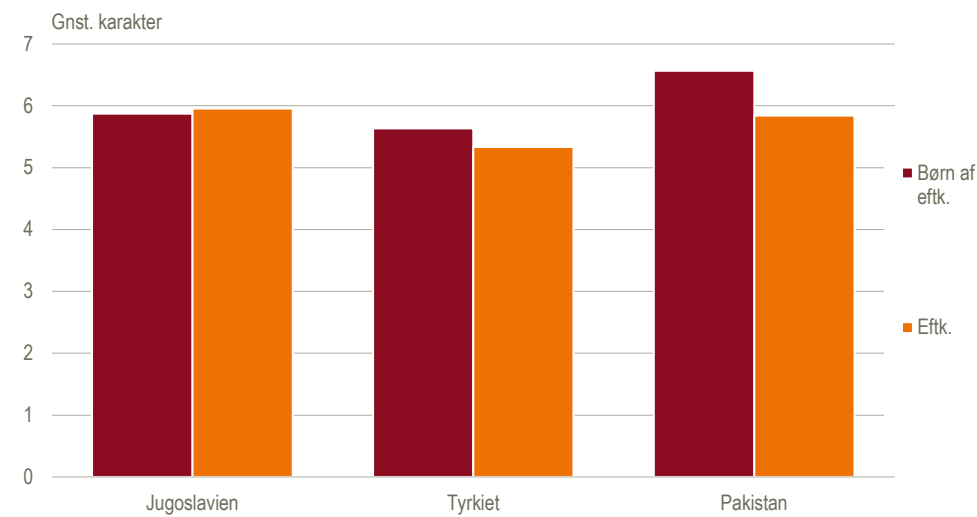
Kun børn af efterkommere fra Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien sammenlignes

Sammenligningen er kun foretaget for børn af efterkommere med oprindelse i Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien. Det skyldes, at det kun er disse oprindelseslande, hvor datagrundlaget vurderes at være stort nok. At det netop er Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien, som flest børn af efterkommere har oprindelse i, skal ses i sammenhæng med, at mange af de indvandrere, der først kom til Danmark, kom fra et af disse lande.

Karaktergennemsnit fordelt på oprindelsesland

Når karaktergennemsnittet udregnes som femårsgennemsnit efter oprindelsesland har børn af efterkommere et karaktergennemsnit, der er lidt højere eller på niveau med efterkommere. For efterkommerne såvel som børn af efterkommere fra alle oprindelseslandene er der dog tale om niveauer, der ligger klart under niveauet for børn med dansk oprindelse, hvor gennemsnittet er på 7,3.

Figur 7.7 Karaktergennemsnit for alle bundne prøver efter oprindelsesland. 2016-2020

Anm.: I udregningen af karaktergennemsnittet er der standardiseret i forhold til køn og år for afgangsprøven. Der er udvalgt de oprindelseslande, hvor der er mindst 100 elever, som kan kategoriseres som børn af efterkommere.

Pakistanere klarer sig bedst

Den største difference mellem børn af efterkommere og efterkommere findes blandt pakistanere. Her havde børn af efterkommere et gennemsnit på 6,6, mens efterkommerne havde et gennemsnit på 5,8 – en forskel på 0,7.

Børn af efterkommere fra Jugoslavien klarer sig en smule bedre end efterkommere fra Tyrkiet

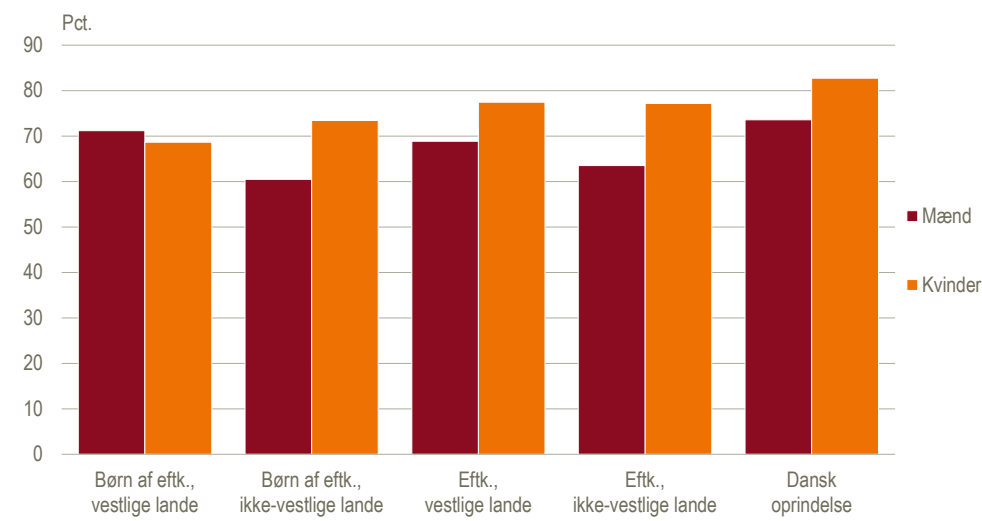
Børn af efterkommere fra Tyrkiet klarer sig også bedre end efterkommerne, men forskellene er mindre. Børn af efterkommere fra Tyrkiet havde et gennemsnit på 5,6, mens efterkommerne lå på 5,3. For børn af efterkommere fra Jugoslavien lå gennemsnittet på 5,9, mod 6,0 for efterkommerne.

Uddannelse og beskæftigelse

1.736 børn af efterkommere i alderen 20 til 24 år

Børn af efterkommere er som sagt en meget ung gruppe. Statistik om fuldførte uddannelser og beskæftigelsesforhold er derfor irrelevant for langt de fleste af dem. I alt er der 1. januar 2021 henholdsvis 142 vestlige og 1.594 ikke-vestlige børn af efterkommere i alderen 20-24-år. Der er derfor meget begrænsede muligheder for at lave statistik om uddannelse og beskæftigelse på det grundlag.

Figur 7.8 20-24-årige med fuldført enten gymnasial eller erhvervsfaglig uddannelse. 2021

Andel 20-24-årige med erhvervsfaglig eller gymnasial uddannelse

I figur 7.8 er vist andelen med fuldført erhvervsfaglig eller gymnasial uddannelse for 20-24-årige. Den nedre grænse er her sat til 20 år, da unge på det tidspunkt kan forventes at have afsluttet deres ungdomsuddannelse, hvis de er startet på uddannelsen lige efter folkeskolen. Andelen af kvinder med enten en erhvervsfaglig eller en gymnasial uddannelse er højere end andelen af mænd for alle grupper på nær blandt børn af efterkommere fra vestlige lande.

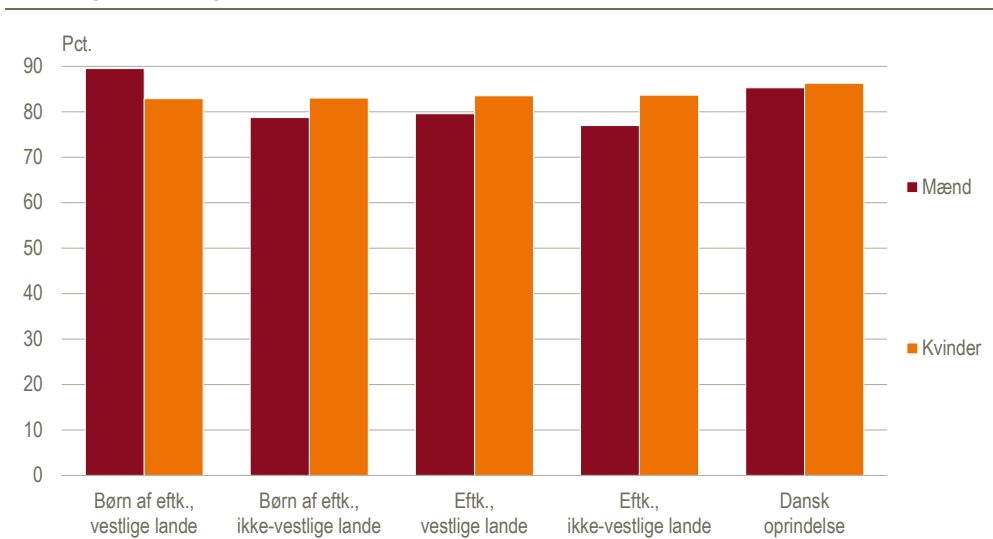
Tabel 7.4 20-24-årige i beskæftigelse eller under uddannelse. 2020

	Under uddannelse	Både under uddannelse og beskæftiget	Beskæftiget	Hverken under uddannelse eller beskæftiget	I alt
Mænd	35 448	53 291	72 568	33 647	194 954
Børn af efterkommere, vestlige lande	17	19	15	6	57
Indvandrere, vestlige lande	1 778	2 838	4 033	4 152	12 801
Efterkommere, vestlige lande	217	224	279	185	905
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	142	198	190	143	673
Indvandrere, ikke-vestlige lande	1 407	1 715	4 146	3 169	10 437
Efterkommere, ikke-vestlige lande	2 586	3 150	3 376	2 729	11 841
Dansk oprindelse	29 301	45 147	60 529	23 263	158 240
Kvinder	33 301	64 534	57 121	31 981	186 937
Børn af efterkommere, vestlige lande	21	16	26	13	76
Indvandrere, vestlige lande	2 147	3 354	3 243	5 210	13 954
Efterkommere, vestlige lande	177	294	250	142	863
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	126	241	132	102	601
Indvandrere, ikke-vestlige lande	1 525	1 772	2 739	4 112	10 148
Efterkommere, ikke-vestlige lande	2 830	4 197	2 459	1 850	11 336
Dansk oprindelse	26 475	54 660	48 272	20 552	149 959

Størst andel med enten erhvervsfaglig eller gymnasial uddannelse blandt kvinder

Blandt 20-24-årige med dansk oprindelse har henholdsvis 74 pct. af mændene og 83 pct. af kvinderne afsluttet en erhvervsfaglig eller en gymnasial uddannelse. De tilsvarende andele er 60 pct. for mændene og 73 pct. for kvinderne blandt børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Figur 7.9 20-24-årige i beskæftigelse eller under uddannelse. 2020

80 pct. af 20-24-årige er enten under uddannelse eller i beskæftigelse blandt ikke-vestlige børn af efterkommere

Det vises i figur 7.9, at der blandt 20-24-årige med dansk oprindelse er 85 pct. af mændene og 86 pct. af kvinderne, der enten er i beskæftigelse eller under uddannelse. For børn af efterkommere fra ikke-vestlige lande er de tilsvarende andele 79 pct. for mænd og 83 pct. for kvinder. Gruppen af 20-24-årige ikke-vestlige børn af

efterkommere omfatter i alt 1.274 personer, så igen er det vigtigt at være opmærksom på, at tallene er små.

De meget få børn af efterkommere i alderen 20-24 år gør dog tallene usikre

På sigt er uddannelse og beskæftigelse meget interessante områder, når det gælder statistik om børn af efterkommere. Der vil dog gå en del år, før gruppen af 20-24-årige børn af efterkommere vil være tilstrækkelig stor til, at der for alvor kan laves meningsfuld statistik om beskæftigelses- og uddannelsesforhold. Alle tal om børn af efterkommere i dette afsnit er som nævnt baseret på meget få personer og skal derfor tages med forbehold.

7.5 Forældrenes forhold

Forældrene til børn af efterkommere er efterkommere eller indvandrere

Da hovedparten af børn af efterkommere er mindre børn, er der meget begrænsede muligheder for at se på uddannelsesniveau og socioøkonomiske forhold. Mulighederne er i sagens natur bedre, når det gælder deres forældre, men i denne forbindelse er det vigtigt at være opmærksom på, at forældrene til børn af efterkommere selv er efterkommere eller indvandrere. Man skal derfor være forsigtig med at konkludere for meget om integrationen for børn af efterkommere i det danske samfund ud fra, hvordan deres forældre klarer sig. Det er dog velkendt, at forældres job og uddannelse kan have betydning for, hvordan deres børn klarer sig.

Fokus på forældre til personer under 25 år

Når vi ser på forældrenes forhold, interesserer vi os kun for forældre til personer, som er under 25 år. Da børn af efterkommere stort set alle er under 25 år, er det meget få personer vi vil sortere fra af den grund.

Alder

Forældre til børn af efterkommere er unge ...

Når man sammenligner forældre til børn af efterkommere med andre grupper af forældre, er det hele tiden relevant at være opmærksom på, at de i gennemsnit er yngre. I tabel 7.5 vises gennemsnitsalderen for forældre til 0-24-årige fordelt efter børnenes herkomst. Blandt alle forældre til 0-24-årige ikke-vestlige børn af efterkommere var gennemsnitsalderen for faderen og moderen henholdsvis 37,4 år og 34,5 år. For forældre til 0-24-årige med dansk oprindelse var de tilsvarende gennemsnitsaldrer henholdsvis 46,4 år for faderen og 44,0 år for moderen. Forældre til børn med dansk oprindelse er altså ca. ti år ældre end forældre til ikke-vestlige børn af efterkommere. Også forældre til vestlige børn af efterkommere er forholdsvis unge, men alligevel tre år ældre end forældrene til de ikke-vestlige børn af efterkommere.

Tabel 7.5 Gennemsnitsalder for forældre til 0-24-årige. 2021

	Fædre	Mødre	Forskel
I alt	46,2	43,6	2,6
Børn af efterkommere, vestlige lande	39,9	37,7	2,2
Indvandrere, vestlige lande	43,5	41,4	2,1
Efterkommere, vestlige lande	40,8	38,1	2,7
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	37,4	34,5	2,9
Indvandrere, ikke-vestlige lande	46,0	41,3	4,7
Efterkommere, ikke-vestlige lande	46,8	42,0	4,8
Dansk oprindelse	46,4	44,0	2,4

... skyldes at efterkommere generelt er unge

Aldersforskellene er først og fremmest en konsekvens af, at efterkommerne er meget unge. Derfor er de efterkommere, som er blevet forældre også relativt unge, hvorimod forældre til både efterkommere, indvandrere og børn med dansk oprindelse er mere ligeligt fordelt aldersmæssigt. En almindelig familietype, der fx består af et forældrepar med to børn, der begge er over 10 år, er derfor meget ualmindelig blandt børn af efterkommere. Her vil der meget ofte være tale om nye familier med unge forældre og små børn, hvorfor forældrenes gennemsnitsalder også er lavere.

Alder vigtig vedrørende uddannelse og beskæftigelse

Da alder netop har en stor betydning i forbindelse med forhold omkring uddannelse og arbejdsmarkedstilknytning, er den lave gennemsnitsalder for forældrene til især de ikke-vestlige børn af efterkommere et forhold, man skal være opmærksom på.

Uddannelse

Andele med erhvervs-kompetencegivende uddannelse ...

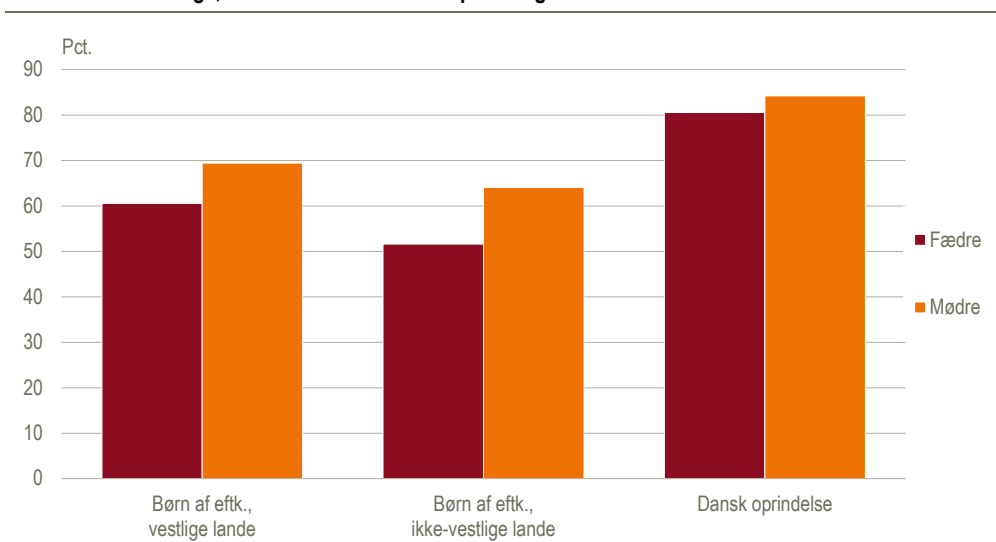
Figur 7.10 viser andelen med en erhvervskompetencegivende uddannelse blandt henholdsvis forældrene til 0-24-årige med dansk oprindelse og forældrene til 0-24-årige børn af efterkommere.

... er lave for forældre til ikke-vestlige børn af efterkommere

81 pct. af fædrene og 84 pct. af mødrene til 0-24-årige med dansk oprindelse har en erhvervskompetencegivende uddannelse. I forhold til forældrene til børn af efterkommere er disse andele høje. Der er dog store forskelle mellem forældrene til de vestlige og de ikke-vestlige børn af efterkommere. Blandt fædre og mødre til de vestlige børn af efterkommere, havde henholdsvis 61 pct. af fædrene og 69 pct. af mødrene en erhvervskompetencegivende uddannelse. For forældrene til de ikke-vestlige børn af efterkommere var de tilsvarende andele 52 pct. for fædrene og 64 pct. for mødrene.

Figur 7.10

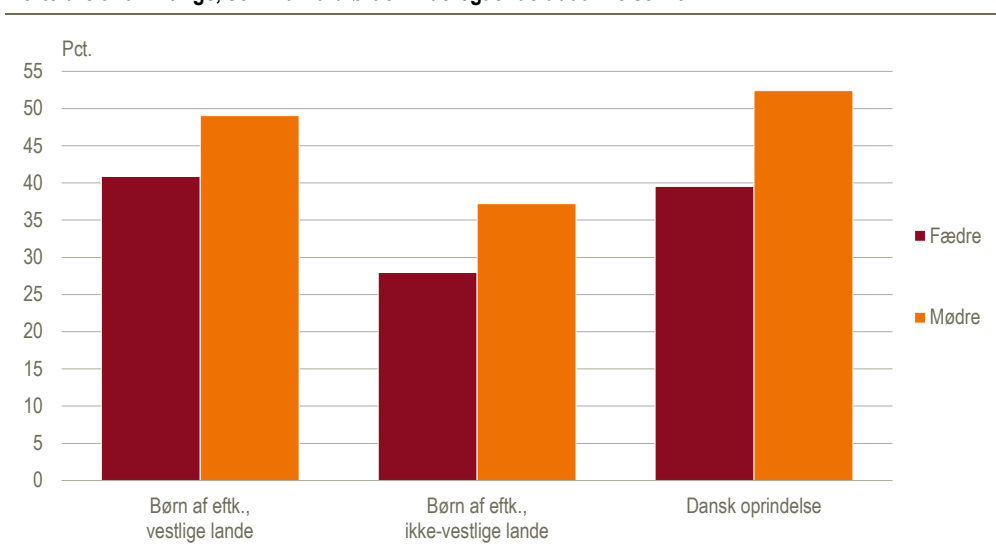
Forældre til 0-24-årige, som har en erhvervskompetencegivende uddannelse. 2021

Anm.: Figuren indeholder oplysninger om forældre til 0-24-årige, som var i befolkningen 1. januar 2021.

Figur 7.11

Forældre til 0-24-årige, som har fuldført en videregående uddannelse. 2021

Anm.: Figuren indeholder oplysninger om forældre til 0-24-årige, som var i befolkningen 1. januar 2021.

*få af dem
har afsluttet en
videregående uddannelse*

Forskellen er endnu mere udtalt, hvis man kun ser på andelen, der har fuldført en videregående uddannelse. Henholdsvis 28 pct. af fædre og 37 pct. af mødre til de ikke-vestlige børn af efterkommere havde således fuldført en videregående uddannelse. For forældrene til 0-24-årige med dansk oprindelse var de tilsvarende andele 40 pct. for fædre og 52 pct. for mødre. Forældrene til de vestlige børn af efterkommere ligger på niveau med forældrene til børn med dansk oprindelse med henholdsvis 41 pct. for fædre og 49 pct. for mødre.

Beskæftigelse

*Beskæftigelsesfrekvenser
for forældrene*

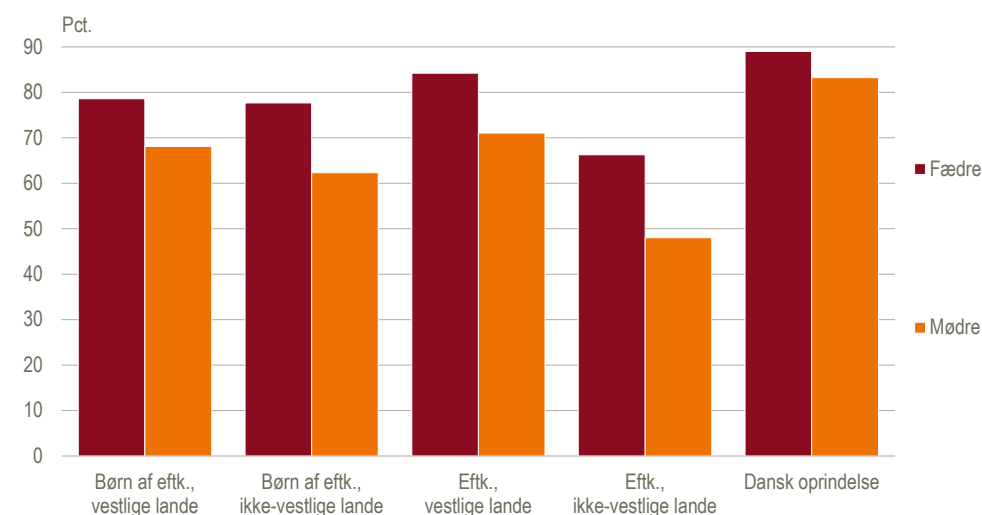
Figur 7.12 viser beskæftigelsesfrekvenserne for forældre til både børn med dansk oprindelse, forældre til børn af efterkommere og forældre til efterkommere. De sidste to grupper er desuden opdelt i vestlig og ikke-vestlig oprindelse. Forældre til 0-24-årige med dansk oprindelse har de klart højeste beskæftigelsesfrekvenser, idet henholdsvis 89 pct. af fædre og 83 pct. af mødre var i beskæftigelse.

*Forældre til ikke-vestlige
børn af efterkommere*

Blandt forældrene til de ikke-vestlige børn af efterkommere var 78 pct. af fædre og 62 pct. af mødre i beskæftigelse. Af forældrene til de ikke-vestlige efterkommere var 66 pct. af fædre og 48 pct. af mødre beskæftiget.

Figur 7.12

Beskæftigelsesfrekvens for forældre til 0-24-årige. 2020

Anm.: Figuren indeholder oplysninger om forældre til 0-24-årige, som var i befolkningen 1. januar 2021.

*Forældre til efterkommere
er indvandrere, som
generelt har lavere
beskæftigelse*

Forældrene til efterkommerne er indvandrere. De lave beskæftigelsesfrekvenser for de ikke-vestlige efterkommeres forældre afspejler, at ikke-vestlige indvandrere generelt har væsentligt lavere beskæftigelsesfrekvenser end ikke-vestlige efterkommere. Det er derfor ikke overraskende, at forældrene til ikke-vestlige børn af efterkommere klarer sig bedre på arbejdsmarkedet end forældrene til ikke-vestlige efterkommere. Beskæftigelsesfrekvensen for fædre og især mødre til ikke-vestlige børn af efterkommere er dog fortsat betydeligt lavere end blandt forældre til børn med dansk oprindelse.

*Socioøkonomisk status
for beskæftigede*

I tabel 7.6 er alle beskæftigede mødre og fædre til 0-24-årige børn opdelt på seks kategorier af beskæftigelsesniveau og barnets herkomst. Udgangspunktet er befolkningen 1. januar 2020 og beskæftigelsesstatus i november 2019.

Tabel 7.6 **Beskæftigede forældre til 0-24-årige, 2020**

	Selvstændig	Topleder	Lønmodtager på:				Beskæftigede i alt
			Højeste niveau	Mellemniveau	Grundniveau	Andet	
							antal
Fædre							
Børn af efterkommere, vestlige lande	9	3	25	8	32	22	668
Indvandrere, vestlige lande	7	4	18	4	30	37	7 712
Efterkommere, vestlige lande	8	3	21	5	31	32	12 329
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	12	2	15	7	37	27	9 337
Indvandrere, ikke-vestlige lande	9	1	17	3	29	40	12 161
Efterkommere, ikke-vestlige lande	13	1	12	4	35	34	36 985
Dansk oprindelse	8	8	25	12	34	13	653 250
Mødre							
Børn af efterkommere, vestlige lande	6	2	31	10	35	15	624
Indvandrere, vestlige lande	7	1	17	4	25	45	8 147
Efterkommere, vestlige lande	6	2	26	6	28	33	11 159
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	3	1	29	14	40	13	8 005
Indvandrere, ikke-vestlige lande	6	1	12	3	32	46	9 338
Efterkommere, ikke-vestlige lande	5	1	17	7	38	33	28 960
Dansk oprindelse	5	3	40	12	32	9	631 359

Anm.: Tabellen indeholder oplysninger om forældre til 0-24-årige, som var i befolkningen 1. januar 2021.

Talgrundlag klart større for forældre til ikke-vestlige børn af efterkommere

Der er henholdsvis 9.337 beskæftigede fædre og 8.005 beskæftigede mødre blandt forældrene til ikke-vestlige børn af efterkommere. Selv om forældrene til de vestlige børn af efterkommere har højere beskæftigelsesfrekvenser, er der til sammenligning 668 beskæftigede fædre og 624 beskæftigede mødre blandt forældrene til de vestlige børn af efterkommere.

Fædre ligner fædre til ikke-vestlige efterkommere og indvandrere

Blandt de beskæftigede fædre til ikke-vestlige børn af efterkommere arbejder 12 pct. som selvstændige, 17 pct. er topledere eller lønmodtagere på højeste niveau, mens 7 pct. er lønmodtagere på mellemniveau. Lønmodtagere på grundniveau og andre lønmodtagere er de to største kategorier og omfatter henholdsvis 37 pct. og 27 pct. af de beskæftigede fædre til ikke-vestlige børn af efterkommere. Denne fordeling minder meget om fordelingen af fædre til ikke-vestlige indvandrere og efterkommere.

Relativt få topledere og lønmodtagere på højt niveau

Sammenlignet med både fædre til børn med dansk oprindelse og fædre til vestlige indvandrere og efterkommere, er der imidlertid store forskelle. Især er det værd at bemærke, at andelen af beskæftigede fædre, som arbejder som topledere eller lønmodtagere på højeste niveau er mellem 22-33 pct. for disse tre grupper.

Mange lønmodtagere på grundniveau og andre lønmodtagere

De beskæftigede fædre til ikke-vestlige børn af efterkommere er overrepræsenterede i kategorierne lønmodtagere på grundniveau og andre lønmodtagere, hvor 64 pct. af de beskæftigede fædre til børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse findes. Denne overrepræsentation har de tilfælles med beskæftigede fædre til ikke-vestlige indvandrere og efterkommere samt vestlige indvandrere og efterkommere, som har mellem 63-70 pct. i disse to kategorier. Til sammenligning er andelen for beskæftigede fædre til børn med dansk oprindelse 47 pct.

Forældrenes alder spiller en rolle for beskæftigelsesniveau

Det er også her relevant at være opmærksom på aldersfordelingen, da beskæftigede på højere niveauer er ældre end beskæftigede på lavere niveauer. Det skyldes bl.a., at ældre har højere anciennitet på arbejdsmarkedet end yngre. Da forældrene til ikke-vestlige børn af efterkommere som nævnt er yngre end øvrige grupper af forældre, er det et forhold, der kan være en medvirkende årsag til deres overrepræsentation blandt beskæftigede på lavere niveauer.

Mødre og fædre til ikke-vestlige børn af efterkommere har samme mønster

Beskæftigelsesmønsteret for mødrene til ikke-vestlige børn af efterkommere minder ikke ligesom for fædrene om mønsteret for ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Mødrene til ikke-vestlige børn af efterkommere har et højere beskæftigelsesniveau end mødre til ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Beskæftigede mødre til børn med dansk oprindelse er dog beskæftigede på højere niveauer.

Mødre er i mindre grad beskæftiget

Det er også relevant at nævne, at det for børn med ikke-vestlig baggrund gælder for både indvandrere, efterkommere og børn af efterkommere, at fædrene i langt højere grad er beskæftigede end mødrene.

Uden beskæftigelse

Forældrenes socioøkonomiske stilling

Tabel 7.7 viser forældrenes socioøkonomiske stilling og barnets herkomst. Den socioøkonomiske status stammer fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik og er opgjort november 2019, mens den for befolkningen er opgjort 1. januar 2020.

Tabel 7.7

Forældre til 0-24-årige efter deres socioøkonomiske stilling og barnets herkomst. 2020

	Fædre			Mødre		
	Børn af efterkommere		Dansk oprindelse	Børn af efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt	893	12 472	759 199	944	13 035	769 583
Beskæftigede	668	9 337	653 250	624	8 005	631 359
Arbejdsløse	35	668	13 981	47	782	18 184
Uden for arbejdsstyrken i alt	147	2 021	66 546	245	4 062	108 981
Uoplyst	43	446	25 422	28	186	11 059
	pct.					
I alt	100	100	100	100	100	100
Beskæftigede	75	75	86	66	61	82
Arbejdsløse	4	5	2	5	6	2
Uden for arbejdsstyrken i alt	16	16	9	26	31	14
Uoplyst	5	4	3	3	1	1

Anm.: Tabellen indeholder oplysninger om forældre til 0-24-årige, som var i befolkningen 1. januar 2021.

Flere arbejdsløse forældre til ikke-vestlige børn af efterkommere ...

Forældre til ikke-vestlige børn af efterkommere er i mindre grad beskæftigede end forældre til børn med dansk oprindelse. Henholdsvis 5 pct. af fædrene og 6 pct. af mødrene til ikke-vestlige børn af efterkommere har en socioøkonomisk status som arbejdsløs. For forældre til børn med dansk oprindelse er andelen 2 pct. for både fædre og mødre.

... og 16 pct. af fædrene er uden for arbejdsstyrken

Blandt fædrene til ikke-vestlige børn af efterkommere er 16 pct. uden for arbejdsstyrken.

Blandt mødrene er 31 pct. uden for arbejdsstyrken

Af mødrene til de ikke-vestlige børn af efterkommere er 31 pct. uden for arbejdsstyrken. Det vil sige, de er hverken i beskæftigelse eller arbejdsløse.